כ"ז כסלו תשל"ט, 27.12.78 שנה 43 המחיר: 15.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.) מספר 2156

העולם הזה

המישפט של

ח"כ עקיבא נוף

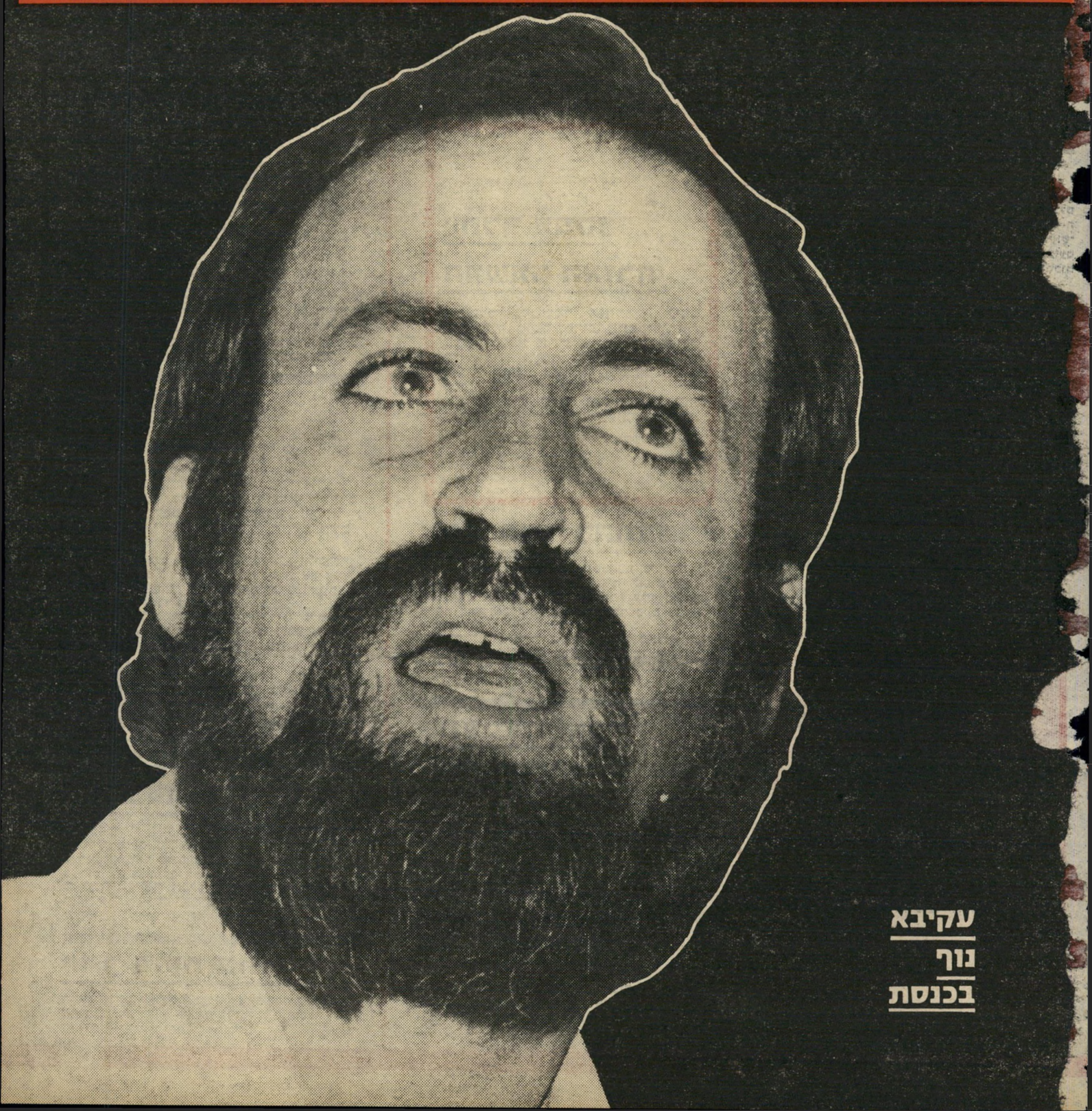

עקיבא
נוף
בכנסת

תשקיף

דיין ישחק „ברוגז"

שר־החוץ, משה דיין, עלול להגיב במישחק „ברוגז", אם לא תקבל הממשלה את הצעותיו להגמיש את עמדותיה המדיניות ולהתפשר לגבי ההצעות האחרונות של המצרים להמשך המשא־ומתן על הסכם־השלום. מקורביו של דיין טוענים כי הוא עלול להכנס ל„הפגנת שתיקה", וכי שתיקתו תהיה רועמת יותר מזו בה נוקט עתה שר־הביטחון עזר וייצמן.

לא מן הנמנע כי אם יקדץ המשא־ומתן למבוי סתום ישקול דיין פרישה מן הממשלה.

מקורביו של דיין מסבירים כי הוא הצטרף לממשלת הליכוד, מתוך כוונה לפעול למען השגת הסכם שלום. אם יתברר לו כי אין סיכוי להשגת הסכם כזה בממשלת הליכוד הוא לא יהסס מלהסיק את המסקנות ולפרוש.

פרס שירת את היונים בעבודה

תביעתו של יו"ר מפלגת העבודה, שמעון פרס, שהביאה לביטול כנס היונים במפלגה, סייעה בעקיפין למטרות היונים. הכנס שנועד ליום הראשון השבוע עלול היה להיכשל, אחרי שרבים מראשי המפלגה המזדהים עם היונים לא היו משתתפים בו, וזאת למרות שרוב חברי לשכת מפלגת העבודה וסיעתה בכנסת נמנים עם מחנה זה.

בקרב כמה מחיונים בעבודה נודדו חששות כי הכוונה הנסתרת שמאחרי כנס זה היתה ניסיון של יהושע רבינוביץ' לבנות מחדש את הגוש המפא"יי הוותיק במפלגה.

חביעה לפירוק הליכוד?

חוגים במיפלגה הליברלית שביליכוד, עשויים לעורר בקרוב את התביעה לפרק את הליכוד ולבסס את השותפות עם חרות על מישור ארגוני שונה מזה הקיים כיום במיסגרת הליכוד.

לטענת חוגים אלה הרי בעוד שהמיפלגה הליברלית מפגינה נאמנות לקו המדיני של הליכוד, אין אנשי חטיבת חרות מחזירים להם בתמיכה במדיניות הכלכלית של שרי הליברלים.

מעבה נוספת, שמפנים הליברלים כלפי חרות היא, שאנשיהם מנסים להשתלט על מרכזי המישרות בממשלה, בסוכנות וברשויות המקומיות.

אחד מראשי הליברלים טען השבוע: „נוכחנו שיש חרוצניקים שמבחינת יצר השילטון שלהם הם גרועים יותר מהמפא"יניקים הנוראים ביותר."

בגין לועג לעצבנות סאדאת

בפגישה בחוג סגור שנערכה השבוע לעג ראש־הממשלה מנחם בגין להתבטאותו הפומבית של נשיא מצריים, אנוואר אל־סאדאת, כי הוא עצבני בגלל הפסקת המשא־ומתן לשלום.

באותה פגישה הביע בגין את ביטחונו כי למרות הקשיים והמיכשולים, ייחתם הסכם־השלום בחדשים הקרובים.

יותר חרות בחוץ

ראשי תנועת החרות הגבירו את לחציהם על משרד־החוץ במטרה לאלץ את המישרד למנות מיספר רב יותר מאנשי התנועה לתפקידים בשירות משרד־החוץ בחו"ל. עד עתה עמד שר־החוץ משה דיין בלחצים אלה ורוב המינויים היו מקרב משרד־החוץ.

נראה כי אנשי חרות אינם מוכנים עוד להסתפק במינויים המועטים של אנשיהם בנציגויות ישראל בחו"ל והם יתבעו מעתה ייצוג מוחשי יותר.

המשך למיכתב 100 אנשי המילואים

למיכתב „מאה אנשי המילואים", שהכריזו בשעתו פומבית כי יסרבו לשרת במילואים כדי להגן על התנחלויות בשטחים הכבושים, יהיה המשך.

יוזמי הפעולה של אז שוקלים עתה, לאור הקיפאון במאמצי השלום, יוזמה דרמתית חדשה באותו כיוון.

אריה נאור - מוכ"ל השידור

למרות הביקורת הציבורית החריפה שהופנתה כלפי הממשלה בשל הכוונה לראות במינוי מנכ"ל חדש לרשות השידור מינוי פוליטי, גוברת הנטיה להתעלם מהביקורת ולראות במנכ"ל הרשות מינוי פוליטי מובהק.

המועמד הריאלי ביותר לתפקיד זה, מבין כל המועמדים המוזכרים, נראה השבוע מזכיר הממשלה, אריה נאור.

יוחלף מפקד המשמר האזרחי

מפקד „המשמר האזרחי", ניצב מוזה כהן, עומד לפרוש מתפקידו. את מקומו ימלא תת־ניצב שאול גבעוני, מי שהיה בעבר מושל שכם וקצין חינוך ראשי בצה"ל, והמכהן היום כסגנו של מוזה כהן.

מוזה כהן עצמו יפשוט את מדי השומר שלו ויחזור לקיבוצו, אלונים.

אריק עשוי להתפטר?

בחוגי הליכוד גברו השבוע השמועות כי שר־החקלאות אריאל („אריק") שרון עשוי להגיש את התפטרותו מהממשלה בשל הביקורת עליו בפרשת החווה החקלאית שלו, שערכה נאמד כיום בכ־80 מיליון ל"י.

לפי שמועות אלה מבקש שרון לאזן בכך את ראש־הממשלה למצוא בעצמו פתרון לבעיית ניגוד האינטרסים בין תפקידו לרכושו.

החמלאה קופת „קרן תל־חי"

קופת קרן תל־חי, בעזרתה מממנת תנועת החרות את הפעולות האירגוניות שלה, ושבשנים האחרונות סבלה מחובות של עשרות מיליוני ל"י, היא מלאה עתה.

בימים אלה משלימים מנהלי הקרן את תשלום אחרוני החובות שלה ופניהם מועדות לצבירת פיקדונות בעזרתם יממנו בעתיד פעולות חרות.

לורד כגן עוזב

הלורד כגן, המסתתר במקום מחבוא בארץ מאז התפוצצה בבריטניה השערוריה, שהביאה למעצר אשתו ובנו, עומד לעזוב השבוע את הארץ.

„מלך מעילי הגשם" היהודי של בריטניה, לא יחזור ככל הנראה לארצו וינסה להסתתר במדינה אירופאית. יחד עמו תעזוב גם מזכירתו אנג'לה רטפורד שהוגדרה על ידו כבת־טיפוחיו.

אולם אנג'לה תחזור בעתיד הקרוב לארץ כדי להינשא לקצין צה"ל בדרגת רב־סרן בצבא הקבע.

חתונתם מיועדת לחודש מרס הקרוב. קצין זה הוא החייל, שהסתיר את פניו כשצולם בעת שהכניס מזון לדירת הלורד כגן בתל־אביב.

בינתיים הודיע ח"כ מנחם סבידור כי הוא מנתק את יחסיו עם הלורד כגן.

סבידור היה במשך כמה ימים דוברו של כגן ומסר בשמו הודעות לעיתונות. אולם אחרי שהלורד כגן מסר הצהרה, בה השמיץ את בריטניה, הודיע סבידור כי לא יתן יד להשמצת מדינה ידידותית, שנתנה לכגן מחסה בהיותו פליט.

ביקורת בהיכל המישפט

מזה כשבוע מוצב שומר בכניסה לקומה החמישית של בניין בית־מישפט השלום בהיכל־המישפט בתל־אביב. עד כה יכול היה כל אדם להיכנס לקומה זו, בה ממוקמים משרדי פרקליטות מחוז תל־אביב והמרכז לעניינים פליליים. מעתה חייב כל מבקר להזדהות ולהצהיר על שם האדם אותו הוא עומד לבקר ולחתום את שמו ביומן מיוחד.

נראה כי השמירה על חקומה החמישית הוטלה אחרי שנתגלה כי באורח מיסתורי נעלמו תיקים ממשרדי הפרקליטות.

לפי גירסה אחרת נועדה השמירה להגן על פרקליטים ותובעים מפני נאשמים זועמים או בני מישפחותיהם.

הבהרות

בכתבה שפורסמה בגליון האחרון של „העולם הזה" (2155) על הפרווה שלבשה הגברת עליזה בגין באוסלו, נאמר כי מנהל לישכתו של ראש־הממשלה, יחיאל קדישאי, הכחיש בשעתו בזעם כאילו מכר מר בגין את הזכויות על סיפרו בסכום גדול, ואף קיבל מיקדמה.

קטע זה היה מבוסס על טעות. ההכחשה של מר קדישאי בשעתו („העולם הזה" 2122) לא התייחסה למכירת הזכויות לטלוויזיה האמריקאית, אלא לפרשה של הענקת ראיון לטלוויזיה הישראלית. נאמר אז כי „בשיחות בין מנהל לישכת ראש־הממשלה, יחיאל קדישאי, והבמאית נעמי קפלנסקי אמנם הזכיר קדישאי כי ראש־הממשלה מכר את הזכויות על סיפרו ,המרד' לרשת הטלוויזיה אי־בי־סי".

„העולם הזה" מצטער על הטעות.

אגב, קדישאי הודיע השבוע כי מייד עם התפנותו של מר בגין מעומס עבודתו בשבועות אלה, יעניק את הראיון המבוקש ליגאל לוסין ולנעמי קפלנסקי.

●

בגליון האחרון („העולם הזה" 2155) פורסמה גם ידיעה על טיוטא של דו"ח, שחוברה על־ידי ועדה של אריאל וינשטיין וצבי זינדר על מערכת יחסי־הציבור ברשות השידור. בידיעה נאמר כי הטיוטה מותחת ביקורת קשה על מנכ"ל הרשות, יצחק ליבני.

חקירה נוספת העלתה כי לא חוברה כל טיוטה כזאת, והידיעה היתה מבוססת על טעות.

למה חנוכה?

במישאל־רחוב שערכה תחנת־חשי־דור הצבאית „גלי צה"ל", על מקור חשם חנוכה, הסתבר כי מרבית הנש־אלים לא ידעו על שם מה נקרא חג־האורים חג החנוכה.

כתבת התחנה צפרא פרידמוטר, ש־ריאיינה עוברים ושבים ברחוב, גילתה כי מרבית הנשאלים סברו כי החג נקרא „חג החנוקה", והוא נקרא כך „מפני שהיהודים היו חנוקים בגלות", או מפני ש„היוונים חנקו את ה־יהודים."

כרסום מלניק | רפאל טיראן

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03־243386. תא־דואר 136 • מען מכתבי: „עזרמפרם" • מודפס ב„הדפוס החדש" בע„מ, תל־אביב, רח' בן־אביגדור • הפצה: „גד" בע„מ • גופות: צינקוגרפיה כספי בע„מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • העורך: איי תבור • עורך תבנית: יוסי שגיון • עורכת כיתוב: נורית יחודאי • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מח' המודעות: רפי זכרוני • המו„ל: העולם הזה בע„מ.

קריאה יקרה,

לא לעיתים קרובות ניתן להעולם הזה להשמיע את קולו בכלי־התיקשורת הנפוץ ביותר במדינה — הטלוויזיה. ביום החמישי בשבוע שעבר נאלצה הטלוויזיה לעשות זאת. היה זה אחרי שכמה שבועות קודם לכן השמיץ הממונה לשעבר על שי־רותי־הביטחון, איסר הראל, בעת שרואיין בתוכנית עלי כותרת, את השבועון ה־מסויים.

הראל רואיין בידי המנחה יעקב אגמון, בשיחת־רקע, שקדמה לראיון המשודר, בי־קש הראל ממראיינו שלא ישאל אותו שא־לות ביחס לשלושה נושאים: העולם הזה, השבועון רימון, שהוצא בידי שירות־הביטחון כדי להילחם בהעולם הזה, ו־שורת־המתנדבים. „לא אשיב על שאלות בנושאים אלה," הזהיר איסר.

אולם כאשר סיכם אגמון את הראיון המצולם עימו במילים „אני מבין שעל הנושאים הבאים אתה לא מוכן להשיב..."‚ ופירט את הנושאים, לא יכול היה „איסר הקטן" להתאפק. הוא טען שפעולות שירו־תי־הביטחון, בעת שעמד בראשם, נגד העולם הזה, נערכו משום שהעולם הזה הוגדר כיעד־בטחוני, שסייע לאנשי עולם־תחתון, נתן סיוע למחתרות, ונהג בדרך לא דמוקרטית כלפי „פקידים, אישי ציבור ואפילו העיתונות החופשית."

ראינו בדברים אלה השמצה פרועה ו־ניסיון ברור, מצד מי שהיה איש אמונו של דוד בן־גוריון, להסוות את המילחמה הפוליטית שניהל נגד שבועון זה בתירו־צים מסולפים. התרענו שניאלץ לתבוע את הטלוויזיה על הוצאת לשון־הרע, אם לא תינתן להעולם הזה זכות התגובה על האשמותיו של הראל.

בעקבות זאת הוזמן אורי אבנרי לתוכ־נית עלי כותרת, כדי להגיב על דבריו של איסר. „הדבר מגוחך," הסביר אבנרי, „משום שאיסר הראל מנסה להעמיד פני קוזאק נגלו. בתקופה הנדונה, שנות ה־50', עמד איסר בראש שירותי־הביטחון, ש־שימשו גם ככלי־בילוש מיפלגתי. עכשיו, אחרי חשיפת פעילותו האמיתית ביומני שרת, הוא נאלץ להסביר את פעולות־הסתר האלה שניהל כנגד העולם הזה, ואת העובדה ששירותי־הביטחון מימנו הוצאת שבועון כדי להגן על שילטון בן־גוריון.

„הטענות שלו בדבר תמיכת העולם הזה במחתרות הן אבסורדיות. כל המחתרות בשנות החמישים היו מחתרות לאומניות קיצוניות שהורות. העולם הזה שהיה גם אז חלוץ מחנה־השלום, ושהטיף כבר אז ל־הקמת מדינה פלסטינית לצד ישראל, היה היריב הקיצוני ביותר של מחתרות אלה."

„האם היתה זו טעות מיקצועית?" תמה המראיין, יעקב אגמון.

„זאת לא היתה טעות," הסביר אבנרי. „מר הראל ראה בהעולם הזה את האופו־זיציה המסוכנת ביותר לשילטון בן־גורי־יון במדינה. העולם הזה חשף אז לבדו את הקנוניות של משה דיין, שניסה לחרחר מילחמה, כפי שהדבר מאושר כיום ביומני שרת. חשפנו את השחיתות בצמרת השיל־טון וחשפנו גם את פעולות הבילוש הפר־ליטי של שירות־הביטחון, שעצם קיומו הוכחש באותם ימים."

גם את הסיפור בדבר „האיום הבלתי דמוקראטי" על „העיתונות החופשית" הפ־ריך אבנרי בראיון הטלוויזיה מכל וכל. „דבר היה עיתון מכובד והוא עיתון מכובד גם היום. מר הראל כעס, כנראה, שכלי־התיקשורת המרכזי של מיפלגתו אינו נותן גיבוי למילחמתו האנטי־דמוקרטית בהעולם הזה ולכך ניסה למצוא הסבר בסיפור ה־אבסורדי שסיפר."

אגב, איסר הראל הוזמן לעימות פומבי בטלוויזיה עם אבנרי, בקשר להאשמות שהעלה. הוא סירב לעשות זאת.

הצד הפיקאנטי של כל הפרשה קשור דווקא במראיין יעקב אגמון, שחשף ב־ראיונותיו עם איסר הראל ועם גרשון רבינוביץ' (מי שהיה מנהל מחלקת־המיבצ־עים של שירותי־הביטחון בראשית המ־דינה) את פרשת הריגול הפוליטי, שניהלו שירותי־הביטחון.

בשעתו היה אגמון, עוזב קיבוץ השומר־הצעיר הראל, מזכיר־המערכת של השבו־עון רימון, מבלי שידע כי הוא ממומן בידי שירותי־הביטחון. זאת אפשר לסלוח לו. קשה יותר לסלוח לאיסר הראל את העובדה שגילה רק עתה כי אגמון הועסק כמזכיר־המערכת בשבועונו, משום שב־אותה תקופה נשא שם מישפחה אחר.

האם זאת היתה הרמה המיקצועית של שירותי־הביטחון בעת שאיסר הראל היה הממונה עליהם?

שם נולד

מדי פעם מפנים אלינו קוראים מיכ־תבים, הכוללים שאלות בקשר לתולדותיו של שבועון זה. אולם מעולם לא נשאלנו שאלה דומה לזו, שהיתה כלולה במיכתבם של תלמידי בית־ספר מפתח־תיקווה, ש־הגיע אלינו השבוע.

וזה נוסח המיכתב: „אנו, תלמידי כיתה ד' 1 מבית־הספר נווה־עוז בפתח־תיקווה. בשיעור עיתונות דיברנו על משמעות שמם של עיתונים שונים. שאלתנו היא: מדוע נקרא עיתונכם העולם הזה בשם זה?"

הורים מוטרדים לא מעט כאשר הם צריכים להחליט על השמות שיעניקו ליוצ־אי חלציהם. לא כן הצצאצאים. אלה גול־דים עם שמם וספק אם הם מבקשים לג־לות את המשמעות שבו. במצב דומה נמ־צאים גם חברי מערכת זו. כולנו הצטרפ־נו לעיתון כשנשא כבר את שם העולם הזה. השאלה מדוע הוא נושא דווקא שם זה ולא אחר לא העסיקה אותנו מעולם. השאלה צריכה להיות מופנית לאביו מו־לידו של העולם הזה, הלוא הוא זקן עיתו־נאי ישראל, אורי קיסרי (77).

בספר זכרונותיו, זכרונות ליום מחר, שראה אור לפני שלוש שנים, מגולל אורי קיסרי, בין השאר, את פרשת השמות של השבועון שאותו ייסד. ב־11 בחודש מרס 1979 יחגוג העולם הזה את יום הולדתו ה־42. אבל בגיליונו הראשון נשא העולם הזה שם אחר — 9 בערב. היה זה שבועון שהמליץ על עצמו כ„שבועון המעניין ל־כל," ושכותרת המישנה שלו הכריזה על „הבמות והחיים, דעה חופשית, דופק הזמן, הומור וסאטירה, השעשועים והלחם."

שמו הראשון של השבועון נועד להעיד על תוכנו. מעיד על כך קיסרי בספרו: „שם השבועון נקבע, לפי עצתי, ל־9 בערב, שכן רצונו של שותפי (המו„ל גר־שום קומרוב) היה ליחד את תוכנו לשעות הלילה, שעות הבידור והשעשועים. תחילה נטיתי לקרוא לשבועון חצות, אך שותפי טען, כי בחצות כבר מנמנמים בתל־אביב מי שהיו אמורים להיות קוני העיתון וקוראיו."

השם 9 בערב החזיק מעמד יותר מתשע שנים. על מה שאירע אחר־כך מספר קי־סרי: „בסוף אוגוסט 1946 הודיעה הנהלת 9 בערב: ‚קוראים וקוראות, מתוך אמונה בשבועונכם שמרתם לנו ידידות כנה במ־שך שנות המילחמה הקשות. עכשיו אתם באים על שכרכם בבואנו לפרוע לכם את חובנו! החל בחודש אוקטובר 1946 יפנה 9 בערב את מקומו להעולם הזה, שמו החדש של שבועוננו.' אני גיליתי לקור־אים, כי השם החדש קיבל את האו־קיי של שלונסקי, אלתרמן, שאיתם התייעצתי. שניהם מצאו את השם — שהוא רעיון שלי — טוב, סביר ומלא ביטוי."

השם העולם הזה נבחר, כנראה, ביגלל משמעותו הכפולה: הפירוש הפשוט (תי־אור המתרחש בעולם) והפירוש העמוק יותר (להבדיל מן העולם הבא).

המחלוקת בין המשוררים אברהם שלונ־סקי ונתן אלתרמן, שנמנו עם המש־תתפים הקבועים, הן ב־9 בערב והן ב־העולם הזה, היתה רק על צורת ההיגוי של שם השבועון.

סיפר קיסרי: „שלונסקי היה סבור, ש־צורה כזו שהקורא לא יקרא העולם הזה מבחינה גראפית יש להציג את השם ב־אלא בגיב הדיבורי, האידי, עם המישקל האידי: „העוילאם הזה" במלרע. אלתרמן היה בדיעה נוגדת: פשוט לקרוא לו העולם הזה.

„ל־9 בערב היתה סיסמא, אם כי לא תמיד הודגשה בשערי העתון: „ריתמוס החיים, דופק הזמן." מעכשיו היתה הסיס־מא מובלטת יותר בראש הגיליון, אלא שהעורך הוסיף לה גם מעין מוטו: „הללו קשרו לו כתרים והללו יידו בו אבנים... ברם הוא לעג לכסילים ובז לרשעים, כי נחפז לצחוק על כל דבר פן ייאלץ להזיל עליו דמעתו.' דרך־אגב, הפסוק הוא של בומארשה מחבר פיגארו. ואימרה זו מר־פיעה בכל גיליון של העיתון היומי הצר־פתי המפורסם לה פיגארו."

המערכת הנוכחית קיבלה את העולם הזה בירושה מאורי קיסרי עם שמו לפני 28 שנה. רק הסיסמא הוחלפה. במקום הפסוק של בומארשה נבחרה האימרה: בלי מורא — בלי משוא פנים. וגם לכך יש התייחסות של אורי קיסרי בספרו: „...היתה נקודה אחרת, שלא דיברו עליה או כמעט לא דיברו עליה. אני מת־כוון לעובדה, שלא מיהרו להחליף את שמו

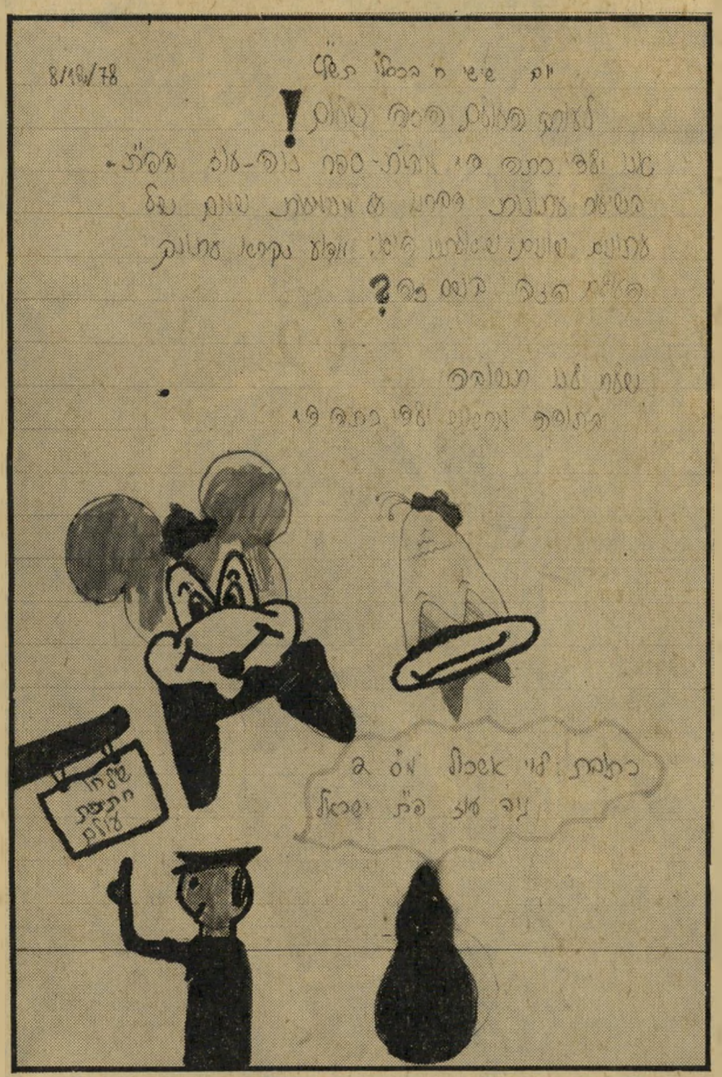

מיכתבם של ידידי כיתה ד', בית־הספר נווה־עוז, פתח־תיקווה
שלונסקי ואלתרמן אישרו

„ספורטאי השנה"
עודד מכנס אומר:

קנה וזכה ב-
פרס!!!

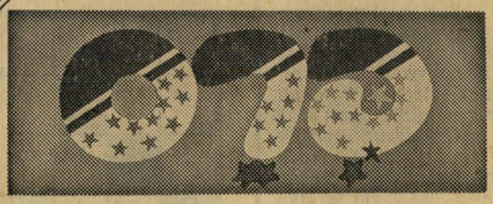

הפרס הגדול:
כרטיס טיסה ללונדון +
כרטיס כניסה
למשחק הגביע!

כל יום הגרלה! כל יום כדורגל!!!

– המעדן החדש הנפלא של עלית המלא כל טוב: שוקולד, אגוזים, קקאו ועוד. כל „ביס" גול. קנו ותהנו.

אספו 5 עטיפות של פרס, השלימו הסיסמא: טוב לי עם ... שלחו אותן לעודד מכנס ת.ד. 3468 תל-אביב ותקבלו הודעה לבתיכם אם זכיתם בכדורגל WORLD CUP שמחירו כ-250 ל"י.

כל יום תערך הגרלה לכל המעטפות שהגיעו יום קודם לכן.

היום הראשון של ההגרלה: יום ב' 1.1.79

בסוף המבצע תיערך הגרלה של הפרס הגדול בנוכחות אנשי עלית, פרסום ד"ר יעקבסון ונציג משרד רואי חשבון. (לאנשי עלית ולאנשי פרסום ד"ר יעקבסון ההשתתפות במבצע אסורה).

קנו אכלו ותאמרו בפה מלא:

טוב לי עם עלית

GLOBE L.T. מדפוס

תשבץ העולם הזה 2156

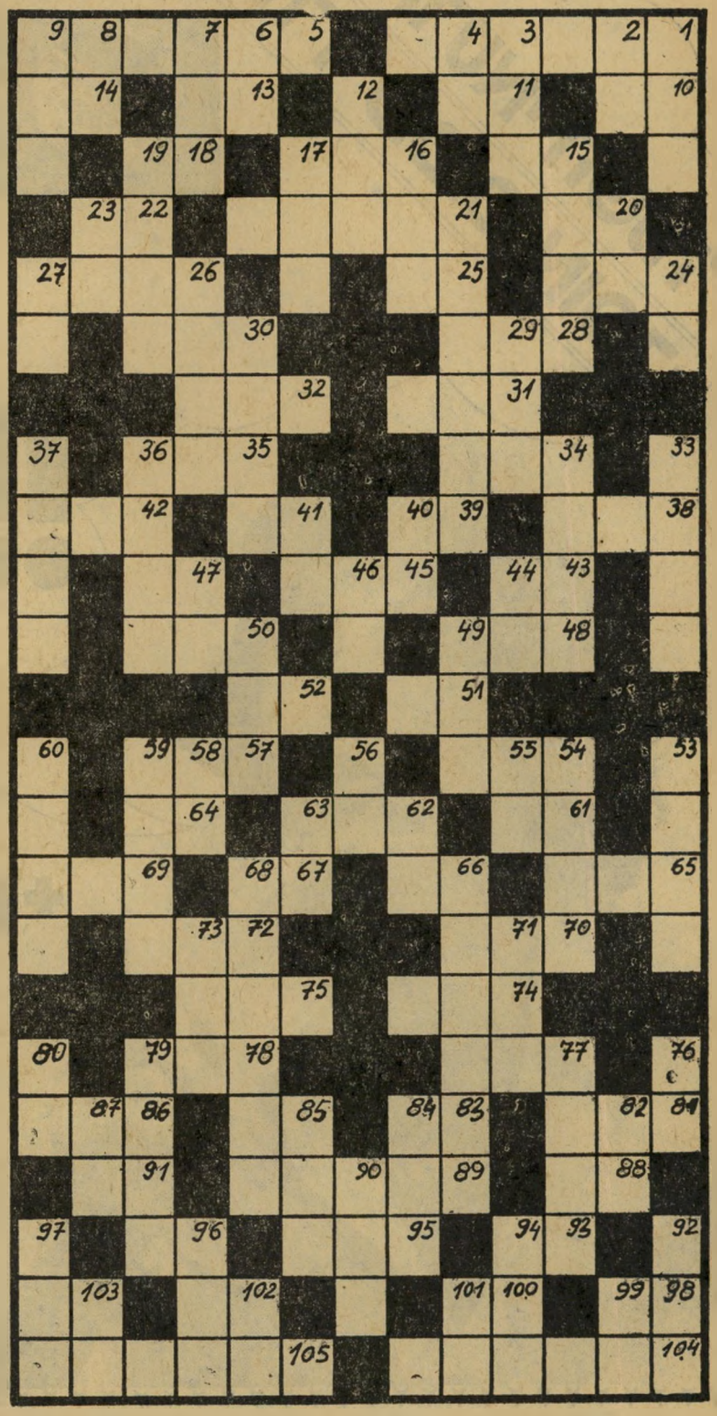

מאוזן:

1) ציפור ססגונית; 5) קיבוץ בארץ; 10) צאצא; 11) זכר בבקר; 13) רסיסי לילה; 14) אביון; 15) שם דורכים את הענבים; 16) מגופה; 18) בת־קול; 20) יהיר; 21) סבון; 22) קריאת צער; 24) כר־מירעה; 25) יתיז; 26) בירת מארוקו; 28) ... צופים; 30) מהלומה; 31) שירה; 32) זה הוא; 34) אריג דק מובחר; 35) נסיון רב; 38) חוות חקלאית; 39) משמש בקפיצה־לגובה; 41) מילת־יחס נפוצה; 42) מטבע קטנה; 43) נהר באפריקה; 45) ארגון; 47) שגשמה באפו; 48) מוט דק; 50) עובד בית־המרחץ; 51) ענף; 52) אנא; 54) היה מלך ישראל; 57) לאל־תר; 61) קרס; 62) רצון עז; 64) מאור קטן; 65) מימטר; 66) תן לי! 67) רמס בעקבו; 69) מחול אצילי; 70) יופי, חן; 72) עיר במרכז הארץ; 74) סוס אציל צעיר; 75) דומה ל־; 77) הפצר! 78) שם מכינים יין; 81) הסתובבו; 83) מכינויי האלוהות; 85) בגד־שרד; 86) בית הפרה; 88) קוסם; 89) תורת הלימוד; 91) קריאת־יגון; 93) בוא הנה! 95) השקפה; 96) תרופה; 98) מספיק! 100) מכניס בבריתו של אברהם; 102) בתוכו; 103) חודש בשנה העיברית; 104) ברוטאלית; 105) מתקומם.

מאונך:

1) הגד! 2) קידומת הולנדית; 3) מבני נוח; 4) .. גינט; 6) מונה בתורת החשמל; 7) ההוא; 8) סופר של אור; 9) גץ; 12) מכונית גוררת; 15) גניוס; 16) לעג עמוק, זילזול; 17) בליטה; 19) תבואת קיץ; 20) מגיח; 21) קיבוץ בארץ; 23) בהמת־משא טיבטית; 24) להבה; 26) מהלומות; 27) צעיר בצאן; 29) רוכב; 30) תמצית; 33) שקט גמור; 34) אתר; 36) אה; 37) הפוגה; 40) רצועה; 41) מידת שטח; 44) חומר־ציפוי; 46) מסולם הצלילים; 47) סוללת־מגן; 49) בבדידות; 50) מעון; 53) זוהר גדול; 54) זוהמה; 55) אות בא"ב העיברית; 56) זז ממקומו; 58) בסיס; 59) קיבוץ בגליל; 60) נקבת הסוס; 66) רכס באסיה; 68) דג מאכל; 71) פרח־נוי; 73) סופר אמריקאי (ש"מ); 76) מן השוואים; 77) בלא כוונה תחילה; 79) מינרל המופק מים־המלח; 80) פרוסה; 82) ועוד. בתוספת; 84) יפעה; 85) עשיריית האלף; 87) מחלקי הראש; 90) כפן; 92) ערוד; 94) השגיח; 96) תיכלה; 97) הגב שלי; 99) בתוכך; 101) בשבילי; 102) בתוכה; 103) לאן?

מכתבים

השלום ז"ל

הלו? זה העולם הזה? קראתי את ניתוחו של אורי אבנרי (מיבצע סודי, העולם הזה 2155) על הסיבות שגרמו לכישלון שיחות־השלום בין ישראל ומצריים, ולא האמנתי למראה עיני. לפתע אין אלה כבר בגין הרשע ומשה דיין הנבל, שהכשילו את הסכם־השלום. פתאום נעלמה ההלקאה העצמית על כך שאנו ורק אנו מכשילים כל סיכוי לשלום. בפעם הראשונה קראתי מעל דפי העולם הזה, שייתכן וגם הערבים, וביכללם נשיא מצריים, אשמים בהכשלת הסכם־השלום במיתכוון. ולא רק הם, אלא גם נשיא ארצות־הברית נושא באחריות. אכן, הגיעו ימות המשיח, אם אורי אבנרי עצמו מוכן להודות בכך.

אומנם פטור בלי כלום אי אפשר, ואבנרי מבקש להטיל את האשם במיקצת גם על בגין, משום שלא הבין את מצבו הלחוץ של

אל־סאדאת ולא המשיך לוותר לו. אבל אם זאת האשמה היחידה שנושא בגין על כתפיו — אשריו וטוב לו. איך אמרו חכמים: מה שלא עושה השכל — יעשה הזמן. ונראה שהזמן פקח גם את עיניכם.

צבי יהלום, רמת־גן

אני מסכים עם הנחתם של אותם מנהיגים ערבים אלמוניים, שאורי אבנרי מצטט אותם כי „אנוור אל־סאדאת לא היה מעז היום לחתום על חוזה־שלום עם ישראל, גם אם אילו הסכימה ישראל לתנאיו.“ הניסיון של החודשים האחרונים מלמד כי כל כניעה ישראלית לתנאיו של אל־סאדאת גוררת אחריה תביעות חדשות מצידו וכי הוא מנסה להציב בפני ממשלת־ישראל תנאים, שלא רק היא לא תוכל להסכים עימם, אלא שגם היונים בישראל מנועים מלאמצם. אין זה משנה אם הסיבות לכך הן אלה שהעלה אבנרי או אחרות — העובדה נשארת כפי שהיא: לא ישראל הכשילה את המו"מ אלא מצריים. ויתורים ישראליים נוספים רק יגבירו את התיאבון הערבי. לפיכך הגיעה השעה לומר למצרים: עד כאן ולא יותר. תם גבול הוויתורים.

עזרא חדר, תל־אביב

מנחם בגין חגג השבוע את ניצחונו. בהופעה פומבית הוא טען כי העולם הנאור כולו רואה עתה כי לא ישראל היא שהכשילה את הסכם־השלום אלא מצריים. ועל כך אפשר לומר: עוד ניצחון כזה ואבדנו.

יוסי ספיר, תל־אביב

לאט לאט יוצא המרצע מתוך השק. מסתבר כי לא נימוקים אידיאולוגיים או פוליטיים גורמים לאי הסכמתה של ישראל להקמת מדינה פלסטינית בשטחים הכבושים, וגם לא החשש המדומה מפני האיום הצבאי שמדינה כזאת עלולה לאיים על ישראל. הסיבות הן מטריאליסטיות ופורזאיות: מקורות המים של החקלאות הישראלית נמצאים ברובם בגדה המערבית וברצועת עזה, כפי שהודה השבוע נציב המים. כוח־העבודה הזול לתעשייה ולבניין בישראל נמצא אף הוא בשטחים. ואם להוסיף לכך גורמים נוספים, כמו שטחי אימונים לצה"ל, נגיע למסקנה המתבקשת מאליה, שהטיעון כי „זכותנו ההיסטורית“ על ארץ־ישראל אינו אלא עלה־התאנה, שנועד לכסות את הערווה המוסרית, שהיא ההצדקה האמיתית להמשך הכיבוש.

חיים הירש, חולון

נשיאים ורוח

ואכן, ההיסטוריה חוזרת על עצמה. לפני כארבעים שנה הודחה המיפלגה הרפובליקאית התורכית אחרי שילטון רצוף של 25 שנה. יריבתה הצליחה להדיחה בעשותה שימוש בסיסמאות „יותר גרוע לא יכול להיות“, או „עשרים וחמש שנות שילטון הפכו את המיפלגה הרפובליקאית למסואבת ומושחתת“. שנתיים בילבד אחרי שניתנו לדמוקרטים הצעירים מוסרות השילטון, הגיעה תורכיה לשפל כלכלי מדיני וחברתי כמוהו לא ידעה מעודה. רק פוטש צבאי הדיח את המיפלגה הדמוקרטית מהשילטון.

לתעתיק כמעט זהה אנו עדים בארץ. תחת הכותרת „נשיאים ורוח“ הייתי מגדיר את העובדה שמר בגין נוהג לעדכן את נשיא־המדינה מדי פעם בהתפתחויות הפוליטיות. יש בכך מידה לא קטנה של צביעות וזריית חול בעיני הציבור. בכך שומר בגין, לכאורה, על ציביון דמוקרטי, אך למעשה הוא אינו טורח לעדכן את אותם הגופים אשר חייבים להיות בתמונה, כגון הממשלה או ועדת־החוץ והביטחון.

בתוך כל השלילה מצוי גם צד חיובי כלשהו. ראש־ממשלתנו קיים לפחות חלק, ממה שהבטיח מייד אחרי הבחירות כשהצהיר (ביחס להתנחלויות) „לא עוד קדום אלא הרבה אלוני ממרא“. נכון שלא הוקם ולוא אלון ממרא נוסף אחד, אולם מאידך אין גם עוד קדום.

אלייעזר צוקר, רמת־גן

● ● ●

הסנטימנט והדולאר

כמי שחזר זה עתה מביקור (מישפחתי) ארוך בארצות־הברית הופתעתי לגלות שהציבור בארץ אינו מעריך כלל את מידת הסחף הקיימת בדעת־הקהל האמריקאית כלפי מדינת־ישראל. אפילו באמצעי־התיקשורת, בהם שולט המימסד היהודי, הפכה ישראל למיטרד ולמיכשול ההולך ומעיק יותר ויותר. האהדה הכללית והספונטאנית, ממנה נהנתה ישראל בעבר אצל האזרח האמריקאי הממוצע, הולכת ונעלמת ואפילו דיבורים על „הדמוקרטיה היחידה במזרח־התיכון“ ועל „ההתחייבות המוסרית“ של ארצות־הברית לקיומה של ישראל הן עכשיו רק מליצות, שאיש אינו מתייחס אליהן ברצינות. המילחמה הגלויה שהכריזה ממשלת־ישראל על ארצות־הברית אינה זוכה לאותה תמיכה גם בקרב היהדות, כפי שהדבר מוצג בארץ. שמעתי לא מעט טענות כי ישראל היא האחראית לירידת ערך הדולאר בעולם. כאשר הדברים מגיעים לכיסו של האמריקאי ולדולאר היקר לו מכל — אין ערך לסנטימנטים והתחייבויות. כדאי שמנהיגי ישראל יקחו זאת בחשבון בהכרזותיהם על כך שאין הם מוכנים לקבל את „תכתיבי“ וושינגטון.

ישראל לביא, תל־אביב

● ● ●

הזכות המוסרית

אני רוצה להגיב בכמה מילים על רשימתו של דודו וייזר (פורום העולם הזה 2151) ובעלי דיעות דומות המתפרסמות בעיתונכם. דוד וייזר מציג תמונה פשטנית. הוא מכיר רק דבר אחד בתמונה: נישול הפליטים הערבים שברחו ב־1948, הנראה לו כעוול משווע.

כל מי שמעיין באירועים שהתרחשו לפני הקמת המדינה ואחריה יודע, שעוד לפני הכרזת המדינה הותקף היישוב היהודי בידי כוחות ערבים לאומניים מזוייפים. מנהיגי ערביי ארץ־ישראל לא נתנו ליהודי הארץ שום ברירה אלא לעמוד על נפשם. ההצדקה המוסרית למאבק של יהודי ארץ־ישראל היתה הזכות הבסיסית שאין למעלה ממנה: זכות ההגנה על הקיום.

אפשר בהחלט להתווכח מי הוא האשם בהחרפת היחסים בין שני העמים עד למילחמת־העצמאות. אבל אי אפשר להטיל ספק בכך שההצדקה למילחמת־העצמאות ולחיי־לופי האולטוסייה שבאו בעקבותיה נובעים מזכות ההגנה העצמית של היישוב היהודי בארץ.

הדרך ההומאנית האחת לפיתרון הבעייה הפלסטינית היא שלום אמת והפנייית כל המשאבים, המופנים כיום לצרכים צבאיים, לישוב הפליטים הפלסטינים במקומות פנויים ובעלי פוטנציאל כלכלי במדינות המזרח־התיכון. הדרך הזאת מחייבת להתגבר על תעמולת מילחמה המסתמכת על סילוף ההיסטוריה.

אפרים שטיפמן, קיבוץ אפק

לה ולי - הדיאודורנט לאוהבים להיות יחד

משהו חדש לאוהבים להיות יחד.
דיאודורנט "לה ולי" בניחוח האהוב על שניכם.
לאחר הרחצה בסבון "לה ולי" - תנו לגופכם
את הדיאודורנט החדש. "לה ולי" ישמור על רעננות
ועל ריח נעים ואחיד בכל שעות היום.
בכל פעילות, בכל תנועה.

"לה ולי" - סבון וגם דיאודורנט
לאוהבים להיות יחד.

כ חדש מעץ הזית

אריאלי

עבור ל"שרתון"
ENGLISH BLEND

היא נועדה לגברים כמוך.

"שרתון" היא סיגריה עם אישיות.
התערובת המשובחת שבה הוכנה בקפדנות
מעלי וירג'יניה מובחרים, כמיטב הסיגריות האנגליות.
אם עריין לא ניסית-קח "שרתון" עוד היום.

מוזהר/Surgeon

"שרתון"
סיגרית וירג'יניה אמיתית
ENGLISH BLEND
באריזה חדשה!

החי"כ המחיימר ללחום בפשע מעצב דגם חדש של שחיתות פרלמנטרית

עסקן של מיליונים

אלוף (מיל.) גונן
תשלום עבור סיוע

השר הורביץ
הבטחה לעזרה למשקיע

השר שוסטק
ניצול קשרים מיפלגתיים

פגי־שר־ישעבר פרץ
הזמנה למישכן הכנסת

האלוף (מיל.) **שמואל** („גורודיש") גונן היה מוזעזע. הוא לא האמין ל־משמע אוזניו. באחת הפעמים הבודדות ב־חייו לא ידע הלוחם הקשוח כיצד להגיב. והאיש שהצליח להביכו לא היה אלא ה־טוראי, שלא ראה קרב מימיו — ח"כ אהוד אולמרט.

הדבר התרחש לפני מיספר שבועות. ב־עקבות הפירסום הרעשני שניתן לגילוי מחסן כלי־נשק ישנים שבבעלותו, חשד גונן כי זהו חלק מקמפניה הנרקמת נגדו כדי לסתום את פיו ולהסלו מבחינה צי־בורית. הוא הפעיל את כל מערכת קש־ריו, כדי לשכנע מוסדות ואישים שנעשה לו עוול וכי החזיק בכלי־הנשק ובמיסמ־כים הצבאיים שנמצאו ברשותו בתום־לב.

גונן הפעיל לובי מסועף במטרה לשכנע את המישטרה ושילטונות צה"ל לקבל את גירסתו. הוא נפגש עם שורה של אישים, בתוכם חברי־כנסת ושרים. בין השאר נועד גם לפגישה עם ח"כ אהוד אולמרט. במ־שך שעה ארוכה ישב גונן עם אולמרט והסביר לו את עניינו. הוא היה סבור לתומו כי כחבר־כנסת מעוניין אולמרט בהיבט הציבורי של הפרשה. אולם תוך זמן קצר הסתבר לו כי טעה.

עוד בשעה שגונן גולל את טענותיו, רמז אולמרט לאיש שהפגיש אותו עם גונן: „האם הוא יודע שיהיה עליו לשלם בשביל זה?" האיש, מי שהיה בעבר ידיד קרוב של אולמרט, נדהם מהשאלה. „תש־אל אותו..." אמר לאולמרט. אולמרט המ־שיך להאזין לסיפורו של גונן. כשזה סיים אמר לו אולמרט: „אז אני מבין שאתה רוצה שאני אייצג אותך..."

זה בהחלט לא היה רצונו של גונן. הוא נפגש עם אולמרט כח"כ, לא כעורך־דין. לא היה לו שום צורך בעורך־דין, כיוון שהוא נעזר זה שנים בשירותיו של פרקליט ותיק, מבוסה ומוכשר יותר מ־אולמרט, שהיא גם ידיד אישי. גונן לא ידע כיצד להגיב על הפרשנות שהעניק אולמרט לפגישתו עמו, שמשמעותה היתה שהוא רוצה תשלום כעורך־דין עבור ה־סיוע הציבורי לגונן. „אני עוד אחשוב על זה..." אמר גונן. כעבור יומיים טיל־פן לאולמרט והבהיר לו כי הוא מוותר על הסיוע־בתשלום שאולמרט היה מוכן להעניק לו.

זוהי דוגמה קטנה, אחת מיני רבות, לטישטוש התחומים המוחלט השורר בין פעילותו, הציבורית כביכול, של אהוד אולמרט כחבר־כנסת לבין פעילותו ה־מיסחרית כעורך־דין.

החוק מתיר לחברי־כנסת בעלי מיק־צועות חופשיים להמשיך ולעסוק במיק־צועם גם תוך תקופת כהונתם כח"כים. אהוד אולמרט אינו הח"כ הראשון וגם לא היחיד כיום, שבנוסף למשכורתו כ־ח"כ הוא מרוויח — ולגמרי לא רע — כעורך־דין. אולם הוא המישפטן הראשון המכהן בכנסת שאינו יודע להבחין בין פעילותו כח"כ לבין עיסוקיו כעורך־דין, מנצל את מעמדו הציבורי כדי להפיק רווחים כעורך־דין.

הח"כ שהתיימר ללחום בשחיתות ובפ־שע, ושניסה ליצור לעצמו תדמית של שומר המוסר הציבורי בכנסת, קבע נור־מה חדשה של ניצול מעמד הח"כ לצרכיו הפרטיים. אם קיים מושג של „שחיתות פרלמנטרית", הרי שאהוד אולמרט מגלם אותה במעלליו.

הזדמנות לעיסקת־פז

השערוריה שבאי־יכולת האבחנה של ח"כ אהוד אולמרט בין תפקידיו כח"כ וכעורך־דין מיסחרי, התגלתה במלו־אה מאז עלה הליכוד לשילטון. נדמה כי אל רמת ההסתאבות, שאליה התדרדרו עס־קני מפא"י אחרי שלושים שנות שילטון, מנסה אולמרט להגיע כבר אחרי חודשי שילטון ספורים של מיפלגתו. הוא זנח את המילחמה בפשע לקידום עסקיו ה־פרטיים, תוך ניצול מערכת קשריו עם אנשי חטיבתו שבשילטון. ראשו הפורה מחפש אחר כל אפשרות להתעשרות מהירה. הוא אינו מזניח אף תחום אחד.

תחילה היה בין הוגי הרעיון של הקמת מרכז רפואי לתיירים בירושלים על בסיס מיסחרי פרטי. כשהוא מנסה לגייס מש־קיעים לרעיון זה, תוך הבטחת סיוע משרי חטיבתו — שר־הבריאות אליעזר שוסטק ושר התעשייה־והמיסחר־והתיירות לשע־בר יגאל הורביץ — לא היסס אולמרט לחתום על התשקיף לפרוייקט זה כח"כ, בניגוד לחוק. החקירה המישטרתית ש־נפתחה בפרשה זו טרם הסתיימה. אבל בינתיים התגלה הפרוייקט כרעיון נפל ושבק חיים.

אחר כך ניסה אולמרט לנצל לצרכיו את שר־הקליטה דויד לוי כדי לגייס ממנו סיוע ותמיכה ברעיון להקמת פרו־ייקט פרטי לשיכון עולים. גם עיסקה זו נפלה, כשנחשפו כוונותיו האמיתיות של אולמרט להבטיח לעצמו אחוזים בפרוייקט בנייה מבלי שיצטרך להשקיע בו, ולהר־ויח הון עתק בזכות שתדלנותו וקשריו הציבוריים.

אבל אולמרט לא נואש. שאיפתו להר־ויח מיליונים מעסקנותו הציבורית הת־לקחה מחדש כאשר ניקרתה לידו ההזדמ־נות לעיסקת־פז של ייבוא תרופות לארץ תוך ניצול קשריו עם שרי הבריאות והתעשייה.

וזהו סיפור המעשה:

יום אחד, לפני מיספר חודשים, אירח סגן שר התעשייה־המיסחר והתיירות, יצ־חק פרץ, שני אורחים חשובים בכנסת. היו אלה איש־העסקים האיראני ציון לוי ויועצו הכלכלי בישראל.

ציון לוי נמנה על אחת המישפחות היהו־דיות המוכרות, המכובדות והעשירות ב־יותר באיראן. הוא אחד מארבעת בניו של הד"ר רחמים לוי, מראשי הקהילה היהודית בטהרן ומהמקורבים ביותר ל־שאה הפרסי. כשהשאה הנוכחי היה עדיין ילד, היה הד"ר רחמים לוי הרופא שטיפל בו. במשך שנים רבות היה אחד הרופ־אים שבית־המלוכה האיראני נועץ בהם.

כגמול על שירותיו לבית־המלוכה הוא זכה לדרגת אלוף בחיל־הרפואה של הצבא ה־איראני.

כאשר השתחרר הד"ר רחמים לוי מה־צבא הוא קיבל כגמול על שירותיו זיכ־יון לייבוא תרופות משווייץ לאיראן. במ־רוצת השנים הסתעפו עסקיו והתרחבו והוא הקים בטהרן את אחד ממפעלי הת־רופות הגדולים ביותר במדינה זו — הנו־מובייט. רבות מהתרופות מיוצרות במיפעל זה על פי ידע שווייצי באישור מפעלי־האם השווייציים. במרוצת השנים הפך מיפעל התרופות קונצרן ענק ומישפחת רחמים לוי הפכה אחת המישפחות ה־עשירות באיראן.

אימפריה מישפחתית

לחד עם פעילותו הכלכלית הענפה, זנח הד"ר רחמים לוי את פעילותו הציונית. הוא היה ציר לאחד הקונגרסים הציוניים לפני מילחמת העולם השנייה. בתקופת מילחמת העולם הוא אימץ ואיכ־סן את הילדים ניצולי־השואה, שזכו ב־כינוי „ילדי טהרן". את ארבעת בניו — ציון, סיני, אבנר וכרמל — גידל באווירה יהודית וציונית ולימד את כולם עברית. כל השנים שמר על קשרים הדוקים עם הארץ ועודד את בניו להשקיע בה כספים ולהקים מיפעלים.

גם כאשר זקן רחמים — הוא כבר עבר את גיל ה־80 — ועסקי המישפחה המסוע־

(המשך מעמוד 9)

פים על פני העולם כולו עברו לניהול בניו, הוא נשאר עדיין ראש המישפחה. שעל פיו יישק כל דבר.

רחמים לוי קנה לו שם גם כהיסטוריון. בשעתו חיבר ספר שבו ביקש לפתור את תעלומת היעלמותם של 12 שבטי ישראל. הספר שנכתב פרסית זכה בציון מיוחד של השאה וזיכה את רחמים לוי באות־כבוד נוסף לאותות הרבים שקיבל מידי השאה. לרחמים לוי היו קשרים הדוקים עם הנשיא השני של מדינת־ישראל, יצחק בן־צבי, ועם רעייתו רחל ינאית. בזכותם תורגם ספרו לעיברית.

האימפריה הכלכלית הגדולה שהקים רחמים לוי מנוהלת כיום על ידי בניו, שכולם למדו וחונכו בבתי־ספר שווייציים. אחד הבנים, סיני, הוא בעל זיכיון לאס־פקת מזון לצבא האיראני ומקורב לחצר־המלוכה. הבן אבנר מנהל את מיפעל ה־תרופות המישפחתי. הבן הצעיר כרמל שיתף לעסקי גיסו, ראש משפחת אלחנ־יאן, המקימה את בורסת היהלומים השניה ברמת־גן ושבבעלותה מצוי מיפעל־ענק למקררים חשמליים באיראן המעסיק כ־25 אלף עובדים.

ציון לוי, בכור הבנים, הוא שר־החוץ של המישפחה. הוא מנצח על ר"שת בתי־המלון שבבעלותה הנמצאים באיראן, ב־סאן־פרנציסקו, בלוס אנג'לס, בלונדון, ב־מילאנו וכן בתל־אביב ובירושלים.

הדור השלישי של מישפחת לוי, נכ־דיו של רחמים, מפוזר כבר על פני העולם כולו, כשכל אחד מהם מנהל עסקים בינ־לאומיים בקצה אחר של העולם. אבל המרכז המישפחתי מצוי עדיין בשימראן, שכונת־הפאר שליד טהרן, שם רכש רח־מים בזמנו שטח של כ־50 דונאם, לא הרחק מארמון השאה. רחמים לוי הקיף את השטח בחומה ובנה בתוכה כחמש וילות. בפנים מצופות הווילות בציפויי זהב ובשטיחים פרסיים. אולם מבחוץ אין הם מסוייחות אפילו, כמו הגדר המקיפה את השטח כולו, כדי לא לנקר את עיני הבריות.

פגישה סיעתית בכנסת

בכור בניו של רחמים, ציון לוי, הוא גם הבן המופקד על נכסי המישפחה ב־ישראל. עוד בשנות הארבעים שלח רחמים לוי את ציון להתישב בארץ. זה הקים בית־מיסחר לצרכי חשמל בתל־אביב, אר־לם לא ראה הצלחה בעסקים וחזר לאיראן. במרוצת השנים רכשה המישפחה קרקעות בקריית־שמואל ובניינים ברחובת בן־יהודה ופרץ בתל־אביב. ציון לוי עצמו מחזיק בשתי דירות בארץ — האחת ב־כיכר מלכי־ישראל בתל־אביב והשניה ב־רחוב קרן־היסוד בירושלים.

לפני כ־12 שנה רכש ציון לוי מלון בכיכר־דיזנגוף בתל־אביב, אחרי שבעליו פשט את הרגל והבעלות עליו עברה ל־חברת־הביטוח מנורה. הוא הוסיף למלון קומה ושיפץ אותו, הפך אותו למלון קו־

שימטק (מימין) ואולמרט (משמאל)
הזמנות ממישרד־הבריאות

מודרן המשמש כבסיסו הישראלי עד היום, ושבו גם פתח מיסעדה איראנית.

בשנת 1969 רכש ציון לוי שטח אדמה ברחוב קרן־היסוד בירושלים כדי להקים עליו מלון פאר, גם הוא בשם קומודור. למרות שבנייתו של המלון בן 142 החדרים החלה לפני כעשר שנים הוא טרם נפתח עד היום. במהלך הבנייה חשד ציון לוי בכל פעם שמנסים לסדר אותו ולהרוויח על חשבונו. הוא החליף בזה אחר זה קבלנים, יועצים, עורכי־דין ואד־ריכלים. כיום, אחרי שהושקעו בבניית המ־לון כמעט 100 מיליון לירות, הוא טרם הושלם.

ציון לוי, שלא ראה נחת בעסקי המלו־נות שלו בישראל, ביקש לנסות את מזלו בעסקי יבוא התרופות לארץ. אלה הם עסקים שאפשר לראות בהם פירות מידיים ושעל פי טענתו של לוי עצמו הם נוש־אים רווחים בשיעור של מאות אחוזים.

(מזה כמה שנים מנסה ציון לוי לשכנע את הממשלה ואת מוסדות־הבריאות בארץ לרכוש תרופות מהמיפעל המשפחתי של מישפחת לוי באיראן. ההצעות שלו היו מפתות למדי. הוא הבטיח לייבא תרופות מהסוג המיובא בלאו הכי לארץ, במחי־רים זולים יותר. אולם משום מה הוא נתקל בקשיים. הן משרד־הבריאות והן קופת־חולים לא נענו לבקשותיו לרכוש תרופות ממיפעל הורמוביט האיראני, למ־רות שחלק מהתרופות שמייצר מיפעל זה הן זהות בהרכב ובשם לתרופות שוויי־ציות המיובאות לארץ.

ציון ניסה לקשור קשרים עם אישי צמרת ושילטון בתקופת שילטון המערך. הוא הופגש והתידד עם אלופי צה"ל, ח"כים ושרים, ניסה לשווא להפעיל לובי, שילחץ לאפשר לו יבוא תרופות מאיראן. מובן שהוא יכול היה לייבא את תרופות המיפעל המישפחתי לארץ לשוק החופשי, כמו יבואנים אחרים. אולם ספק אם התרו־פות מתוצרת איראן יוכלו להתחרות בשוק בתרופות מתוצרת גרמניה, שווייץ או אר־צות־הברית, למרות שאינן נופלות מהן ב־איכותן.

כדי להצליח בעסק מסוג זה דרושים חוזים של אספקה למוסדות כמו משרד־הבריאות או קופת־חולים, הרוכשים מדי שנה תרופות בסכומים של מאות מיליוני ל"י בחו"ל. רק קופת־חולים ההסתדרותית רוכש מדי שנה תרופות בסכום של כ־300 מיליון ל"י. משרד־הבריאות רוכש תרו־פות בחו"ל בכמה מאות מיליוני ל"י נוספים.

והנה, אחרי שכמעט נואש מתוחלתו לחדור לענף בוא התרופות לארץ, נקרתה לציון לוי קרן־אור מבטיחה בדמותו של ח"כ אהוד אולמרט.

ציון לוי פגש לראשונה את אולמרט במישכן־הכנסת, כאשר הגיע לשם כאורחו של סגן־השר יצחק פרץ, בטרם התפטר זה מתפקידו בעקבות השר שלו, יגאל הורביץ. סיפר פרץ, איש דימונה, על אותו מיפגש: „אני הכרתי את ציון לוי באיראן בעת ביקורי שם. היכרתי גם את אביו, שהוא אחד מגדולי ההיסטוריונים שם. כשנפגשנו הוא סיפר לי על הקשיים שהע־מידו לו בעבר ביבוא תרופות לארץ מאי־ראן. ביקשתי ממנו להתקשר איתי בארץ כדי שאוכל לראות אם אפשר לעזור לו.

„כשהוא בא אלי לכנסת הפגשתי אותו שם עם שר־הבראות אלעזר שוסטק, ועם שר התעשייה־המיסחר־והתיירות יגאל הור־ביץ. הוא סיפר את הבעייה שלו והבטחנו לו: 'אנחנו נעזור לך.' באותה פגישה נכחו גם שני ח"כים מסיעת לעם: יגאל כהן ואהוד אולמרט."

קומיסיון מכספי המדינה

כאשר הבטיח סגן־השר יצחק פרץ לציון לוי „אנחנו נעזור לך," הוא התכוון שיוגש לו סיוע מוסרי וביורוקרא־טי, שלא על מנת לקבל פרס. אבל אהוד אולמרט ראה מיד את האפשרויות האי־שיות שנפתחו לפניו בהושטת עזרה לציון לוי. למרות שהופגש עמו במישכן הכנסת כח"כ הוא הציע לו את שירותיו כעורך־דין.

בין ציון לוי ואהוד אולמרט נערכו מיספר פגישות. לוי הציע את העיסקה הבאה: הוא ימכור למוסדות־הבריאות הציבוריים בישראל תרופות ממיפעל הור־מוביט האיראני במחירים הנמוכים בכ־10% ממחיר אותן תרופות שמדינת־ישראל רו־כשת בשווייץ ובמדינות אחרות. 50% מה־תמורה עבור תרופות אלה הוא ישקיע „טבע־זר". את הסכום הנותר יורשה לו

(המשך בעמוד 42)

הזמנה למישפט

בחודשים האחרונים חשף „העולם הזה" פרטים מאלפים על חייו ופועלו של ח"כ אהוד אולמרט. בין השאר גילה ש־גיבור זה של חזית־הסירוב הישראלית לא שירת מעולם שרות קרבי בצה"ל, ולמע־שה לא שירת כלל שרות אמיתי, אחרי תאונת־אימונים מגוחכת בטירונות. כן גילה את השיטות המוזרות שבהן הוא מנסה לנצל את מעמדו כח"כ לצורך הת־עשרות קלה.

ח"כ אולמרט הגיב על גילויים אלה בדרך האופיינית לאיש כמוהו: במטר של גידופים, שקרים ועלילות, בהסתתרו מאחרי המחסה הבטוח של החסינות ה־פרלמנטרית המוחלטת.

„העולם הזה" סתר את השקרים ו־העלילות אחד לאחד, אך הוא לא הס־תפק בכך. כדי להביא את הדברים לידי בירור מוסמך בבית־המישפט, פירסם „העולם הזה" לפני חודש אתגר גלוי והגדיר את אולמרט בלשון חד־משמ־מעית ובלתי־מתחמקת כשקרן שפל ומוג־לב. „העולם הזה" הזמין את אולמרט להגיש נגדו מישפט על פי החוק לאיסור־לשון־הרע, כדי להוכיח את טענותיו כלפינו בבית־המישפט ולאפשר לנו להו־כיח את טענותינו כלפיו, בלא מחסה של חסינות פרלמנטרית.

מאז עברו שלושה שבועות, ואולמרט לא מצא לנכון להגיש תביעה כזאת.

המקום היחידי להתדיינות עם אדם מסוג זה הוא בבית־המישפט, שבו ניתן לשני הצדדים לחקור איש את רעהו חקי־רת שתי־וערב, בלא הסתתרות מאחרי ה־חסינות הפרלמנטרית. לשם כך יעברו כל חברי־המערכת, הנוגעים בדבר, בדיקה ב־גלאי־שקר („מכונת אמת").

„העולם הזה" חוזר על הזמנתו לאול־מרט: נהג פעם אחת בחייך באומץ, צא מן החור של החסינות הפרלמנטרית ו־חגש מישפט.

כל יום נוסף העובר מבלי שיוגש מיש־פט כזה אינו רק אות־קלון למיני־פולי־טיקאי אלא גם למנהיגיו ולעמיתיו, ה־סובלים תופעות נאלחות כאלה של גאנג־סטריזם פרלמנטרי מסוג זה, מבלי להכ־ריח את האיש להתייצב למישפט ולשאת באחריות למעשיו — או להקיא אותו משורותיהם בפרהסיה.

מובן מאליו שתעלוליו של הח"כ לא יתריעו את „העולם הזה" ממילוי חובתו. בשבוע הבא ימשיך „העולם הזה" בסיד־רת גילוייו על מעלליו, שיטותיו ומערכת שקריו של ח"כ אולמרט.

כדאי לפגוש
את הוורמוט החדש
של שטוק

וורמוט רוזה.

שטוק הביאה לארץ משקה משגע. וורמוט רוזה.
טעם חדש לכל מסיבה. טעם חדש לכל אירוע.
פגוש אותו. זה כדאי לך.

STOCK

מכתבים

תחתית בתל־אביב

ברצוני להציע לכם למקד את פעילותכם ב'דחיפת' שני נושאים חשובים. הראשון, כמובן מאליו, עניין השלום. השני, בדרגה פחותה, הקמת רכבת־תחתית בתל־אביב, העתידה לשרת כמיליון תושבים העובדים ומבלים בתל אביב מדי יום ביומו.

כידוע, פורסם בעתונים בשנת 1973, כי הושלם תיכנון מערכת הרכבת התחתית (בהערת אגב, תיכנון שעלה כסף רב). אך מאז לא נשמע דבר.

אין ספק, כי כיום, כאשר המדינה נתונה בסד כלכלי, אין עומדים לרשותנו הסכומים להקמתה של מערכת כוללת. ברצוני להציע מעל דפים אלו לנקוט בדרך דומה לזו שננקטה בסנטיאגו, בירת צ'ילה, שכידוע סובלת אף היא מבעיות אינפלציה. שם הלכו בשיטת שלב אחר שלב: נסתייר מה הקמתו של קו רכבת אחד, ניגשו להקמתו של שני.

משוכנע אני כי כל קו רכבת־תחתית, אשר יוקם, יסייע להעלאת איכות החיים בגוש דן, אשר איננה מן הגבוהות, אם לנקוט לשון המעטה; יביא להקטנת מספר כלי־הרכב הנכנסים לתל־אביב ובעקיפין יקל גם על נהגי האוטובוסים.

בהזדמנות זו אני מציע להעולם הזה לחקור כיצד הוקפא הנושא. אין לי ספק שאחת הסיבות היתה מלחמת יום־הכיפורים. אבל האם לא היתה לקואופרטיבים לתחבורה יד בדבר? האם התחרות הצפויה היא שגרמה לגניזת התכנית?

עובדיה פאוקר, פתח־תיקווה

● ● ●

עובדים עלינו

לפחות עתון אחד — העולם הזה — פירסם בכתבותיו על משכורתם של חברי־הכנסת ורווחיהם. על זאת מגיע „יישר כוח". כיצד לא מתביישים שליחי הציבור והעם, החייבים לשמש דוגמא ומופת, לד־רוש ולקבל תוספות־שכר בעשרות אחוז? ואת עבור מה? על אי־הופעה בישיבות־המליאה; 90 אחוז מכיסאות הכנסת ריקים והנואם מדבר לקירות; חברי־כנסת נרדמים ומפהקים תוך כדי האזנה לנואם; נסיעות לחו"ל על חשבון משלם המיסים; התגודדות במיזנון הכנסת ולהביא קבלות אש"ל...

בן־ציון בר־גיל, גבעתיים

● ● ●

איפה הכסף?

הכרזתו האחרונה של שר־האוצר ש־„לציבור יש יותר מדי כסף", היא בעלת משמעות חברתית וכלכלית וגם מפתיעה, משום שעד עכשיו לא ידענו זאת. חבל ששר־האוצר לא סיפר בדיוק לאיזה ציבור כוונתו. ייתכן שבכך היה מקל על עבו־דתם של גובי מס־ההכנסה.

לאמיתו של דבר ברור שלציבור יש הרבה כסף. עצם העובדה שהאינפלציה במשק גדלה והגיעה ל־50%, הקפיצה את ישראל אל ראש הטבלה בעולם ומבטיחה לשמחה ארליך את המועמדות לזכייה ב־פרס נובל בכלכלה. ישראל ודאי שייכת לאותה גלריה של מדינות עניות, שבהן חיים אנשים עשירים — אחרת אי־אפשר להסביר איך ניבנות אלפי וילות בכל רחבי המדינה והפרייבטים מלאים את כבישי הארץ. המהפך האמיתי מתבטא בכך ש־במשך שנת תשל"ח הפכו אלפים מתושבי ישראל למיליונרים. כל אזרח שהחזיק בדירה ששוויה היה 400 אלף ל"י הפך במשך השנה לבעל דירה ששוויה מיליון.

מה שברור, שעד היום לא נעשה שום מאמץ רציני להילחם בהון השחור אשר נאמד בעשרות מיליארדים. לא קשה לנ־חש מה יקרה כאשר יגיע הסיוע המיוחל מארצות־הברית. שר־האוצר יוכל להדפיס אז הרבה כסף על כל דולאר שיגיע, הכסף יזרום לשוק והאינפלציה תמשיך לעלות מעלה מעלה.

שמואל הרפז, איילון

ביודעי את רצונו הכן של מר שמחה ארליך להילחם בהאמרת המחירים, ואחרי שהציע לציבור שביתת־קונים — שהיא הצ־עה מהפכנית אך מחוץ לשליטתו — אני מרשה לעצמי להציע לשר־האוצר הצעה פחות מהפכנית שתסייע ללא ספק במאבק בעליית המחירים.

יש להוציא פשוט צו המחייב כל בעל עסק לסמן את מחיר המוצר והשירות, שהוא מציע לצרכן, כמקובל בעולם הנאור. הדבר יביא להתפתחות תודעת המחירים בקרב הצרכן הישראלי, שלא יהיה נתון יותר לשרירות ליבו של הסוחר. כך תת־אפשר ביקורת ציבורית על מחירי המו־צרים והשירותים. עצם הביקורת תביא לריסון האמרת המחירים.

מאיר ברק, בת־ים

● ● ●

דמי חנוכה

תודה לשר־האוצר ולממשלה כולה, על שהואילו להעניק לנו דמי־חנוכה לקראת חג האורים הבא עלינו לטובה: פיחות בערך הכסף שבידינו בשיעור של 6.2%. תוך חודשיים נגסה האינפלציה בכל תו־ספת־היוקר, שזה עתה שולמה לנו. ואולי בחודש ינואר הקרוב, או רק בחודש אפ־

ריל, יפצו אותנו על כך. לאור זאת אני מציע להפוך את חג־החנוכה ל„חג מיש־רד־האוצר". כי כשם שכד השמן, שהכיל שמן ליום אחד בעד שמונה ימים, כך גם משכורתנו: בקושי היא מספיקה לשבוע אחד — אבל האוצר מקווה לגמ כל השנה, ורוצה שנחייה עליה חודש תמים.

יעקב צוריאל, רמת־גן

● ● ●

עם משוגע

הישראלים הם עם משוגע. כולם משו־געים להשוות את שכרם לשכר זולתם, ודווקא ליותר גבוה. לא, חלילה, לנמוך. זוהי מחלת־רוח לאומית, של עם מוכה תאוות־בצע, אשר הקינאה והכבוד הריקני משמשים לה כדלק. כולנו מקנאים זה בזה. אנו נעלבים כשהמשכורת של מישהו גבוהה משלנו ומגיבים בשביתות ההורסות את עצמאותנו ואת מדינתנו.

לרדיפה החלמאית הזו אחרי השוואת השכר לא יהיה קץ, כי תמיד ימצאו כאלה ששכרם גבוה משלנו והקינאה תוסיף לכר־סם את ליבנו ביתר עוז. כדי להרגיע את עם ישראל, אני מציע לעקור את הסיבה לקינאה: להשוות את שכרם של כל העוב־דים למשכורתו של נשיא המדינה. רק כך לא תהיה יותר אפלייה. כולנו נהיה שווים וחשובים מאד מאד. לא תהיה קינ־אה ולא יהיו עוד שביתות. ואז נוכל להמ־שיך בשקט למלא את יעדנו המפואר: להיות אור לגויים המפגרים.

פ. ניאנדאשווילי, חולון

● ● ●

רחוב קארטר

את המיכתב הבא שלחתי לראש העיר תל־אביב, שלמה להט: „אחרי כל ההצ־לחות של מר ג'ימי קארטר, נשיא אר־צות־הברית, בשטח קיום ההבטחות הפולי־טיות לעולם ביכלל ולישראל בפרט, ראוי כעת לקרוא רחוב בתל־אביב על שמו. מסי־בות מובנות אני מציע להסב את שם רחוב הירקון לרחוב קארטר. אחת הסיבות היא, שבו שוכנת שגרירות ארצות־הברית ב־ישראל."

ראפ הילינגר, מהנדס, תל־אביב

● ● ●

איזו ממשלה נחמדה

ראש־הממשלה — בגולה; שר־האוצר — (המשך בעמוד 18)

שב בשקט, בייחוד ביום א' זה לא כדאי להסתבך ביגלל רצונך הטיבעי לבלוט. גם הפירסומים האח־רונים לא עשו לך דוו־קא טובה. מוטב שתת־רכז בענייני־הלב ובעני־ייני כספך. במישור ה־יצירה — אתה ממשיך לחוש בצורת מסויי־מת, אך השינוי תלוי בך. אם את רוצה בהי־שגים, דחי זאת עד ש־תראי את מצב בן־זוגך.

* * *

גאוותך הרבה מונעת ממך לבקש טובות או להסתבך בקונוניות. זכור כי השבוע מילת־הקסם היא טיפות־קשרים. לכן, גם אם תתקשה להתגבר על גאוותך, למד לפחות להחזיק את פיך נעול. אם הם רוצים להיטיב עימך — תן להם לע־שות זאת, ואל תידחה הצעות העשויות להיות מכריעות לאנשי שור.

* * *

במרכזו של השבוע יעמדו שינויים מכרי־עים ביחסך לבעיות המישפחה. אתה עלול למצוא את עצ־מך נבוך ומהסס, מ־אחר שהשינויים הצ־פויים יהיו חריפים ויסודיים הרבה יותר מכפי ששיערת. בת תאומים — הרישעות שלך עלולה להיות ב־עוכריך, הפסיקי להס־תכל רק מסביב לפופיק שלך והשלימי עם ה־עובדה שגם אנשים נוספים בעולם הם בעלי זכות קיום. חדלי להציק להם.

* * *

בכלל לא יזיק לך, אם תתכנן בקפדנות את המשך פועלך העיסקי — ותשמור את תוכניותיך לעצמך בל־בד. אם אתה זקוק ל־כסף — קרוב מישפחה או אפילו אשה מבו־גרת עדיפים על ממון מבחוץ, שמוגש לך לכאורה תוך כדי הט־רדות קטנות יותר. אם את רוצה באהבתו, תתענייני גם באחרים.

* * *

שינוי לטובה במצבך הכלכלי המסובך במיקצת. אתה תמצא ידידים במקום הפחות מתקבל על ה־דעת. עם זאת, דע שהם מתייחסים אליך בחו־סר־התחשבות. היזהר מהפכפכים, ועוד יותר, כמובן, מנשים הפכ־פכות. נטייתך לחול־מנות ולרומנטיקה תס־תך אותך, השבוע, ב־מריבה לא־לך. היזהר.

* * *

התחזקי, בת בתולה — לפניך שבוע קשה במייוחד. אל תנסי להתחמק מהאח־גרים שיהיה עליך להת־גבר עליהם. מעט שכל ישר, הרבה אומץ־לב ועוד־רוח, יעזרו לך ל־דלג על פני המשוכות, ויגרמו לך, בסופו של דבר, המון נחת־רוח על הישגיך, שלא יהיו מבו־טלים כלל. אל תוותר;

יום ד' הוא יום של התנגשויות ובעיות כספיות. הקפד, איפוא, לא לקבל כל החלטה מרחיקת־לכת ולא להס־תבך. בכלל, נסה לנצל את השבועיים הבאים לריכוז מחדש, לעבודה שוטפת, ולחידוש קש־ריך עם האהובים עליך. בת מאזניים: אל תזני־חי אותו. גם לאחרים יש בעיות. לבשי בהיר.

* * *

תפסיק לריב עם חבריך לעבודה. בשביל מה? הבעייה המטרידה אותך תזכה השבוע לתשובה ולהס־בר. אם אתה מעשן — אל תגזים. קופסה אחת ליום זה מספיק. השבוע תהיה לך הצ־לחה רומנטית, בתנאי שתפסיק להיות מתוח ועצבני. לך, בת עקרב — כדאי שתשבי קצת בבית. תפסי שלווה.

* * *

המרץ שיש לך יעזור לך לפתור כמה בעיות המטרידות אותך מזה זמן רב. למרות זאת הגיע הזמן להקדיש קצת זמן כדי לבחון דרכים להגברת יעילותך. נדיבותך ו־יושרך יזכו השבוע ל־הערכה מתאימה. אל תהסס לתת לידידיך עצות — כאשר תתבקש לעשות זאת. בת קשת, כשאת נוהגת, היי זהירה ושימרי על מצב רוחך.

אם אתה לא תקבל את עצותיהם של שותפיך, אתה תשכיל להסיק מסקנות מדבריהם — ואולי עליהם — תזכה בהצ־לחה נאה. זה חל במי־ייוחד על יום א', הת־חלת השבוע הזה. ה־קשר הרומנטי עליו חלמת ואשר נדמה היה לך, כי מתחיל מנא, יגיע למלוא־פריחתו באמצע שבוע זה.

* * *

לא, את לא טיפשונת. את סתם מזניחה את עצמך ואת הסיכויים שלך להיות מאושרת. את יכולה גם לשנות את הדבר — אבל זה תלוי ביכולתך לשלוט בעצבייך, ומה שחשוב הרבה יותר — במצבי הרוח ובדיכאו־נות הכרוניים שלך. אם אתה בעל־עסקים עכשיו הרגע להחליט — אבל לא בהכרח לחתום.

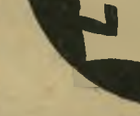

* * *

אם הסתבכת בבעיות מישפחתיות, בת דגים, לא תמצאי את הפיתרון לצרות, השבוע. להיפך: עד ל־יום ה' בסוף השבוע, תיכנסי יותר ויותר עמוק להתחייבויות ולסידורים מישפח־תיים. מצד שני, כל מה שנוגע לאירגון עיסקי או מיקצועי עו־לה יפה. בת דגים, לב־שי אדום ואכלי מעט.

אתה עשוי להיות מיליונר

1.000.000

כשתרכוש דירה באחד ממשרדי המכירות של דירות גינדי

אברהם גינדי

הקניה הטובה ביותר 1978

אתה עשוי לזכות בסך של 1.000.000 ל"י (מליון ל"י) במזומן

בין 300 רוכשי דירות החל מתאריך 19.5.1978 תערך הגרלה, בה יזכה אחד הרוכשים בסך של 1,000,000 ל"י (מליון לירות) במזומן.

ההגרלה תיערך בנוכחות ● נציג המכון למסחר הוגן ● עו"ד ונוטריון ● רואה חשבון החברה ● נציג מודיעין אזרחי

דגם מבני כוכב ברמת-כוכב

משרדי מכירות: **ראשון-לציון** משרד המכירות הראשי רח' הרצל 62 (ליד התחנה המרכזית ותחנת סונול) חניה פרטית למבקרים במשרד. • **פתח-תקוה** רח' חיים עוזר 28 (מול העיריה) • **רמת השרון** רח' סוקולוב (יפתח בקרוב) •

* תום המבצע לאחר מכירת הדירה ה-300

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גיליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק הקדיש כתבת־תחקיר לגורמים שהביאו לפגירת שערי הטכניון בעיקבות מישאל שנערך בין הסטודנטים, שהחליטו לשבות בגלל שכר־הלימוד הגבוה (200 ל"י) והמחסור בעזרי לימוד. כתבה נוספת, תחת הכותרת „כיצד מנכא החזאי", תיארה את האופן שבעזרתו ניקבעת תחזית מזג־האוויר, תוך ציטוט מדברי מארק מזוין: „כולם מדברים על מזג־האוויר, אך איש אינו עושה משהו בעניין זה."

השבוע לפני 25 שנה, פירסם „העולם הזה" כתבה נרחבת, תחת הכותרת „האמת על הפירסומת", על הנושא שהחל להעסיק אז את העיתונות הישראלית. „ראיון מיוחד" הוקדש לדבריו של ד"ר סלדן ד. ביקון, תחת הכותרת „עד כמה מרה הטיפה המרה ?" כשער הגיליון: רכ־אלוף משה דיין („תפקיד החייל ללחום, לא לכתוב").

„העולם הזה" 844
תאריך: 24.12.53

הקואליציה דוחה את מפ"ם ✱ תלמידי תיכון נגד השוק השחור

✱ קטלוג הגרפומנים ✱ ניסים אלוני מתגלה ✱

מיפלגות

הכלה העליזה

כבר קרה בהיסטוריה שכלה עמדה מתחת לחופה וחיכתה לשווא לחתן, שבושש להו־פיע בשעה היעודה. אולם כימעט יחיד במינו המיקרה שכלה לבשה בגדי־כלולות, נסעה למישרד הרבנות והטרידה את העוב־רים והשבים בהצעות גישואין.

מיקרה זה קרה השבוע. הכלה היתה מיפלגת הפועלים המאוחדת (מפ"ם). החו־פה היתה הקואליציה הממשלתית. משך שנים הוכיחה מפ"ם את כוונותיה הפוש־עות ואת טיפשותה המדהימה של ממשלה זו. קולה נשאר ככול קורא במידבר.

לא קשיים. במרוצת הזמן עלה על דעת המיפלגה שקשה לשבת במידבר, בייחוד שעה שרוב שאר המיפלגות מרוות את צמאונן בנאות־המידבר הממשלתית. אומנם, לא היתה כל תיקווה להוציא את מפא"י מידי שותפיה. לכן גייסה את כל הכוחות כדי להיכנס אף היא לשותפות, יחד עם. הציונים הכלליים (כיום: המיפ־לגה הליברלית).

הסיסמה היתה מכובדת: „שילטון מיפ־לגות הפועלים". אולם מאחר שמפ"ם היתה רק המיפלגה השלישית בגודלה, אילו ניכ־נסה לממשלה, ולא היו לה שום סיכויים לקבל יותר מאשר מישרד אחד או שניים, וגם אלה פתוחי חשיבות, היתה זו סיסמה מטעה. לפי מונחי מפ"ם, היה נכון יותר לקרוא לשותפות המוצעת „שילטון הרי־אקציה המתקדמת".

המחזה כולו יכול היה להיות משעשע, לולא הוכיח מחדש את העובדה שאין ה־דימוקרטיה הישראלית בנויה על קוטביות אמיתית של ממשלה ואופוזיציה, המאפשרת להמונים בחירה. היא בנויה במקום זה על אגודות מיפלגתיות היכולות להתחבר או להיפרד כרצונן, ללא קשיים אידיאולוגיים.

השוק השחור

20 דקות
מילחמה בספסרות

בשעה 10.40 מדי בוקר יוצאים תלמידי גימנסיה הרצליה להפסקה של 20 דקות. הם פונים לשדרות רוטשילד, שם מחכים להם כבר הקיוסקים ומוכרי הכעכים, ש־אצלם יש לרוב התלמידים חשבון קבוע.

בזמן האחרון השתנה המינהג במיקצת, לפחות אצל תלמידי השמינית. הם עוב־רים על־פני הקיוסקים בחיפזון, ניכנסים לשדרה עצמה. כעבור כמה רגעים נש־מעות צעקות בעיברית ואידיש, צחוק ושרי־קות, וקבוצות של אנשים נושאי תיקי עור עוזבים את המקום בהתמרמרות: „לא נותנים לנו לחיות! לכו לאמא! מה אתם עושים כאן?"

קאסא, בריף, שזום. מזה זמן רב הבחינו התלמידים, בשעת שתיית המיץ ואכילת הכעכים, בקבוצות אנשים מבוגרים שהלכו אנה ואנה בשדרה, שוחחו ביניהם באידיש שופעת. „וזהו השוק השחור?" אמר אחד מהחברה. „וכך הוא נראה?" התפלא השני. „חשבתי שהוא באמת צריך להיות שחור."

הילדים ניכנסו לשדרה, התיישבו על אחד הספסלים, שוחחו על שיעוריהם והאזי־נו תוך כדי כך לשיחות מסביב. לא היתה זו אידיש רגילה. מפעם לפעם נשמעו המי־לים קאסא, בריף, שלוס. הילדים למדו לפענח את השפה המיסתורית. אחרי כמה שבועות הם הבינו שקאסא, פירושו קופה, בריף פירושו מבקש ושלוס מסתכם ב־100 מטבעות זהב.

הם רצו לראות גם את הזהב בעיניהם, אך לא הצליחו. בבורסה הבלתי־רישמית נקבעו המכירות והקניות בעל־פה והסחר־רה עצמה נמסרה במקומות אחרים. היכן? לא היה להם כל מושג.

„כאן לא חז'!" בישיבת הכיתה הוחלט פה אחד: לפזר את הבורסה! בהפ־סקה הקרובה ביותר יצאה כל הכיתה לשדרות רוטשילד, הקיפה את הבורסה ב־צעקות: „לכו לעבוד!" „כאן לא חוץ־לארץ!" תגובת הבורסה לא היתה מבוהלת ביותר. מחיר המניות לא התמוטט. ובמ־קום זאת קיבלו התלמידים תשובה ניצחת: „לכן ללמוד אלף־בית!" „אם לא תסתל־קו, נגיש תלונה להנהלת בית־הספר!" אח־רים הבטיחו להביא למחרת את בניהם, כדי לערוך קרב של ממש עם התלמידים המת־נפלים.

„המישטרה ניסתה לפזר אותם, אך לא הצליחה," אמר אחד מהתלמידים, בחור גבוה בעל בלורית פרועה. „הם אומרים שהם רק מטיילים, ואין חוק נגד טיולים בשדרה." „ואנחנו חושבים," התערב תל־מיד שני, בעל התחלה צנועה של שפם, „שהאזרחים צריכים לפזר אותם, אם ה־מישטרה חסרת־אונים!"

ההישג הממשי עד כה: בשעה 10.40 בכל בוקר מכריז על הפסקה לא רק הפעמון ה־ישן של הגימנסיה הרצליה — באותה שעה שובתת ל־20 רגע גם בורסת הזהב בשדרות רוטשילד.

ספרות

מי ומי בגרפומניה

השבוע שוב הצדיק, לדעת רבים, יעקוב דויד אברמסקי את התואר שהעניק לו פעם איש הגר, ר' בנימין: פגע רע. הרבים היו 160 סופרים ועורכים שניכללו ברשי־מה כל־ארצית של הגרפומנים החיים בישי־ראל, שהודפסה על 12 עמודי סטנסיל והופ־צה על־ידי אברמסקי למעוניינים (ובעיקר: אישי הסיפרות הכלולים ברשימת הנגועים בכתבנות).

אברמסקי, המוחזק בקי בסיפרות העיב־רית, והידוע במסותיו הספרותיות וכמתרגם למוסד ביאליק הבררן, לא נטל על עצמו את עול הביקורת ללא הכנה מוקדמת. הכנה זאת התבטאה ב־500 כרכי הסיפ־רות אותם הוא קורא בממוצע לשנה, ואל־פי כתבי־העת והספרים העוברים תחת ידין כממיין ספרים בספריה הלאומית ב־ירושלים.

השער הרחב. למעשה מוחזקים רק חמ"ם (יעיש) הזז וש"י (הכנסת כלה) ענגון כיוצרים של ממש. אברמסקי מקיף את רוב אישי הסיפרות העיברית החיים ב־שלוש מחלקות — מאלה „המרובים בכמו־תם והמעוטים באיכותם" כציר ישראל במוסקבה, ד"ר שמואל (רשמי מסע) אל־ישיב, ויהושע (עיר קסומה) בר־יוסף, עורי־כו הספרותי של הארץ, ד"ר יעקוב (מוש") הורוביץ, דרך „גרפומנים לעת מצוא, עתים סופרים ועתים גרפומנים" כ־שר־החינוך וההיסטוריון בן־ציון (מקורות לתולדות ישראל) דינור ודויד (ביער ב־חדרה) שמעוני ועד לאריות שבחבורה, „שהיו פעם יוצרים, והפכו כעת לגרפו־מנים": החמישייה אורי צבי גרינברג, יעקוב (פאת שדה) פיכמן, פרופ' יוסף קלאוזנר, אברהם שלונסקי וזלמן שניאור.

כמובן, שאין זה הכל. מצטער אברמסקי בעצמו במבואו: „זה השער גרפומנים יבואו בו והוא גדול ורחב ידיים, אבל אינו גדול כגודל הגרפומנים הפרים ורבים ותימלא הארץ אותם." בכל זאת מצליחה הרשימה לא לדלג על רוב אנשי הסיפרות הצעירה משלמה (שלושה חיצים) טנאי ועד לפינחסי חיים חפר.

הרשימה גם אינה נושאת פנים. לא־איש הטור השביעי נתן אלתרמן ולא ה־ביוגרף של דויד בן־גוריון ברכה (אחד בדורו) חבס, אשת ציר ישראל בבורמה (דויד הכהן), נעדרים. לייתר שלמות מציין אברמסקי: „אין משוא פנים, אפילו נשיא בעמו לא הוצאתי מן הכלל." הכוונה: יצחק בן־צבי, שזכה השבוע בפרס־ביאליק עבור ספרו האחרון נידחי ישראל.

„אתה בעצמך..." התגובות הראשו־נות לא אחרו לבוא. אחד מניפגעי הרשי־מה שיגר לאברמסקי איגרת בת חמש מי־לים: „אתה בעצמך גרפומן גבל ואידיוט." אברמסקי, בעל חוש ההומור, הציע לשולח לשגר אליו גם את תמונתו, ואז יכללנה באלבום הכל־ארצי של הגרפומנים.

* שם הנעט בו חתם על טור שבועי של ביקורת, ראשי־תיבות של משמיע ושומע.

תיאטרון

אנחנו בחנ"ך

ירבעם בן־נבט, האפרתי עז הרוח, ש־העז למרוד בשלמה המלך, לברוח מפניו, לשוב כעבור 10 שנים, ולקרוע עשרה שבטים מן התריסר העגול של רחבעם בנו נבחר באכזר מכל המלך לשמש כ־בבואת הנוער העיברי בן־דורנו.

ירבעם (נחום בוכמן) של נסים אלוני הוא גבר בגיל העמידה ש־10 שנות גלותו במצריים, מעודנת התרבות, ריככו אותו במידה רבה, צינגו את קנאתו ולאומיותו, החלישו בו את הכוח לשנוא. שוב אין הוא המורד הנלהב מלפני 10 שנים שהרים ידו במלך. הוא אומנם שואף לתקן את העוול שנעשה לעם על־ידי שלמה, אולם הוא נבוך, עייף, ירבעם העייף מהסס, נש־אר על פרשת־דרכים אחרי שפגש את אהו־בתו מלפני 10 שנים — מעכה (טובה פדרן), אשת רחבעם. הוא נדחף, כימעט נגד רצונו, בזרם המאורעות ומבצע את המרד. ירבעם, היודע כי אכזר מכולם הוא המלך, נעשה אכזר אף הוא. אחרי שביצע את המרד כשהוא פוסע על גופותיה של אמו צרועה (חנה רובינא), אשה קנאית ומרת־נפש שהפיחה בו בתחילה את אש המרד, הסירה את תמיכתה ממנו.

בשפה יפה, גידופים. רעיון החזרת הצופה לתקופת התנ"ך, לראות בה את דורנו המתלבט, היה מעניין. שפתו של אלוני, שפת התנ"ך, היא עשירה, עסי־סית, אפילו הגידופים שבה. נחום בוכמן איכזב כירבעם. קול רועם וגילגול עי־ניים עדיין אינם תופסים מקום מישחק. פינקל היה רחבעם נהדר. טובה פרדו הו־כיחה כישרון רב כאשת אהבים חמת מזג. המוסיקה של בנציון אורגד ניבלעה ברעש המדברים. התלבושות היו מרהיבות.

אנשים

● עם התיישבו בשדה־בוקר, מילא **דויד בן־גוריון** את התיקוות שיעסוק, בין השאר, בעבודה סיפרותית, אותה הת־חיל במיכתב למערכת הארץ, שגם הוא, כמו מיכתב קודם למערכת דבר השבוע, ביקש לתקן שגיאות שחלו בעיתון בקשר לספור האהוב עליו ביותר, אפלטון. ל־פעולה סיפרותית זו יהיה המשך רחב יותר כשיתפרסם בדבר, ביום השישי הקרוב, מאמר ארוך שנכתב על־ידי בן־גוריון ב־שדה־בוקר והדן בחביבו מס' 2, ברוך שפינוזה, שלדעת בן־גוריון נעשה לו עוול חמור בהטלת החרם היהודי עליו בשעתו. רמז לתוכן מאמרו נמצא בשמו: לתקן המעוות.

● התבדח שתקן האהל הצעיר ומחבר המחזות **יורם מטמור** בשיחה על ההת־נפלות על עורכי העולם הזה: „איזו ניב־זות! לשבור לאדם את אצבעות ידו ה־ימנית, שהוא כה זקוק לה בעבודתו. אילו לפחות חסו על אורי אבנרי והיכו אותו על הראש!"

חללי גבול הדמים

בבית־גוברין, נירצחו בדם קר, שני חיילי נח"ל צעירים, אבנר ספיה וגבריאל ואלד. הם היו קורבנות של חבורות מסתננים שהצליחו לחדור לישראל.

קשר פרסומאים

לקום בבוקר
עם שיר חדש בלב!

לקולו של איזה מין צלצול היית רוצה להתעורר בבוקר ? חד, קטוע, ממושך ? לצלצול הביג-בן אולי ? או שמא לצלילי מנגינה עליזה ?
בחר את הרצוי לך ממגוון הדגמים העצום של שעוני LORUS של סייקו המעולים - שעוני קוורץ מעוררים SEIKO שהגיעו עכשיו לראשונה לישראל, בעיצובים מרהיבים ובשלל צבעים לבחירתך.
עם שעון-מעורר LORUS של סייקו תקום כל בוקר עם שיר חדש בלב.
בשעה שתרצה. בדיוק.

לורוס
של SEIKO
הגיע הזמן שיהיה לך בבית.

חברים מה הם חיים באמת?

המשך הדו"ח על הכנסותיהם האמיתיות ורכושם של כל 120 חברי הכנסת התשיעית

ה תגובות הישני הפרקים הראשונים בסידרה זו הן חלק בלתי־נפרד מ־הלך־המחשבה של חברי־הכנסת, אותו הלך־מחשבה אשר מביא רבים מהם להתעשר ביגלל העובדה שהם חברי־כנסת, או לשחק את מישחק הצנועים והאומללים, מהבחינה הכספית, בכך שהם מקדישים את כל חייהם לשרות הציבור, מבלי לקבל תמורה מתאימה.

היו חברי־כנסת, דווקא מאותם שאינם בעלי נכסים או הכנסות נוספות, שפנו אל חברי מערכת העולם הזה ואמרו: „לא ידענו. ידענו את הפרטים והעובדה שלחבר־כנסת זה יש רכוש כזה ולחבר־כנסת אחר יש הכנסה כזו, אבל לא ראינו את התמונה בכללה."

חברי־הכנסת בעלי הממון, בין אם כבר נכתב עליהם בסידרה זו (שתקיף את כל חברי־הכנסת) ובין אם עדיין לא נכתב עליהם, היו רובם ככולם בעלי תגובה אחידה: „אז מה יש? אם אני חבר־כנסת, אסור שיהיה לי כסף? אסור לי לעשות עסקים? מדוע לאחרים מותר להרוויח כסף בצד, ולי לא?"

אולם עיקר הוויכוחים בכנסת היו סביב החלוקה בחוק בין שכירים לעצמאיים. נראה כי חלוקה זו, אינה משמעותית באופן מעשי. יש, אמנם, חברי־כנסת המגבילים עצמם מלהיות שכירים, ביגלל הוראות החוק, אולם חברי־כנסת אחרים, כפי שהודה ח"כ זלמן שובל בכתבה הקודמת בסידרה, מוצאים לעצמם דרכים אחרות לקבל משכורת, ולא לעבור על החוק. שובל מקבל משכורת לא־קבועה מהחברה של אבי־אשתו, שבה הוא עובד. הוא אינו מקבל צ'ק חודשי קבוע, אלא צ'ק גדול מדי כמה חודשים כדמי־ייעוץ.

עתה קמו חברי־כנסת אחדים, מאותם שהמיקצוע שלהם מחייב אותם להיות שכירים, כמורים למשל, ועומדים להציע הצעת־חוק שתבטל את החלוקה בין שכירים לעצמאיים. כיום מותר לח"כ להיות עצמאי, עורך־דין או יועץ כלכלי, אבל אסור לו להיות שכיר — כלומר, אסור לו לעבוד במישרד עורכי־דין כשכיר או להיות יועץ כלכלי בשכר לחברה.

בראש העומדים להציע את השינוי ב־חוק עומד ח"כ הליכוד יצחק ברמן, המודה שהוא איש עשיר ביותר, וכי ההבחנה ה־קיימת היום בחוק אינה פוגעת בו. ברמן התחיל כבר לעשות „לובי" בין חברי־הכנסת למען יתמכו בהצעת־החוק שלו, אולם הוא עצמו מודה כי הדרך לאישורה עדיין ארוכה ביותר.

בינתיים ממשיכים חברי־הכנסת לעסוק בעבודות צדדיות וחלקם הגדול הפכו את הכנסת לעבודתם הצדדית. העולם הזה ממשיך לסקור את הכנסותיהם ואת רכושם של חברי־הכנסת התשיעית.

שלמה אליהו:

כנסת וביזנס

א ליהו הוא חבר־כנסת חדש־יחסית. הוא נכנס מטעם ד"ש ז"ל במקומו, של האלוף מאיר („זרו") זורע. אולי עוב־דה זו מצביעה על השוני העצום בין זורע לבין מי שירש אותו. בעוד זורע היה תו־פעה די חריגה בכנסת! — אדם ישר כסר־גל, אחד מחברי־הכנסת הבודדים שהחזירו אי־פעם את המנדט שלהם — הרי שאליהו הסתבך בשבוע שעבר באחת הסערות ה־גדולות שפרצו בכנסת בשל ניסיון לניצול מעמד של חבר־כנסת כדי לשרת גופים כלכליים גדולים, שעליהם הוא נמנה.

אליהו הוא סיפור־הצלחה בקרב העשי־רים החדשים בישראל. הוא החל דרכו כנער־שליחויות בחברת־ביטוח, עלה ב־שלבים, עד שהקים לעצמו חברת־ביטוח מהמשגשגות בארץ. אליהו הוא כיום אחד האנשים העשירים בישראל. לזכותו ייאמר כי עשה את כספו במו ידיו.

ייגאל ידין הכניס אותו במקום ה־16 ב־רשימת ד"ש לכנסת, משום שאליהו מסמל את אנשי־העסקים המצליחים, וגם מפני ש־הוא בן לעדה הספרדית, דבר שהיה חשוב ביותר לידין במערך־הכוחות הפנימי של ד"ש. אליהו אינו נחשב כחבר־כנסת מצטיין. הוא אמנם מופיע מדי פעם בפעם בכנסת, אך פעילותו הפרלמנטרית קרובה לאפס.

לפני שבועות אחדים נודע על כוונתה של ועדת־הכספים של הכנסת ליזום חוק אשר יחייב את חברות־הביטוח לשלם רי־בית בכל מיקרה של איחור בתשלום הפי־צויים המגיעים למבוטחים שלהם. חוק זה הוא אחד החוקים המתקדמים והליברליים ביותר, ועל כך יעיד כל מי שאי־פעם היה צריך לקבל כסף מחברת־ביטוח. אחת ה־דרכים של חברות־ביטוח מסויימות בישׂ־ראל להרוויח כסף היא למשוך עד כמה שאפשר את מועד התשלום לנפגעים. כל מי שמכוניתו נפגעה בתאונת־דרכים, או שהוא עצמו נפגע בתאונת דרכים או עבי־דה, יודע בכמה עמל ויזע הצליח לקבל, באיחור של חודשים או שנים, את המגיע לו מחברות־הביטוח. הריבית המצטברת ביגלל „משיכת" כספים זו על־ידי חברות־הביטוח היא סעיף נכבד ביותר בהכנסו־תיהן של חברות ביטוח מסויימות בארץ.

אחד הנפגעים מחוק זה הוא מנהל ובעל חברת־הביטוח אליהו, חבר־הכנסת שלמה אליהו. אליהו לא הסתפק בכך שהוא יצ־ביע נגד החוק, אם וכאשר הוא יובא בפני המליאה, אלא החליט להשפיע על חברי ועדת־הכספים של הכנסת שלא להעביר חוק זה.

אולם היתה לאליהו בעייה. הוא אינו חבר ועדת־הכספים של הכנסת. לכן הוא פנה אל חבר סיעתו, הד"ר בנימין הלוי, ובי־קש ממנו להתחלף איתו באותה ישיבה שבה ידונו על נושא הביטוח. כאשר נודע הדבר בכנסת, הוא עורר שערוריה עצו־מה. כמה חברי־כנסת טענו כי זו הפעם הראשונה שחבר־כנסת פועל באופן כה גלוי בכנסת עצמה לשם קידום האינטרסים הכלכליים שלו עצמו.

אליהו עצמו סירב להגיב על הנושא. על עיתונאים שפנו אליו, כדי לבקש הב־הרות, הוא פרץ בצעקות ובגסות־רוח.

גם אם יאושר החוק, הרי שלמרות ש־חברת אליהו, כמו יתר חברות־הביטוח, יר־וויחו פחות, הרי שאליהו עצמו ימשיך להיות אחד מחברי־הכנסת העשירים בי־תר, ובין האנשים העשירים בארץ. אליהו מתגורר בדירת־פאר, נוסע במכוניות מפו־ארות ואשתו היא אחת מהקונות הטובות ביותר של אופנת יורק, שבה קנתה אשת ראש־הממשלה, עליזה בגין, את ה־מעיל היקר שלה (העולם הזה 2155).

רוני מילוא:

עשיר מהבית

ר וני מילוא עשה את הקאריירה שלו ביגלל קישרי־מישפחה — כך טוענים המלעיזים עליו. מילוא עצמו, צעיר חברי־הכנסת, אינו מכחיש כי הייחוס שלו עזר לו בהתקדמות הפוליטית. אחיו של רוני הוא בעל בתו של ראש־הממשלה, מנחם בגין, חסיה, ומילוא הוא חביבו של בגין.

אולם מתברר כי מילוא, שהוא עורך־דין במיקצועו, התחיל לפחות את דרכו הכלכלית מנקודת־זינוק שמעטים זכו בה. הוריו של מילוא הם מבעלי החברה העשי־רה לייצור גלידה ויטמן, ומילוא מודה כי אף פעם לא סבל מחסור בבית.

עוד לפני שנבחר כחבר־כנסת היה מי־לוא שותף במישרד־עורכי־דין בינוני, ש־הספיק לפרנסה מכובדת. כיום ממשיך ה־מישרד של מילוא לעסוק בעריכת־דין, וגדל בהתמדה. אין ספק כי מעמדו של מילוא כחבר־כנסת — ואצל מי שיודע, גם כקרוב מישפחה של ראש־הממשלה — אינו מב־ריח לקוחות ממישרדו, שהפך גדול יותר,

איך אפשר לעשות כסף בכנסת

ח"כ אליהו
ביטוח בכנסת

ח"כ מילוא
גלידה ומשכורת

ח"כ אריאלי
100,000 בשביל שם

ח"כ עמשי
המעמד מחייב וילה

מבוסס יותר, וריווחי יותר, מאז נבחר מילוא לכנסת.

יורם אריזור: מכירת העסק

ס גן השר במישרד ראש־הממשלה, יו־רם אריזור, אינו בא ממישפחה עשי־רה במייוחד, והוא אינו נמנה על המאו־שרים מבין חברי־הכנסת שנשאו נשים עשירות. אריזור הוא עורך־דין, המבריק במיקצוע זה כמו שהוא מבריק כסגן־שר, והיה שותף של רוני מילוא במישרדם בתל־אביב. אריזור היה נוהג לקבל לקו־חות של תנועת־החרות, עוד לפני שזו עלתה לשילטון, וזרם זה של לקוחות איפ־שר לו לחיות ברווחה.

אולם כאשר מונה אריזור כסגן־שר, הוא היה צריך למכור את חלקו במישרד עורכי־הדין שלו עם מילוא. לא היו קופ־צים רבים על חלקו של אריזור, מאחר בפירסום רב כאשר מונה, הרבה לפני שנבחר לכנסת ונכנס לחיים הפוליטיים בישראל, כציר לענייני־הסברה של ישראל באו"ם.

אולם לא רק כבוד רב הביא עטשי לבני העדה הדרוזית כשחזר מארצות־הברית, אלא גם סכום ניכר של כסף. עטשי הסביר זאת בכך שחסך את הכסף ממש־כורתו, ששולמה שם בדולארים, וכאשר הביא את הדולארים לישראל ותירגם או־תם ללירות, הפך החיסכון לסכום רציני.

מישפחתו של עטשי, בדלית אל־כרמל, אינה נחשבת כאחת המישפחות העשירות בכפר, אולם גם אינה נמנית על המיש־פחות העניות. למישפחה, ולזיידן עצמו, יש אדמות בכפר ובסביבתו, שמעריכים או־תן ביותר מחמישה מיליון לירות.

עתה גר זיידן בבית פשוט, בן שלושה חדרים. אולם בשבועות הקרובים הוא עו־מד לעבור לווילה מפוארת, שבנה בדליית אל־כרמל, ששווייה יהיה יותר משני מיל־יוני לירות. את הווילה החל עטשי בונה כאשר נכנס לכנסת, ולחבריו הסביר כי „המעמד של חבר־כנסת מחייב."

גדעון האוזנר: מהמישרד למישרד

א ין ספק כי עבודתו הציבורית של ח"כ ל"ע גידעון האוזנר לא הפריעה לו להיות לאחד מעורכי־הדין העשירים בארץ. כאשר היה האוזנר היועץ המיש־פטי לממשלה, הוא זכה בפירסום עולמי כתובע במישפטו של אדולף אייכמן. לגבי מישפטנים והיסטוריונים היה מישפט אייכ־מן החמצה היסטורית משוועת, אולם לגבי האנשים הנזקקים לשרותיו של עורך־דין, שמו של האוזנר היה מספיק.

כאשר מונה גידעון האוזנר כשר, היה עליו, על פי החוק, למכור את מישרדו. הוא מכר את המישרד לחתנו, בעל בתו. אולם אפשר היה לראות את האוזנר בא ויוצא במישרד עורכי הדין, גם כשהיה שר. ההסבר שלו לכך היה שהוא מבקר את חתנו ואת אשתו, שגם היא עבדה ב־אותו מישרד, ולאמיתו של דבר ניהלה אותו מהבחינה המיסחרית.

למרות שבאופן רשמי לא היה כל קשר בין מישרד־עורכי־הדין לבין השר האוזנר, ידעו רבים מהעוסקים במלונאות כי כדאי להם להשתמש בשרותי מישרדו של האוז־נר. מלונאים רבים, ומשקיעים בענף התיי־רות, שילמו סכומים עצומים עבור שרותי המישרד של האוזנר, כאשר האוזנר היה שר. ההסבר לכך היה פשוט. האוזנר היה אחד משני שרי הל"ע. השר השני של מיפלגה זו, משה קול, שימש כשר־התיירות.

אחרי שמיפלגתו של האוזנר נחלה כיש־לון בבחירות, והצליחה להכניס לכנסת רק חבר־כנסת אחד — את גידעון האוזנר עצמו — רכש האוזנר בחזרה את חלקו במישרד־עורכי־הדין, וחזר לפרקטיקה ה־פרטית. כיום ממעט האוזנר להופיע בכלל בכנסת, ואת רוב זמנו הוא מקדיש למישרד עורכי־הדין שלו.

מיכאל דקל: מיליונר ללא כסף

ח "כ מיכאל דקל (דייקסל) הוא חבר מושב נורדיה ליד נתניה, אחד המו־שבים העשירים ביותר בארץ. אולם המושב של דקל הוא מושב שיתופי, אשר עקרו־נותיו, בכל הנוגע לכספים האישיים, דומים לעקרונות הקיבוץ.

דייקסל אינו מעביר את הצ'ק שלו מ־הכנסת לקופת המושב השיתופי, אולם מע־ביר לידי הגיזבר את התלוש. במידה ואין לדייקסל עצמו הוצאות אישיות גבו־הות מהרגיל, מאשר לו הגיזבר סכום של 4800 לירות לחודש, ואת היתרה נותן דייקסל למושב השיתופי. סכום זה מייועד לכסות את הוצאותיו האישיות של דייקסל ולא של מישפחתו, וכן לא את ההוצאות עבור הדברים שאותם הוא מקבל במושב.

לדייקסל יש אח עשיר, קבלן שהתפרסם לאחרונה בקשר לפרשת המישפט של ח"כ שמואל רכטמן.

אין הוא מתכוון, כמובן, לעזוב את מושב נורדיה, ומושב נורדיה אינו מתכוון להת־פרק. אולם אם יעשו חלוקה של רכוש המושב בין חבריו, יסתבר כי לזכותו של דייקסל עומד רכוש בשווי של כמה עשרות מליוני לירות.

פסח גרופר: כסף מהאדמה

א חד מחברי־הכנסת הספוגניים ב־יותר הוא מי שמועמד להיות סגן שר־התחבורה, ח"כ הליכוד פסח גרופר.

גרופר התפרסם ביגלל קריאות־הביניים הקולניות שלו, ביגלל פרשת הפסיכיאטר שהציע להביא לחברי־הכנסת, ועתה ביגלל מילחמתו ברכבת ישראל, שאינה עוצרת בתחנת עתלית, מקום מגוריו.

כאשר שיחת היום במיזנון הכנסת היתה פרשת הרכבת של גרופר, הציע לו אחד מחברי־הכנסת שיקים חברת־רכבות פר־טית, שתביא אותו מירושלים לעתלית. ה־הצעה אמנם נאמרה כבדיחה, אולם אין ספק שאילו היה גרופר רוצה להשקיע מליוני לירות בהקמת מסילת־רכבת חדשה, היה יכול להשתמש לשם כך בהונו, שהוא רב ועצום.

באופן רשמי גרופר הוא חקלאי. אולם לא מכבר נודע, בסידרת הכתבות של יגאל לביב בהעולם הזה, על עיסקות שונות ו־רבות שעשה גרופר, אשר התגלו בשולי החוק. מלבד המשק החקלאי של גרופר, ושליטתו על אדמות עתלית ועל מיפעל־המים של עיירה זו, הצליח גרופר להרויח כסף רב מהעובדה שהוא היה עסקן חקלאי, באירגונים חקלאיים רבים שמהם קיבל כספים, טובות־הנאה, וקידומים רבים בעס־קיו הפרטיים.

גרופר אינו נוסע בדרך כלל ברכבת. הוא רכש לא מכבר מכונית פיג'ו 504 חדשה. גם ידידיו במיפלגה או בלובי ה־חקלאי, שבראשו הוא עומד, מוכנים להעיד כי גרופר נמצא בין 20 חברי־הכנסת ה־עשירים ביותר.

עמי אמוראי: רק נסיעות

כ שהתכקש כשבוע שעבר יושב־ראש מיפלגת־העבודה, שימעון פרס, למנות את מועמדי מיפלגתו לתפקידים כלכליים בכירים, למיקרה שהמערך יחזור לשילטון, הוא מנה את ח"כ עדי אמוראי בין שלושת הראשונים. ואמנם, אמוראי שהוא כלכלן במיקצועו, נחשב כאחד מ־אנשי הכלכלה המבריקים בארץ, וכאחד מחברי־הכנסת הפוריים ביותר במישור ה־כלכלי.

ברור לכל שאילו היה אמוראי מקים חברה לייעוץ כלכלי, הוא היה גורף הון עצום, גם כאשר מיפלגתו יושבת באופו־זיציה. אולם אמוראי החי חיים צנועים, החליט להקדיש עצמו לחיים הפוליטיים, ולא להיכנס לעסקים פרטיים.

אמוראי מתגורר בדירה צנועה בגיב־עתיים, שבה הוא עוסק בתחביבו, המכניס לו קצת כסף נוסף: אריגת שטיחים. ההנאה הכלכלית היחידה שיש לאמוראי מהעובדה שהוא פעיל מיפלגתי וחבר־כנסת: נסיעות לחוץ־לארץ. אמוראי עמד בראש ועדה של מיפלגת־העבודה שהיתה ממונה על המישלחות של המיפלגה ל־חו"ל, וזכה בזכות זו בכמה נסיעות שלא היו מזדמנות לו לולא היה איש פוליטי.

ח"כ גרופר
עיסקות אפלות

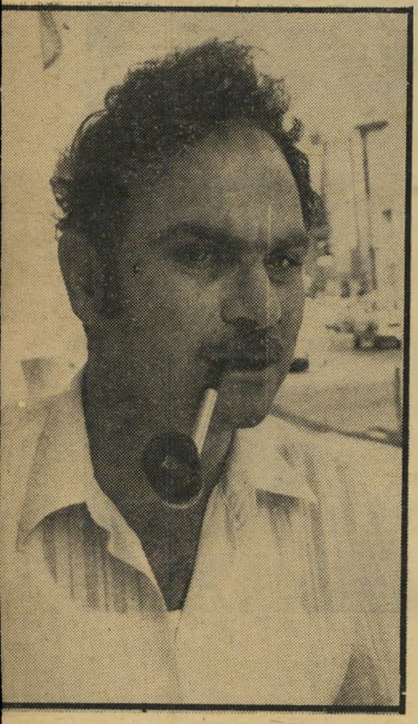

ח"כ אמוראי
שטיחים וחו"ל

ח"כ האוזנר (עם אשתו)
חזרה לעושר

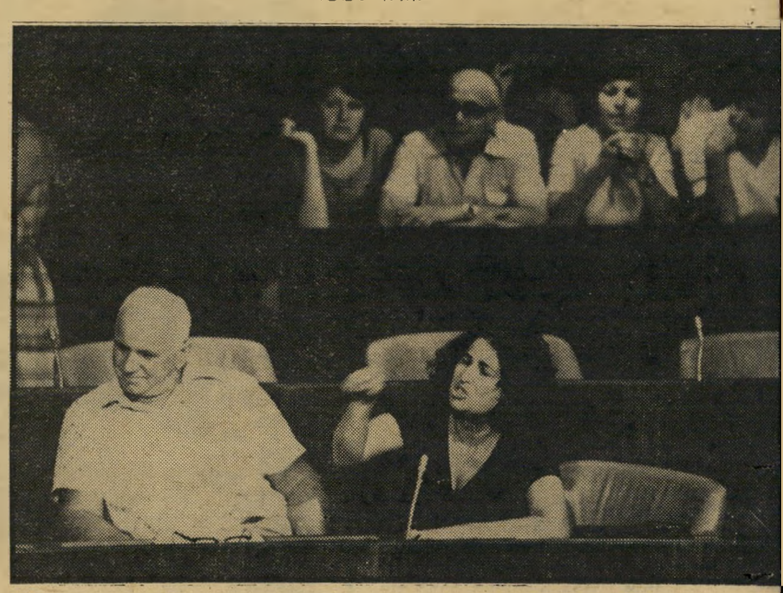

ח"כ דקל (משמאל, ליד גאוזה כהן)
מיליונר בלי כסף

זיידן עטשי: המעמד מחייב וילה

א חד משני חברי־הכנסת הדרוזיים של ד"ש־לשעבר, ח"כ זיידן עטשי, זכה

מכתבים

(המשך מעמוד 12)

במיצר; שר־החוץ — סטריליז ורחוץ (ללי־כוד נחוץ); שר התעשייה והמיסחר — עוד לא נבחר; שר התשתית — אנרגיה בלי תחתית; שר־הקליטה — בינתיים רק פלי־טה; שר השיכון — שיפוץ ותיקון; שר מישטרה — אין, מה קרה?

בקיצור — הכל חורק, העם שורק, נוער עול פורק, מיעוט (קולגי) יורק ורוב (דו־מם) שותק.

רמי עטאר, בני־ברק

● ● ●

שריפת הדגל

בהפגנה האחרונה שערכו אנשי גוש אמונים, בעת ביקורו של שר־החוץ האמ־ריקאי סיירוס ואנס בישראל, הם השתמשו ברמקולים כדי להעיר את שר־החוץ מ־שנתו ושרפו דגל אמריקאי. לפי עניות דעתי זאת יריקה לתוך באר שהם שותים ממנה. אני אישית איני מסמפט את האמ־ריקאים. אולם צריך להעריך את תמי־כתם ללא סייג בישראל בכל התחומים: תמיכה חומרית, צבאית, מוסרית ומדינית. כל מה שעשה גוש אמונים זה גילוי זהו־תו האמיתית — זהו אירגון כפוי־טובה ופאנאטי. מה היה קורה לישראל בלי אמ־ריקה, שאת דיגלה הם התגאו לשרוף?

סמי כהן, פתח־תיקווה

גוש אמונים ניצל את שביתת המורים העל־יסודיים לניהול מסעות וטיולים לאזו־רי יהודה ושומרון לתלמידים. עד כאן אין בכך רע. נהפוך הוא: זו הזדמנות פז להכיר את הארץ ומישעוליה. אך תמהתני על מישרד־החינוך והתרבות, שהוא מתיר טיולים כאלה הנערכים על־ידי גוף פולי־טי מובהק, המטפטף תוך כדי המסעות את אמונתו ההרסנית (המנוגדת למדיניות ה־ממשלה) לתלמידים.

מעניינת היתה תגובתם של שר־החינוך ואנשי גוש־אמונים אילו מיפלגות אחרות (שמאלניות, רחמנא ליצלן) היו מבצעות מסעות דומים לתלמידים בנגב ובגליל, באזורים הריקים מיישוב ישראלי — ומטיפות שם לעיבוי „ארץ־ישראל הקטנה" שבגבולות הקו הירוק.

דן יהב, תל־אביב

● ● ●

המינק של עזיזה

כתבתכם על רכישת מעיל הפרווה של אשת ראש־הממשלה (העולם הזה 2155) מעידה על צרות־עין. מעיל־פרווה אינו נחשב עוד בגדר מותרות. כל אשה מעל לגיל מסויים רואה בו חלק חיוני מהמל־תחה שלה. אין זה מעניינו של אף אחד כמה שילמה הגברת בגין עבור המעיל שלה, כל זמן שלא הוציאה מכספי המדינה על כך, אלא מחשבונה הפרטי.

רות סופר, הרצליה

...מה רציתם? שעליזה בגין תיסע לאוס־לו בפרווה עשויה מצמר כבשים?

י. גנור, תל־אביב

אם ראש־הממשלה נוסע לאוסלו בחב־רת מיליונרים, הוא חייב להתאים את עצ־מו לרמתם. „ברומא — נהג כרומאי", אומר הפיתגם. ובחברת מיליונרים — צריך להת־נהג כמיליונר, גם אם הדבר מחייב הוצאה של יותר ממאה אלף לירות למעיל פרווה אחד ויחיד — שספק אם לגברת בגין יהיו עוד הרבה הזדמנויות ללבוש אותו.

עמי נצר, ירושלים

● ● ●

זרדת מבגין!

ברצוני לשאול אותכם מדוע אתם נט־פלים לראש ממשלתנו, מנחם בגין? במקום להיות גאים בכך, שראש ממשלת־ישראל זכה בפרס נובל — ואין זה חשוב אם מדובר בבגין, רבין או גולדה — במקום לעודד אותו במאמציו למען השלום, אתם שמים אותו ללעג. מדוע הייתם צריכים לכתוב בשער עיתונכם קומדיה באוסלו? למה זה מגיע לו ובשביל מה? האם רק ביגלל זה שהנשיא אל־סאדאת לא בא לקבל את הפרס? מה בגין אשם בזה?

אנחנו כולנו צריכים להתפלל שאלוהים יצליח את דרכו ושיביא לנו את השלום, שאנחנו כל כך נזקקים לו.

יעקב שטורפר, תל־אביב

37

אריאלי

למען התענוג...

אני כבר מצאתי את התענוג האמיתי.
אירופה, דלת ניקוטין בעישון, עשירה בטעם.

מה עדיף – „האחים" או „מורשה"

מועמד שכזה

ה בה חידון קצר. מי האיש שאמר את הדברים הבאים, מתי והיכן?

דברי הגבר:

- **„בפירוש כן, אני שונא את היהודים!"**
- „כדי שהמדינה תישאר גרמנית, עלינו להגביל את מיספר היהודים בה. הפיתרון הוא פשוט ואנושי, והוא — העברת אוכלוסין."
- **„אדבר על יפי־הנפש. אני ממש חש גועל־נפש כלפי האנשים האלה!"**
- „בהחלט צריך לחנך לשינאה לתוקפן, כדי שהשינאה תישלף כמו ניצרה כאשר תוקפים אותך!"
- „המילה ‚לשנוא' פירושה עבורי מתן לגיטימציה מוסרית לגרום נזק לאוייב!"
- **„השלום אינו בהישג־יד היסטורי!"**
- „אני בטוח שהם (האוייב) יכירו בסכנות הכרוכות להם (מצד צבאנו), אולי אחרי עוד מילחמה אחת, שתיים או שלוש מילחמות!"
- „למה לעסוק בהובי של הדבקת בולים, אם אפשר לעזור בטיפול בפצועים? זוהי תקופה כזאת שצריך לעשות זאת. צריך גם להילחם! הצרה היא, שילדים בני 15—14 נתפסים לאידיאות המרחפות בחלל העולם — פעם זה קומוניזם, ופעם זה שמאלנות וסמים!"
- „אני חושב שאלה הרואים עצמם אנשי־שלום — הם פשוט מפחדים!"
- **„המילה פאשיזם אינה מרתיעה אותי!"**

חוששני שהקורא ישיב, כי הגבר שאמר דברים אלה חי בגרמניה בשנות ה־30', ושהיה אחד מראשי המיפלגה הנאציונל־סוציאליסטית. אולי מנכ"ל רשות־השידור של הרייך השלישי, ואולי שר־התעמולה הד"ר יוזף גבלס, בכבודו ובעצמו.

רושם זה יתחזק אם יקרא הקורא את הראיון המלא, שמתוכו נלקחו הפסוקים האלה. מדובר שם, למשל, על הצורך להביא לכך, שהנוער לא יבוזז את כוחו ביחסי־מין, אלא ינצל אותו כדי להתכונן למילחמה הבלתי־נמנעת.

התשובה נראית כמובנת־מאליה. הדברים הם בעלי תוכן פאשיסטי מוכחש. הסיגנון מעיד על אותו המקור. המזיגה המיוחדת־במינה של אינפנטיליות אלימה ומופרעות נפשית, שלדעת פסיכיזוגים רבים מציינת את האישיות הפאשיסטית הטיפוסית, מבצבצת בכל פסוק.

■ ■ ■

א כך הדברים לא נאמרו בגרמניה, ולא לפני דור. **הם נאמרו לפני שלוש שנים בקיבוץ בישראל, על־ידי אדם המגדיר עצמו כ„מחנך".**

אומנם, יש לתקן כמה טעויות שהשתרבבו בתעתיק דלעיל. בכל מקום שכתוב „גרמנים" יש לרשום „יהודים", ובכל מקום שכתוב „יהודים", יש לרשום „ערבים". חוץ מזה הפסוקים אותנטיים לגמרי.

הם נאמרו על־ידי איש בשם אהרון דוידי, לשעבר איש היחידה 101 וחניכו של אריק שרון, בראיון שהעניק לדורון רוזנבלום ושפורסם בעיתון הארץ ב־8 באוגוסט 1975.

העולם הזה הגיב על כך, באותו שבוע, ברשימה שנשאה את הכותרת „הנאצי הישראלי".

אין בכך פלא. שהרי עורכי שבועון זה שויכים לאותו סוג תת־אדם שאיש קשוח כמו אהרון דוידי חש כלפיהם גועל־נפש, והיה מכניסם ברצון למחנה־ריכוז.

■ ■ ■

ע ברי שזיש שנים, והדברים נשכחו — כפי שראויים הם להישכח. בכל חברה יש קבוצות־שוליים מטורפות מימין ומשמאל, ובימים כתיקונם אין לייחס להם חשיבות־יתר.

אך באחרונה קרה משהו שהקפיץ את אהרון דוידי למוקד תשומת־הלב, ושבגללו יש לעבור על דבריו שוב בזכוכית־מגדלת.

הממשלה העלתה את מועמדותו של מר אהרון דוידי לתפקיד מנכ"ל רשות־השידור.

לא. אין זו בדיחה. ואם זוהי בדיחה — הרי זו בדיחה מיפלצתית.

המועמדות אכן הוצעה לדוידי. נפתח משא־ומתן עימו. אבל הוא איש קשוח, והוא לא נענה מייד. הוא העמיד תנאים הראויים לאדם קשוח כמותו.

קודם כל, אמר, הוא יסגור את רשות־השידור לשלושה חודשים. בתקופה זו יערוך בה טיהור יסודי.

אפשר לנחש מה יהיה טיבו של טיהור זה. יסולקו יפי־נפש, היונים, השמאלנים, מטיפי־השלום, אותם שהקדישו שעות ארוכות של שידור חי לנשיא אנוור אל־סאדאת ולשאר הערבים השנואים שדרכו על אדמת ישראל. וכמובן, כל מי שחושב שמוטב לנוער לעסוק ביחסי־מין מאשר לשחק בחיילים.

אחר־כך תהיה לנו רשות־שידור כמו שהיא צריכה להיות: הטלוויזיה הקשוחה תציג ערטי־מיחמה ומיסדרים של גושי־אמונים, ו־הרדיו החוחם ינגן שירי־מולדת ונאומים של הפירר התורני.

■ ■ ■

א ני מקווה שרעיון־נפל זה ייגנז בעוד מועד. אך לא זה העיקר.

העיקר הוא זה:

ממשלת הליכוד מבקשת להחליף את המנהלים של כלי־התיקשורת המרכזיים במדינה — מנכ"ל רשות־השידור ומנהלי הסלוויזיה והרדיו.

אהרון דוידי: מילחמה במקום מין

בחיפושיה אחרי מועמדים המתאימים לה, היתה מסוגלת לפנות אל אדם כמו אהרון דוידי, בעל דיעות פאשיסטיות מובהקות ומוצהרות.

העובדה הזאת צריכה להדליק אור אדום, אם לא — זרקור אדום! — לעיני כל החרד לעתיד המדינה, השלום והמישטר הדמוקרטי.

■ ■ ■

ב ידי רשות־השידור מרוכזת עוצמה כבירה. אין מכשיר אחר במדינה שיש לו כוח פוטנציאלי דומה, לטוב ולרע.

הטלוויזיה והרדיו הם בעלי השפעה עצומה לא רק על עיצוב דעת־הקהל החולפת, ראיית עולמו, סיגנונו, עולם מחשבותיו ודימוייו.

כך זה גם כאשר אין בראש הרשות מנהיגות סמכותית, אידיאולוגית־קנאית.

אולם בידי קומיסאר פוליטי בעל החלטה נחושה וסמכות חזקה, יכולים הטלוויזיה והרדיו לחפוך מכשיר לשטיפת־מוח, כמו במישטרים הטוטאליטריים המאוסים ביותר מימין ומשמאל.

■ ■ ■

א פשר לטעון, כי גם בימי הממשלות הקודמות היה מינוי מנכ"ל רשות־השידור מינוי פוליטי מובהק.

אמנם הוקמה רשות־שידור „ממלכתית", האמורה להיות „בלתי־תלוייה". אך מפא"י דאגה לחוקק חוק המעניק לממשלה את הזכות למנות את המנכ"ל, ולמעשה את כל בעלי השילטון הציבורי והמעשי ברשות.

אולם למעשה לא נעשה עד כה שימוש קיצוני בסמכות זו.

המוסיבציה האידיאולוגית של מיפלגת־העבודה, בעשר השנים האחרונות, לא היתה די חזקה, ודעת־הקהל שמה מחסום לפני כל מגמה להפוך את כלי־התיקשורת המונופוליסטיים מכשירים מיפלגתיים מובהקים.

המנכ"ל הקודם, שמואל אלמוג, אומנם היה איש אחדות־העבודה, והוא מונה בידי שר־החינוך־והתרבות יגאל אלון, ממנהיגי אלון, ממנהיגי אותו פלג. אולם אלמוג היה איש־שידור ותיק ומקצועי, ולא פעל כקומיסאר פוליטי מטעם החטיבה והמיפלגה.

המנכ"ל הנוכחי, יצחק ליבני, התמנה על־ידי שר־ההסברה שימעון פרס, בשעה שכיהן תקופה קצרה בתפקיד אומלל זה, שבוטל לאחר־מכן. ליבני לא היה מעולם איש רם"י. את מינויו יזמה גולדה מאיר. ליבני היה אז מפקד גלי־צה"ל, וגולדה התרשמה מן הרוח ה„חיובית" והסיגנון הפוריטני של התחנה הצבאית.

כמו אלמוג, אין ליבני כופה סמכות אידיאולוגית או פוליטית על אלפי עובדיו. אדרבא, בדרך כלל טוענים כלפיו יריביו, שהוא כופה את סמכותו פחות מדי.

התוצאה היא שכוח־ההשפעה העצום של כלי־התיקשורת האלקטרוניים, וביחוד זה של הטלוויזיה, מפוזרת כיום בין עשרות רבות של עורכים, כתבים ובעלי־תוכניות, המייצגים מיגוון רחב של דיעות והשקפות בכל השטחים.

בעצם הפיזור הזה, שבו מושם הדגש על היכולת המיקצועית של בעלי־התוכניות, תחת מנכ"ל ומנהלים שהם אנשי־מיקצוע, יש ערובה לשמירת הדמוקרטיה.

יותר מזה: פיזור זה הוא חיוני, אם רוצים לקיים את הדמוקרטיה במדינה שיש בה מונופול מוחלט (ובלתי־מוצדק לחלוטין) לכלי־תיקשורת אלקטרוניים ממלכתיים.

■ ■ ■

ע ם הקמת ממשלת־המהפך, נתעוררו מייד חששות סבעיים לגבי עתיד כלי־תיקשורת אלה.

בניגוד למיפלגת־העבודה המנוונת, יש לתנועת־החרות אידיאולוגיה מגובשת ושפע של חוגים קנאיים ותוקפניים.

החששות גברו, כאשר מינתה הממשלה החדשה את ראובן ירון, פרופסור של ארץ־ישראל השלמה, לתפקיד יו"ר רשות־השידור. אולם חששות אלה לא התאמתו, למרבה המזל. ירון נוהג, כנראה, במידה רבה של התאפקות, והוא עומד מול חברי־עובדים בעל גאווה ומוסר מיקצועיים, שהיה מתנגד לכל נסיון גס מצד היו"ר ומלי־את־הרשות לכפות עליו מישמעת פוליטית. בעיני העובדים הפסיכו כמה מחברי המליאה דמויות מצחיקות. והצחוק הוא מחסום יעיל מפני הקנאות.

כל זה עלול להשתנות באופן יסודי, אם ייכנס קומיסאר פוליטי לתפקיד המנכ"ל. כי המנכ"ל, בניגוד ליו"ר הרשות, הוא בעל תפקיד ביצועי וסמכות יומיומית, והוא יכול להפוך את הרשות כולה על ראשה.

■ ■ ■

א הרון דוידי, אוהב־השיגאה ושונא־השלום, אינו המועמד היחידי ששמו הועלה בשבועות האחרונים. **הועלתה שורה של שמות, שלכולם יש מכנה משותף אחד: בעליהם הם עסקנים מיסלגתיים מובהקים.**

הוויכוח נטוש, כנראה, בין העסקנים הדתיים של שר־החינוך ובין העסקנים הלאומניים של ראש־הממשלה. זה גם זה רוצה למסור את התפקיד לפונקציונר מיפלגתי.

זוהי סכנה לאומית.

גם אם ייבחר בסופו של דבר עסקן שאינו אינפנטיל תוקפני כמו דוידי, ושאינו קנאי חשוך, די בעובדה שמנכ"ל הרשות יהיה איש־מיפלגה מובהק, החסר רקע מיקצועי של איש־שידור, כדי לערער את מוראל הרשות.

יהיה ברור, כי יש לשרת את המגמות המיפלגתיות של המנכ"ל, שיש להתחנף לממשלה, שיש לגנות כל ביקורת תקיפה, שיש לכבד רשימות שחורות של אישים ונושאים, גם אם לא תהיינה רישמיות וכתובות.

■ ■ ■

ע ד מה יש להילחם?

איני בא כאן להמליץ על מועמד מסויים (אם כי אינני רוצה להסתיר את דעתי שהמשך כהונתו של יצחק ליבני הוא, בנתונים הקיימים, הפיתרון הטוב ביותר.) אבל אני רוצה להציג בתוקף שורה של עקרונות:

- **יש לעמוד בראי־פשרה על כך, שמנכ"ל רשות־השידור יהיה איש־מיקצוע מובהק — איש הטלוויזיה או הרדיו.**
- **יש להתנגד בחריפות לכל מועמד, שהי־כישור העיקרי שלו הוא השתייכותו המיפלגתית לאחת ממיפלגות הקואליציה הנוכחית.**

בעיני, אלה הם שני לאווים מוחלטים. הציבור בכללו, ואנשי הטלוויזיה והרדיו בפרט, חייבים להילחם עליהם בלא־פשרה.

מי שמעדיף את האחים על פני מורשה, ואת ארצי באנקר על פני אהרון דוידי, יצטרף למאבק זה בלי היסוס.

שומרי־הראש התנפלו על פסח גרופר.

ורק חברות־הכנסת אינן חשודות

■ שר־הביטחון **עזר וייצמן** אינו מרוצה כלל מהקיפאון במשא־ומתן עם מצריים, והתחיל שוב לשלח חיזי־דודי־לשון לעבר ראש־הממשלה, **מנחם בגין**, ולעבר שר־החוץ, גיסו לשעבר **משה דיין**. עזר המציא לבגין שם חדש: „מנחם גובל."

■ על דיין אומר עזר, שכל מה שהוא עושה זה לרקוד עלי גאלי: עלי עם שר־הביטחון המיצרי עלי, וגאלי עם שר־המדינה המצרי לענייני חוץ, בוטרוס בוטרוס־גאלי. (שמו, ע"א, נכתב גאלי באגלית, וראלי בעברית).

■ בשבוע שעבר החליט ח"כ המפד"ל **אברהם** („אברמל") **מלמד**, כי מדינת־ישראל מיצאת ידע לאיראן. „המ שאה הפרסי הודיע, כי החליט למלוך, במקום למשול. את זה הוא בטח למד מממשלת־ישראל בראשותו של בגין," טען מלמד.

■ אנשי הליכוד רתחו מזעם, כאשר המערך הצליח להפיל אותם בפח, ביום הרביעי האחרון. כאשר הועלו חמש הצעות לסדר־היום לדון בהון השחור, התנגד לדיון בהן מליאה סגן שר־האוצר **יחזקאל פדומין** בשם הממשלה, ודרש להעביר את הדיון לוועדה. אנשי־המערך התחבאו במקומות שונים בבניין הכנסת, וכאשר אנשי הליכוד ראו שאין למערך רוב, נטעו מרבי־תם הביתה. כאשר הגיעה ההצעה לדיון, נכנסו אנשי המערך המתחבאים לאולם המליאה, והצליחו להעביר את ההצעה שלהם. ח"כ הליכוד **חיים קאופמן** כה כעס על כך, עד שהוא בא אל שני חברי־כנסת של המערך ואמר להם: „בגלל זה שדפקתם אותנו בעניין ההון השחור, אנחנו לא ניתן חנינה ל**אשר ידלין**, שהוא אבי ההון השחור בארץ!"

■ מי שמסתובב ממורמר בעת האחרונה הוא ח"כ הליכוד **אברהם שריר**. כאשר ביקר נשיא מצריים **אנואר אל־סאדאת** בארץ, נפגש עם סיעת הליכוד בכנסת. לידו ישב שריר, וסאדאת ביקש ממנו לרגע עט. שריר נתן לו את עט הפארקר שלו, וסאדאת שכח להחזיר אותו. בשבוע שעבר ישב שריר בישיבה עם ראש־הממשלה, ובגין ביקש ממנו עט, ושכח אף הוא להחזירו. עתה החליט שריר שלא להשתמש עוד בעטי פארקר, וקנה לו תריסר עטים זולים.

■ שני מיקרים לא נעימים אירעו ל**ח"כ פסח גרופר**. כאשר הופיע בתוכנית בגלי צה"ל, שבה קוראת גרופולוגית את אופיים של אנשי־ציבור, מבלי שהיא יודעת קודם לכן מי הם, אמרה עליו הגראפולוגית **חוה קורן**: „בעל כתב־היד הזה לא אוהב דרכים סלולות, אלא רק דרכים בלתי־סלולות. באמצע הדרך הוא מסוגל לקפוץ מהן." גרופר, אשר התפרסם לאחרונה כמי שקפץ מהרכבת מפני שזו סירבה לעצור ליד ביתו בעת־לית, נדהם מהאיבחון של הגראפולוגית.

■ המיקרה השני של גרופר אירע בכביש המוביל לכנסת. גרופר, שרכש באחרונה מכונית פ'ג'ו 504 חדישה, עשה תאונה קלה עם מכונית מסוג פולקסוואגן. כאשר ירדו גרופר והנהג השני לראות מה הנזק שנגרם למכוניתם, הגיעה קיפאון במשא־ומתן עם מצריים, והתחיל שוב לשלח חיזי־דודי־לשון לעבר ראש־הממשלה, **מנחם בגין**, ולעבר שר־החוץ, גיסו לשעבר **משה דיין**. עזר המציא לבגין שם חדש: „מנחם גובל."

■ על דיין אומר עזר, שכל מה שהוא עושה זה לרקוד עלי גאלי: עלי עם שר־הביטחון המיצרי עלי, וגאלי עם שר־המדינה המצרי לענייני חוץ, בוטרוס בוטרוס־גאלי. (שמו, ע"א, נכתב גאלי באנגלית, וראלי בעברית).

■ בשבוע שעבר החליט ח"כ המפד"ל **אברהם** („אברמל") **מלמד**, כי מדינת־ישראל מיצאת ידע לאיראן. „המשאה הפרסי הודיע, כי החליט למלוך, במקום למשול. את זה הוא בטח למד ממשלת־ישראל בראשותו של בגין," טען מלמד.

■ אנשי הליכוד רתחו מזעם, כאשר המערך הצליח להפיל אותם בפח, ביום הרביעי האחרון. כאשר הועלו חמש הצעות לסדר־היום לדון בהון השחור, התנגד לדיון בהן מליאה סגן שר־האוצר **יחזקאל פדומין** בשם הממשלה, ודרש להעביר את הדיון לוועדה. אנשי־המערך התחבאו במקומות שונים בבניין הכנסת, וכאשר אנשי הליכוד ראו שאין למערך רוב, נטעו מרבי־תם הביתה. כאשר הגיעה ההצעה לדיון, נכנסו אנשי המערך המתחבאים לאולם המליאה, והצליחו להעביר את ההצעה שלהם. ח"כ הליכוד **חיים קאופמן** כה כעס על כך, עד שהוא בא אל שני חברי־כנסת של המערך ואמר להם: „בגלל זה שדפקתם אותנו בעניין ההון השחור, אנחנו לא ניתן חנינה ל**אשר ידלין**, שהוא אבי ההון השחור בארץ!"

■ מי שמסתובב ממורמר בעת האחרונה הוא ח"כ הליכוד **אברהם שריר**. כאשר ביקר נשיא מצריים **אנואר אל־סאדאת** בארץ, נפגש עם סיעת הליכוד בכנסת. לידו ישב שריר, וסאדאת ביקש ממנו לרגע עט. שריר נתן לו את עט הפארקר שלו, וסאדאת שכח להחזיר אותו. בשבוע שעבר ישב שריר בישיבה עם ראש־הממשלה, ובגין ביקש ממנו עט, ושכח אף הוא להחזירו. עתה החליט שריר שלא להשתמש עוד בעטי פארקר, וקנה לו תריסר עטים זולים.

■ שני מיקרים לא נעימים אירעו ל**ח"כ פסח גרופר**. כאשר הופיע בתוכנית בגלי צה"ל, שבה קוראת גרופולוגית את אופיים של אנשי־ציבור, מבלי שהיא יודעת קודם לכן מי הם, אמרה עליו הגראפולוגית **חוה קורן**: „בעל כתב־היד הזה לא אוהב דרכים סלולות, אלא רק דרכים בלתי־סלולות. באמצע הדרך הוא מסוגל לקפוץ מהן." גרופר, אשר התפרסם לאחרונה כמי שקפץ מהרכבת מפני שזו סירבה לעצור ליד ביתו בעת־לית, נדהם מהאיבחון של הגראפולוגית.

■ המיקרה השני של גרופר אירע בכביש המוביל לכנסת. גרופר, שרכש באחרונה מכונית פ'ג'ו 504 חדישה, עשה תאונה קלה עם מכונית מסוג

■ **אמנון דין** מהליכוד, החליטו לשים על מכוניותיהם של „אני מתגורר בחיפה!" בידיעה העיתונאית על הח"כ ההומוסקסואל היה כתוב שהוא גר „במרכז הארץ".

■ הידיעה על חברי־הכנסת ההומוסקסואל האלמוני, שפורסמה בצהרון ידיעות אחרונות, היכתה ביום הרביעי האחרון בהלם את חברי הכנסת. אי־אפשר היה שלא לשים לב, כי רבים מחברי־הכנסת נכנסים ל־מיזנון כשגיוום זקוף בהליכה גברית, „כדי שלא יחשדו בנו שזה אנחנו."

■ כאשר שאלו בבדיחה את ח"כ **יוסי שריד**, אם מדובר בו, התלוצץ „לא איכפת לי להיות הח"כ ההומוסקסואל. מה שמפחיד אותי בכל העניין הוא תשלום המוזנות."

■ ח"כ **מרדכי ויר־שובסקי** מד"ש־לשעבר, סיפר בבדיחה, כי ליד חדרו של רו־פא־הכנסת ניצב תור ארוך של חברי־כנסת. „הם לא מבקשים אישור שהם לא הומוסקסואלים. היום זה לא מספיק. הם רוצים פתק שהם בכלל אימפוטנטים. זה הכי בטוח!"

■ גם שר־הביטחון עזר וייצמן נסחף בגל הבדיחות. הוא ישב ליד ח"כ האגודאי **שלמה לורנץ**, וכאשר עבר לידם עיתונאי, תפס בידו של לורנץ ואמר לאותו עיתונאי „בוא תסתכל! זה אנחנו! אנחנו מחזיקים ידיים!"

■ במצב לא נעים היו שני חברי־הכנסת **יצחק יצחקי** מהליכוד ו**משה עמאר** מהמערך. יום קודם לפירסום הידיעה, הם מונו על־ידי יושב־ראש הישיבה להיות מונים בהצבעה, וכאשר ספרו את הצבעת חברי־הכנסת, הם התהלכו באולם המליאה יד ביד, מה שגרם לצחוק כללי. למחרת, כאשר הופיעה הידיעה על הח"כ ההומוסקסואל, פנו אליהם רבים ושאלו אותם עם הם מדובר בהם.

■ מי שנחשבת כיום הצעירה הנאה ביותר בכנסת, מזכירת סיעת־הליכוד **ירדנה מזר**, היתה מבוקשת ביותר במיזנון הכנסת, ביום פירסום הידיעה על הח"כ ההומוסקסואל. חברי־כנסת רבים, הן מהליכוד והן ממיפלגות האופוזיציה, הזמינו אותה לשתות קפה בחברתם, לשבת על־ידם. וח"כ אחד אף ביקש ממנה לשבת בפרהסיה על בירכיו: „אם את יושבת איתי, הכל יהיו בטוחים שזה לא אני!" הסביר לה כל אחד מהם.

■ אחד מחברי הכנסת שעסקו בניחושים מי הוא הח"כ ההומוסקסואל, היה יושב־ראש מיפלגת העבודה, **שימעון פרס**. „יש לי 112 חשודים," אמר פרס. כשנשאל מדוע 112 ולא 120, אמר פרס: „אני מקווה שאני יכול להוריד מרשימת החשודים את חברות־הכנסת."

פינחס קופר המפכ"ל לשעבר של מישטרת־ישראל, היה בין האורחים הבודדים שהרגישו חופשי בכנס 30 שנות המישטרה שנערך בשבוע שעבר. לעומתו היה החוקר בנימין זיגל (משמאל) נרגז, משום שמרבית הבדיחות בכנס היו על חשבונו. כאשר הסתיים הטקס נראה זיגל זעוף פנים.

לאנשים הנכונים!

777 הברנדי הלאומי שהוא בינלאומי.

אנשים

■ חברי־הכנסת נכחו בשבוע שעבר בריב־אוהבים בין יושב־ראש ועדת־הכנסת, ח"כ **יצחק ברמן**, לבין העיתונאית הוותיקה **מירה אברך**. מחילופי־הדברים ביניהם התברר כי לפני 25 שנים הם סעדו יחד ארוחת־ערב בקפה ארמון בתל־אביב, והחליטו כי כאשר תהיה מירה בת 70 הם יינשאו, אפילו אם מישהו מהם יצטרך להתגרש לשם כך. אגב, ברמן רווק עד היום, ואילו אברך גרושה.

■ במיזנון־הכנסת ניגש ברמן אל מירה אברך ואמר לה: „מפני שבמדור שלך הוּפיע סיפור עלי ותמונה של מישהו אחר, אני מבטל את החתונה שלנו." מירה קיבלה את דבריו ברצינות, ומאותו היום אין השניים מדברים ביניהם.

■ בישיבת הנהלת הקואליציה דיברו חברי־הכנסת, כמובן, על פיצוץ שיחות־השלום, ולח"כ המפד"ל **דוד גלם** נדמה היה שח"כים אחדים מדברים על כך בנימה של הקלה. אמר להם גלם: „אנחת־רווחה שלכם מזכירה לי את מוטי בן־פייסי, החזן של **שלום עיניכם**, שאמר: 'אשרי, יתום אני!'"

■ באחת מהופעותיו הציבוריות השבוע גילה שר־הפנים, הממונה על המישטרה, הד"ר **יוסף בורג**: „אני הבאתי את הפשע המאורגן לישראל." כשנתקל במבטי־תמיהה, הסביר: „עד שקיבלתי את המישטרה, דיברו רק על שוטרים וגנבים. מהיום שאני אחראי על המישטרה, מדברים על פשע מאורגן."

■ אחת הפרשות המסעירות בימים אלה את הכנסת היא פרשת התערבותו של ח"כ **שלמה אליהו**, בעל חברת הביטוח אליהו, בעניין חקיקת חוק ריבית חברות־הביטוח. במיוחד כועס על אליהו ח"כ **מרדכי זירשובסקי**, מ"מ ש־היה חבר במיפלגתו, ד"ש. לפי שהיא התפרקה. בוועדת־החוקה־חוק־ומישפט אמר על התערבותו של עמיתו: „סיירת אליהו תקפה עם שחר!"

■ בשבוע שעבר מונו שני חברי־כנסת כחברי הוועדה למינוי דיינים. האחד הוא ח"כ **חיים דרוקמן** מהמפד"ל והשני ח"כ **מנחם סבידור**, כנציג הליכוד. כאשר נשאל סבידור, הידוע כחילוני, מה הכישורים והניסיון המכשירים אותו לבחירת דיינים, השיב בחיוך מריר: „עבדתי קשה מאד כדי לבחור דיין לממשלה" — בהתכוונו, כמובן, לשר־החוץ **משה דיין**.

■ שר־הדתות **אהרון אבו־חצירא** סיפר בשבוע שעבר בכנסת בדיחה מפורסמת: כאשר ביקר שר־האוצר **שימחה ארליך** בשוק־הכרמל, הציע לו אחד הרוכלים לקנות קילו לירות תמורת שתי עגבניות. כאשר אמרו לו כי הבדיחה כבר פורסמה על־ידי **דידי מנוסי**, הגיב אבו־חצירא: „לשנינו יש מורחות שממציאים כל הזמן בדיחות על אריך."

■ ח"כ **דני רוזוליו** מהמערך, איש קיבוץ כברי, הוּפיע בערב ראיונות בבית הלורחם בתל־אביב, וסיפר על קשיי הסתגלותו של קיבוצניק ללבוש המעונב והמכופתר, המוטל לעיתים על אישי־ציבור. רוזוליו סיפר כי הוא נוהג לנעול בקיץ רק סנדלים, אולם בתיק יש לו זוג נעליים וגרבים, שאותם היה נועל כאשר נכנס לכנסת. בשבוע שעבר חזר רוזוליו מניו־יורק, שם כיהן כחבר מישלחת ישראל באו"ם. „איך הסתדרת שם מבחינת הלבוש?" שאל אותו המראיין. „קנו לי שתי חליפות," השיב רוזוליו. „ומה אתה עושה בהן עכשיו?" השיב הח"כ: „עכשיו אני לובש אותן כשאני הולך לעבוד בדיר."

■ באותו ערב, כשעלה רוזוליו על הבמה, היו מונחים לפניו על השולחן שני בקבוקי־מיץ. „אתה יודע את המצב הכלכלי הקשה במדינה ביגלל שימחה ארליך," אמר לו המנחה, **מני פאר**, „והמצב הכלכלי של רשות השידור לא יותר טוב. אז אם היית יכול לחסוך במיץ ולא לשתות, הייתי מודה לך." רוזוליו קיבל את הבדיחה במלוא הרצינות ולא שתה.

■ באותו ערב־ראיונות הופיע גם עורך־הדין **אמנון זיכרוני**, שסיפר על המישלחת לברית־המועצות שבה השתתף. זיכרוני טען כי למד מסיור המישלחת לקח אחד חשוב, והוא: איך להיות אדם חשוב. „ח"כ אברהם מלמד. שהיה אף הוא במישלחת," טוען זיכרוני. „נהג תמיד לאחר לכל פגישה, ולכן התייחסו אליו המארחים הרוסיים כאל החבר הכי חשוב במישלחת. מאז, גם אני מאחר לכל מקום."

■ רק עתה התברר כי ראש־הממשלה התפעל במיוחד מחברת היצוא החקלאי אגרקסקו, ביגלל ביקורו באוסלו. במשך שבוע שלם שלחה חברה מדי יום ביומו פירות טריים תוצרת הארץ לאוסלו, כדי שהמישלחת הישראלית תאכל גם תוצרת הארץ בחוץ־לארץ. כאשר חזר בגין לארץ, הוא מיהר לשלוח מיכתב־תודה למנהל אגרקסקו.

אריה דולצ'ין יושב ראש הנהלת הסוכנות היהודית, היה אורח־הכבוד בפתיחת תערוכת הרצל בפרופיל במוזיאון תל־אביב. דולצ'ין לווה על ידי מנכ"ל חגיגות ה־30 לשעבר, דויד אדמון, מאחר שתערוכה זו נחשבת כאירוע האחרון של חגיגות ה־30. כאשר עבר דולצ'ין ליד תמונה גדולה של הרצל, דומה היה כי נדבק בגישתה האופוזיציונית של רעייתו, אנט דולצ'ין, והפטיר: „אילו היה לנו היום מנהיג כמו הרצל, כל העסק היה נראה לגמרי אחרת."

יוסף בורג שר־הפנים, הממונה גם על המישטרה, היה אורח־הכבוד בכנס המישטרה וישב ליד המפכ"ל רב־ניצב חיים תבורי. במיסגרת הכנס הושמעו בדיחות רבות על חשבון המישטרה, ביניהן אף בדיחות גסות, עד שבשלב מסויים זה נמאס לבורג והוא קם ויצא מהאולם. היה זה אחרי שטוביה צפיר חיקה את נאומו של בורג, שנאם כמה דקות קודם־לכן, וגרף רעמי־צחוק. אולם עיקר זעמו של בורג בא בגלל כמה בדיחות גסות של ציפי שביט, שהופיעה אף היא באותו ערב. בין השאר סיפרה ציפי (משמאל) על מתנדבת המישמר האזרחי „אשר כל גבר שהיא רואה שבולט לו משהו, היא מתנפלת עליו וגומרת עליו." בקטע אחר אמרה ציפי: „אני נורא רוצה שתבורי ירים אותי."

אשתו של אושיק נקעה את רגלה.
וחיים טופול בא לחסל את השביתה

ריון אחרי גיל 40, כפרס מיוחד לבעלה על שהפסיק לעשן. היא עצמה עברה לא־מכבו הסבה לטיבעונות ותולה בזה את ההסבר לכך שבמשך כל חודשי הריונה לא ביקרה אצל רופא אפילו פעם אחת.

■ למישחק כדורגל ש־נערך בקריית־גת בין הפועל אילת והפועל קריית־גת, הגיעה מלכת־המים **יהודית נגר.**

■ כשהנשים רתוקות ל־מיטה, הבעלים חייבים לטפל בילדים — את זאת למדו על בשרם הזמר **אושיק דוי** וה־מלחין **נפתלי אלתר. אי־ריה,** אשתו של אושיק, נקעה את רגלה בדירתו של ידיד, כאשר מעדה במדרגות. הרופא אסר עליה לצאת מהמיטה ואו־שיק, שיש לו 70 הופעות בחו־דש זה, מטפל בשני ילדיהם. השחקנית **עירית מזהר,** ש־

ז'רמן אוניקובסקי־בינסטד השחקנית שנחלה הצלחות בימתיות בארץ בעבר, עשתה הסבה מקצועית — היא הפכה יוצרת־סרטים, כותבת ומביימת אותם. ז'רמן מתגוררת עתה בהאג שבהולנד עם בעלה, הפסל דני בינסטד, והיא לומדת שם בימוי־קולנוע. היא הגיעה ארצה לחופשה בת שבועיים, אחרי שסיימה סרט קצר משלה על סופרת צרפתיה בשם אמה סנטוס. המיוחד באותה סופרת הוא שהיא בילתה שבע שנים במוסד לחולי־נפש בצרפת, ואת רשמיה כתבה בחמישה ספרים. את הסרט עשו ז'רמן ודני בינסטד בצותא.

■ הבדיחה האחרונה מס־פרת על שר־האוצר **שימחה אריך,** שביקש להוכיח לספ־קנים, כי האינדכס אינו משקף את המציאות וכי האינפלציה אינה כל־כך נוראה כפי שהיא משתקפת במדד. אמר ועשה: הוציא מישלחת גדולה לסיור־חוצות, ועצר עימם ליד חנות שבחלון־הראווה שלה הוצגו דברי לבוש, ולידם פתקים ש־בהם נקובים מחירי: זוג מכ־נסיים — 100 ל״י; שימלה — 300 ל״י; ז׳ליפה — 800 ל״י, וכן הלאה. „נו,״ אמר ארליך ל־מקטרגים, „אתם רואים במו עיניכם שהמחירים אינם גו־ראים כל־כך כפי שטוענים!״ „כן,״ אמרו לו, „אבל אתה לא שמת לב איזו חנות זו — זו מיכבסה...״

■ חגיגת ברית־מילה מקו־ריח, ערך השבוע לבנו השלי־שי **יהושע שגיא,** מעורכי מדור־הספורט של היומון הא־רץ. בטכס נכחו ארבעה אנשים בלבד: שגיא, אשתו **זיווה,** הרך הנולד והמוהל. זיווה, ה־דוגמנית לשעבר, נכנסה לה־

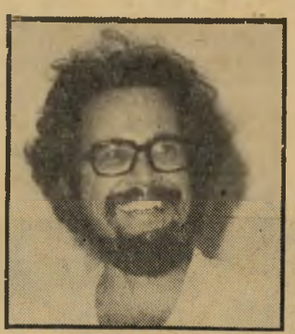

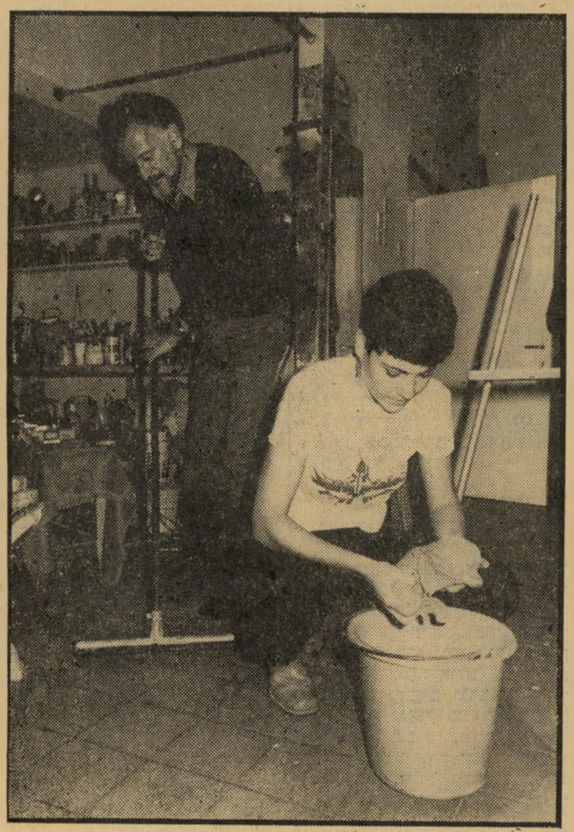

מיכאל ארגוב הצייר, מתכונן לתערוכה שלו. בביתו בתל־אביב מתבצעים שיפוצים. כאשר התחיל לרדת גשם לפני שבועיים, חדרו המים לדירה ואחדות מהתמונות נרטבו. במאמצים משותפים עם אשתו, מיקי, ובתו ענת (בתמונה) עבדה המישפחה בניקוי הדירה מהמים, וייבוש התמונות.

החבר שלה, **גיורא גיזדי־ריך,** משחק בקבוצת קריית־גת. בתום המישחק התלהטו הרוחות ושחקני אילת היכו את שחקני קריית־גת. יהודית, שנקלעה בתווך, מצאה מחסה בין השחקנים האילתיים דוו־קא.

■ ברשת ב׳ בשידורי־ישראל נערכת תוכנית בשם עימות, שאותה מנחה **רעיה גניאל.** לנושא „חינוך־חובה־חינם — בעד ונגד״, הוזמנו סגן־מנהל מישרד־החינוך וסגן מנהל בית־ספר תיכון חדש, **אביב עקרוני.** הוזמנה לי־תוכנית גם חברת הכנסת **או־רה נמיר.** כשאמרו לה את שמות המשתתפים, העירה או־רה: „אינני מתדיינת עם פקי־דים,״ וסירבה לשתף פעולה.

■ מי שלוקח ברצינות את הסיסמאות נגד זיהום־אוויר הוא חבר־הכנסת־לשעבר **בועז מואב,** שכיום הוא מרצה באוניברסיטה בתל־א־ביב. אחרי שחזר משנת־שב־תון בארצות־הברית, סרב לק־נות מכונית ומשתמש באופ־ניים. למרחקים ארוכים יותר נוסע המרצה באופנוע, שקנה זה עתה.

נישאה לפני שבועות אחדים למלחין אלתר, נמצאת בשמי־רת הריון ובבתה מנישואיה הקודמים מטפל הבעל הטרי, באין ברירה.

■ איל־העסקים הישראלי **ארנון מיצ׳ץ׳** היה מדוכדך השבוע ממותו הפיתאומי של מנהל עסקיו בארץ, **דני וויס־בורד,** עד שכימעט החליט לבטל את השקעתו בהפקת הסרט הישראלי דיזנגוף 99, שאותו מתכוונים לייצר **אבי נשר ושרון הראל.** „אין לי מצב־רוח להפקת סרטים,״ הס־ביר לידידיו. אולם כעבור יו־מיים החליט להמשיך ולהשתתף בהפקת הסרט, ולהפכו מעין יד להנצחת שמו של מנהל־עסקיו המנוח. הסיבה: דני היה מעו־רב בכל השלבים של הפקת הסרט, ומילצ׳ן החליט שלא לקטוע מה שהתחיל ידידו.

■ אגב, בין מספידיו של וייסבורד היה, גם ח״כ **אריה** („לובה״) **אליאב.** אליאב הוא דודה של אלמנתו של איש־העסקים המצליח, שנפטר ב־גיל 36.

■ המפיק הפולני שחי ב־גרמניה, **סם וייברג,** הגיע

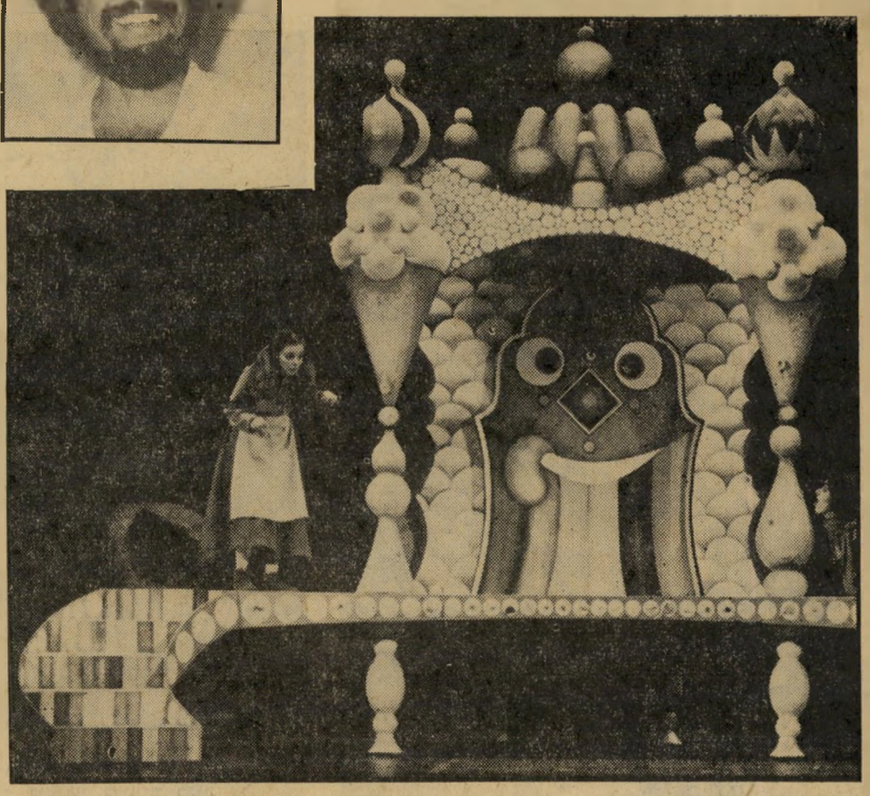

דויד שריך הצייר חזר עטור תישבחות מבוסטון, שם מוצגת האופרה „הנזל וגרטל״, שהוא הכין לה את התפאורה. במאית האופרה, שרה קולדוול, הוזמנה לביים אותה ההצגה עם אותו התפאורן לכמה ארצות, אך הפרוייקט הקרוב לליבו של דויד יתרחש כאשר תעלה התזמורת הפילהרמונית בארץ את אחת האופרות בבימויה של קולדוול, כשעל התפאורות ינצח הצייר.

ארצה עם ידידתו הגרמניה הכושית־למחצה **גלוריה**, שהיא דוגמנית־צמרת במולדתה, כדי לבחון מקרוב את מהלך העבודה בסרט החדש יוצאים קבוע שאותו הוא מפיק. לקראת חג־המולד נסע ויינברג לשוויץ לשבוע ימים, כדי להיפגש עם ידידו הבמאי הפולני **רומן פולנסקי**, בביתם המשותף שבעיר הסקי גסטאד. המפיק סיפר לידידיו בארץ, שעליו לעשות סקי עם פולנסקי דווקא בעונה זו, שבה השלג מכסה את העיר.

■ אנשי אותו סרט ייבאו במיוחד בלונדון את **לינדה היי**, שתעשה להם יחסי־ציבור באירופה. לינדה פגשה בבר המלון, שבו היא מתאכסנת, עיתונאי־חוץ רבים שהגיעו לארץ, כדי לחפש מידע על לורד **ג'וזף כגן**, מלך המעילים, שחשוד במעילה של מיליונים באנגליה. העיתונאים, שלא הצליחו לתפוס אותו בארץ, סיפרו לה על ייאושם. מייד הציעה להם לינדה, שייצאו לצלם את כוכבי הסרט החדש, ולפחות יזכו בסיפור, תחת לחזור לחוץ־לארץ בידיים ריקות.

■ השחקנית הוותיקה **רחל מרכוס** נסעה לחיפה, כדי להופיע בהצגה הדוד ואני. באמצע הדרך התלוננה על מיחושים שונים, וכשהגיעה לתיאטרון חיפה, שם עמדה להופיע בתפקיד הזקנה, הורע מצבה. היא נלקחה מיד לבית־החולים בחיפה, ועדיין שוהה שם. ההצגה בוטלה באותו ערב. ביום החמישי הקרוב צריכה רחל להיות נוכחת בטקס מישכן נשיא־המדינה, **יצחק נבון**, בירושלים, שם יינתן לה פרס עבור פעילותה הרבה בתיאטרון. הרופאים שאינם רוצים לשחררה מבית־החולים עדיין, הבטיחו בכל זאת להרשות לה לנסוע לקבל את הפרס, אם תחזור מייד אחר־כך לחיפה.

■ במוזיאון תל־אביב, בתערוכת הרצל בפרופיל, השתתף **דן בן־אמוץ** באיסוף החומר, אך לפתיחה לא בא. הוא העדיף לבקר בפתיחת תערוכת תשמישי־הקדושה של **איי גרא**, שנערכה ביפו, שם גם היה שר־התדהמות, **אהרון אבו־חצירא**. השר שהתבונן בחנוכיות, בפסל אחדות מהן ואמר שכל חנוכיה שקני־הנרות אינם ערוכים בקו ישר, פסולה מבחינה דתית. עוד סיפר השר, שכאשר ביקר בשעתו בניו־יורק, רצה להגיש לראש העיריה היהודי **אדוארד קוץ**, מזוזה כשרה, אך לא הצליח למצוא כזאת.

■ אופנת השביתות הגיעה גם לסרטים. בסרט ג'נסיס, המצולם בימים אלה בארץ, שבתו השחקנים, מפני שהיה עליהם להצטלם בימי הקור כשהם נעולים סנדלים בלבד. כדי לשכנע את השחקנים להפסיק את השביתה, נקרא במיוחד מניו־יורק השחקן **חיים טופול**, שהוא אחד ממפיקי הסרט. טופול הצליח במשימה, והעבודה בסרט חודשה.

■ מזה שלושה חודשים עובד השחקן **עודד תאומי** ערב־ערב בתיאטרון. אשתו, **חווה**, מצאה לה עיסוק: קניית עציצים וטיפוח הצמחיה בדירת־הגג שלהם. לכל האירועים החברתיים, שאליהם מוזמן הזוג, מופיעה חווה לבדה, ורק בשעה מאוחרת מאד מצטרף אליה הבעל השחקן.

■ בהצגה החדשה של תיאטרון חיפה, המחרשה וה־כוכבים צריכים שישה שחקנים לשתות 22 ליטר בירה בכל הצגה. הבמאי, שהוא גם המנהל הכללי של התיאטרון, **עוזי דר קוטלר**, הזמין שני ארגזי בירה לחזרה הראשונה, שהסתיימה כאשר כל השחקנים מבוסמים כהלכה. עבור ההצגה, המספרת על מאבקה של אירלנד בשנת 1916, הזמין קוטלר גם חמישה רובים ומיקלע מאותה תקופה. בכל הצגה יירו 30 קליעי־עץ, שכל אחד מהם עולה לתיאטרון שמונה לירות.

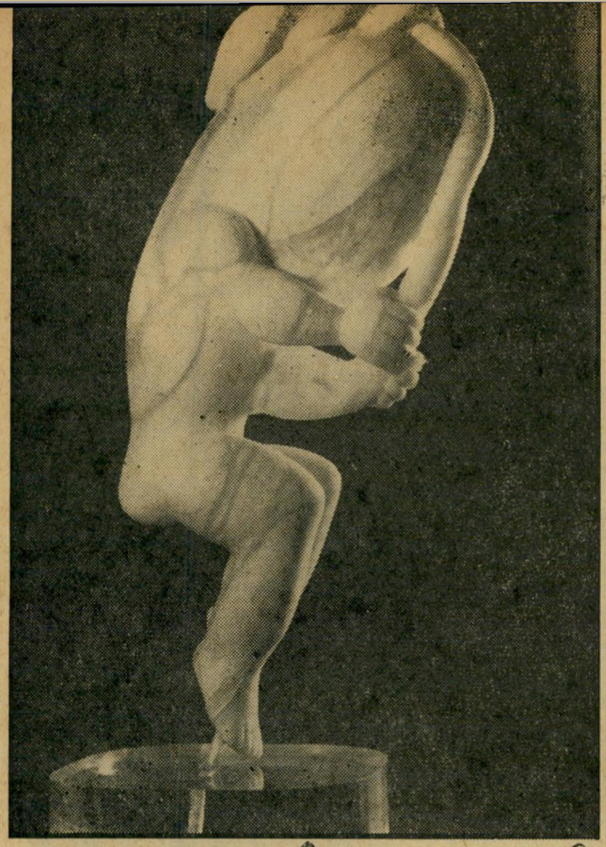

אריאלה שמיר

הפסלת הישראלית, התגייסה למיבצע ההתרמות עבור בית־החולים תל־השומר, של הגנקולוג, הפרופסור דויד סר. היא תערוך בביתו תערוכה של פיסלי־שיש של עוברים, פרי־ידיה. חלק מהכנסות התערוכה יהיה מוקדש למחלקת־היולדות של בית־החולים, שפרופסור סר, שהשתתף לא מכבר בקונגרס רפואי בקהיר, הוא מנהלה.

מלי בש

הדוגמנית השתתפה בתצוגת־אופנה שנערכה בבית־מלון בירושלים, כשהמנחה היה שדרן־הטלוויזיה דניאל פאר. לפני עלותן על המסלול, נתנו הדוגמניות לדני פתק, ובו תאור הבגד שהן לובשות. כך עשתה גם מלי. אך היא שכחה בחדר־ההלבשה את המטריה הצבעונית שהיתה רשומה בפתק. דני לא הסתכל כמובן על מלי, אלא בפתק, וסיפר שבחים על המטריה הצבעונית שמלי נושאת בידה. רק אחרי הערות הצופים פנה המנחה אל הדוגמנית ושאל היכן המטריה. הדוגמנית התנצלה והסבירה שלא הביאה עימה מיטריה, מפני שמזג־האוויר היה נאה.

דידי מנוסי

זכה בכינוי „ארנסט המינגווי הישראלי," בעת שביקר באחרונה באיי סיישל, שהשיגו לא מכבר את עצמאותם. עורך השבועון המקומי ברנארד ורלאך (בתמונה מימין) ריאיין את מנוסי וכתב עליו כי הוא נראה בצורתו החיצונית כהמינגווויי. התמונה צולמה במיסעדה תאיטלקית היחידה באיים שבעליה, תושב איטלקי במקום, מוגדר כ„ראש המאפיה באיי סיישל."

התקרה הועלתה.
בתכניות חסון.

מעתה, יש פתרון לחסכון צמוד
לתקופה קצרה בתכניות החסכון של בנק הפועלים.

חסון לחייל.
תקרת סכום החסכון הועלתה
מ־15.000 ל־30.000 לירות

חסון להשכלה גבוהה.
תקרת סכום החסכון הועלתה
מ־15.000 ל־40.000 לירות

ועוד הטבות.
* הצמדה מלאה של הקרן והריבית על כל הפקדה,
גם בתשלומים חודשיים.
* מענקים והלוואות מוגדלים בהתאם לתקרה החדשה.

מעתה בידכם להבטיח את עתיד ילדיכם בסכומים גדולים יותר.

בנק הפועלים בע"מ

לנו אכפת.

אתה והלירה

מאת יגאל לביב

הבשר יתייקר בעשרות אחוזים

המשא־ומתן של ממשלת־ישראל עם מישלחת מועצת־הבשר הארגנטינית שביקרה בישראל התפוצץ, ולא נחתם הסכם. עובדה זו מנוגדת להודעה הרשמית של מישרד־התעשייה כי הושג הסכם. עתה תצא מישלחת ישראלית לארגנטינה לחתום על חוזים.

הסיבה לאי־חתימת ההסכם, היא דרישתה של ארגנטינה למחיר של 2,200 דולר לטונה בשר בלי עצמות, כאשר המחיר בחוזה השוטף הוא 1,600 דולר לטונה.

הארגנטינים דרשו את ההעלאה, כאשר נודע להם כי מישרד־התעשייה חתם על חוזים לקנות מאירלנד 2,000 טון בשר קפוא עם עצמות, במחיר של 1,800 דולר הטון. בחוגי הייבואנים נמתחה ביקורת קשה על המחיר שהסכימו לשלם לאירלנד, ודרשו חקירה של מבקר־המדינה, ואולי גם של מישטרת ישראל, לגבי נדיבות־הלב של הממשלה.

מחסני הממשלה ריקים עתה מבשר קפוא. מגיע מעט בשר מרומניה, שניקנה במחיר 1,500 דולר הטונה. עיסקה שחתמה הממשלה עם חברת „טנקרד" באוסטרליה במארס השנה, לרכישת 4,000 טונה, במחיר של 1,100 דולר הטונה, התפוצצה אחרי שנשלחה מחצית הכמות, ועתה דורשים האוסטרלים תוספת מחיר.

המתווכות בעיסקות „טנקרד" ואירלנד היו אותן החברות המייצגות גם את ארגנטינה. כל תוספת במחיר מגדילה את ריווחי החברות הללו, שבעליהן ישראלים, במאות אחוזים.

נראה שלא תהיה כמות מספקת של בשר קפוא לפני פברואר, והממשלה תמשיך בשיטת ההקצבות. כיום מוכרות הממשלה קילו בשר קפוא לסיטונאי ב־36 לירות. המחיר הארגנטיני החדש יביא לעלות של 43 לירות בשער הנמל.

לעומת המחסור בבשר קפוא הוגברה אספקת העופות, ויש עתה שפע. משום כך בוטלה התוכנית לייבא עופות קפואים מארצות־הברית.

במקביל, התירה הממשלה ייבוא של כבש קפוא, בתנאי שיגיע ארצה עד סוף מארס, לקראת חג־הפסח. חברת „עידן" תייבא 200 טון כבש מאוסטרליה, חברת „המשביע" תייבא 250 טונות מאוסטרליה (זוהי חברה חדשה, של הקבלן **ברוך וילקר**), וחברות „אשור" ו„החברה לקירור ואספקה" תייבאנה 400 טון מארגנטינה. המישלוחים הראשונים של כבש יגיעו בפברואר, ויורידו את מחיר הכבש, המגיע כיום עד 190 לירות לקילו.

מעריכי המכס הקטינו סכומי המס

אחרי מעקבים שנמשכו שלושה חודשים, הצליחו חוקרי מחלקת־חקירות הונאה של **בנימין זיגל** לפצח את רשת סוחרי־המכוניות, שעבדה בשיתוף פעולה עם מעריכי־מכס ושהקטינה את סכומי

חוקר זיגל
תוצאות מפתיעות

המס שניגבו, כאשר המעריכים חשודים בקבלת סכומי־כסף ניכרים כשוחד.

עד כה נעצרו כחשודים שני ראשי מחלקת הערכת־המכס בחיפה, **נחום גוטמן** ו**יחזקאל קפלן**, שני סוחרי־מכוניות, ומנהל־חשבונות בכיר ידוע בחיפה.

תחילת הפרשה לפני שלושה חודשים, כאשר הבאתי ארצה מכונית וטיפלתי בשיחרורה מן המכס. כאשר שהיתי ליד דלפקי המעריכים, ניגשו אלי סוחרי־מכוניות מירושלים ואמרו לי שאם אתן להם לטפל בשיחרור המכונית, אשלם פחות. סירבתי, ואחרי ששילמתי את המס שנקבע לי, הם הראו לי הערכות־מס שנעשו באותו יום למכוניות זהות בתכליות, ובהן נקבעו שיעורי־מס קטנים בעשרות אלפי לירות. הם גם סיפרו כי ניסו להתלונן על־כך לפני ראשי־המכס בירושלים, אך הללו סירבו להתייחס לכך ודרשו מהם תצהירים בכתב.

נסעתי עימם אל ראשי־המכס בירושלים, וכאשר התלוננו בנוכחותי, פנו אנשי־המכס מייד לקצין־הביטחון של המכס, שהתחיל לחקור את הפרשה והעביר את העניין במקביל למחלקה של זיגל. החלו פעולות־עיקוב ממושכות אחר סוחרי־מכוניות חשודים, ונבדקו כל טפסי שיחרור־המכוניות בייבוא אישי.

החשדות היו רק לגבי שיחרור בייבוא אישי, שם יכול מעריך־המכס לפסוק כל סכום־מס שהוא רוצה. אחרי בדיקות רבות התברר, כי יש כמה עשרות מכוניות שעליהן שולמו סכומי־מס קטנים בהרבה ממה שהיה צריך לשלם. התברר גם כי מכוניות אלה טופלו על־ידי אותם הסוחרים, אם כי הייבוא נעשה על שמות שונים. התברר גם כי מדובר בעיקר במעריכי־מכס בחיפה ובירושלים, כאשר בירושלים היו ההטיות כלפי מטה בייבוא אישי של מכוניות שהובאו על שמות תיירים ונמכרו לאחר־מכן לישראלים במחיר השוק המלא, כאשר הסוחר מרוויח את סכומי־המס שלא שילם.

לפני כשבועיים נודע לחוקריו של זיגל כי סוחר־מכוניות נסע לאמריקה, ושם רכש שמונה מכוניות על שמות שונים. עם שובו ארצה נערך חיפוש בכליו, ונמצאו ההוכחות לרכישת המכוניות. הוא נעצר בחשד של הוצאת מטבע זר מעל למותר לפי החוק, ואחרי מעצר של 48 שעות הסכים לשתף פעולה. הוא מסר את שמות שני סוחרי־המכוניות שמימנו אותו, ואחרי שנעצרו אלה, הסכימו לחשוף את דרכי שיחוד המעריכים.

אחד משני המעריכים החשודים, גוטמן, משתף פעולה עם החוקרים ומוסר בכתב פרטים מלאים על שיטות הקטנות־המס שלו ושל חבריו.

ייבוא אישי: מקררים

אחרי שהוכחנו, במדורים קודמים, כי אפשר לחסוך עשרות אחוזים בייבוא אישי של מכוניות ומכשירי־טלוויזיה, כדאי להראות כי אותו המצב קיים גם לגבי מקררים.

מקרר־היוקרה „ג'נראל אלקטריק", 24 קוב, המכין קוביות־קרח, עולה בישראל אצל הסוכן 112 אלף לירות. מחירו של מקרר זה באמריקה 845 דולר, ועם הובלה והוצאות מסביב הוא עולה בנמל חיפה, או אפילו בנמל־התעופה לוד, 1,179 דולר. לזאת יש להוסיף הוצאות הרקת המקרר בנמל־התעופה 286.10 לירות, הובלה הביתה — 1,600 לירות. מס ערך מוסף על שני סעיפים אלה — 225 לירות. המקרר עולה, אם כן, לפני מס, 46,997 לירות. המיסים מסתכמים ב־44,500 לירות. המקרר עולה, איפוא, בייבוא אישי, כאשר הטסת אותו במטוס — 91,500 לירות, או 21 אלף לירות פחות ממחירו בארץ. אם תשלח אותו באוניה, תחסוך 30 אלף לירות!

בנק בלי בע"מ

על כל סניף בנק בישראל מתנוסס שלט, המכריז על שם הבנק בתוספת האותיות בע"מ, קיצור של „בערבון מוגבל". החוק מחייב כל חברה ציבורית לציין ליד שמה את העובדה כי היא בערבון מוגבל, היינו — שהיא יכולה לערוב לחובות מוגבלים בסכום ההון שלה. הדבר חשוב במייוחד לבנקים המבוססים על אמון.

באחרונה החליף „בנק־לאומי־לישראל" את שלטי הסניפים שלו והתקין שלטים חדשים שעליהם כתוב רק „בנק לאומי". חדי־עין ב„בנק־ישראל" שמו לב לכך ש־מלבד השמטת המילה „ישראל", הושמטו גם האותיות בע"מ, ודבר זה מנוגד לחוק. עתה מתכונן „בנק ישראל" לתבוע מ„בנק לאומי" להוסיף אותיות אלה בכל מקום.

הון שחור בייצוא פרחים

קרוב ל־20 מיליון דולר יהיה העונה יצוא הפרחים שלא באמצעות „אגרקסקו", וחלק ניכר מייצוא זה נעשה ללא רישומים, בלי תשלום מיסים.

הייצוא של פרחים באמצעות מועצת־הפרח ו„אגרקסקו" יהיה השנה בהיקף של 80 מיליון דולר. אולם חלק מן הייצוא נעשה באמצעות בעלי רשיונות־ייצוא פרטיים, הקונים את הפרחים ישירות מן המגדלים ומשלמים להם ישירות. יצואנים אלה מציעים באירופה מחירים נמוכים יותר עבור הפרחים שהם שולחים, ומכריחים את „אגרקסקו" להוריד את המחירים. בעוד „אגרקסקו" משלמת למגדלים דרך האגודות והכל רשום, יש חשדות כי חלק מן התשלומים של הייצואנים הפרטיים אינו עובר רישום, ושאין משלמים עליו מע"מ או מס־הכנסה.

בית אריזה של „אגרקסקו"
לא שחור

הבורסה

רווחי „אל־אנס" הוכפלו בתרגילי מיסוי

הרווחים הנקיים של חברת „אליאנס" לתשעת החודשים הראשונים של השנה הוכפלו, והריווח הנקי למניה היה ב־ספטמבר 4 לירות לעומת 2 לירות ב־ספטמבר לפני שנה. מקור הגידול הוא בכמה תרגילי מיסוי.

האחד: החברה ניצלה סעיף בחוק המכיר בפטור ממס על רווח אינפלציוני למיפעל שלפחות 25% מהונו הושקעו על־ידי משקיע זר. התרגיל השני היה ניצול הוראת לישכת רואי־החשבון, לרשום את תעודות המילווה הממשלתיים של המיפעל (מילווה מעסיקים, חובה וכו') לפי השווי הנוכחי שלהן ולא בהתאם למחירן ההיסטורי.

האמריקאים גברו על אורמן

איש־העסקים הידוע מחיפה, **שמואל אורמן**, שנתבע על־ידי משקיעים אמריקאיים בבית־המישפט המחוזי בתל־אביב, קיבל את דרישותיהם והעביר להם את כל הזכויות במיפעל המאושר שרשם על שם חברה זרה מדומה בניגוד לחוק. פסק־הדין ניתן באחרונה בתיק מספר 6945/76.

הפרשה תוארה בדצמבר 1976 במדור זה (העולם הזה 2049). אורמן הוא ידיד הקרוב של האיש החזק של העבודה בחיפה, **משה ורטמן**. אורמן השיג חוזה עם מישרד־התעשיה להקמת ממגורות וטען כי הוא מייצג משקיעים זרים, ומשום כך קיבל אישור של מיפעל מאושר.

אורמן הכיר את המשקיעים לאחר שהם פנו למרכז ההשקעות וחיפשו שותף ישראלי, ואז הוצג לפניהם אורמן כקבלן אמיד.

הוא קיבל 26% במיפעל המאושר, והאמריקאים הסכימו כי החברה הקבלנית שלו, „סנפיר", תבנה את הממגורות. כבור זמן התברר לאמריקאים כי רשם חברה במדינת דלאוור, והציג אותה במרכז ההשקעות כשייכת להם, בעוד שהיתה שלו. כך נטל לעצמו שליטה מלאה על הפרוייקט. האמריקאים הגישו תביעה וזכו בה.

נצחון חדש נוסף
לפיג'ו 504

מקומות: ראשון, שני ורביעי
ב-ראלי BANDAMA
לשנת 1978

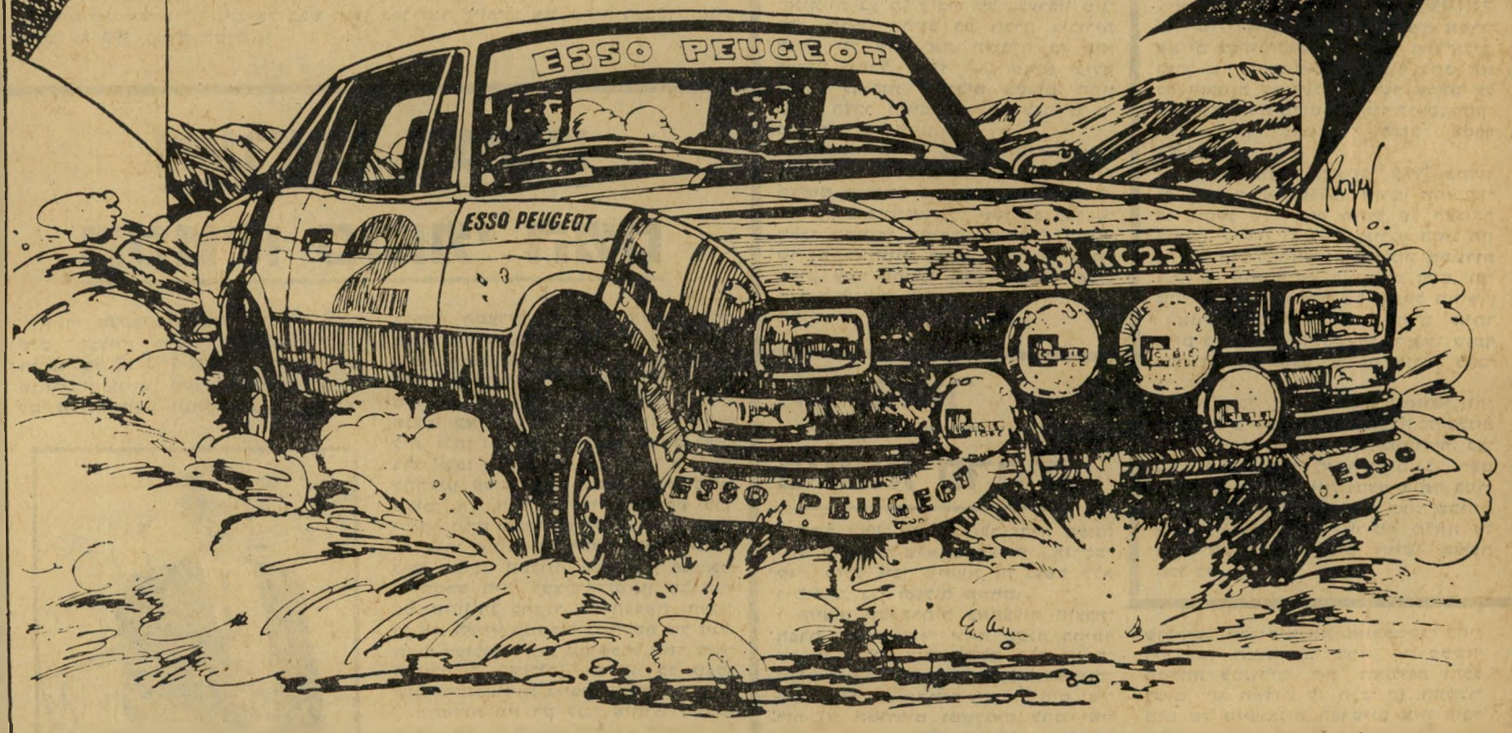

הראלי האפריקני BANDAMA, הינו אחד המבחנים הקשים ביותר, אם לא הקשה ביותר, הקיים בעולם לגבי מכוניות. זהו מסלול קשה ורב מכשולים לאורך 5,000 ק"מ של ביצות, אבק, אבנים ודרך־לא־דרך, אותו חייבים לעבור במהירות ממוצעת של 93 קמ"ש. להגיע לקו הסיום של ראלי זה, הוא כבר השג בפני עצמו. רק מכוניות מעולות בעלות עמידות גבוהה מסוגלות להשתתף בראלי זה. הראיה: מתוך 55 מכוניות, מחברות שונות, שהשתתפו בראלי BANDAMA, פחות מ־10 מכוניות הגיעו לקו הסיום, מתוכן 3 מכוניות פיג'ו 504 שהשיגו את המקומות ראשון, שני ורביעי. בהישג נוסף זה של פיג'ו, לא היה משום הפתעה אלא הוכחה נוספת לבניה האיתנה, כח עמידותה, עצמתה ואמינותה של פיג'ו 504 שנקבעה כבר הרבה לפני מרוצי BANDAMA, עובדה הידועה לכל בעלי פיג'ו.

האריה שבחבורה
PEUGEOT

33

משפט הח"כ

מערכת „העולם הזה" הגישה עירעור במישפט הפל"י שהגיש עקיבא נוף נגד העיתון ועורכיו בקשר לכתבה שדיווחה על נסיעותיהם של חברי־הכנסת לחוץ־לארץ

ח"כ עקיבא נוף (עם אשתו מירה)
מניין בא הכסף?

זמר עקיבא נוף וחברים (ברודוס)
למה נפסל השיר?

כני כשישה חודשים, ב־26.9.1978, ניתן על ידי שופט בית־מישפט־השלום בתל־אביב, יהושע דיאמנט, גזר־הדין בתיק מספר 4235/75. בגזר דינו הרשיע השופט את עורכי העולם הזה, בעיקבות קובלנה פלילית על פי החוק לאיסור לשון־הרע, שהגיש נגדם ח"כ עקיבא נוף. אחרי מישפט שנמשך למעלה משלוש שנים גזר השופט דיאמנט קנס כספי בגובה של 1500 לירות על אורי אבנרי וקנס כספי בגובה של 2000 לירות על חבר־מערכת שני.

ב־9.11.1978 הגיש עורך־הדין אמנון זיכרוני לבית־המישפט המחוזי בתל־אביב עירעור על ההרשעה ועל גזר־הדין. העירעור יישמע בשבועות הקרובים.

„לשינאה, לבוז וללעג"

בכתב־התביעה שהוגש ב־30.7.1975, לפני למעלה משלוש שנים, טען ח"כ עקיבא נוף כי בחודש מאי של אותה שנה פירסם העולם הזה כתבה, ב־מסגרת סידרת כתבות על נסיעות חברי־כנסת לחוץ־לארץ על חשבון הציבור. „בכתבה הנ"ל," טען נוף בקבילתו הפלילי, „נכלל קטע המתייחס לקובל."

„המשמעות העולה מן הדברים, הצילום, ההערות והכותרת שפירסמו הנאשמים על הקובל, הן בנפרד והן בקשר של שלוש הכתבות האמורות, היא כי (א) ח"כ נוף, הקובל, נסע לחוץ־לארץ על חשבון הציבור מתוך כוונה לטייל וליהנות באופן חומרי, שעה שהוא מעמיד פנים כי נסע בשליחות לאומית. (ב) מישרד־החוץ שלח את ח"כ נוף, הקובל, לחוץ־לארץ כדי לשחדו ולרכך את פעילותו האופוזיציונית, וח"כ נוף קיבל שוחד זה. (ג) בהיותו מוכן ליהנות מהוצאה כספית זו לצורך נסיעתו, היה ח"כ נוף שותף לשערוריה כפולה ומכופלת."

בכתב־הקובלנה טען ח"כ עקיבא נוף כי הדברים המייוחסים לו בכתבה האמורה „במפורש וברמז, הם כוזבים, חסרי־שחר וזדוניים."

הקטע בסידרה בת שלוש כתבות, אשר סקרה את נסיעותיהם של חברי הכנסת ה־שמינית לחוץ־לארץ, אשר התייחס לנוף, ועורר אותו להגיש את התביעה, היה קצר ביותר.

בכתב התביעה שלו טען נוף כי „הפירסום האמור של הנאשמים על הקובל נועד (א) להשפיל את הקובל בעיני הבריות ו/או לעשותו מטרה לשינאה, לבוז או ללעג מצידם. (ב) לבזות את הקובל בשל מעשים,

(המשך מעמוד 27)

התנהגות או תכונות המייחסות לו. (ג) לפגוע בקובל במישרתו הציבורית, ב־מישלח ידו או במיקצועו."

„יצר הפירסום"

ד סיכוב הראשון של המישפט נערך בפני שופט בית־מישפט־השלום בתל־אביב, אליהו כרמל. עורכי־הדין של העולם הזה טענו בפני כרמל טענות מוקדמות. בין היתר טען עורך־הדין זיכרוני כי אין בקטע הכתבה, שהוגש על־ידי נוף, והמת־ייחס אליו בתביעתו, אף אחד מהפריטים המשמיצים, אשר נוף מנה בקבילתו. „לגבי הפרטים המשמיצים, לטעמו של הקובל, המתייחסים לחברי־כנסת אחרים, אין ה־קובל רשאי לשים עצמו כמגינם ודורש־טובתם של כלל חברי־הכנסת, בין כבוד־דים ובין כציבור."

את דבריו סיים זיכרוני באומרו: „לנו־כח פעילותו המצומצמת של הקובל כחבר־כנסת, מובן מדוע בחר להפגין את יוזמותיו ורגישותו הרבה לכבוד הכנסת דווקא ב־בית־המישפט, ולא בבית־המחוקקים שאליו נבחר. הנאשמים יטענו, כי אל לו לבית־המישפט לסייע ליצר־הפירסום של הקובל, ואין בית־המישפט המקום הנכון שבו ירכוש העותר את אשר נחסך ממנו בכנסת: פירי־סום ועניין ציבורי."

השופט כרמל קיבל את גירסת העולם הזה, ובפסק־דין ארוך ומנומק ביטל את הקובלנה של עקיבא נוף.

עורך־הדין של נוף הגיש עירעור על החלטת השופט כרמל לבית־המישפט המ־חוזי בתל־אביב. בית־מישפט זה קיבל את העירעור והחזיר את התיק לבית־מישפט־השלום, אולם לשופט אחר: השופט יהו־שע דיאמנט. בפני דיאמנט החל מתנהל המישפט הארוך והממושך.

ראשון העדים של ההגנה היה עורך העולם הזה, אורי אבנרי. בין השאלות הראשונות שנשאל: למה היתה הכוונה בקטע שהופיע בכתבה, שבו נאמר: „אם אומנם הירצה נוף בשם ישראל בארצות־הברית, הרי השערוריה בהוצאה זו היא כפולה ומכופלת."

הסביר אז אבנרי: „הכוונה בפירסום, כפי שמשתמע ממנו, שאם אומנם נשלח נוף על־ידי מישרד־החוץ להסביר מדי־ניות בחוץ־לארץ, הרי זו שערוריה, כי חסר לו כושר יסודי למלא שליחות כזאת. תפקידו של עיתון הוא לומר זאת."

אבנרי הסביר את מיבנה העבודה ב־עיתון, ואת התייחסותו לסידרת־הכתבות על נסיעות חברי־הכנסת לחוץ־לארץ: „אם כתב פרלמנטרי מיקצועי מאד בא ואומר: אלה הן העובדות והן בדוקות, חייב כל עורך לקבל דבריו, ולהציג שאלות לאותו כתב כפי שגם אני־עצמי הצגתי לו. בסיד־רה זו נכתב על עשרות חברי־כנסת, ואיש זולת הקובל לא עירער על הדברים שפור־סמו. דווקא על הקובל פורסמו דברים חמורים פחות. נאמר על כולם, כל האח־רים, שהם נסעו על חשבון הציבור, ואילו על הקובל נאמר שהוא כנראה לא נסע כך."

אבנרי המשיך והסביר את חשיבותה של סידרת־הכתבות, ביניהן הכתבה בה הוזכר נוף: „הכתבה מכילה רשימת נסי־עות של חברי־כנסת למטרות ובנסיבות שונות, וכן מטעם מוסדות שונים. עיקר מגמתה להצביע על כך שחברי־כנסת מס־תובבים בעולם, תחת למלא את התפקיד האחד למענו נבחרו, והוא לשבת בכנסת ולחוקק חוקים. זו הכוונה של כל ה־סידרה."

הסנאט של טכסאס

א חרי עדותו של אבנרי העיד העי־תונאי שכתב את הכתבות. הוא סיפר על מקורות־המידע שלו לגבי הפיסקה על נוף בכתבה: „ח"כ נוף סיפר, כשחזר, בין השאר גם לי, שהנסיעה האמורה בכתבה הנ"ל היתה מין ירח־דבש או משהו שקשור לנישואיו.

„אשר לנסיעתו מטעם מישרד־החוץ, שאבתי אינפורמציה זו מהעיתונים שבהם פורסם עניין זה, ובין השאר שהוא הירי־צה מטעם מישרד־החוץ.

„כתבתי בכתבה זו כימעט על כל חברי־הכנסת. בכנסת הקודמת היתה תופעה של בולמוס נסיעות לחוץ־לארץ. חברי־כנסת נעדרו מהארץ בנסיעות מנסיעות שונות. חלק בשליחות מוסדות וחלק ממוסדות בלתי־ציבוריים, חלק לא בשליחות. לדע־תנו זה היה חמור. זה היה ביזבוז עצום של כספים, ותופעה חמורה עוד יותר היא שהם לא תיפקדו כחברי־כנסת כאשר הין בחוץ־לארץ. זה הפך מין תופעה חברתית בכנסת. כתבנו גם מי לא נסע. יש אנשים בכנסת האומרים שהכתבה עזרה (להפחית את ממדי התופעה).

„אשר לטענתי שאם אומנם הירצה ח"כ נוף בחוץ־לארץ מטעם מישרד־החוץ הרי זו שערוריה כפולה ומכופלת, התכוונתי להביע דיעה שלא ח"כ נוף הוא הראוי לייצג את ישראל בחוץ־לארץ."

אחרי הכתב העיד הקובל, עקיבא נוף. הוא אישר את עצם עובדת הנסיעה לחוץ־לארץ, טען כי הנסיעות נעשו בתקופת פגרת־הכנסת, וציין כי גם בפגרה הת־קיימו מושבים מיוחדים של המליאה. נוף סיפר על נסיעתו, על נאומים שנשא לפני הסנאט ובית־הנבחרים של מדינת טכסאס בארצות־הברית ועל פגישות שלו עם סנ־טורים אמריקאיים בוושינגטון. „נסיעתי היתה פרטית. חובתי כחבר־כנסת, בכל ארץ שבה אני נמצא, לדווח לשגרירות, כשחבר־כנסת נמצא בחוץ־לארץ, ויש לו אפשרות לתרום להסברת ישראל. במיקרה נערך באותו זמן גם כינוס הלובי היש־ראלי, והוזמנתי לשם על־ידי יושב־ראש אותו לובי, מר (מוריס) אמיתי."

עקיבא נוף הוסיף: „בשובי לישראל מסרתי למישרד־החוץ את תוכן השיחות שניהלתי בוושינגטון. „ייתכן שהכתב קיבל (את המידע) שם."

העולם הזה ציין את הסכום 9922.40 לירות כדמי הכרטיס תל־אביב—ניו־יורק—תל־אביב בתקופה שבה נסע נוף לחוץ־לארץ. נוף הציג בבית־המישפט קבלה על סך 10,884.40 לירות תמורת שני כרטיסי־טיסה, לו ולאשתו. נוף טען כי לא עשה שום שימוש בקבלה זו, ואמר: „זה טיבעי שכאשר משלמים כסף, מקבלים קבלה. לא קיבלתי הנחה על הנסיעה." אולם בתשו־בה לשאלת פרקליט העולם הזה, עורך־הדין אביגדור פלדמן ממישרדו של זיכ־רוני, הודה נוף: „אינני בטוח אם הסכום הזה הוא התשלום המלא עבור שני הכר־טיסים, או רק חלק ממנו."

כאשר נשאל נוף מי שילם עבור הכרטיסים, הוא או אשתו, השיב: „אשתי השתתפה בחלקו של תש־לום הנסיעה לארצות־הברית. חשי־בונו הוא משותף. הכרטיסים שול־מו מקופה משותפת, שם היו חס־כונותינו בחשבון משותף. השערתי היא שהכתב סכור שאשתי אמירה מאד, וכנראה גם סכור שיש בושה בכך או שזה מגונה להיות עשיר."

עקרת־בית ועיתונאית

א שתו של ח"כ נוף, מירה וייגר־טן, אינה עקרת־בית בלבד אלא עו־סקת גם במיקצוע העיתונאות. באמצע שנות ה־50 נבחרה מירה, אחת הצעירות היפות בירושלים, כמלכת־היופי של יש־ראל, היא פגשה ביהודי עשיר מטכסאס, נישאה לו ועברה להתגורר עימו בארצות־הברית.

לבני־הזוג נולדו שני ילדים וכעבור שנים רבות של נישואין הם החליטו להיפרד. מירה זכתה בהסכם־גירושין נדיב ביותר, שהפך אותה אשה עשירה מאד, נוסף על סכום־כסף חודשי שהיא ממשיכה לקבל עד היום בדולארים.

היא חזרה לארץ, ללא ילדיה שנשארו אצל האב, רכשה קומה שלמה בבניין־דירות הדור בשדרות בן־ציון בתל־אביב, וריהטה ועיצבה את ביתה כך שהוא סוחט קריאות־התפעלות מפי כל מי שבא לבקר בו. בבית זה התגוררה מירה היפה עם עקיבא נוף מאז נישואיהם.

תקופה מסויימת אחרי מילחמת יום־הכיפורים עבדה מירה כעיתונאית במע־רכת העולם הזה. תחילה היתה היא עצמה נושא לכתבה, אחרי שחצתה את התעלה. בעיקבות הכתבה, החלה היא עצמה כו־תבת. עוד לפני שנישאה לנוף עזבה את עבודתה בהעולם הזה, ואחר־כך עברה למעריב, שם פירסמה טור של רכילות חברתית תחת החתימה „סנאית", וידי־עות הקשורות בענייני חברה, שעליהן חתמה בשמה המלא.

בחקק אחר שד עדותו אמר נוף כמה דברים אישיים: „היתה גם סיכה אישית לנסיעתי לטכסאס, לא הספרתית־לאומית. נכון שעסק־תי פעם בזימרה ובשירה, אך לא עסקתי בריקוד, כפי שכתוב בי־,העולם הזה'."

„פרטים עדינים על הקובל..."

א חרי עדותו של נוף ביקש סניגור העולם הזה רשות מבית־המישפט לה־ציג את קטע העיתון שבו פורסמה הצ־הרתו של עקיבא נוף כי נסיעתו היתה קשורה למישרד־החוץ.

מאחר שעורך־הדין של נוף התנגד לה־גשתו בשלב מאוחר זה של הדיון, אסר השופט על העולם הזה להגיש את הקטע לבית־המישפט.

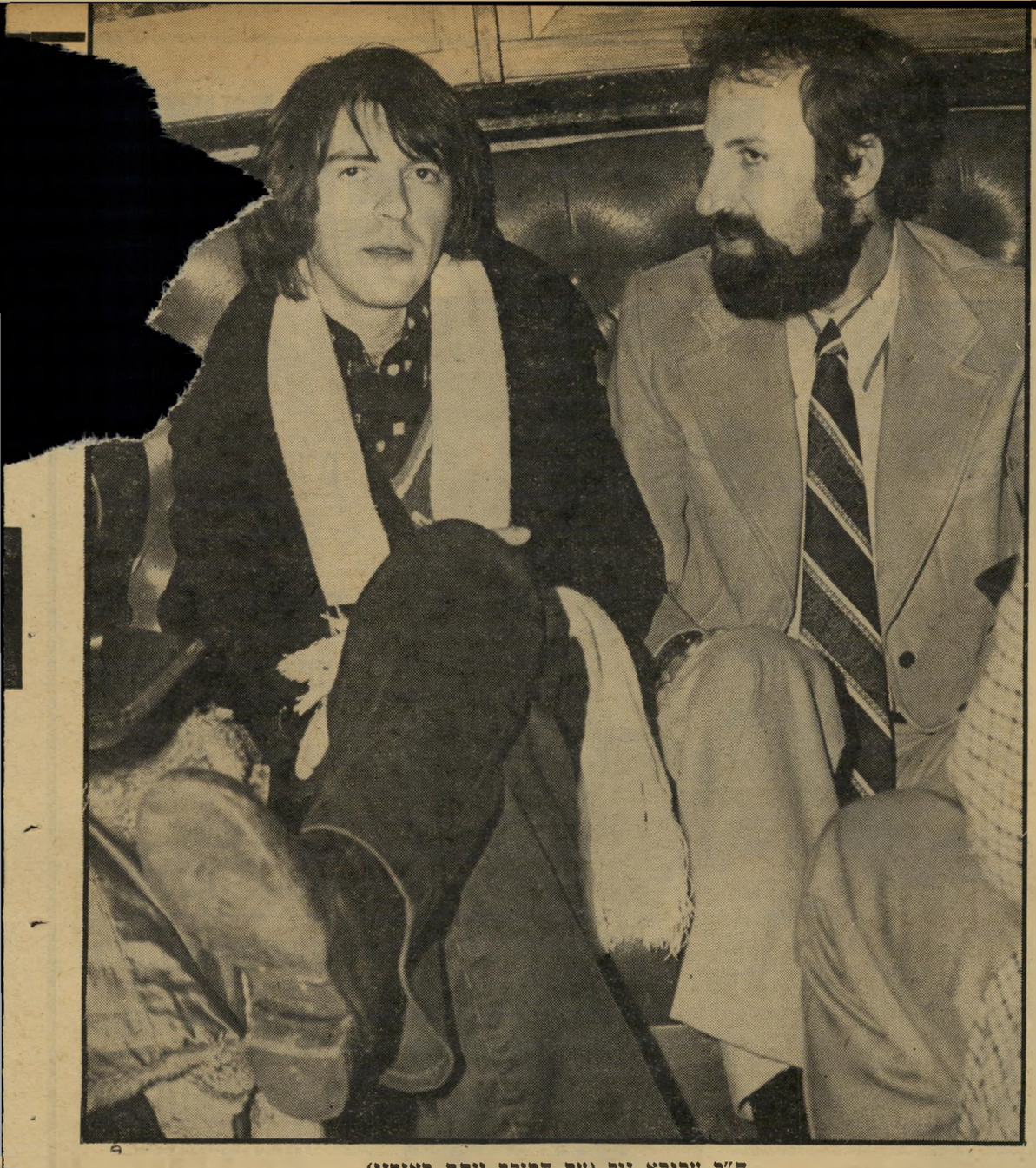

ח"כ עקיבא נוף (עם הסיפר יותם ראובני)
„עסקתי בזימרה ובשירה, אך לא בריקוד"

בתום סיכומי שני הצדדים קבע השופט
דיאמנט מועד לשמיעת פסק־הדין ב־26
1978. יותר משלוש שנים אחרי
הכתבה, הרשיע דיאמנט את אורי
כתב העיתון, בפסק־דין ארוך
פני 17 עמודים כתובים
חודשים אחר־כך בא שלב ה־
לעונש וגזר־הדין. עורך־הדין של
ניסה לטעון, בשמו, כי העולם הזה
במשך תקופה ארוכה את עקיבא נוף,
וכי מאחרי פירסום הכתבה האמורה וכת־
בות אחרות היו כוונות־זדון. אורי אבנרי
עלה על דוכן־העדים, כדי להזים טענה
זו של נוף. הוא סיפר על קישרי העולם
הזה עם נוף והקשורים בו, עוד לפני
פירסום הכתבה.

אבנרי: „לא נכון ש,העולם הזה' מתנכל לח"כ נוף. הסברתי זאת גם לח"כ נוף, כשפנה אלי בעל־פה. היו בכמה מיקרים פניות ל,העולם הזה' להתייחס לחיי האינטימיים של ח"כ נוף, ו,העולם הזה' נמנע מכך."

עורך־הדין זכרוני: „איזה דב־רים נמנעתם מלפרסם על אודות נוף?"

אבנרי שאבנרי הפסיק להשיב, ועורך־הדין של נוף לשאלה. לאחר מכן של השופט דיאמנט אמ־
„הודעתי לבא־כוח הנאשמים שבית־המשפט מוכן לקבל עדות על כי אבנרי, למרות שהובאו לי ידיעתו פרטים ומיקרים עדיונים ח־ מתייחסים לקובל, נמנע מלפרסמם, וזאת למעשה מטרת השאלה ש־

ח"כ עקיבא נוף ואשתו מירה
„חסכנותינו הם בחשבון משותף"

הוגשה לאבנרי. עלידי פירוט מיק־רים בפרטי־פרטים, כשאין אני יכול לדעת אם היו מבוספים דיים מכחינת ראיות, אפשר לגזול כאן שורה ארוכה של פגיעות באדם שלא נוכח, וללחסות בצל דיון מישפטי כפומבי, מבלי לשאת בכל אחריות. אינני סבור שלצורך קביעת העובדה שאבנרי נמנע מלפר־סם דברים כאלה, יש צורך גם בי־רוטם המלא לפירטי־פרטים, וזה מיותר."

עם סיום שמיעת עדי־ההגנה והתביעה לגבי מידת־העונש, דרש עורך־הדין של נוף, בשמו, כי על עורך העולם הזה ועל כתב השבועון יוטלו עונשי מאסר הן בפועל והן על־תנאי. השופט דחה דרי־שה זו של נוף, והטיל על אבנרי קנס בן 1.500 לירות ועל כותב הכתבה קנס של 2.000 לירות.

„שגה בית־המישפט..."

עורך־הדין אמנון זיכרוני הגיש עיר־עור לבית־המישפט המחוזי. בעירעורו כותב זיכרוני: „שגה בית־המישפט קמא (השופט דיאמנט) בקביעתו, שלפיה היה בפירסום משום הוצאת שם־רע על הקובל. „שגה בית־המישפט קמא בהתעלמו מ־משמעותו הפשוטה של קטע הפירסום, אשר התייחס לקובל, ובקוראו לפירסום הנ"ל משמעויות וכוונות שלא היו בו."

בהמשך עירעורו טוען זיכרוני כי לדעת העולם הזה לא צדק השופט דיאמנט, כא־שר קישר לקטע שהופיע על עקיבא נוף, קטעים אחרים שהופיעו על חברי־כנסת אחרים ועל הכנסת בכללה, וביסס עליהם את מסקנותיו. זיכרוני טען כי במוחו של „הקורא הסביר", או „הקורא הרגיל", לא היו עולות המשמעויות השונות, שייחס דיאמנט לכל אחד מפירקי הפירסום.

זיכרוני טוען לעוד שורה של שגיאות של בית־מישפט־השלום בכותבו: „שגה בית־המישפט קמא, בקובעו כי לא היתה אמת בפירסום, ובמיוחד שגה כאשר הסיק כאילו בא־כוח המערערים לא טען להגנת אמת בפירסום. שגה בית־המישפט קמא

במדינה

העם

מכבי מוש"ע ופודה

המכבים לא העלו עד דעתם
שיקום אי־פעם
ועד אולימפי ישראלי

„מעוז צור ישועתי / לך נאה לשבח..."

כמו בכל שנה, נשמעו שוב צלילי השיר היפהפה, ליד הנרות המהבהבים. חג־החנוכה הגיע.

אם מתייחסים אל החג כאל אגדה יפה, כאל סמל למילחמת־השיחרור של הנדון־כאים נגד הנוגשים, המעטים נגד הרבים, החלשים נגד החזקים — הרי זה חג סימלי יפה.

אך אם מתייחסים אל מרד המכבים כאל אירוע היסטורי, האגדה היפה טעונה ביקורת יסודית מאד.

אחת התופעות המוזרות ביותר במדינת־ישראל היא חוסר הנכונות לנתח את העבר, להתאים תפיסות ישנות למציאות החדשה. אילו נערכה ביקורת כזאת, היתה הגישה למרד־המכבים משתנה, בוודאי, מן הקצה אל הקצה.

לא נגד היוונים. לפי האגדה, היה זה מרד של העם היהודי נגד היוונים, ששלטו בארץ. במרד זה טיהר העם לא רק את בית־המיקדש שחולל, אלא גם את עצמו. המתייוונים, סוכני התרבות האוייבת, מוגרו.

המציאות היתה שונה במיקצת. בארץ לא היה קיים אז שילטון יווני. הממלכה שבה לחמו המכבים היתה סורית. כמו כל המדינות במרחב ובאגן הים־התיכון בימים ההם, אחרי כיבושיו של אלכסנדר מוקדון, שלטה גם בממלכה הסורית שיכבה דקה של יוצאי־יוון, צאצאי הקצונה של אלכסנדר. התרבות השלטת היתה הלניסטית, יוונאית.

מעולם לא היתה קיימת מילחמה בין היהודים והיוונים. המילחמה היתה בין יהודים בארץ־ישראל (שהיו כבר אז מיעוט קטן ביהדות העולמית) לבין השילטון הסורי.

מיזחמת אזרחים. חשוב עוד יותר אופייה הפנימי של מילחמה.

מילחמת־המכבים היתה קודם־כל, ומעל לכל, מילחמת־אזרחים.

מצד אחד עמד מיעוט של קנאים דתיים. במושגים של היום, המכבים היו אנשי גוש־אמונים. הם היו קנאים דתיים, שדחו כל השפעה מצד תרבות העולם. הם רצו לנתק את היישוב היהודי מכל מגע עם המחשבות, הרעיונות, הסיגנונות שרווחו בעולם התרבותי של הימים ההם.

ה„מתייוונים" השנואים לא היו אלא הרוב של הציבור, ובעיקר של השיכבה הנאורה, שלא נטש את הדת היהודית אך היה פתוח לקבלת רעיונות חדשים, כמו הפילוסופיה היוונית, ודרכי־חיים חדשות כמו הגימנסטיה היוונית.

נגד אלה הפעילו המכבים „כפייה דתית" מן הסוג האכזרי ביותר. כנופיות של קנאים עברו את הארץ לאורכה ולרוחבה, שחטו כל יהודי שלא ניראה להם נאמן די צורכו לתפיסותיהם החשוכות. היה זה מרחץ־דמים שהיישוב היהודי לא החלים ממנו מעולם.

מזות לכדורגל. במושגים של היום, ה„מתייוונים" מייצגים את הרוב החילוני של מדינת־ישראל.

כל מי שהולך בשבת למיגרש הכדורגל, סוגד לרעיונות האולימפיים היווניים, והנהו „מתייוון". כל מי שצופה בטלוויזיה, כל מי שקורא ספר זר, כל מי שמתנגד לשיר־תוק התחבורה בשבת — הריהו „מתייוון". אילו היו המכבים קמים לתחייה, הם היו רוצחים את מרבית תושבי המדינה בהתלהבות ובהנאה.

הקנאות החשמונאית העלתה את הישוב, אחרי ה„טיהור" המגואל־בדם, על דרך־המלך אל ההתאבדות הלאומית של אירעה כעבור שישה דורות, בימי מרד הקנאים. עם כל ההבדלים היו יוזמי המרד הגדול, שפתחו במילחמה חסרת־תוחלת נגד המעצמה הרומאית הכבירה, יורשי־הם הישירים של המכבים.

כל זה אינו נלמד בבית־הספר הישראלי. עוד זמן רב לפני שהשתלט עליו שר־החינוך המפד"לי (ראה להלן), היה בית־הספר הזה משועבד לתפיסה היסטורית לאומנית־דתנית חסרת־ביקורת, ששום אין כדוגמתה בשום מדינה מודרנית נאורה בעולם.

חינוך

ההר לא הוליד עכבר

מישרד־החינוך התגייה
בדמותו האמיתית:
כמיצבור עצום של בטלנות

„אם הממשלה עושה ממך צחוק, התפטר!" קרא אחד הצעירים לעבר מנהיגו, ראש חוגי הצעירים במפד"ל, זבולון המר, שר החינוך והתרבות.

הוא התמרמר על כך שהממשלה דחתה את הצעתו של השר, למנות ועדה לבירור תביעות המורים בבתי־הספר התיכוניים, שמסקנותיה תחייבנה את שני הצדדים.

ההחלטה ביישה את השר, האריכה את

חשר המר
דינאמיות בדיבורים, בטלנות במעשים

השביתה בימים רבים. אולם היא ביישה גם את החברים הבכירים בממשלה עצמה.

הפיסמה הנמשכת. כי מזה שני דורות, יש לימין הישראלי בכלל, ולתנועתו של זאב ז'בוטינסקי בפרט, פתרון פלא לסיכסוכי־העבודה: בוררות־חובה.

ז'בוטינסקי נטל את הסיסמה הזאת מאוצר־הרעיונות של הימין האירופי בשנות ה־30.

אומנם, סיסמה זו התאימה במיוחד לאינטרסים של המעסיקים, שלא היה להם מעולם חשק להעלות את השכר. אולם גם העובדים, חסידיו של ז'בוטינסקי, קיבלו את הרעיון. הסתדרות־העובדים הלאומית, שהוקמה בארץ על־ידי העובדים הרוויזיוניסטיים, דוגלת בסיסמה זו מאז הקמתה ועד היום.

והנה — בשביתת המורים בבתי־הספר התיכוניים העלו דווקא השובתים את הרעיון הזה, ועדה ציבורית, שמסקנותיה תחייבנה את שני הצדדים, אינה אלא צורה של בוררות. ואילו ממשלת־הליכוד, שבראשה עומד האיש הרואה בעצמו את יורשו של ז'בוטינסקי, דחתה את הרעיון.

שליחות לאלפים. אולם לשר־החינוך היו סיבות טובות נוספות כדי להתפטר. לא כמחאה על מעשיהם של אחרים, אלא כמחה על מחדליו שלו עצמו.

שביתת הגימנסיות היתה הזדמנות־פז לשר־החינוך להפגין מנהיגות, להראות קבל עם ועולם מה כוחו של מישרד אשר בראשו עומד שר פעיל, יוזם ודינאמי.

רבבות התלמידים שהושבתו כלימודים, יכלו לתת תנופה חדשה לחיים הלאומיים. אפשר היה לשלוח אלפים רבים לקיבוצים, לפי מיטב המסורת של שנת השיירות בטרם קום המדינה. אפשר היה לשלוח אלפי תלמידות ותלמידים לבתי־החולים, למוסדות לזקנים ולנכים, לשכונות מצוקה, ולתפקידים הזועקים לכוחות חדשים.

עם כל השלילה שבעצם השבתת־הלימודים, יכול היה לצאת מתוק מן העז. המוני־הנוער יכלו לבוא במגע ראשון עם בעיות החברה הישראלית, ועם מיקצועות שיכלו להלהיב את דמיונם ולכוון את חייהם לאחר־מכן.

כל זה הוחמץ. הר הדיבורים הרמים לא הוליד אפילו עכבר של מעשה. מישרד־החינוך, בהנהגת השר הצעיר־המיקצועי, התגלה בדמותו האמיתית: כמיצבור עצום של בטלנות, ששום כוח אינו מסוגל להזיזו.

בכל אחת מקביעותיו ומסקנותיו הבאות:
(א) כי הפירסום נעשה שלא בתום־לב, וכי למערערים לא עומדת חזקת תום־לב;
(ב) כי הפירסום חרג מתחום הסביר בנסיבות הענייו; (ג) כי לא היתה על המערערים חובה חברתית, חוקית או מוסרית לפרסם את הפירסום הנדון."

עתה ממתינים חברי מערכת העולם הזה, ציבור העיתונאים בארץ, ח"כ עקיבא נוף וכמובן אשתו, העיתונאית מירה נוף־וויגנגרטן, וכן קרוב לוודאי כל מי שמתדיין עם נוף במישפטים, לתוצאות העירעור, אשר הוגש לבית־המישפט המחוזי בתל־אביב.

במדינה

הכנסת

דוגמה אישית

שוב קבע יובה
נורמה מוס
בחיים הפוליטיי

בבית התלוי אין מוכירים את החבל, ו־בכנסת ישראל אין משתמשים במילה „רוטציה", אלא בנימה של לעג ציני.

יש לכך סיבה פשוטה: מאז בחירת הכנסת הראשונה, הופרו הסכמי־רוטציה רבים. לפי החוק, אין להסכם־רוטציה שום תוקף מחייב, גם אם הוצהר על כך באוזני הבוחרים לפני הבחירות. אי־אפשר לכפות על ח"כ לנטוש את מקומו, גם אם הצהיר ונשבע מראש כי יעשה כן.

ואילו הסבע האנושי עשה את שלו.

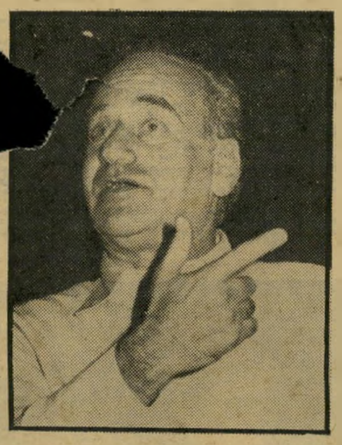

מתפטר אליאב
יושר אישי, הגינות ציבורית

ביגלל הסכמי־רוטציה, שבעלי־הכסאות לא רצו לכבדם, התפלגו מיפלגות, התעוררו שערוריות, הוחלפו השמצות ודברי־נאצה. מי שלא רצה לכבד הסכם, לא התקשה בדרך־כלל למצוא תירוץ כלשהו, ציבורי ופוליטי, כדי לנמק את ההפרה.

בשנים האחרונות כובד רק הסכם־רוטציה אחד. היה זה כאשר איש אגודת־ישראל כיבד את התחייבותו ופינה את מקומו לבא אחריו. אך זה היה מיקרה מיוחד: באגודת־ישראל קיימת דיקטטורה של מועצת גדולי־התורה, ומי שמפר את מרותה כאילו מאבד את עצמו לדעת מ־בחינה ציבורית ודתית, בחוגי אגודת־ישראל.

הסכם אחרי חצות. לכן הצליח אריה („לובה") אליאב לגרום השבוע לסנסציה: הוא הודיע שהוא עומד להתפטר מן הכנסת בחודש הקרוב, כדי לכבד הסכם.

היה זה ההסכם שנחתם ב־17 במארס 1977, בלילי־שימורים שבו הוקם מחנה של"י, שאליו הצטרפו כמה תנועות קטנות: „הסוציאליסטים העצמאיים" של לובה אליאב עצמו, תנועת העולם הזה, תנועת מוקד, פלג של הפנתרים השחורים, קבוצה ערבית ומיספר אישים בלתי־מזוהים* (העולם הזה 2064).

בהסכם נאמר, בין השאר: „הסכמנו כי ארבעת הראשונים ברשימת המחנה לכנסת יהיו (1) אריה אליאב, (2) מאיר פעיל, (3) אורי אבנרי, (4) סעדיה מרציאנו... הסכמנו כי שלושת הראשונים ברשימה יכהנו בכנסת לא קדנציה שלמה, אלא יפנו מקומם, בדירוג, לבאים אחריהם ברשימה."

הרעיון היה של לובה עצמו. שעות ארוכות עמלו הנוכחים באותה ישיבה, שנערכה במישרדו, לשכנעו להעמיד את עצמו בראש הרשימה. כאשר הסכים, אחרי חצות, הציג כתנאי את רעיון הרוטציה, כדי להכניס לכנסת כוחות חדשים.

מיזה זו מיזה. מאז הסתובו בחוגי המיפלגות הוותיקות הלצות רבות על הרוטציה בשל"י. רבים מן העסקנים המשופשפים לא האמינו שההסכם יתבצע. אחרי התמוטטות ד"ש והפרת כל עקרונותיה של תנועה זו, גברה הספקנות.

(המשך בעמוד 33)

* המכונים בסלאנג של של"י „צ'כו־סלובקים", מפני שאינם „צ'כים" ואינם „סלובקים".

ניתן להשיג
PENTHOUSE
December 1978

Free: 16 Page Desk Calendar Inside.

An Exclusive Interview with Fidel Castro.

Exclusive Report from the Hide-out of Italy's Red Brigades.

הפצה בלעדית
סטימצקי

„רובקס"
המתנה היפה ביותר

סמס „מורלה"
קיים רק קטלוג אחד של מורלה היזהרו מחיקויים.

"YOU"
הבושם המדליק...
עכשיו גם בדיאודורנט וסבון יופי.

הסוכן בישראל בלמון בע"מ המפיצים חברת נורית בע"מ

לסוכנים, לסיטונאים ולצעירים המעוניינים להרוויח כסף ממכירה מדלת לדלת

ציורי שמן מקוריים

במחירי דמפינג ללא תקדים
ובהנחות גדולות

יבואנים בלעדיים

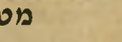

מטייוואן, פיליפינים, קוריאה, מכסיקו, הודו, הונג־קונג

מבחר גדול ביותר של תמונות, רפרודוקציות, גלויות, פוסטרים, כרטיסי ברכה, תחתיות דקורטיביות מיוחדות, מתנות, מראות, שולחנות שיש, מסגרות מלבניות ואובליות, תמונות עלים מהודו, מיניאטורות, מוטות עץ, דברי דקורציה לנגרים, דברי נחושת לנוי, תמונות בולטות על פלסטיק. פורסלנים סיניים.

פתוח רצוף משעה 09.00 עד 17.00

ארמון,
רח' אילת 47 תל־אביב, טל. 57112
אוטובוסים 46, 44, 42, 40

בראון - דיזנגוף 214
חנות הספרים הגדולה בישראל

מבחר עצום של ספרים מוזלים בהנחות עד 70%

אמנות ● צילום ● ארכיטקטורה ● טבע
גינון ● ריהוט ● עיצוב פנים ועוד

מבחר ספרים עבריים בכל התחומים

פתוח רצוף משעה 9 ועד 9 ובמוצ"ש משעה 7 עד 11

שר־התחבורה לשעבר התאהב בדיילת „אל־על" – והרומן בין השניים הפך סיפור־אהבה נוגע ללב

קונצ חדש ללב

כאשר התפרסמה השבוע בעיתון־ערב הידיעה על חברי־הכנסת ההומוסכסואל, מבלי לנקוב בשמו, הפכו 120 חברי־כנסת „חשודים" בכוח. חבר כנסת אחד, יושב־ראש ועדת־הכלכלה של הכנסת גד יעקובי, היה החשוד העיקרי בגל השמועות שהציפו את הארץ. יד זרונית כיוונה אליו שמועות אלה, אשר נפלו על קרקע נוחה.

ערבים ידוע כי ח"כ גד יעקובי מנהל רומן עם דיילת „אל־על" היפהפיה, נלה פרלמוטר, וכי רומן זה עירער במידה רבה את חיי המישפחה שלו. עובדה זו היא סוד גלוי, שאותו לא הסתיר יעקובי עצמו כלל מפני חבריו, חברי־מיפלגתו והעיתונאים. האדם שהפיץ בזדון את השמועה הלא־נכונה, כאילו הידיעה שהופיעה בעיתון התייחסה אל גד יעקובי, שמע גם הוא על כך, ומשום כך גם ידע שהפירוש שהמציא יכה שורשים.

„העולם הזה" החליט לפרסם את פירטי סיפור־האהבה של גד יעקובי עם הדיילת נלה פרלמוטר, כדי לשים קץ לחרושת־השמועות סביב ח"כ זה.

ח"כ יעקובי ואשתו טובה

דיילת נלה פרלמוטר

שנים רבות היו נישואיהם של טובה וגד יעקובי מופת של חיי נישואין מאושרים, בעיני כל מי שהכיר את בני הזוג. טובה וגד, שניהם בני אותו הגיל, כיום בני 44, הכירו עוד בתקופת שרותם הצבאי. גד היה אז קצין קשר וטובה פקידת קצין קשר ראשי. טובה נהגה לספר על כך: „גד היה הגבר הראשון והיחיד שלי. כשהכרתי אותו הייתי עוד חיילת צעירה. הוקסמתי ממנו, וגד יודע להקסים. האמת היא שעד היום אני מוקסמת ממנו." ואכן, כיום עדיין מוקסמת טובה יעקובי מבעלה, וטועמת כי היא עדיין אוהבת אותו. אולם גם לה וגם לו ברור, כי נישואיהם אינם יכולים עוד להימשך וכי במוקדם או במאוחר יהיה עליהם להיפרד.

הסיבה למשבר הסופי בחיי הנישואין שלהם היא צעירה יפהפיה, דיילת אל־על, נלה פרלמוטר. ככל שיהיו סוערים חייו של מי שהיה מצעירי מפא"י, ידיעינו של משה דיין, סגן־שר־התחבורה ושר־התחבורה וכיום יושב־ראש ועדת־הכלכלה של הכנסת, אין הם יכולים להשתוות לסערות שפקדו את חייה של נלה. לפני כשנה וחצי דומה היה כי שתי הסערות נפגשו והפכו הוריקן של אהבה.

גד, שהיה אז שר־התחבורה פגש בנלה, ששירתה אותו באחת מטיסותיו הרבות לחוץ־לארץ, השניים התאהבו, ומאז מנהל יושב־ראש ועדת־הכלכלה של הכנסת חיים כפולים. בינתיים אין הוא מוותר על אשתו ועל ביתו שבנווה־מגן, אולם גם אין הוא מוכן לוותר על האהבה הגדולה של חייו, נלה פרלמוטר.

בקרב ידידיו מוכר גד בכינויו „המחשב". הוא ידוע כאיש קר, המנתח כל בעייה המועלית בפניו באיזמל של היגיון חד. יש הטוענים כי אינו מגלה את ריגשותיו כלפי חוץ כלל. אולם גם אלה הטוענים זאת מסייגים את דיבריהם, ואומרים: „כלל, חוץ ממה שנוגע לנלה." שכן, הדיילת הצעירה הצליחה ללא ספק לגרום שהעסקן הפוליטי המשופשף יתאהב כגימנזיסט בן־עשרה.

העובדה שטובה רוצה להתגרש מגד, והעובדה שנלה פרלמוטר התגרשה לאחר מכבר מבעלה, מוסיפה נופך רומנטי לסיפור־האהבה של הח"כ והדיילת. אולם, גד יעקובי טוען בתוקף כי בקשותיה של אשתו לגט החלו כבר לפני שלוש שנים, זמן רב לפני שפגש לראשונה בנלה, וכי נלה נפרדה מבעלה ללא כל קשר ליחסים ביניהם, ועוד לפני שפגשה בו.

■ ■ ■

כאשר נישאו טובה גרוסמן וגד יעקובי, לא שיער איש מהם כי גד יגיע לעמדה הבכירה של שר בממשלת ישראל. גד, בן כפר־ויתקין וטובה, שהוריה התגוררו בתל־אביב, היו זוג צעיר כימעט חסר־כל, שנעזרו רבות בהוריהם כדי להתחיל לבנות בית משותף. באוזני חברותיה טוענת טובה כיום, כי עזרת ההורים שלה היתה משמעותית הרבה יותר מזו של הוריו של גד, וכי עד היום, כשגד משתכר סכומי כסף גדולים וגם היא עובדת, ההורים שלה עדיין עוזרים להם.

גד פנה ללימודים, סיים תואר שני בכלכלה השתלב באוניברסיטאות בארצות הברית, בין היתר בחוג של הנרי קיסינג'ר, ופנה לחיים הפוליטיים. בהיותו בן מושב, מצא את דרכו באופן כימעט טיבעי אל משה דיין וצעירי מפא"י של אז. כאשר מונה דיין כשר־החקלאות הוא לקח אותו להיות עוזרו ומנהל המרכז לתכנון ופיתוח במשרד החקלאות. ומאוחר יותר פילס גד לעצמו את דרכו לכנסת ולתפקיד סגן־שר־התחבורה, כששמעון פרס היה אז שר תחבורה. כשהקים יצחק רבין את הממשלה, הוא מינה את גד יעקובי כשר תחבורה וגד נשא בתפקיד זה עד למהפך. כיום הוא נחשב כאיש־הכלכלה מיספר אחד בממשלת הצללים של המערך, וכמי שמיועד לתפוס את תפקיד שר־האוצר כאשר יחזור המערך לשילטון.

במשך כל אותה התקופה ניצבה טובה בצל למדי. היא לא אהבה את אורח־החיים הראוותני המחייב חברי־כנסת ושר בממשלה, ביכרה להתמסר לעבודתה כספרנית בבית־הספר עמל בתל־אביב, ומיעטה להופיע עם גד בהופעות ציבוריות. „בשנים האחרונות היא בכלל סירבה לצאת איתי," סיפר יעקובי השבוע.

כמו על כל נושא בתפקיד בכיר, גם על גד יעקובי הילכו שמועות משמועות שונות, כאילו הוא מנהל פרשיות־יחסים מחוץ למיסגרת הנישואין. בין השאר סופר עליו כי ניהל רומן סוער עם משוררת מפורסמת. אולם שמועות אלה מעולם לא חרגו מסיפורי הרכילות של מיזנון הכנסת, הנסבים כימעט סביב כל אדם הנושא במישרה ציבורית בארץ.

■ ■ ■

במשך כל אותה התקופה פילסה לעצמה בחורה צעירה את הדרך אל עולם הזוהר, כשבדרכה מכשולים רבים. נלה פרלמוטר, בתם של פקיד בכיר בביטוח הלאומי ומזכירה רפואית בבית־החולים צהלון ביפו, נישאה בגיל מוקדם לחייל צעיר בשם זאב פרלמוטר. ידידיו של זאביק קינאו בו.

(המשך מעמוד 31)

הוא היה נשוי לאחת הצעירות היפות ביותר בארץ.

שנה אחר־כך עמדה נלה מול קבר רענן בחלקה הצבאית בבית־הקברות בקריית־שאול, קיברו של זאביק. באותם רגעים, בחודש מאי 1970, הצליחה רק להיזכר ב־חתונתם, בירח־הדבש, בשלוש שנות ה־חברות שקדמו לשנת הנישואין, בטיוליהם המשותפים, בצחוק ובשימחה.

היא לא בכתה. אולי משום שעדיין לא תפסה מה אירע, או משום שהיא כזאת. היא ניצבה זקופה ליד הקבר, בפה קפוץ, בפנים מתוחים ובעיניים כבויות.

רק שבועות אחדים אחרי ההלוויה החלו השמועות מגיעות לאזניה של נלה. ב־תחילה היו אלה לחשושים בלתי־נשמעים כימעט, אך אט־אט הפכו קולות של ממש, מאיימים ומפחידים. זאביק בעלה, כך סיפרו לה, התאבד, בעת שהיה עם חייליו, בשיטה של חייה עם מי שבדיוק באותה תקופה היה שר בממשלת ישראל.

דרך ארוכה עברה נלה מאותו היום שבו נהרג זאביק במאי 1970, ועד לרגע שבו עמדה לפני ארבע שנים, נרגשת, מוקפת חיוכים זוהרים והבזקי מצלמות בביתי־המלון ביוהנסבורג. „אחרי שזאביק מת, הייתי בטוחה שכל העולם מת אתי. לולא הורי ואחותי, לא הייתי מצליחה להתגבר על המשבר," אמרה.

אולם נלה התגברה. אט־אט הצליחה ל־השתחרר מהדיכאון, להתעורר מהסיוטים־בהקיץ ולחזור אל עצמה. אט־אט החל שוב הטלפון מצלצל בדירתה, ידידים ו־ידידות באו לבקרה, ומדי פעם יצאה אף לטייל ולבלות. נלה חזרה אל עצמה.

היא החלה עובדת במחלקת החקירות במס־ההכנסה. קשה היה להעלים את האמת, לא לענות על שאלות שהציגה היפהפיה בעלת העיניים התמימות, אפילו על כספים והעלמות־מס, ונלה זכתה בהצלחה רבה בתפקידה.

נלה התקשתה להאמין בכך. היא סירבה להאמין שזאביק התאבד. „פשוט לא היתה לו שום סיבה לכך," טענה. אך צה"ל החליט אחרת. בצער רב הודיע מישרד־הביטחון לאלמנה הצעירה, כי אינה זכאית למעמד של אלמנת־צה"ל, משום שבעלה התאבד.

נלה לא ויתרה והכריזה מילחמה על צה"ל כולו. „לא הייתי צריכה את הגימ־לאות, ההטבות והמענקים שבהם זוכות האלמנות. ידעתי רק שעושים כאן עוול נורא לזאביק. ידעתי שהוא לא התאבד. לכן נלחמתי בהם."

והיא ניצחה. היא אילצה את צה"ל להקים ועדת־חקירה מיוחדת שגבתה עדו־יות, יצאה לשטח וקבעה כי זאביק נהרג בתאונה, בעת שניקה את נישקו. נלה הוכרה כאלמנת צה"ל, ושמו של זאביק טוהר.

ארבע שנים לאחר־מכן צעדה צעירה ואז, לפתע, נעלמה מהנוף התל־אביבי הזוהר. „קיבלו אותי כדיילת באל־על, ולא הייתי צריכה עוד את הזוהר הזה," סיפרה. רק אז הבנתי שהחיים הריקניים של בתי־הקפה נועדו למלא חלל עמוק אצלי, שנוצר לאחר מותו של זאביק.

„כשהצטרפתי לאל־על, מילאה העבודה החדשה את הכל. כבר לא הייתי צריכה את המסיבות והבילויים. החלטתי להיות דיילת טובה. הכי טובה. בתיק האישי שלי אין אפילו תלונה אחת. וזה די נדיר אצל דיילת שעובדת כבר שבע שנים."

לפני חמש שנים פגשה נלה בגיל חי. גיל היה אז רס"ל

חיל־הים, גבה־קומה, בהיר שיער ועיניים. העיתוי של פגישתם הוכן בקפדנות על־ידי הגורל. גיל יליד פולין, בן למישפחה צנועה מפתח־תיקווה, לא התאים לנלה של המסיבות והזוהר — אך הוא התאים לנלה הרגועה יותר, ש־השתוקקה להצטיין בעבודתה.

„לא רציתי להתחתן עם גיל, למרות שאהבתי אותו," אמרה. „ידעתי שיום אחד אני אתחתן בשנית, אבל אז עדיין לא הייתי מוכנה לזה." אולם מילחמת יום־הכיפורים גרמה לנלה לשנות את דעתה. „כשפרצה המילחמה, חשבתי שאני משת־געת. ידעתי שגיל נמצא באחת היחידות המסוכנות של צה"ל. אני המשכתי לעבוד. טסתי המון. כשהייתי מגיעה ארצה, הייתי מחפשת את גיל בטלפון. ידעתי שאם יקרה לו משהו, זו תהיה מכה שלא אוכל לעמוד בה."

קשה היה שלא להבחין בעיקבות של הטרגדיה עם זאביק בנסיבות נישואיה לגיל. גלה איבדה גבר אהוב אחד ב־צה"ל, חששה לאבד שני והחליטה, על פי אינסטינקטים נשיים בלתי־ראציונליים, ל־הבטיח את חייו של גיל לעתיד, על־ידי זה שתינשא לו. אחרי שהסתיימה המיל־חמה נישאו השניים, ונלה החליטה לנסות ולבנות חיי־נישואין מחדש.

בסמוך לתקופה שבה נישאה לגיל, בינתיים הבחינו בה גם צלמי הפירסו־מת, סוכני־הדוגמניות ואנשי־האופנה. נלה ערכה סידרת־צילומים עבור חברת־פיאות ידועה, שיחקה בסרטון־פירסומת אנגלי ש־צולם בארץ, וערכה היכרות עם עולם ה־זוהר של תל־אביב.

התפקידים של נערת־זוהר וחוקרת מס־ההכנסה אינם משתלבים כל־כך זה עם זה, ונלה החליטה לוותר על המישרה הממ־שלתית. אחת מחברות־התמרוקים הגדולות חטפה אותה, והיא המשיכה לפאר מודעות־פירסומת רבות.

ניתוח־לב פתוח

ה גברים הצעירים של תל־אביב גילו אותה גם הם. נלה הפכה מסמר של מסיבות, תושבת קבועה בבתי־הקפה ג'ק־ורוזל, שהיו האופנתיים באותה התקופה.

תמירת־גוף, בעלת העיניים החולמניות ו־הגיזרה המושלמת על מסלול שהוצב ב־אחד מבתי־המלון המפוארים של יוהנסבורג, בדרום־אפריקה. יחד עימה צעדו עוד 20 נערות, שלכולן היו שני דברים משות־פים: כולן היו יפהפיות זוהרות, וכולן לבשו מדים של חברות־תעופה.

היה זה בתחרות הבינלאומית של דיילות, נציגות כל חברות־התעופה בעולם. התואר של מלכת־הדיילות העולמית הוענק לנלה פרלמוטר, נציגת חברת־התעופה הישרא־לית הלאומית אל־על.

מה שהחמיא אז לנלה יותר מכל היה העובדה שהשופטים בתחרות לא בחרו בה ביגלל יופיה בלבד. „הם שאלו אותי שא־לות די קשות, על הבעייה הפלסטינית, על הציונות והיחסים בינינו לבין ארצות־ערב. שאלות שאני בטוחה שאפילו שרים בממ־שלה לא יכולים להשיב עליהן," סיפרה אז נלה לכתב העולם הזה. היא לא ידעה שארבע שנים אחר־כך יתחיל הרומן הגדול האכזרית ביותר של התאבדות: רולטה רוסית.

רולטה רוסית

נ יה לא ידעה בדיוק מהי אותה רולטה רוסית. רק אחר־כך סיפרו לה כי ה־משחק ברולטה רוסית מכניס כדור בודד לתוף האקדח, שיש בו שישה תאים ל־כדורים, מסובב את התוף וסוגר אותו. אחר־כך הוא מקרב את לוע־האקדח לרקתו ו־לוחץ על ההדק. אם נמצא הכדור היחידי בתא התוף שמול נוקר האקדח — הפסיד המשחק את המישחק — ואת חייו. אם מול הנוקר יש תא ריק — זכה בחייו ובמישחק, ולפעמים גם בהתערבות. הסי־כויים: 1 מול 5.

סגן זאב פרלמוטר, מפקד־טוללה צעיר וכישרוני בחיל־התותחנים — הפסיד.

נלה במודעת־פירסומת של „אל־על"
היכרות עם עולם הזוהר —

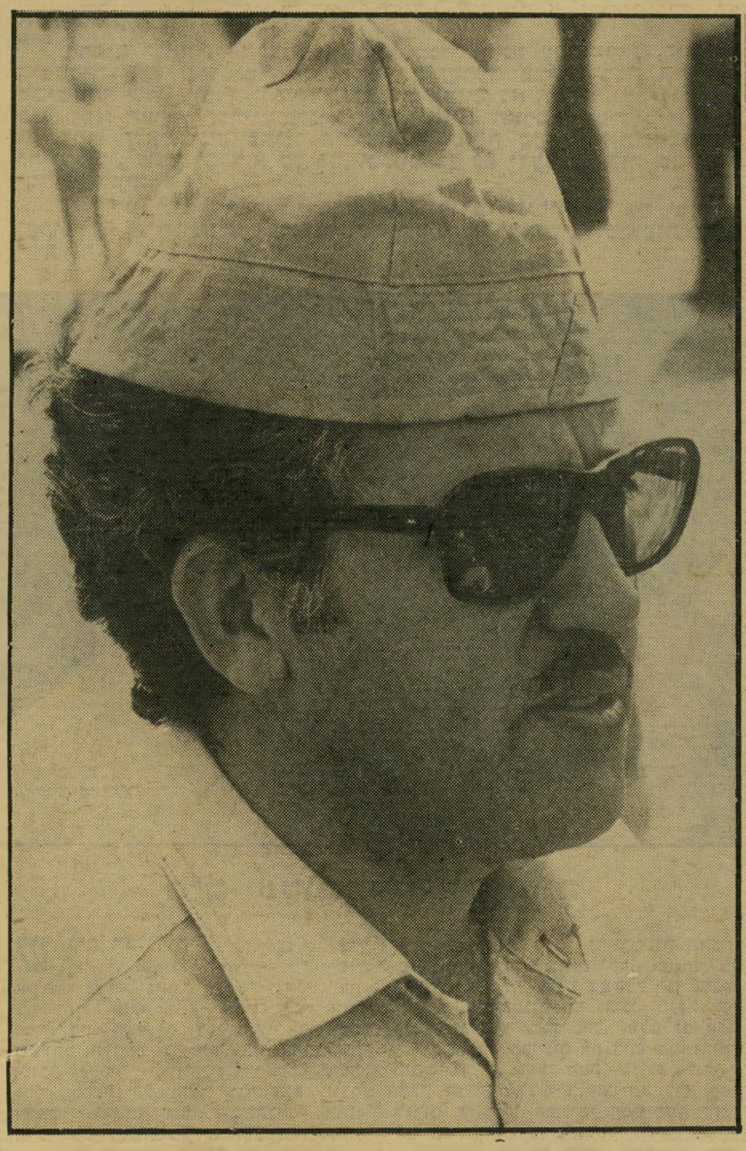

גד יעקובי ביום־העצמאות
— ומבט אל הפוליטיקה

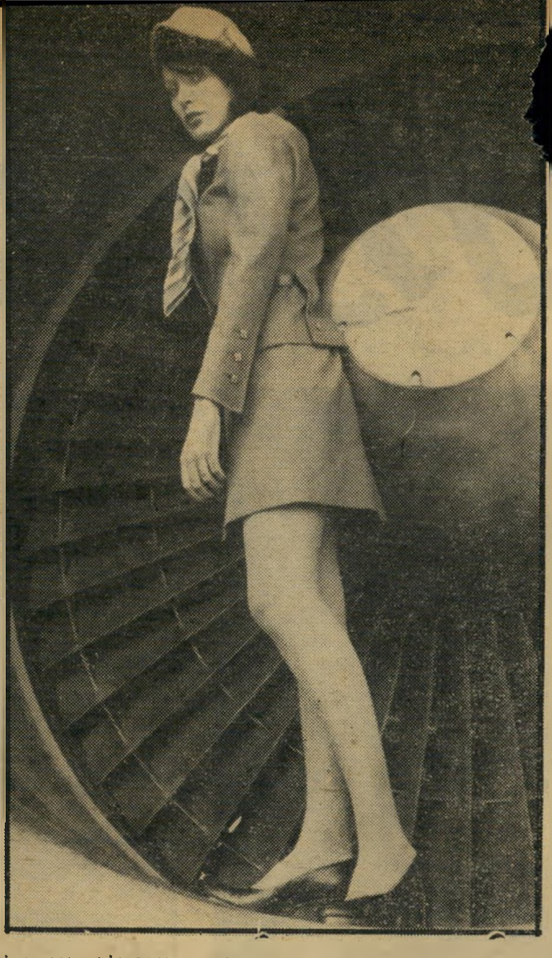

עבר גד יעקובי את אחד המשברים הגדולים של חייו. כשהיה יעקובי ילד צעיר, הוא לקה בדלקת־פרקים שגרמה נזקים לליבו. אנשים מעטים ידעו כי יעקובי סובל ממום בלב.

אולם הרופאים הגיעו למסקנה שאין ברירה, ויש לנתחו. לפתע נודע כי סגן שר־התחבורה גד יעקובי עבר ניתוח־לב־פתוח, והושתל בו קוצב־לב. היו שמייד המציאו על־כך בדיחות מהסוג של „עכשיו אולי הוא יהיה בעל לב.“ אולם עד כמה שזה נשמע אבסורדי, האריך קוצב־הלב את חיי־הנישואין של גד בעוד כמה שנים. טובה טיפלה בו במסירות, הן כששכב ב־בית־החולים והן כששהה בבית, ונדמה היה כי האושר חזר לחיי־הנישואין שלהם, שהחלו כבר נסדקים.

גד עצמו הופיע כבר שבועיים אחרי הניתוח בלישכתו שבמישרד־התחבורה ב־ירושלים. אולם לדבריו היתה לניתוח־הלב־הפתוח, ולעובדה שהושתל בו קוצב־לב, השפעה עצומה של שינוי משמעותי בחייו ועל „הדרך שבה אני רואה את העולם. לא רק התחלתי להרגיש כמו אדם חדש מבחינת הבריאות, אלא גם מהבחינה הנפשית והרוחנית. עכשיו אני אדם אחר, פתוח יותר וצעיר יותר.“

ידידים קרובים של גד טוענים כי ב־עיקבות ניתוח־הלב, שנערך לפני כמה שנים, נפתח גד עוד יותר, כאשר פגש מאוחר יותר בנלה. „הוא כל־כך השתנה, עד שהפך יותר רומנטי, כתב שירים. בגלל קוצב־הלב, היה בעל לב פתוח יותר.“

בחודשים הראשונים היו נישואיהם של נלה וגיל כחלום. החוויה של הנישואין, ההיכרות המיוחדת של כל זוג צעיר, ה־מיגרש שקנו בני־הזוג בבנימינה ושבנו עליו, אט־אט, את ביתם, הכלב מכסימי־ליאן, רועה בלגי גדול שעליו אמרה נלה: „אני אוהבת אותו כמו את גיל.“

אולם כשחלף החלום, התבררה לנלה ה־טעות שעשתה. לא היו לה טענות כלפי גיל, שבינתיים השתחרר מצה“ל עד היום, אחרי שכבר התגרשה מגיל, אין היא מוכנה לומר עליו אף מילה רעה אחת. אולם ידידיהם המשותפים יודעים לספר כי תחומי ההתעניינות של גיל היו צרים מדי, האופקים שלו שונים מאלה של נלה. הרקע ההשכלתי אף הוא שימש כמחסום מסויים. בעוד נלה היא בוגרת אוניברי־סיטה, היתה השכלתו תיכונית בלבד. ה־שניים החליטו להיפרד כידידים.

באותה תקופה סמה נלה כדיילת המח־לקה הראשונה מניו־יורק לתל־אביב. נלה רגילה כבר לשרת אישים מכובדים, אולם זה שהיה הפעם ניראה היה לה שונה.

גד יעקובי היה אומנם שר, אך, כפי שהיא סיפרה לאחר־מכן: „היה לו משהו מיוחד במבט, בעיניים.“

בין השניים נקשרה שיחה. נלה סיפרה לגד כי היא מתעניינת בפוליטיקה, ושאלה אותו בדבר דרכים להשתלב בעולם זה, עולמו שלו. גד הציע להפגיש אותה עם הד“ר מיכאל („מיקי“) בר־זוהר, שהקים אז במיפלגת־העבודה את החוג לצעירים הקרוי החבורה, ונלה אכן באה לפגישה.

סנטה יוספטל או גולדה מאיר חדשה אומנם לא יצאו מנלה פרלמוטר עקב הפגי־שה עם מיכאל בר־זוהר, אך גד יעקובי והיא גילו זה את זה. נלה ממעטת לבוא ל־פגישות של החבורה, ומסבירה זאת ב־טיסותיה הרבות, אולם עם גד היא נפגשת הרבה מאז.

תחילה נערכו הפגישות בבתי־קפה. „שוחחנו,“ סיפר גד לחברים. „היא התגלתה לי כאישיות מקסימה, נוסף על יופיה.“

„האם יש אחרת?“

אום הרומן במלוא סערתו, בין הח“כ לדיילת, החל דווקא במיזרח הרחוק. יעקובי נסע לשורה של הרצאות באוס־טרליה ובמיזרח הרחוק, ונלה נסעה לבקר דודנית שלה המתגוררת בסידני. באוסטר־ליה הם לא נפגשו, אולם קופידון הפגיש אותם בדרך חזרה, בהונג־קונג. מאותה התקופה לא נפרדו גד יעקובי ונלה אלא בעת ישיבותיו של גד בכנסת, או טי־סותיה של נלה כדיילת אל־על.

כל אותה עת המשיכו היחסים בין גד לטובה יעקובי להתערער. מזה שנים את־דות, עוד זמן רב לפני שנפגש בעלה עם נלה, החליטה טובה כי היא רוצה להתגרש. „אני מרגישה שאני לא די טובה בשבילך,“ אמרה לגד. „אני אוהבת אותך, אבל אני רוצה להתגרש.“

לידידיה סיפרה טובה סיפורים אחרים. לדבריה, לא היה גד איש־מישפחה די טוב, לא תמיד הסכימה עם הסיגנון שבו התנהג כאב לשלושת ילדיהם, כשהבוגר ביניהם משרת כיום כקצין־קבע ברמת־הגולן.

יש שתלו את המשבר המישפחתי שלו בבעיות הנפשיות של אשתו, ובמתחים ה־רבים שבהם היא נתונה. לפני חמש שנים נהרג אחיה הצעיר של טובה, משה גרוסמן. היתה זו מכה קשה לאחות, שגרמה לה למצבי־רוח, לדיכאונות, ולהשפעה על סבי־בתה הקרובה, ועל חיי־מישפחתה.

לפני חודשים אחדים שאלה טובה את גד: „יש לך אשה אחרת?“ גד הודה באמת, וסיפר על הרומן שלו עם נלה. תחילה נראה היה שעובדה זו לא שינתה דבר במצב הרעוע במישפחת יעקובי. טובה אפילו אמרה כמה פעמים, כי לא איכפת לה הרומן של גד. אולם עתה הגיע המצב לכך שהמשולש יצטרך להתפרק.

גד וטובה יעקובי עומדים לפני גירושין, וידידיהם הקרובים של השניים מקווים רק כי גירושים אלה, אחרי 23 שנות נישואין, ייערכו ללא שערוריות מיותרות וללא הטלת בוץ הדדית.

נלה בטירונות
לקראת חיים סוערים

במדינה

(המשך מעמוד 30)

אך מי שהכיר את לובה אליאב, לא הטיל לרגע ספק ביושרו המוחלט. אמר לפני שבועיים אמנון זיכרוני, מראשי של“י, כאשר נשאל על כך בתוכנית עלי כותרת בטלוויזיה: „לובה אליאב כבר ויתר על כסאות יותר חשובים למען עקרונותיו. אילו היה מוכן לוותר על עקרונות, יכול היה לעשות קאריירה מזהירה. הוא ויתר על עמדת־המפתח של מזכיר מיפלגת־העבודה, כשזו היתה בשיא שילטונה, כדי לכתוב את ספרו ארץ הצבי ולהיאבק באופן חופשי על בשורתו.“

לובה עצמו שמר על כוונותיו בסוד כמוס. הוא פתח בשקט במגעים עם מיכללת הר־וארד המהוללת, בקאמברידג' ליד בוסטון בארצות־הברית, וזו הזמינה אותו לעבודת־מחקר של שנה, שבה יכתוב ספר נוסף.

ביום הרביעי האחרון, בשעות המוקדמות בבוקר, צילצלו העיתונאים לביתו של אורי אבנרי, שיבוא במקומו של לובה כנציג של“י בכנסת, כדי לשמוע את תגובתו. לעיתונאים נודע כי לובה עומד באותו ערב להודיע, במועצת של“י, על החלטתו לבצע את הרוטציה.

אבנרי המופתע השיב: „השארתי את כל העניין בידי לובה, ולא שאלתיו מעולם בעניין זה. היום נתן לובה שוב דוגמה ליושר אישי ולהגינות ציבורית הקובעת נורמה מוסרית גבוהה לכל.“ הוסיף אבנרי: „גם בפרשה זו מוכיח מחנה של“י שאינו דומה אף לאחת המיפלגות הקיימות, ה־ישנות והחדשות. אצלנו הסכם זה הסכם, ומילה זו מילה.“

דרכי חיים

מי מפגר?

„השוטרים דפוקים בראש!“ קרא עורך־הדין יוסף מגורי־כהן, ובית־המישפט היה כמירקחה

האם השוטרים הם מפגרים? נושא מר־תק זה היה עיקרו של כתב־האישום, ש־נדון השבוע לפני השופט יוסף מגורי־כהן.

ליאון רפאל, תושב יהוד העובד במוסך, נאשם בכך שבחודש פברואר השנה נקרא על־ידי השוטר אלישע שלום להפקיד 500 ל“י עבור צו־הבאה לבית־מישפט, או להיעצר.

הם ניהלו ויכוח, שבו טען ליאון, כי כל העניין הוא טעות. החליטו ללכת ל־בניין המועצה המקומית ביהוד, ומשם לטלפן לקצין הממונה על ההוצאה־לפועל, כדי לברר את כל העניין.

הם הלכו ברגל, ובמהלך טיול זה גידף ליאון את השוטר ואת המישטרה, אולם אלישע ספג את העלבונות והבליג.

בבניין המועצה טילפנו לקצין. שוב התי־עורר ויכוח. הכין ישלם ליאון את הכסף, ואם יעשה זאת לבדו, או שמא חייב השו־טר להצטרף אליו. תוך כדי ויכוח סוער זה, הטיח ליאון בשוטר ביטויים כמו „אני שם עליך זה“, „אני מצפצף עליך“, „אתה מפגר, וזאת הסיבה שהתגייסת למישט־רה!“

בעיקבות דיבורים אלה הוגשה נגד לי־און רפאל תביעה פלילית על העלבת עו־בד־ציבור.

בלחש ובלהט. השבוע, באולם בית־מישפט השלום, תקפה התובעת המישטר־תית דקת־הגיזרה, לידיה תמיר, את הנא־שם, בלהט. היא הביאה את עדיה במסי־רות עלילאית, הציגה מיסמכים וחקרה עדים.

השוטר אלישע ענה לחקירתה, כי אחרי המילים שאמר לו ליאון, לפני קהל, היתה הרגשתו רעה מאד. הוא משרת את הצי־בור, ממלא את תפקידו, וזוכה בעלבונות.

הסניגור ניסה לחקור את השוטר, מה פירוש המילים „מניאקים, דפוקים בראש“ שגם אותן, כך טען השוטר, השמיע ליאון נגדו. השופט פסל את השאלה.

הסניגור התנגד בלהט להגשת צילוב של כתב־ההבאה המקורי, והתובעת הס־בירה, כי אי־אפשר להוציא את הצו ה־מקורי מהתיק. השופט כתב החלטה ב־נדון.

גם בין הסניגור והתובעת התנהל ויכוח לוהט בלחש. השופט כעס וציווה להפסיק את ההפרעות, אחרת יעזוב הוא את ה־אולם.

(המשך בעמוד 36)

אחר׳ שג׳ין טראוולטה יצר אופנה עולמי

אופנת

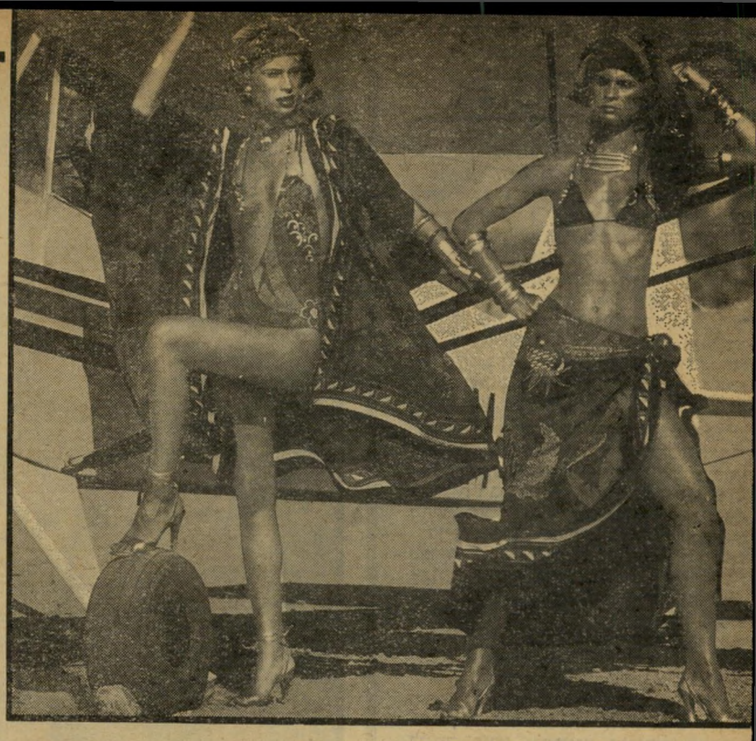

חופשה באיים

מילבד אופנת־הדיסקו, יש גם אחרת. הדוגמניות רק הגיעו במטוס לחופשה באיים. הצבעים של חום ושחור תואמים את צבע השיזוף, שיהיה להן בתום החופשה. הרבה תכשיטים על הידיים.

כ שג׳ין טראוולטה התחיל את ה־היסטריה של ריקודי הדיסקוטקים, הוא לא ידע לאן זה יוביל.

השפעת תופעת הדיסקו לא פסחה גם על האופנאים, ורבים מהם התחילו לשלוח את הצעירות לדיסקוטקים במלבושים ברוח הזמן. השמלות הזרוקות פינו את מקומן לשמלות צמודות לגוף, שקופות, נועזות ומושכות תשומת־לב. ישראל לא פיגרה.

חברת גוטקס היא בין החלוצים, שתיכ־ננו זה־עתה אופנה לנשים צעירות שתכ־בוש כנראה את הגוף בכל הדיסקוטקים של תל־אביב, ניו־יורק ופאריס בביגדי הדיסקו החדישים, תוצרת ישראל.

נכון שהגוף צריך להיות חטוב במיוחד, כדי שהבגד יחניף לו. לצורך זה אפשר למצוא דוגמניות, שגופן הוא מיקצוען. אין עליהן שום קפל־שומן בולט, רגליהן ארוכות וחטובות וכשהן מציצות מתוך הבגד, מה טוב.

אופנת ארדקו

של שנות העשרים, כשההדפסים הם בצורות גיאומטריות.

אופנת הוליווד

בביגדי־ים וביגדי־חוף. גם ריטה הייוורת וג׳ין ראסל הלכו לים, וממש כך הן ניראו — לפני שנים רבות. את הנוצות לא כדאי להכניס למים, אך לניקוי החול מהגוף הן ממש נולדו.

לאה גוטליב, מתכננת יצירות המיפעל ובתה, יהודית גוטפריד, אימצו לעצמן שלושה קווי־אופנה חדישים לעונה הבאה. נוסף על אופנת־הדיסקו יש להן גם אופנת הוליווד, עם נוצות ונוצצים למיניהם במת־כונת כוכבות קולנוע של העבר כמו ג׳ין ראסל וריטה הייוורת, וכן אופנת־ארדקו, שהיא האופנה משנות העשרים, שבה הד־פסי האריגים גיאומטריים.

ממבט ראשון הבגדים נראים אומנם נועזים ופרובוקטיביים מאד, אך גם לזה יתרגל הקהל בקרוב, ואשה שתגיע לדיס־קוטק עם גב ורגליים חשופים לגמרי, לא תעורר עוד עניין מיוחד.

לא רק הנשים הישראליות תתנפלנה על המציאה הזו. גם נשות ניו־יורק, שב־ימים אלה חולפות בשדרה החמישית במנ־הטן כדי לערוך את קניות חג־המולד שלי־הן, תיראינה את האופנה הישראלית בחלו־נות־הראווה של החנויות המפוארות שם. נשות פאריס גם הן לא תצטרכנה לנהור בהמוניהן לישראל כדי לקנות את החדש־החדש הזה. להן יש בוטיק מיוחד שבו נמכרה אופנת הדיסקו הישראלית — ממש בלב־פאריס.

„לתכנן קולקציה כזו זה כמו הריון," אומרת לאה גוטליב המתכננת. „לוקח לי שבוע עד תשעה חודשים לעבוד עליה. אבל ברגע שהרעיון הנכון נולד, העבודה ברורה „את הבדים אנחנו מדפיסים בחוץ לארץ, אך התפירה נעשית כאן."

את כל הדגמים שלה היא מפרסמת באלבום מהודר, שהדפסתו עולה לה יותר

בדיסקוטק

עומדות שלוש דוגמנ... הצבעים השחורים והמ... הערב. הן יכולות להיראות בבגדים אלה גם... ביבית. קשה לסמוך על הבגד שיחמם אותן, א...

ייצאת ישראל אופנת „דיסקו" לעולם

הדיסקו

אופנת הוליווד עם נוצות

ללבוש חצאית, והגברת מוכנה לצאת לנשף. תכשיטים זולים ונוצצים הם האופנה. נשים רבות בהוליווד וזבות את כל הקאריירה שלהן לתילבושות דומות. האתגר — ברור.

סיגרים, תרבושים ודרמה. על בגדים כמו זה שבתמונה אפשר

ממיליון לירות. הדוגמניות המצולמות בו מיובאות במיוחד מחוץ־לארץ. לוקחים אותן עד אופירה שבדרום הרחוק, כדי לצלם עם ציבעי המקום. את האלבום שולחים לכל הקניינים בארץ ומחוצה לה, ואחר־כך באות ההזמנות.

קניינית של החנות היוקרתית במנהאטן, מאקס פיפת אבניו, באה ארצה בעיקבות הקטלוג, ובילתה שיבעה ימים במיפעל כדי לבחור דגמים מתאימים עבור החנות שלה. כל חנות מקבלת דגמים בילעדיים לה בלבד. נכון שעכשיו עדיין חורף, ונשים רבות מחפשות להן מעילים טובים וחמים, ואפילו אינן חושבות על בגד חשוף. אך בית־האופנה מראה להן כבר עכשיו כיצד תיראינה בקיץ על חוף הים.

מה תעשינה כל אותן שאין לה הנתונים המתאימים? תכתובנה אולי אל פייר קארדן. הוא בפאריס, בינתיים.

בגדים הולמים.
שולטים באופנת
ת, במסיבות או
ים בוודאי יעשו

זאת. מי שלא רוקדת, שתקנה לה מעיל־פרווה כדי להתחמם. העולם שייך לצעירות ולחטובות, כפי שתמונה זו מרמזת. אך לנשים שאינן עונות על דרישות אלו לא כדאי להיתפס לדיכאון. האופנה הזרוקה עדיין חיה והן יכולות עדיין להנות ממנה למרות מגבלותיהן.

במדינה

(המשך מעמוד 33)

התובעת הביאה עד נוסף, איש המועצה ששמע חלק מהעלבונות. הוא העיד בשבו־עה, כי שמע רק חלק מהדברים. רק את המילים „אני שם עליך זה" ו„אני מצפצף עליך." בכובד־ראש ניסו שוב לחקור את־תו למשמעות המונחים הללו. השופט פסל את השאלה.

השופט כעס. העד מעיין פעמיים ב־עדות שנתן במישטרה, והתובעת כעסה. „הוא עד עויין, אני אכריז עליו כעל עד עויין ואעציר אותו ל־15 יום!"

בלהט המושקע במישפט היה די לשני מישפטי־רצח מסובכים.

נגמרו עדויות התביעה. הסניגור הת־חיל להעלות את עדיו.

עד כה נמשך המישפט כבר כימעט שעה. שופט, מתמחה, תובעת מישטרתית, שלושה עדים מטעם התביעה, שמשים של בית־המישפט, שוטרים, פקידים ועוד כמה משרתי־ציבור הקדישו את זמנם ומירצם לעניין.

הנאשם עלה להעיד כעד־הגנה ראשון. הוא נחקר על־ידי סניגורו, ותוך כדי חקירה התערבה התובעת. השופט הת־כעס הפעם מאד, והגשים את איומו הקו־דם. הוא הכריז על הפסקה ויצא את ה־אולם. נותר עדיין לחקור את הנאשם, לחקור עוד עדת־הגנה, לסכם את הדיון. על השופט יהיה לתת פסק־דין, ואם יר־שיע, לתת אפשרות להגנה ולתביעה לה־ביא עדי־אופי, לשם קביעת העונש.

נשאלת השאלה, מיהו המפגר?

פשעים

מישפט רצח

המישפט בחנוכה.
הרצח במסיכות־פורים.
עד־המדינה מפגר
ושקוע בפנטסיות

בחג הפורים בשנה שעברה, נרצח אלי בדש על־ידי חבורת אנשים עטויי מסי־כות. אשר ירו לעברו בעוזי, בשעה שרכב על סוסו בנתניה.

באשמת רצח זה נעצר דויד דהרי. אך הוא הצליח להימלט ממעצרו, ועדיין לא נתפס עד היום. השבוע החל מישפטם של שני נאשמים נוספים ברצח זה. גב־ריאל ארביב ושמעון גניש.

הקלטה בתאים. חוקר מישטרת נתנ־יה, יהודה כוכבי, אשר היה גם ראש צוות־החקירה־המיוחדת, סיפר בבית־המישפט, כיצד הצליחה המישטרה לגלות את הח־שודים. לפי מידע ראשוני, עצרה המיש־טרה את דויד דהרי ואת גבריאל ארביב, מכיוון שהקורבן היה אמור להעיד נגד דהרי בתיק פלילי, שהיה תלוי נגדו.

בהקלטות שעשתה המישטרה בתאי־ה־מעצר, נשתרבב שמו של „מכסיקו" כמ־ערב ברצח. החוקרים גילו, כי „מכסיקו" הוא משה בגדדי, בחור שישב באשמת פריצות, בכלא דמון יחד עם דהרי.

סיפורי מכסיקו. „מכסיקו" נעצר ל־חקירה, וכוכבי הבחין בו מייד, כי הוא מפגר. על כן עקט נגדו שיטת חקירה, המתאימה לאנשים כאלה.

ואכן, בגדדי התחיל לספר סיפור דרמא־תי, כיצד הובילו אותו ארבע פעמים לאי־מוני עודי במכונית, וכיצד בפעם החמישית לקחוהו עם העודי, שבו התאמן, הראו לו תמונה של אדם, ודהרי אמר לו: „את זה צריך להרוג!" אז הובילוהו במכונית, עד שראו את הקורבן על סוסו — וכך בוצע הרצח.

מכיוון שכוכבי היה מודע לעובדה ש־בגדדי מפגר, הוא חקר אותו גם על פרטים צדדיים. כך, למשל, ביירר היטב שבגדדי יודע להבחין בצבעים, ויודע מהו הצבע הצהוב (ציבעה של המכונית הגנו־בה). ואומנם הוגש כמוצג לבית־המישפט עט צהוב, אשר בגדדי זיהה אותו כצבע המכונית.

מאחר שהמישטרה חשבה, כי בגדדי היה אך ורק מכשיר בידי הרוצחים הא־מיתיים, החליטה להופכו עד־מדינה. הסכם חתום על־כך הוגש לבית המישפט המחוזי, לפני השופטים דב לווין, יהושע גלעדי ונחמיה בר.

„אני נהנה מהחקירה!" גם אל־בום־תמונות ציבעוני, שנלקח מביתו של גניש, הוגש לבית־המישפט. מתוך אלבום זה, זיהה בגדדי את גבריאל ארביב. הוא זיהה גם בחור נוסף כאחיו של דהרי, אולם לאחר מכן נתגלה כי טעה, ואין זה כלל אדם הקשור במיקרה.

ביומיים נמשך המישפט כמישפט־רצח קלאסי, כאשר התובעת, רחל גולדשמיט, עושה ככל יכולתה להביא את הראיות הרלוונטיות, והסניגורים הד"ר דויד לי־באי, שלמה רוזנבאום ואהרון בן־שחר, עומדים כנמרים על זכויות שולחיהם. מת־נגדים באלגנטיות, אך בתקיפות. לכל כוח, אשר ירו לעברו בעוזי, בשעה שרכב על סוסו בנתניה.

באשמת רצח זה נעצר דויד דהרי, אך הוא הצליח להימלט ממעצרו, ועדיין לא נתפס עד היום. השבוע החל מישפטם של שני נאשמים נוספים ברצח זה. גב־ריאל ארביב ושמעון גניש.

הקלטה בתאים. חוקר מישטרת נתנ־יה, יהודה כוכבי, אשר היה גם ראש צוות־החקירה־המיוחדת, סיפר בבית־המישפט, כיצד הצליחה המישטרה לגלות את הח־שודים. לפי מידע ראשוני, עצרה המיש־טרה את דויד דהרי ואת גבריאל ארביב, שאלה ולכל מוצג שאינו ממלא את כל דרישות החוק.

החקירות שערכו הסניגורים לכוכבי היו כל־כך יסודיות ואדיבות, עד שכוכבי אמר לליבאי: „אני נהנה מאופן החקירה שלך!" השופט דב לוין הוסיף ואמר: „לא רק אתה מר כוכבי."

החקירה נמשכת ומתרכזת בהקלטות ש־נערכו ללא ידיעתם של גניש ודהרי. אולם מוקד המישפט יהיה בוודאי חקירתו של עד־המדינה בגדדי. לבית־המישפט כבר הוגש הדו"ח הפסיכיאטרי, הקובע כי העד שקוע בפנטזיות.

פרקליטים ליבאי ורוזנבאום
גם השופט נהנה

יופי ואיכות עם טיסו

טיסו – שטון האיכות
של היפות והיפים

שי חינם לכל קונה – מבחר מוצרי היופי
של הלנה רובינשטיין בתיק ספארי.
Helena Rubinstein

שי

*סגנית מלכת היופי, תמי ליברמן ושטון טיסו שלה.

TISSOT

תוקף המבצע עד אזילת המלאי.

חנויות המשתתפות במבצע (רשימה שניה)

אשדוד: שפינר, האשכול 6. באר־שבע: הרמן, תחנת „אגד"; מיקאדו, קק"ל 209; מרקוביץ, קק"ל 138. בית־שמש: ויזל, מרכז מסחרי. בת־ים: בלנק, רח' בלפור 49; קונפורטי, בלפור 76. חולון: כץ, שנקר 47; פסכל, סוקולוב 64. חיפה: אדיות, הרצל 2; אדלר, הנביאים 9; בוטבול, שדרות לוין 10; ביג־בן, הרצל 7; מילר, הרצל 50; פנין, הרצליה 5; קאופמן, הנביאים 13; קרוכהולץ, הרצל 30; שושני, רח' עצמאות. יפו: אלקלעי, שד' ירושלים 45; סמואלוב, שד' ירושלים 34; קונפורטי, גבעת עליה — גן תמר. ירושלים: ביידא, המלך ג'ורג' 10; מיטל, מרכז כלל — יפו 97 קומה ב'; מלצר, הלני המלכה 7; סמיר, העתיקה 12; עהרנטל, המלך ג'ורג' 8; תכשיטי־נוי, יפו 55. נהריה: אילוביץ, שיכון ממלכתי; הפניץ, תחנת אגד חנות 8; שכושקו, ויצמן 63. נתניה: עטיה, פינת היהלום; פרבר צבי, הרצל 22; שטטלר, שער העמק 8. עכו: רוזנברג, האור. קרית־שמונה: שמעון אוליאל, ליד קולנוע חרמון. ראשון־לציון: אלגר, רוטשילד; תכשיטי ארצי, רוטשילד 35. רחובות: אהרונסון, הרצל 178; סולומון, הרצל 194. רמלה: פרידמן, הרצל 100. רמת־גן: ליכט, ביאליק 54. תל־אביב: דיזאם, בן־יהודה 11; וולף, אלנבי 77; לנגר, בן־יהודה 125; סבו, אחד העם 19; סוקולובר, נחלת בנימין 42; עסרתי־פן, דיזינגוף 135; קאשי, אלנבי 90; קאשי, בן־יהודה 26; שור את ויכמן, אלנבי 48; שירז, אלנבי 79. ערד: פלג, מרכז מסחרי.

חנויות „שקם" והמשביר לצרכן בכל הארץ

בעיות ולבטים
בחיי המין

מאת

חד"ר מרדכי זידמן

חוצאת רשפים

מועדון 5 לתרבות
חדשה

רח' הס 5, תל־אביב

טל. 297263

תכנית החודש

* יום ה' 28.12: הסרט האם שמעת על הפנתרים — אדון משה. דיון עם ח"כ צ'ארלי ביטון.
* יום ה' 4.1.79: המחזה אבלאר ואלואיז. יוסי שילוח — נילי פביאן.

המועדון פתוח משעה 8 בערב; ההופעות מתחילות בשעה 9 בערב.

אמנים בחסות הפקות תיאטרון בית־הובן

„רובקס"

הגיע מלאי חדש של הצלחות הנפלאות של „רובקס"

מישפט

הנאוסה בחשלום

האם עוד יכולים להיות חידושים במישפט אנס? בהחלט כן!

בחוגי המישפטנים מתלוצצים בימים אלה ואומרים, כי כדי לחדש משהו באונס, יש צורך שאחד המשתתפים יהיה איש חלל.

אולם במישפט האונס בנסיבות מחמירות, המתנהל בימים אלה לפני השופטים בנימין כהן, אליהו וינוגרד ומשה טלגם, יש חידוש.

אחד העדים הראשיים בתיק זה היה לורד קולינס. ללורד קולינס אין שם פרטי. שמו הקודם היה וילסון והוא החליף אותו לפי עצת הגורו שלו.

הוא נולד באנגליה למישפחה נוצרית. אשתו אנט, נולדה בארצות־הברית. אף היא למישפחה נוצרית. הם נישאו בכנסיה באנגליה לפני 15 שנה. אולם לורד קולינס הוא חובב יהודים, ומעוניין, כי שלושת ילדיהם יקבלו חינוך יהודי בישראל. לכן עלה עם משפחתו לארץ לפני כשנתיים.

הוא גר בשכונת שבזי, מפני שאלוהים אמר לו, לטענתו, לגור שם ולעזור לתושבים לעזור לעצמם.

לורד קולינס הוא פרופסור ליוגה. ומלחין בזמנו הפנוי.

השקפות יבריליות. בליל־שבת בחודש יוני 1977 היה עסוק בהלחנה, כאשר בשעה אחת בלילה, התפרצה אשתו אנט לחדרו, פרועת שיער, קרועת שימלה ונרגשת מאד. היא סיפרה שמישהו שהיא מכירה התנפל עליה, ניסה לגזול אותה משלושת ילדיהם הקטנים ולהרוג אותה ואחר־כך אנס אותה.

„אני הייתי מתאגרף במשקל כבד, ואשתי נראתה באותו ערב כאשר חזרה הביתה, כפי שאני נראיתי אחרי שהפסדתי בתחרות.

„יעצתי לה לא ללכת למישטרה, כי אני הייתי מהפש ומוצא את האנס ואחר־כך משלם את התוצאות, אפילו היו כורתים ראשי.“ אמר קולינס בבית המישפט.

ללורד קולינס השקפות ליברליות על מוסד הנישואין. הוא אומנם מאוהב באשתו, ונהנה מאד מקיום יחסי מין איתה, אולם לדעתו זכותו של כל אחד לקיים יחסי מין מחוץ למיסגרת הנישואין. „זה לא מטריד את אלוהים, ולא אותי.“ הוא מסביר. לכן איננו חוקר את אשתו, כאשר היא מגיעה הביתה בשעות מאוחרות.

דעתו של לורד קולינס על הזנות, היא כדעתו של ראש העיריה, שלמה להט. הוא מציע להפוך אותה מוסד רישמי. אם מישהו היה מספר ללורד קולינס, כי אשתו זונה, הוא לא היה מתרגש מזה, אבל הוא אינו בטוח שאותו ברנש, מסוגל היה לקום אחרי דבריו אלה.

„לברוח ממנו!“ אנט קולינס, הנאנסת, סיפרה גם היא סיפור מעניין. לדבריה, פגשה את הנאשם אוריאל דויד, בכיכר אתרים, שם הייתה כדי לחפש חברה. הם הכירו זה את זה מהזדמנות קודמת ולכן נענתה להצעתו ושתתה עימו קפה בכיכר אתרים, שם הייתה כדי לחפש חברה. נמצאה לה מונית, הציע להסיעה לביתה במכוניתו. היא הסכימה, אך משהתיישבה במכונית, כבר התחרטה. כאשר ביקש ממנה לקיים איתו יחסי מין סירבה בתוקף וביקשה לרדת. הוא כעס מאד, לחץ על דוושת הגז והוביל את המכונית במהירות של טירוף לאורך רחוב הירקון. הוא חלף על פני אור אדום, פגע במשאית חונה, וכל אותה עת לא הניח לה לפתוח את דלת המכונית ולברוח.

לבסוף הגיעו למחוז חפצו, מיגרש חשוך ליד גן צ׳רלס קלור. שם עצר את המכונית וכאשר עמדה אנט בסירובה, הוציא מירכתי המכונית סכין מיטבח בעלת ידית פלסטיק וקרב אותה לצווארה. הוא הוציא אותה מהמכונית ובכוח הכניס אותה למרשב האחורי, משך את שימלתה וקרע אותה מעליה. הוריד את תחתוניה וכאשר המשיכה להתנגד משך בשערה וכימעט דחף את הסכין לצווארה.

אחרי שביצע את זממו, נרגע אוריאל ורצה להלביש אותה. היא תחבה את זרועותיה לשרוולי השימלה הקרועה, נטלה את ארנקה וברחה. „היתה לי רק מחשבה אחת,“ סיפרה, „לברוח ממנו!“

בעלה אומנם לא יעץ לה להתלונן במישטרה, אולם היא עמדה על דעתה. כי היא ניצלה רק בגלל היותה נערה חזקה, וכי עליה להתלונן ולמנוע מהאנס לבצע את זממו ואולי להרוג נשים אחרות.

לורד קולינס הלך לתחנת המישטרה וחזר עם שוטר. אנט חזרה על סיפורה בפניו והראתה לו את מיספר מכוניתו של האנס, שאותו הספיקה לרשום על כף ידה. היא גם נלקחה לבדיקה גינקולוגית בבית־חולים איכילוב, אבל ד״ר בצלאל בלוך שבדק אותה, העיד כי קשה לקבוע באשה שילדה פעמים אחדות אם היה מגע מיני בכוח. החבלות שהיו בפניה והחתכים בידיה צולמו והוגשו כראיה במישפט.

„לא חשקה בו.“ בזה אין הסיפור מסתיים. מאוחר יותר, חזרה הגברת קולינס לתחנת המישטרה והוסיפה עדות חדשה על דבריה הקודמים. הפעם סיפרה, כי היא מכירה את הנאשם, וכי הם נפגשו כבר פעמיים קודם לכן, ובפעם השנייה באו במגע מיני בהסכמתה. המגע התקיים במכונית, באותו מקום בדיוק בו בוצע הפעם, האונס. בפעם שעברה, כך סיפרה, דחף הנאשם סכום כסף לידיה, ואמר לה שתשתמש בכסף לטובת ילדיה. היא הרגישה שאינה יודעת כיצד נודע לו, שיש לה ילדים, שכן היא לא סיפרה לו.

מאחר שהיא יודעת, כי קיום יחסי מין בתשלום זו עבירה, נמנעה מלספר זאת בעדותה הקודמת במישטרה. וכן חששה פן ייוודע הדבר לבעלה.

אולם, טענה אנט, מלבד נקודה זו, כל עדותה הקודמת במישטרה אמת.

היא חזרה על עדותה זו גם בבית־המישפט והסבירה, כי בפעם הקודמת הסכימה לקיים עם הנאשם יחסי מין, מכיוון שהיתה לה תשוקה מינית אליו, אולם הפעם לא חשקה בו, וכן ביקשה להפסיק את עניין נטילת הכסף.

בעדותה בבית־המישפט התברר גם כי יש לה תינוק שעודנו יונק, וכי בעבר שימשה תקופה מסויימת כחשפנית — רקדנית במועדון לילה.

הסניגור, עורך הדין עצמון, ניסה לברר מפיה על מיקרה נוסף שבו התלוננה במישטרה, כי גבר מסויים גנב את ארנקה במלון פלאזה, וכי כפה עליה לקיים עימו יחסי־מין. הדבר אירע אחרי מיקרה האונס של אוריאל.

„לא היה סכין.“ הנאשם דויד אוריאל, הכחיש כמובן, את גירסתה של אנט. בפיו סיפור שונה לחלוטין. לדבריו, הכיר את המתלוננת בכיכר אתרים לפני המיקרה. הם נפגשו פעם, ובפעם השנייה קיים עימה יחסי מין בתשלום מלא. המחיר היה 950 ל״י, ומשך קיום היחסים היה שעתיים, לשביעות רצונו המלאה. על כן, כאשר פגש אותה שנית באותו ליל שישי, הזמין אותה למכוניתו, כדי לחזור על הנאת הבילוי הקודם. הם סיכמו את המחיר, נתן לה את הכסף והיא הכניסה אותו לארנקה. אחרי שהגיעו למקום המעשה, נכנסה מרצונה למושב האחורי וקיימה איתו יחסים, אולם אחרי כעשר דקות, קפצה פיתאום ממקומה והחליטה שאינה רוצה עוד להמשיך. הוא טען שאין לו שום מושג, מדוע הפסיקה. לדבריו, התלונן על אי קיום ההסכם, וביקש את כספו בחזרה. אז נתקפה זעם, התחילה להשתולל ולהכות, והוא נאלץ להתגונן בפניה, ותוך כדי כך, אולי אף סטר לה. הוא גם הצליח לקבל את כספו בחזרה והיא נעלמה לדרכה. יותר לא ידע על המיקרה, עד שבאו השוטרים, אשר איתרוהו לפי מיספר המכונית והאשימו אותו באונס.

„איזה אונס? הוא שאל, היה כאן קיום יחסים בהסכמה ואפילו בתשלום. כשבאו השוטרים יחד איתו וחיפשו בביתו אחר הכסף, והמכנסיים שלבש בליל המיקרה, נמלט מידיהם מייד אחרי שיצאו מהדירה. זוהי גם האשמה השנייה בכתב האישום.

„איש לא אמר לי שאני עצור,“ אמר, „ומלבד זה, איש לא היה מוכן להקשיב לגירסתי על המיקרה. כל הזמן דיברו על אונס ועל סכין מיטבח. לא היה כל סכין ולא היה צורך בו.“

כרגע עומד המישפט בדיוק בשלב זה. כל המעורבים העידו, וכעת מחכים רק לעדותו של האיש אשר לפי העדויות, נאשם גם הוא על־ידי אנט קולינס, בגניבת ארנקה בנסיבות דומות.

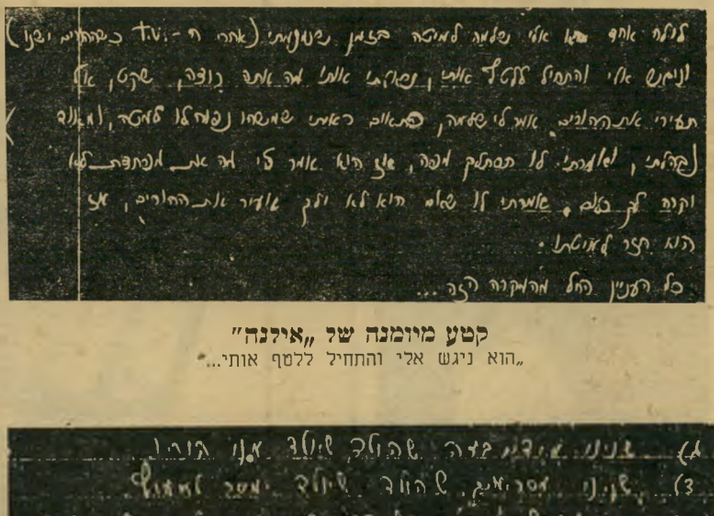

קטע מיומנה של „אילנה“
„הוא ניגש אלי והתחיל ללטף אותי...“

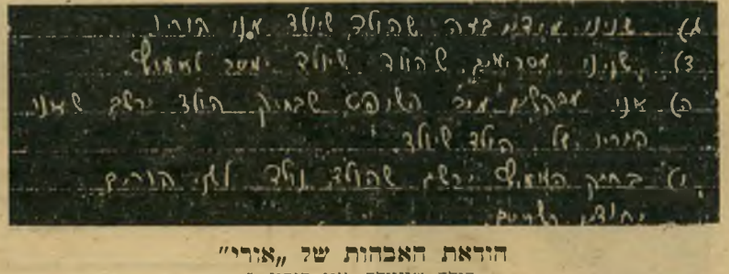

הזדעת האבהות של „אורי“
„הילד שייוולד, אנו הוריו...“

דרכי אדם

אחי עשה לי ילד

הוא היה בן 16, היא היתה בת 15, וכאשר הוריהם התחתנו, התחיל ביניהם רומן

„תמיד אורי היה בודק אם ההורים ישנים ואז, כשהיה בטוח, היה בא אלי לחדר ונכנס אלי למיטה. הוא היה מחבק אותי, מנסה לשים עלי ידיים ועולה עלי!“

אין זה קטע מרומן־למשרתות, אלא תיאור הלקוח מיומנה של נערה בלונדית מלאת־גוף, בת 15, שהרתה לאחיה החורג וילדה לו בן.

היומן שימש ראיה מרכזית במישפט־אבהות, שנמשך כשנתיים ושהסתיים עתה בניצחון האם־האחות.

מחיצה כין מיטות. לפני שבע שנים, כאשר נישאה אמה של אילנה ל־אביו של אורי*, ישנו שני הילדים בחדרים נפרדים, מכורח הנסיבות, עברו לישון בחדר אחד. ההורים קיוו להפריד בין השניים על־ידי מחיצה, שהותקנה מחבלים ומשמיכות בין מיטותיהם. כל זה לא מנע — לדיברי אילנה — מאורי הגבוה השחרחר בן 16 בלבד, לעבור בכל אחד הלילות למיטת אחותו החורגת הבתולה.

מאותו לילה התחילו השניים, לטענתה של אילנה, לקיים יחסי־מין מלאים, כשנעדרו ההורים מהבית. תחינותיה בארוזי ההורים, כי יעבירו אותה לחדר נפרד, הביאו אותם להקצות לה פינה בהול — אך גם זה היה ללא־הועיל. האח־החורג החושק המליץ לפני הוריו על מיטב הסרטים, ועודדם לבקר אצל קרובי־המישפחה. „לא יכולתי אז להתנגד, מפני שהיא היתה משכיב אותי על המיטה, והיינו מקיימים יחסים, וכשההורים היו חוזרים ודופקים בדלת, היה קם ועושה את עצמו קורא בספר,“ סיפרה אילנה.

תיזעים ככתב. בכתב עגול ומסודר, תיארה אילנה ביומנה: „לא היה רגע או מקום שאורי לא היה בנמצא — תמיד היה רודף אותי, ולא נותן לי מנוחה. היה אומר לי, תפסיקי להיות כמו ילדה קטנה, זה לא יזיק לך, הרבה בגילנו עושים את זה.׳ לא יכולתי להתנגד, מפני שהוא היה משכיב אותי על המיטה — והיינו מקיימים יחסים.“

המישחקים האסורים היו יכולים להימשך עוד פעמים רבות, אילמלא חשה אילנה כאבי־בטן תכופים, שלא חלפו. כשגבדקה אצל רופא, התבשרה כי יש לה תולעים בבטן, וצויידה בגלולות. רק אחרי שהתברר שהכאבים אינם חולפים, עלה בדעת הרופא לשלחה לרופא־נשים. זה קבע מפורשות — הנערה היא בהריון, בחידש השישי, מאוחר מדי לביצוע הפלה.

„אמרתי לאורי שאני בהריון, והוא ענה: ׳איזה שטות עשינו! תראי מה יצא מהמישחק!׳“ לדברי אילנה הציע לה ה־אח־החורג לברוח מהבית ולהתחתן. האב, שכנראה לא יכול היה להעלות בדמיונו נישואי אחים, ואפילו אחים־חורגים, התנגד.

הודאה כרכנית. אחרי נסיונות שיכנוע רבים, הסכים אורי לבוא למישרדי־הרבנות בהרצליה, שם חתם על מיסמך המאשר כי הוא אבי הרך העתיד להיוולד. לאחר־מכן התחרט וכפר בהודאה. אילנה הגישה נגדו תביעה על מזונות, ובמישפט היה צורך להחליט על קביעת האבהות.

במישפט, שהתקיים ב־1976, היתה לחתימה זו משמעות מכרעת. אורי טען כי מעולם לא שכב עם אילנה, וכי חתם על המיסמך אחרי לחצים כבדים מצד אביו, ואימים כי לא ישתפו בירושה. אך טענה זו לא הביאה לפסילת המיסמך כראייה מישפטית.

באפריל 1976 נולד לאורי ולאילנה בן זכר, בריא ויפה. רק עכשיו היא זכתה במישפט האבהות, שהתנהל לפני השופט ברוך יקותיאלי.

מילבד היומן והמיסמך שנחתם ברגנות, הובא לפני השופט גם ציור של תינוק, שמתחתיו נכתב: „הילד הקטן של אילנה...“ אחת המחלוקות בבית־המישפט היתה על השאלה מי כתב זאת: אילנה או אורי.

„לא קיימתי יחסי־מין אלא עם הנתבע בלבד. התחבקתי והתנשקתי עם אחרים, אבל לא קיימתי איתם יחסי־מין. היו לי די הרבה חברים, שהייתי יוצאת איתם, אבל לא קיימתי יחסי־מין עם אחרים, מילבד הנתבע, כי פחדתי,“ טענה אילנה במישפט.

אילנה זכתה במישפט האבהות, שבו נתגלו סתירות רבות בעדויות. אך בכך לא תם סיבלה כאם. בנאום־הסיכום סיפר באכוחה, עורך־הדין מאיר זיו: „הסביבה כולה התנכרה לנערה זו, ואף ידידותיה מן העבר מתרחקות ממנה עקב פרשה זו. מנערה מלאת־חיים וחסרת־דאגות הפכה לאדם מבוגר, המלא בעיות כרימון, מבלי לדעת אף כיצד לגשת לפותרן.“

---

* השמות בכתבה זו בדויים, מפני שמעורב בפרשה קטין.

מישפט

סיום ליל קיץ

הוא והיא פיירטטו, שתו ועלו אליה הביתה — וההמשך היה בבית־המישפט

ערב־ערב עולה דימיטריוס על במת הבימה ומחזר בדרמתיות אחרי הלנה. אך הדרמה של חלום ליל־קיץ היא כאין וכאפס לעומת הדרמה הפרטית של דימיטריוס, שאת דמותו מגלם השחקן הצעיר חיים חובה.

גם אל בית־המישפט הגיע חיים בגלל תפקיד המאהב. אך הפעם לא זו היתה הלנה, שתבעה אותו, אלא נערה (ששמה אסור לפירסום, בפקודת בית־המישפט), ש־טענה כי חיים תקף אותה, כאשר חיזוריו אחריה לא הובילו אותו בדיוק למקום שאליו רצה להגיע — אל מיטתה.

דם על היד. בבית־מישפט־השלום, לפני השופט דויד בר־אופיר, הידוע כמחמיר, על אף חזותו החייכנית, התגולל סיפור הנערה על מעשה שקרה לשניהם, לפני כשנה וחצי.

הם נפגשו במסיבה, שתו יותר מדי יין, ורקדו כל הערב, במשך ארבע שעות. כאשר חובה התעקש ללוות אותה הביתה, בשלוש לפנות בוקר, הסכימה. הם עלו לדירתה, ושם הסבירה לו הנערה, כי אין לה שום תוכניות להמשיך בריקודי אהבה או בכל דבר דומה. היא הציעה לו מיטה בחדר אחר, נעלה את חדרה והלכה לישון.

העירו אותה דפיקותיו על דלתה. כאשר פתחה לבסוף את הדלת, כדי להרגיע

שחקנית הילה רז
היא מצפה לילד

את השחקן חמום־המוח, התנפל עליה ה־בחור, היכה אותה ובעט בה, ובאותה הזדמנות גם שבר את רדיו־הטרנזיסטור שלה וחפצים אחרים בדירה אחר־כך, כש־הוא לבוש תחתונים בלבד, הצליחה להי־מלט ממנו, והוא התלבש ועזב את הדירה.

כעבור דקות ספורות חזר והתדפק על דלתה, כי שכח את ארנקו. כאן כבר חיכתה לו המישטרה, שהוזעקה על־ידי השכנים, והוא נלקח לחקירה. ידיו היו מכוסות בדמה.

„נתתי לה סטירות." זהו סיפור הנערה בבית־המישפט. לשחקן בן ה־31 היה סיפור שונה במיקצת על אותו ערב עצמו.

חיים חובה, יליד ירושלים, הוא בן להורים יוצאי תורכיה, הצעיר בחמשת ילדיהם. אחיו רופא, ואחותו היא הזמרת־שחקנית ריבקה רז.

אחרי שסיים בית־ספר חקלאי בעין־כרם, התגייס לצבא, שם שירת כצנחן וכמד־ריך־צניחה. ב־1969 נסע לטיול בן שנה וחצי בארצות־הברית. כשחזר ארצה נרשם לבית־הספר למישחק בית־צבי ברמת־גן. אחרי שסיים שלוש שנות לימודים, הלך לתיאטרון באר־שבע והיה בין מקימיו. אחר־כך התקבל לתיאטרון הלאומי, עם עוד 11 שחקנים צעירים, שנבחרו מבין 7000 מועמדים. קידומו בתיאטרון נעשה בהדרגה, והוא מרוצה ממנו. עכשיו הוא עובד על מחזה חדש.

סיפר חיים:

„הכרתי אותה במסיבה. רקדנו צמודים כל הערב, שתינו הרבה וחיזרנו אחד אחר השני בהנאה רבה.

„בתום המסיבה נענתה הבחורה בהת־להבות להצעתי ללוות אותה הביתה. עלי־תי לדירתה, כששנינו היינו מבוסמים כהל־כה. מאחר שגרתי אז ממש קרוב אליה, לא ביקשתי שתיתן לי לישון אצלה.

„בדירתה עדיין המשכנו לשתות, ושו־חחנו על נושאים שונים. לפתע פרץ ביני־נו ויכוח, שבמהלכו נתתי לה שתי סטי־רות. ייתכן גם שזרקתי את הטרנזיסטור,

נאשם חובה
הוא שילם את החוב

אך לא נגעתי בה עוד. היא, לעומת זאת, התחילה לצעוק בהיסטריה, ואני הסתלקתי משם.

„מעולם לא הורדתי את בגדי, וכל סיפור התחתונים — שקר. לא היינו בחד־רים נפרדים. היינו כל הזמן בסלון, לבושים.

„אחרי שעזבתי, גיליתי ששכחתי שם את ארנקי, וחזרתי לקחת אותו. אז חיכתה לי המישטרה ולקחה אותי לחקירה. העדות שנתתי שם היתה עדיין תחת השפעה של אלכוהול."

הרגשתי כמו במלכודת. „אחרי שנה וחצי הוזמנתי למישפט. לא תיארתי לי שהעניין הוא רציני כל־כך, ולכן לא לקחתי עורך־דין.

„במישפט לפני בר־אופיר הוצגתי כשקר־רן וכאלים. השופט גזר עלי ארבעה חוד־שי־מאסר בפועל, ושישה חודשי־מאסר על־תנאי. רק אז תפסתי את חומרת מצבי.

„הפעם הייתי כבר מאוהב בהילה רז, שאותה הכרתי כחצי שנה לפני המישפט. הילה היא שחקנית צעירה, והיחסים בי־נינו נפלאים. היא עכשיו בהריון, ואנחנו עומדים להינשא בחודש הבא.

„בתיאטרון איש לא ידע מכל העניין. לא סיפרתי על כך אפילו לידידים קרובים. אחרי גזר־הדין, לקחתי מיד עורך־דין והגשתי עירעור על המאסר הצפוי לי, אותם שנים־עשר יום, מתום המישפט ועד לשמיעת העירעור, היו הקשים ביותר בחיי. ידעתי שאם לא יילך לי, אלך למאסר, ועולמי יחרב עלי. כל הקאריירה שלי, עמדה להתחסל.

„עדיין לא גיליתי את סודי המר להנהלת התיאטרון, אך בסתר, בלא שאיש ידע, הכנתי חבר־שחקן לתפקידי, למיקרה ה־צורך. לא רציתי לסדר את התיטרון, הם לא אשמים במה שקרה לי.

„הרגשתי כמו במלכודת. עם חברתי, הילה, הגעתי לבית־המישפט. שם ניצבתי בפני שלושה שופטים — בנימין כהן, אליהו וינוגרד ומשה טלגם. עד היישמע גזר־הדין שלהם, הייתי מתוח כמו שאינני זוכר את עצמי בעבר. אך כאשר הוקרא גזר־הדין, חשתי שחזי ניתנו לי בחזרה."

שופטי העירעור הפחיתו את העונש ל־שישה חודשים מאסר־על־תנאי בילבד.

Target Adv.

בי... פירסום... הסבורים שיופיה של האשה בשע... אבנרי ... ה אחרת גורסת שכוחו של הגבר המשתרע ... ני זוכרת כיצד הכיתה, בבית־ בכתב־יד ... חיתה רתוקה בשער התנ"ך, כש־ כשלו... את סיפור שמשון ודלילה. אז טרעון... שבנו שכוחו של הגבר אכן במחלפות נוך ... אשו. הנושא אף זכה בביטוי מרשים באופרה המפורסמת של סן־סאן. אינני סבורה שלשיער כוח נסתר, אבל אין ספק שהוא יכול לשמש מעין כרטיס־זיהוי ל־ בעליו.

ניסית פעם להיכנס לאיזה אירוע מכו־ בד, ושיער ראשך פרוע? מייד ישטפו אותך מבטים מכל עבר, כאילו רצו לומר לך: גברת, גשי לספר! אך גם אם תיכנ־ סי לאותו אירוע ושערך מסודר כמיגדל־ אייפל, או אולי כמיגדל־פיזה, תיתקלי במבטים שיש בהם סימן־שאלה. מאיפה זאת נפלה עלינו? הנה, פה צריך להפ־ עיל את חוש האסתטיקה.

תיסרוקת אופנתית משמשת חוליה נו־ ספת בכל המראה האופנתי שיצרת לעצ־ ך על־ידי בגדים ואביזרים שונים. הספ־ התנ... אומני התיסרוקות, משתדלים לעצב החלט... תיסרוקות ההולמות את התקופה. רה:

קארן דונסקי: לפני ואחרי

בתמונות אלה אתן יכולות לראות מה אפשר לעשות עם שיער רגיל, כשמטפל בו הספר מייק. ידידותי הדוגמניות — שרית דמיר, קארן דונסקי ודורין טל — מצי־ גות את התיסרוקות האופנתיות בימים אלה. אני קוראת לזה סיגנון הוליווד של שנות ה־30, כך ניראו כוכבות הקולנוע שהערצנו בילדותנו.

הצלם חיים הנציח במצלמתו את מה שנקרא לפני — ואחרי.

לתסרוקות אלה אפשר להצמיד מסר־ קות בצורות שונות, או סיכות נוצצות. במסיבות־חנוכה ונישפי־סילבסטר אפשר להשתולל עם נוצצים למיניהם המבצב־ צים מתוך השיער.

הסיגנון הזה מקשה עלי כדוגמנית. אם בעבר הייתי מגיעה לתצוגה כשהשיער חפוף ונקי, ומסתפקת בכך, הרי עכשיו צריך להזמין גם את הספר לתצוגה. מה לעשות, העבודה מחייבת.

■ ■ ■

אחד המרכיבים הנכבדים באופנת־ הלבוש, הוא הנעליים, במיוחד בחו־ רף. הבה נראה מה אופנתי החורף.

אז ככה: המגפיים הגבוהים, שחגיעו עד לברכיים, כבר לא באופנה. אבל —

אם ברכייך התרגלו למגע המגף הגבוה, תהיה הפשרה מגף מעור עדין ורך, עדיף זמש. אבל את, שרוצה להיות אופנתית, מוצע לבחירתך מגף קצר, המגיע עד ה־ קרסול בלבד, בצבעי חום־כהה עד בורדו. על מגף כזה הייתי ממליצה רק אם את בעלת רגל מושלמת. ראיתי כאלה שהו־ פעתן מצחיקה ביותר, „בזכות" מגפיים כאלה.

סיגנון הרטרו — כלומר הזיקה אל העבר — שוב באופנה. סבתא חיתה ממש אופנתית, אילו צעדה היום בנעליה משנת תרפ"ו.

חובבות הלבוש הספורטיבי יכולות לג־ רוב גרב־צמר קצרה מעל גרבי טייטס בגוון אחר. בשעות הערב, אם את יוצאת לאירוע חגיגי, רצוי לנעול נעל־לאק שחו־ רה, בעלת עקב דק וגבוה וחרטום מחו־ דד. אני אוהבת לגרוב גרביים שחורים שקופים, כשאני נועלת את נעלי־הלאק השחורות וגם גרב־רשת שחורה.

דורין טל: לפני ואחרי

שרית דמיר: לפני ואחרי (והספר מייק)

לפתע קם לו שחקן בן 45, נפרד מביתו, ממישפחתו, מרכושו מהקאריירה שלו, מהכל - ויצא להתחיל בחיים חדשים על גבי אוניית־משא בעולם

יוסף כרמון

להתחיל

פ יתאום קם אדם בבוקר, מחליט להיות חופשי ומתחיל ללכת. כמה אנשים העזו לעשות זאת? מעט מאוד. כמה אנשים נושאים בליבם חלום שכימעט ברור להם כי לעולם לא יתגשם, אך הם חיים איתו יום יום, לילה לילה, שעה שעה. החלום בתוכם והם אינם מעזים להעלותו על דל שיפתיהם, אינם מעזים לגלותו לאיש, במיוחד לא לקרובים אליהם ביותר.

כמה גברים, ונשים בגיל 45, חולמים לעזוב את האשה או את הבעל, את הילדים, את העבודה, את עברם ואת ההווה שלהם, ולהתחיל מהתחלה — לפתוח דף חדש? כמה פעמים ביום אומר אדם — גמר אם לי! מי לא חולם על ארצות רחוקות, על חיים חדשים, על אשה חדשה או על גבר חדש, על משהו מיסתורי שנושא בחובו את עתידו?

חלם והחליט להגשים

ב ניו ארבעים וחמש, מעוגנים חייו של אדם היטב בחוף מיבטחים. בדרך־כלל הוא עובד באותו מקום עבודה למעלה מעשרים שנה, הוא נשוי למעלה מעשרים שנה לאותה אשה, יש לו ילדים בוגרים, הוא השיג בחייו הישגים כאלה ואחרים, העתיד ברור לו לחלוטין. הוא ימשיך לחיות באותו בית, עם אותה אשה והוא יהיה סב לנכדיו. מה נותר לו בחייו, מילבד החלום, שלא התגשם ובמרבית המיקרים לעולם גם לא יתגשם. יש כאלה המנסים לצאת מהשיגרה, „מתעסקים מן הצד," כך קוראים להם, לאותם שמדי פעם מנהלים פלירט חולף עם אשה אחרת. אחרים מחזיקים פילגש. אלה גם אלה אינם מצליחים להגשים את החלום.

אחד שחלם כל השנים והחליט להגשים את חלומו בגיל 45 הוא שחקן התיאטרון הקאמרי, יוסף כרמון, שחבריו נוהגים לקרוא לו בשם מישפחתו הקודם — קורמן.

יוסף כרמון נחשב אחד משחקני התיאטרון הטובים ביותר בארץ. בשנים האחרונות שפר עליו מזלו, תפקידים מעולים נפלו לידיו כפרי בשל, הן בקולנוע והן בתיאטרון. הוא שיחק את יעקבי בייעקבי וליידנטל של הנוך לוין, את הנהג בנוערי ורדהקי"ה של אותו מחזאי, את המורשל במושל יריחו של יוסף מונדי, את ברוטוס ביוליוס קיסר, את אנדרי בשלוש אחיות ובאחרונה את יוחנן דינגרבאי בסוחרי גומי שוב של חנוך לוין.

בקולנוע הצטיין בתפקיד אבי הכלה בסירטו של אברהמל'ה הפנר דודה קלארה, ובתפקיד אביו של וייצמן במסע אלונקות, סירטו של ג'אד נאמן. בסירטו של זאב רווח שרגא קטן גילם את דמותו של אחד המילואימניקים השוכבים בזה אחר זה עם הנערה, שאת דמותה מגלמת ניצה שאול. גם בשרגא קטן וגם במסע אלונקות גילמה אשתו במציאות אתי כרמון, את תפקיד אשתו בסרט. בשני המיקרים המליץ עליה כרמון בפני הבמאים.

אתי ויוסי כרמון נחשבו אחד הזוגות המאושרים ביותר בעולם התיאטרון, הם היו נשואים 23 שנים ויש להם שני ילדים בן, בן 17 וחצי ובת, בת 14. דירת הגג שלהם שבשיכון בבלי היוותה מקום מיפגש חברתי פופולרי. שניהם היו פעילים מאד במיסגרת הבחירות במחנה של"י ובביתם המרווח התקיימו חוגי בית ומכירות פומביות למען המחנה. שניהם אספו במשך שנים יצירות אמנות: ציורים, פסלים, רהיטים עתיקים, שיחד מהווים אוסף שוויו נאמד בכסף רב.

לפני כחודשיים, החליט יוסי כרמון להגשים את חלום חייו. הוא החליט לוותר על הקאריירה שלו, לקחת חופשה מתיאטרונו, להיפרד מאשתו ומילדיו ולצאת למסע מסביב לעולם על גבי ספינת משא. כיצד גמלה בליבו ההחלטה הגורמת לפתע לאדם לנתק את כל הקשרים עם העבר, לעזוב את הכל ולצאת לדרך חדשה, לא ברור. אולי הוא עצמו לא יודע. אולי הוא יודע אך אינו מוכן לגלות.

מושל יריחו יוסף כרמון עם אביבה גר בתפקידו כמושל ב־מושל יריחו, מחזהו הפרובמלטי של יוסף מונדי.

יוליוס קיסר יוסף כרמון בתפקיד ברוטוס, עם יוסי פולק בתפקיד יוליוס. קורמן הצטיין גם בתפקידיו הקולנועיים, והוצע לו תפקיד מזכיר איגוד השחקנים.

יעקבי ולייידנטל יוסף כרמון (משמאל) עם זהרירה חריפאי ואלברט כהן, במחזהו של המחזאי חנוך לוין.

את הכל מחדש

בעל ואשתו

יוסי ואתי כרמון, כפי שצולמו בדירת־הגג שלהם בעת מכירה פומבית שהתקיימה שם למען מחנה של״י. בני הזוג היו נשואים במשך 23 שנים, הגיעו בכוחות משותפים לדירת־גג בת חמישה חדרים בשיכון בבלי בתל־אביב, אספו יחד במשך השנים ציורים, פסלים ורהיטים עתיקים שערכם רב. אחרי 23 שנות נישואין החליט יוסף כרמון לעזוב את ביתו ולצאת למסע.

לית? איך מרגיש אדם העומד לוותר על כל מה שהשיג במשך 25 שנים, תמורת חירותו? איך מגיבה הסביבה הקרובה והרחוקה על מעשהו? **מספר יוסי כר־מון:**

„לנסוע בעולם כמו היפי״

לפני זמן קצר התגרשו זוג חברים שלי, שהיו נשואים במשך 25 שנים. מאז שניהם ביחסים מצויינים, נפגשים, גם בגלל הילדים, אך לא רק. כששאלתי אותם, איך השכילו גם להתגרש וגם לשמור על מערכת יחסים שכזו, השיבו לי: „במשך 25 שנים עשינו כל מה שהיינו צריכים לעשות ביחד, כעת הגיע הזמן שנעשה דברים כל אחד לחוד. אני מאמץ לעצמי את דיבריהם.

אינני מתחרט על שום דבר שעשיתי עד היום, אינני מתחרט שהתחתנתי עם אתי, אינני מתחרט שהייתי נשוי לה במשך 23 שנים. בוודאי שאינני מתחרט שיש לי שני ילדים שאני מאד אוהב. לכן, כש־החלטתי לעזוב את הבית, את אתי ואת הילדים, לא ראיתי שאני הורס משהו. כל אדם רוצה לעשות משהו לבדו, אני תמיד עשיתי ביחד. למרות שאני עוזב את מישפחתי, אני יודע, כי אם ילדי יזדקקו לעזרתי, תמיד אגיש להם אותה. למרות ש־עזבתי את הבית, אני ממשיך להתראות איתם באותה מידה. אינני רואה בזה ש־יתרתי על הכל, פרט לעשרה אחוז מה־ערך הכולל ורכשתי לעצמי דירה בת חדר וחצי בדמי מפתח.

„שנותי הטובות ביותר״

אני לא מתלונן. אני מאושר. אני מגשים חלום ישן, שחלמתי אותו במ־שך כל השנים. מעולם קודם לכן, לא הר־שיתי לעצמי לעזוב עבודה, בית וילדים למען הגשמת החלום. היום אני יכול להר־אך מצד שני, אינני זקן בשביל לחיות שות לעצמי. הגעתי לשובע בעבודה, שום הצעות מפתות לא מחכות לי וזה לא איכ־פת לי. השנים האחרונות בתיאטרון היו שנותי הטובות ביותר, עשיתי בהן את תפקידי הטובים ביותר. באחרונה הוצע לי לקבל על עצמי את תפקיד המזכיר של איגוד השחקנים, שהוא תפקיד חשוב מאוד. ההצעה באה מכל פלגי התיאטרון. גם בקולנוע עשיתי תפקידים יפים, והנה אני פה, מחליט לעזוב את כל זה, כי עכ־שיו הוא הזמן בשבילי, כדי להגשים את חלומי. זו ההזדמנות האחרונה שלי, הן מבחינת הגיל, הן מבחינת הקאריירה והן מבחינת המישפחה. יותר מאוחר יהיה מאוחר מדי.

„מהים אי־אפשר לרדת״

לפני כחודשיים התחלתי לדבר בקול רם על החלומות שלי. מעולם לא דיברתי על כך, כי חלומות לא מספרים בדרך־כלל. וכך התחלתי להרהר בקול, בתחילה בחצי פה, קצת בצחוק ולאט לאט ברצינות. פעם התחלתי לשוחח על כך בנוכחות קבוצת חברים ועוררתי ויכוח. היו שצידדו בחלום, היו שהתנגדו. אשתי התנגדה. היא לא הסכימה שאעזוב כך סתם, את הבית ואצא לי אל העולם ה־גדול. אני אמרתי לעצמי או קיי, גמלה בך ההחלטה, אתה נוסע. והתחלתי לטפל בכל הנושא מבחינה מעשית.

אני מרגיש שאני רוצה להיות מבודד. רוצה להיות לבד, רוצה ללכת למקום ש־ממנו לא אוכל לחזור. אמרו לי סע להרים, כך לך פת כיבר ויין ולך להתבודד, אמר־תי מההרים אפשר לרדת, מהים אי אפשר לרדת — אני אלך לים. החלטתי לחפש אונייה שעושה הפלגות ארוכות, אונייה משא השטה לה בנמלי המיזרח הרחוק ו־אינה מגיעה כלל לחופי הארץ. הפלגתי בעבר באונייה, אני יודע מה זה. בכל פעם שאני עולה על אונייה זה מרגש אותי מחדש. יש בהפלגה באונייה מין שלווה ש־כזאת, יש יכולת להתכנס בתוך עצמך לא על בסיס של דיכאון נפשי. ההפנמה הזו עם רוגע המים מפרים את המחשבה וזה מה שאני רוצה לעשות.

אתגר — או בריחה?

מה יצאתי לי אונייה כזאת שתסע ב־מזרח הרחוק, אונייה שלוקחת ופור־קת סחורה, וכך תהיה לי אפשרות להכיר ולראות את העולם, אנשים חוויות והכל חדש והכל מהתחלה. אני מתכוון לעבוד על האונייה כטבח, כי לדעתי, אני מבשל הכי טוב במיזרח התיכון. מגיע יום בחייו של אדם, שברור לו, שאם לא יגשים את חלומו הוא יאחר את הרכבת ולא תהיה לו הזדמנות חוזרת. זה הזמן שלי, זו ה־הזדמנות שלי ואינני מתכוון להחמיץ אותה.

לעת עתה רוב האנשים שלהם סיפרתי את הסיפור, הגיבו בחיוב, הסתכלו עלי בהערצה. כמה מהם אמרו שאני משוגע אבל גם הם, בתוך תוכם, לא רואים את המעשה שאני עושה כדבר שלילי, יש כאלה שחושבים שזה מיותר, אבל בהח־לט לא שלילי. מהיום שאני זוכר את עצמי, כילד בן שש, לא הייתי לבד. אני רוצה פעם אחת בחיים שלי להיות לגמרי לבד, כשאני נאלץ למצוא לעצמי חברים, לי־צור לעצמי קשרים חברתיים וכלכליים בכוחות עצמי. יש בכך אתגר, יש בכך חלום שהתגשם.

עד כאן דבריו של יוסי כרמון.

אשתו של יוסי, אתי, אינה רואה במעש־הו של בעלה אתגר. נהפוך הוא, לדעתה מורה המעשה על פחדנות, על אי־יכולת להתמודד עם בעיות, על בריחה. שנים ארוכות חיתה אתי במחיצת בעלה, כעת, כשהוא רוצה להתחיל בחיים חדשים, היא רוצה גט. השניים מנהלים עתה הליכים מישפטיים, ורק אחרי הגירושין ייצא יוסף כרמון להגשים את חלומו.

שרית ישי

רוויזור יוסף כרמון עם עודד תאומי בהצגה **רוויזור**. בשנים האחרונות שפר עליו מזלו של כרמון, והוא גילם בתיאטרון תפקידים מצויינים. לפי דבריו של יוסף כרמון היו שנים אלה השנים הפוריות ביותר בקריירה שלו.

ביטאון מיקצועי זר מודיע כי סגן ראש־הממשלה

יעמוד בראש חפירה ארכיאולוגית גדולה

לסגן ראש הממשלה יש עודף זמן לעסוק גם בארכיאולוגיה

סגן־ראש־הממשלה הוא אדם עסוק מאד. הוא אחראי מטעם הממשלה על כל נושאי הרווחה, ומדי פעם הוא מצהיר על ההישגים שהשיגה הממשלה בתחומים שעליהם הוא מופקד. הוא גם מגלה עניין רב במשא־ומתן לשלום, משתתף באופן פעיל ביותר בכל הקשור בו ואף מנהל ישיבות ממשלה.

אזרח תמים מניח בוודאי שייגאל ידין מקדיש את כל זמנו לעיסוק שלמענו ביקש את קולות הבוחרים, ויעשה ככל יכולתו בעבודת הממשלה והכנסת. אולם נראה כי גם מנהיגה של המיפלגה שקראה תגר על קודמותיה, בגלל אי־קיום הבטחות הבחירות שלהן, הולך באותה הדרך.

לפני שנכנס לפוליטיקה היה ידין ארכיאולוג בעל שם, והקדיש למיקצועו את מרבית זמנו. כל המצוי בתחום הארכיאולוגיה יודע, כי אי־אפשר לעסוק בו בצורה שיטחית. ארכיאולוג־חובב כמשה דיין יכול להרשות זאת לעצמו, שכן עיסוקו הוא בעיקר המיסחר בעתיקות. אולם מדען כידין יודע, כי אם הוא סגן־ראש־ממשלה אין הוא יכול לנהל מישלחות ארכיאולוגיות, כיוון שכל עיסוק כזה מצריך יותר מיום־עבודה מלא.

בוחריו ומעריציו לא תמהו על כך שמאז נכנס לממשלה חדל לעשות מעשים בתחום הארכיאולוגיה. אומנם פה ושם היו לו כמה הופעות בתחום זה. כך, למשל, הופיע שוב באיצטלת ארכיאולוג, כאשר יצא לאור סיפרו על מגילת־המיקדש. אולם כתיבת הספר הושלמה עוד לפני שנכנס לממשלה ולכנסת.

לפני חודשים אחדים הופיע בכנס השנתי של החברה לחקירת ארץ־ישראל ועתיקותיה, קרא לרכז את כל המשאבים והמאמצים בחפירות־הצלה בנגב, לפני שצה"ל יעבור לשם מסיני. אף הופעה זו נראית סבירה, שכן כסגן־ראש־ממשלה יוכל להטיל את מלוא כובד־מישקלו להשגת אמצעים לחפירות־ההצלה שלהן קרא. ידין לא הסתפק בנאום בכנס, אלא הקדיש מזמנו כדי לשכנע את הארכיאולוגים באוניברסיטאות להתגייס למיבצע חפירות־ההצלה בנגב. היתה זו הקדשת זמן חד־פעמית, ואין לנטור לו על כך.

חמש שנות עבודה

אך זי משום כך פקחו ארכיאולוגים רבים את עיניהם בתמיהה, כאשר הגיע לידיהם גיליון ביבליקל ארכיאולוג־ ריווין מיספר 4, שיצא זה־עתה לאור. עמוד שלם בביטאון מרכזי זה של הארכיאולוגים הוקדש לרשימה, שכותרתה היתה „ייגאל ידי יעמוד בראש חפירות חדשות". תחילה אפשר היה לחשוב כי מדובר במיבצע חפירות־ההצלה בנגב. וגם אז היה מקום לשאול מניין לו, לסגן־ראש־הממשלה, הפנאי לעמוד בראש מיבצע ארכיאולוגי ענק, מסוג זה. אולם עיון בכתבה גילה תמונה שונה לחלוטין, וכך נאמר בה:

„כשהוא מרמז על כוונתו לחזור בבוא העת לעולם הארכיאולוגיה, הצהיר ייגאל ידין כי יעמוד בראש חפירות ארכיאולוגיות חדשות בהיקף גדול. ידין, לשעבר ראש המכון לארכיאולוגיה של האוניברסיטה העברית, הוא עתה סגן־ראש־ממשלת ישראל.

„האתר החדש של ידין הוא תל־דור. הצוק משקיף בדרמאטיות

Yigael Yadin to Lead New Excavation

SIGNALING AN EVENTUAL return to the world of archaeology, Yigael Yadin has stated he will lead a major new archaeological excavation. Yadin, formerly head of Hebrew University's Institute of Archaeology, is currently Israel's Deputy Prime Minister.

The new dig will begin in 1979. Although the dig will be under Yadin's overall supervision, the actual excavation will be directed by Dr. Ephraim Stern until Yadin is sufficently free of his political duties to devote substantial time to the work at the site. Five seasons of excavation are planned.

על הים התיכון, 27 ק"מ דרומית לחיפה. דור הוא אחד האתרים הגדולים בישראל. שמו מוזכר בקיטעי סיפרות עתיקים, והוא כולל נמל שחלק ממנו נראה מתחת למים... לפני זמן־מה פירסם הפרופסור נחמן אביגד חותם עברי משנת 80 לפני הספירה, השייך לכהן של דור. אם היה כהן בדור, היה צריך להיות שם מיקדש, טוען הפרופסור אביגד, ואנו יכולים להיות סמוכים ובטוחים שהפרופסור ידין יחפש אחריו.

„החפירות החדשות תחלנה בשנת 1979. למרות שהחפירות תנוהלנה תחת פיקוחו הכולל של ידין, החפירות המעשיות תיעשינה על־ידי הד"ר אפריים שטרן, עד שידין יהיה חופשי מעיסוקיו הפוליטיים וימצא די זמן לעבודה באתר תידרשנה חמש שנות־חפירה.

„הוקם קונסורציום של מוסדות ובודדים למימון חפירות דור. כל מי שרוצה להשתתף בהן, יפנה לעורך ביטאון זה."

עד כאן לשון המאמר (הכולל גם את הפרטים ההיסטוריים של דור). ברור ממנו, כי ייגאל ידין נטל על עצמו לעמוד בראש מישלחת־חפירות גדולה, שתעסוק בכך בחמש השנים הבאות. ברור שכסגן וכממלא־מקום ראש־ממשלה לא יהיה לו זמן לעמוד בראש החפירות, אפילו בצורה סימלית. בוחריו של ידין, וכל משלמי המיסים, צריכים לשאול: האם משכורתו כסגן־ראש־ממשלה כוללת גם ניהול מישלחת חפירות?

אולם יש גם שאלה קטנה נוספת, צדדית: אם הצלת הנגב כה חשובה, כפי שהתפרשה קריאת־האזעקה של ידין, מדוע הוא הולך לעמוד בראש חפירות שייערכו ליד חיפה?

יגאל לכיש

עסקן של מיליונים

(המשך מעמוד 10)

מטבע־זר. את הסכום הנותר יותר לו להוציא במטבע זר לאיראן.

אולמרט מצידו היה צריך לדאוג להשגת חוזים לרכישת תרופות מציון לוי, הן ממישרד־הבריאות, שבראשו עומד מנהיג סיעתו, אליעזר שוסטק, והן ממוסדות רפואיים אחרים, כמו קופת־חולים ההסתדרותית. אלא שתמורת השגת חוזים אלה ביקש אולמרט שכר־טירחה.

בצניעותו הרבה לא נקב אולמרט בסכום מסויים שהוא תובע עבור שירותיו הטובים. הוא ביקש לקבל 15% ממחזור המכירות שיעשה ציון לוי בעזרת החוזים שהוא ישיג עבורו. 15% האחוזים האלה היו צריכים להתחלק בין אולמרט עצמו לבין יועצו הכלכלי של ציון לוי.

נראה שהעיסקה נראתה ללוי. שכן, בין השניים נחתם חוזה על תנאי שיתוף־הפעולה העסקי ביניהם. ואומנם, זמן קצר אחרי חתימת החוזה, לפני מיספר חודשים, כבר החל אולמרט בניסיונותיו להשיג חוזים לרכישת תרופות מהמיפעל של משפחת לוי באיראן.

השערוריה הציבורית שבעיסקה מעין זו, אילו היתה מתבצעת, זועקות לשמיים:

● אולמרט זכה בעיסקה בעקבות פגישה מקרית בכנסת, שבה הוצג בפני ציון לוי כח"כ ולא כעורך־דין. אחרי ששרי הבריאות והתמ"ת הבטיחו לסייע לו, יכול היה ציון לוי לפרש כי הסיוע יינתן לו אם אולמרט יהיה פרקליטו ולמעשה שותפו בעסקים. כמי שרגיל לעסקים באיראן, שם נהוג לשלם שוחד עצום לאנשי־השילטון עבור כל עיסקה עם הממשלה, יכול היה לוי לקבל רושם ששיטה זו קיימת בישראל.

● אולמרט יכול היה לנצל את קשריו המפלגתיים והאישיים עם שרי סיעתו כדי לקדם את האינטרסים של הלקוח שלו, ותוך כדי כך לזכות גם בטובת־הנאה כספית בסכומים שהיו יכולים להגיע למיליוני לירות בשנה.

● אולמרט ניצל למעשה את מעמדו ואת קשריו כדי שיוכל לזכות בקומיסיון מכספי המדינה. במצב כזה נוצר — לפחות באופן תיאורטי — פתח לשחיתות: ככל שמשרד־הבריאות היה רוכש יותר תרופות מציון לוי כך היו גדלים גם רווחיו של אולמרט.

כאשר המיליונים כבר קורצים לו, החל אולמרט פועל במרץ להשגת חוזים לקוח שלו. הוא התרוצץ, ערך פגישות, ישב בישיבות והגיש הצעות. אלא שאז, כאשר היה נדמה שהעיסקה עומדת לשאת פירות, היא התפקעה כבועת־סבון, כמו העיסקות הקודמות שניסה אולמרט לעשות.

פגיעה בתדמית הליכוד

אוזמרט נודע כי פרטי ההסכם שלו עם ציון לוי, לפיו יקבל אחוזים ממחזור החוזים שיביא לו, דלפו החוצה. הוא חשש, ככל הנראה, שהדבר ישמש כנשק נגדו בידי יריביו הפוליטיים ואחיישים. בעקבות כך מיהר אולמרט לזמן פגישה נוספת עם ציון לוי במשרדו, ובה הודיע לו כי שוב אין תוקף להסכם שנערך ביניהם. הוא הסביר כי אין הוא יכול לקבל כשכרו אחוזים מהמחזור ולכן הוא מעדיף לקבל סכומים שייקבעו מראש. באותה הזדמנות גם ביקש אולמרט מיקדמה בדולארים עבור העבודה שכבר השקיע בעיסקה.

אלא שציון לוי הפך חשדן בעקבות הניסיון שהיה לו בבניית מלון קומודור בירושלים. אין הוא שש לפזר את כספו. הוא הודיע לאולמרט שיקבל את שכרו ברגע שישיג לו חוזה ליבוא ומכירת תרופות, ולא לפני כן. אולמרט ביקש לקבל מיקדמה על חשבון החוזים. תחילה דרש תשלום של 2000 דולאר. אחר־כך הסכים להסתפק גם ב־500 דולאר.

אלא שבינתיים התרחש משהו בלתי צפוי. המצב הפנימי באיראן התערער. המהומות שפרצו נגד השאה סיכנו גם את רכוש מישפחת לוי באיראן, הנאמד ב־מאות מיליוני דולארים. ציון לוי חש חזרה לאיראן ומזה מיספר שבועות לא התקבלה ממנו כל הודעה בארץ.

תוך כדי כך דלפה הפרשה כולה החוצה, הובאה לידיעתם של אישים בכירים כמו סגן שר־האוצר, יחזקאל פלומין, וכמה מעסקני הליכוד. אלה נחרדו לשמע הסיפור. הבטיחו לפעול למניעת העיסקה, העלולה לפגוע בתדמית הציבורית של שילטון הליכוד כולו.

משאיות M·A·N הבחירה הנכונה

עוצמה

משאיות "מאן" לבחירתך עם כל סוגי המנועים מ־192 — ועד 320 כ"ס. והמנוע הבלעדי "למאן" — 280 כ"ס, 6 צילינדרים. עם טורבו. המנוע הטוב באירופה. עצמה ללא תחרות.

נוחות

משאיות "מאן" מפורסמות בנוחותן. המילה האחרונה בהנדסת אנוש. כסאות הידראוליים. אפשרות לספסל נוסעים נוסף או שתי מיטות. אפשרות למזגן.

מבחר

משאיות "מאן", לבחירתך מ־19 עד 34 טון. שניים עד ארבעה סרנים. משאיות "טלויזיה" או משאיות עם מנוע לפנים. והיתרון הבלעדי ל"מאן": בלם הידראולי (ריטרדר), לבלימה בטוחה ויעילה.

שרות

רשת מוסכי "מאן", מקריות שמונה עד אילת לשרותך. שאל כל בעל משאית "מאן" על האדיבות, היעילות ומהירות התיקון.

להזמנות, הרשמה ופרטים על תנאי תשלום:

החברה המאוחדת למזרח הקרוב בע"מ.

תל־אביב, החשמונאים 115, טל. 03-260261-5 03-256361: חיפה: הנמל 48, טל. 04-667738

איתן עמיחי

הדברת מזיקים

מומחים להדברת

תולעי עץ, עש

וחרקי ספרים ובגדים.

רמת-גן, רח' מודיעין 18, ת ד 2272

טל 790114-5-6 רש מס'ו עסק 481/75

קורס לקצרנות

עברית ו/או אנגלית

למשך חודש אחד בלבד

נפתח ב„אולפן גרנג" (בר־קמא) ב־2.1.79.

ההצלחה מובטחת! הירשמו מיד:

תל־אביב: רח' וייצמן 22, טל. 254826

חיפה: בי"ס „במעלה", שמריהו לוין 30, טל. 664922

תן טרמפ לחייל

מה זה אנטי מחיקון של צבא ?!

היחידה עם BURST REVIVER "אנטי-מחיקון"

נאם תסכים לשיבת 160,000 פלי־ טים הנמצאים עתה בסין.

קר לשעבר וילי בראנדט, ש־ הוא עתה יו"ר המפלגה הסוציאל־ דמוקראטית, הוא ניהל את הביו"ט, נאמר בהודעה שפירסמה היום ע"י סוכנות הידיעות הסובייטית „טאס".

מקלטי־טלוויזיה צבעוניים יוכלו לקלוט סרטים שצבעם „נמחק"

הודות למכשיר שהומצא על־ידי חב' מץ המבטל מחיקת־הצבע

מאת מיכאל גרמי,
סופר „הארץ"

כאשר אפשר לקלוט בצבעים את כל שידורי הטלוויזיה הישראלית שהוכנו במקורם בשידורי צבע. עד כה „מחקו" ברשות השידור את הצבע בשידורים אלה והם נקלטו בשחור־לבן גם במקלטי טלוויזיה צבעוניים. החזרת הצבע מתאפשרת באמצעות מכשיר אלקטרוני, המבטל את „מחיקת" הצבע. המכשיר, שמחירו כאלפיים ל"י, פותח על־ידי מהנדסי חברת מץ והוצג אמש בבניין החברה בבני־ברק.

מנכ"ל מץ בישראל, מר יצ־ חק פוגל, מסר שהחברה תחל בשיווק המכשיר בימים הקרו־ בים. לדבריו מיתאם המכשיר כיום למקלטי הטלוויזיה של מץ, אך החברה עוסקת בפיתוח מכ־ שירים דומים בעבור מקלטי ה־ טלוויזיה הצבעוניים המיוצרים על־ידי חברות אחרות.

*

לדברי מר שמואל עדן, מהנ־ דס אלקטרוניקה בחברת מץ, ה־ מכשיר, שגודלו כגודל שתי קיפסאות סיגריות והמותקן ב־ תוך המקלט, מחזיר את אלמנט הצבע, ש„נגזל" בידי רשות ה־ שידור. בתשובה לשאלת סופר „הארץ" הדגיש מר עדן, שכל ניסיון „למהוק" את הצבע ב־ צורה שונה כדי לנטרל את ה־ מכשיר החדש, יגרום לירידה דרסטית באיכות התמונה המ־ שודרת.

*

כבר שנתיים מתנהל ויכוח בין חברת מץ לבין רשות השי־ דור ומשרד התיקשורת בנושא הסרת הצבע משידורים, שהם במקורם צבעוניים. לפני כשנה — בדיון שנערך בעתירה נגד רשות השידוד, שהגישה חברת מץ — הודתה הרשות שאכן היא מסירה את הצבע משידורים רבים כמו סדרות הסרטים פול־ דארק, האחים, תשע בריבוע, חיים שכאלה ועוד. לאחר שבית הדין הגבוה לצדק קבע שאין מחובת רשות השידור להעביר שידורים אלה בצבע, פנו ראשי החברה בישראל בבקשה לחב־ רת מץ בגרמניה לפתח מכשיר אלקטרוני, שיוכל להתגבר על הסרת הצבע.

*

לאחר עבודה של חודשים אח־ דים הצליחו מהנדסי מץ בגר־ מניה ובישראל לפתח מכשיר אלקטרוני המותאם לטלוויזיות הצבעוניות של מץ ומאפשר ק־ ליטת שידורי הצבע המחוקים בצבעים, במכשירים המיוצרים על־ידי החברה.

מנהל חטיבת היצוא של מץ, כבר נפגש עם גורמים בקפריסין ובירון כדי לייצא מכשירים אלה לארצות שבהן קיימת איתה בעיה.

31.8.78 הארץ

...כדור רגל אנגלי
האחים, תשע בריבוע
תיאטרון הכורסא
ותוכניות אחרות
בטלוויזיה הישראלית
בצבע!

ניתן להשיג בגדלים 14" 16" 26".

מץ-צבע. מימד חדש בטלוויזיה צבעונית.

פרטים אצל הסוכנים המורשים למוצרי מץ ובבית מץ: רחוב מודיעין 19, בני ברק-רמת גן

עידור

המילחמה על וואשינגטון

מילחמת הכתבים הרוצים לנסוע לוושינג־טון, ולכהן שם ככתבי רשות השידור, במקומו של **אדי ניכן** העומד לשוב לארץ, הגיע לשיאה בימים האחרונים.

שמותיהם של שלושה מוזכרים במיס־דרונות רשות השידור כמועמדים לתפקיד: הכתב המדיני של הרדיו **שלום קיטל**, כתב הטלוויזיה לענייני ערבים **אהוד יערי**, והכתב לענייני מפלגות וראש מע־רכת תל־אביב **דן רביב**.

לקיטל יש תומכים רבים דווקא מחוץ לרשות השידור. קיטל, ששב לא מכבר מוושינגטון, הוא חביבו של ראש־הממש־לה, **מנחם בגין**, ואנשי לשכת ראש־הממשלה מטילים את כל כובד משקלם למענו. מובן שגם הרדיו מעוניין כי קיטל יסע, וזאת כדי ששליח הרשות יהיה כתב הרדיו ורק אחר־כך כתב הטלוויזיה.

אהוד יערי התבלט בשנה האחרונה ככתב מצטיין וחריף, והוא פועל ברשות ומחוצה לה, כדי לשכנע אישים לתמוך ב־

מועמד יערי
המרחק בין —

מועמד רביב
— תל־אביב וירושלים

בחירתו. נראה כי **חיים יבין**, מנהל מח־לקת החדשות, לא יתמוך במועמדותו של יערי. היחסים בין השניים אינם משופ־רים ביותר. במיקרים רבים דיבר יבין בזכותו של יריבו הגדול של יערי במח־לקת החדשות, הכתב הצבאי **עמירם ניר**, ופעמים אחדות הגיעו היחסים בין יבין ליערי לכדי משבר של ממש. באחת הפע־מים היה צורך בהתערבותו של מנהל הטלוויזיה, **ארנון צוקרמן**, לשיכוך ה־סערה.

המועמד השלישי, שהוא כנראה המת־אים ביותר לתפקיד, דן רביב, אינו מוכ־שר דיו להקים לו לובי משלו. רביב, השקוע בעבודה עד מעל לראש, אינו רו־אה חשיבות רבה בשיחות השפעה עם פונקציונרים ברשות ומחוצה לה, וסבור עדיין כי המועמד ייקבע רק על־פי כישור־

שערורייה במערכת תל־אביב

מנהל שירותי ההפקה במערכת תל־אביב, **אפרים** („אפי") **בן־חור**, שלח בשבוע שעבר תזכיר בן 10 עמודים ל־מנהל הטלוויזיה **ארנון צוקרמן**, עם עותקים למנהל שירותי ההפקה בטלוויזיה **דויד הירשפיד**, מנהל כוח־האדם ב־רשות השידור **יעקב אורן**, ומהנדס הטלוויזיה **אורי לעדן**. התזכיר של בן־חור, שפרש בימים אלה מתפקידו, מהווה עדות מזעזעת למצב העגום השורר ב־מערכת תל־אביב, הפוגע בעיקר במחלקת החדשות.

להלן כמה קטעים מהדין־וחש־בון של בן־חור:

בבירור שערכתי במחלקת כוח־אדם ב־טלוויזיה, מסתבר שאין כלל תקן לאנשים ו/או למערכת בתל־אביב.

מצב עגום זה של חוסר החלטה ברורה מצד ההנהלה, שאינה מעניקה תקנים ל־עובדים, מוסיף לתיסכול, וגורם לעובדים הרגשת אי־שייכות למקום העבודה ויחס של זרות מוחלטת לממונים. לדעתי, טיב־עי בהחלט שהעובדים „מחזירים" בזילזול ובאי־איכפתיות לעבודה, ולממונים. וכך חוזר חלילה (כבר 10 שנים) במין מעגל־קסמים שלילי לחלוטין.

ההרגשה הכללית היא שכל מה שקורה במערכת הוא אוסף של טעויות ושגיאות ש„התחלקו" או „נדחפו" והגיעו לתל־אביב.

זה יותר משנה שהועבר והוצב שלד צינורי של מיבנה שאמור לשמש מחסן שירותי אמנות.

השלד, במרומיו, מחליד ומחכה לצי־פוי אסבסט, בעוד שציוד התפאורה נשרף בשמש ונרקב בגשם — אם עדיין לא „נעלם".

מיבני המערכת בתל־אביב ממוקמים בשטח דו־מיפלסי, והשטח שבין המיבנים מנוצל לחנייה ולגישת רכבים להוצאת צוותים וציוד. חלק קטן מהשטח סלול, ורובו עדיין חולי אשר בקיץ מעלה אבק וחול למיבנים, ופוגע באנשים ובציוד. בחורף — השטח בוצי ומלא שלוליות.

עם ריבוי והרחבת המיבנים והוספת אי־שים במערכת „נשכח" עניין הביוב ב־מקום. כיום, זה יותר משנה שחצר ה־מערכת מוצפת מי־ביוב. הסירחון והיתו־שים שנמצאים בשפע, מהווים מיטרד לכל. בכל השטח יש ארבעה ברזי שריפה 2 אינץ' וכן 2 ברזים של אינץ' אחד, עם גליל צינור גומי. לפני יותר משנתיים נמסרה חוות־דעת של מומחי מכבי האש: „המערכת בסכנת שריפה בגלל לחץ מים נמוך מאד."

חלק מהמטפים הניידים שהיו מפוזר ם במיבנים, נעלם.

לפי מיטב ידיעתי אין, ולא קיים, שום נוהל שמירה. השמירה במערכת מבוצ־עת, לפי הנחיות קציני־הביטחון, על־ידי חברת שמירה המעסיקה בשטח שומרים קשישים, חסרי אימון והתאמה למשימה.

מחוסר מחסום נאות בכניסה, נכנסים כיום למיתקן כל המעוניינים על ריכבם, ללא כל עצירה ובירור על מטרת בואם.

בלילה, השומרים רדומים, במקרה הטוב — בצריף־הפח בכניסה, באחד החדרים שפשוט שכחו העובדים לנעול, או שהם פשוט אינם בשטח. כל הפניות ל**אדי שיחור**, הממונה על הביטחון שהגיע ובדק לא הביאו לשינוי במצב.

מאז שנת 1968 נעזרת המערכת ליציאת הכתבים והצוותים על ציודם לכתבות, ב־שירות מוניות הבימה.

בחודשים האחרונים חלה הרעה בשירו־תים שמעמידה התחנה למערכת, דבר ש־גרם תקלות, עיכובים, ביטולי כתבות ו־שידורים. תלונות רבות בעל־פה ובכתב הופנו לתחנת הבימה ולמנהל מחלקת ה־תחבורה בירושלים.

אמתלות מגוחכות ומישחקי־הימורים

חרי שחקרתי את הבעייה מס־תבר, שעם צמיחת האינפלציה באה שקיעת השירות. מהנהלת הבימה נמסר לי (מסרבים להודיע רישמית) שיסכימו ב־שימחה להפרת החוזה מצידנו, ללא כל פיצוי. ומנגד — במחלקת תחבורה מח־כים להפרת חוזה שתבוא מצד המוניות, כולל פיצויי הפרת חוזה.

ובתוך מילחמת־שרירים זו, סובלת עבודת המערכת. צוותים יושבים ומחכים שעות רבות למוניות, וכאשר המוניות צריכות לאסוף אנשי כוננות ליציאה לעבודה, הן מגיעות באיחור רב, ועוד.

החל מיום 1.10.78 מתבצעת תוכנית שי־בוץ ציוותי הצילום בצורה מגוחכת, ב־אופן הבא: אחראי הצלמים — משבץ צלמים ועוזרים. אחראי טכנאי קול — משבץ מקליטים. אחראי תאורנים — מש־בץ תאורנים.

שיטה זו של פיצול סמכויות גורמת שאנשי צוות אחד מוזמנים משלוש חב־רות שונות, במקום להזמין במאורגן צוות אחד — מוכר ומאורגן לעבודה משותפת.

הבעייה העיקרית בשיבוץ הטכנאים היא הגישה הפסולה המנחה את מפקח הטכנ־אים במערכת, והיא פתרון הבעיות האי־שיות קודם לעבודה. והרי מקצת מהדוג־מות:

הסעת הילדים מהגן ואל הגן; הילד חולה; האשה חולה; המכונית התקלקלה; שכן עובר דירה; אין השמל; אין מים; יש גשם ועוד כהנה וכהנה סיבות אוויליות שתמיד נענות בחיוב.

על אף הערות חוזרות ונישנות בעל־פה ובכתב, שהופנו לטכנאים ולמפקח עלי־הם, אני מודה בצער שמוסר־העבודה של חלקם — נסוג. נוסף על מילחמת־מרפקים מושקע ראשם ומרצם במישחקי דומינו והימור בעשרות ומאות לירות.

אילולא היה המצב עגום ועצוב, הייתי מאחל לכל מערכת חדשות שהצוותים ייצאו לסיקור וצילום במהירות שבה ה־אנשים מתארגנים פה למישחק דומינו.

מנחל טלוויזיה צוקרמן ומנחל חדשות יבין
הכל מתפורר

שדרנית פאר
בעמדת המתנה

צורך דחוף לצייד את הצוותים במערכת־קשר ניידת. מנהל מחלקת החדשות **חיים יבין**, דרש תקציב מתאים להוצאה זו, אך עד כה לא נענה.

בימים אלה התבשר יבין, כי מערכת ענייני היום ברדיו זכתה במערכת־קשר כזו. ליבין התברר כי בעוד שהוא ניסה לגייס את הכסף מתקציב מחלקת החדשות, הוקצה הכסף ממקור אחר.

מילחמה בין „מבט" ל„כמעט חצות"

בתוך מערכת החדשות קיימת יריבות בין מבט לכמעט חצות. אנשי מערכת כמעט חצות, ובראשם **יצחק רועה**, טו־ענים כי סגן מנהל מחלקת החדשות **יעקב אחימאיר**, שהוא גם עורך מבט, מתנכל למהדורה שלהם, מסרב להוציא צוותים לכתבות, לוקח כל חומר טוב גם אם זה יזום על ידם למבט, ומעלים סרטים מצו־למים המייועדים לכמעט חצות.

אחימאיר עצמו מכחיש זאת וגם מנהל המחלקה, **חיים יבין**, אינו מסכים לטע־נות כמעט חצות. אולם בעשרה הימים ה־אחרונים השתכנעו חברי מערכת חדשות הלילה סופית כי צדקו. אחימאיר יצא למילואים ולדיבריהם, מאותו היום ואילך המהדורות שלהם השתפרו.

קשר עקיף

אחרי פעולות הפדאיון בסבוי ובקאונ־טרי קלאב, הגיעו בטלוויזיה למסקנה שיש ריבים. מדיניות מוזרה זו של רביב עלולה לטרפד את מועמדותו.

מילחמה בין „מבט" ל„כמעט חצות"

בתוך מערכת החדשות קיימת יריבות בין מבט לכמעט חצות. אנשי מערכת כמעט חצות, ובראשם **יצחק רועה**, טו־ענים כי סגן מנהל מחלקת החדשות **יעקב אחימאיר**, שהוא גם עורך מבט, מתנכל למהדורה שלהם, מסרב להוציא צוותים לכתבות, לוקח כל חומר טוב גם אם זה יזום על ידם למבט, ומעלים סרטים מצו־למים המייועדים לכמעט חצות.

אחימאיר עצמו מכחיש זאת וגם מנהל המחלקה, **חיים יבין**, אינו מסכים לטע־נות כמעט חצות. אולם בעשרה הימים ה־אחרונים השתכנעו חברי מערכת חדשות הלילה סופית כי צדקו. אחימאיר יצא למילואים ולדיבריהם, מאותו היום ואילך המהדורות שלהם השתפרו.

קשר עקיף

אחרי פעולות הפדאיון בסבוי ובקאונ־טרי קלאב, הגיעו בטלוויזיה למסקנה שיש ללכת בדרכים המקובלות. החליטו אנשי הרדיו שלא להיזקק לשירותיו של עבאדי, פנו ישירות למחלקת ההנדסה שהקימה את הרשת.

ביזבוז ברדיו

חלפה כמעט שנה למן היום שבו שודרה בפעם האחרונה תוכנית הרדיו זה אינפת לי, ועדיין אין רמז לחידושה.

תוכניתה של **עדנה פאר** זכתה במער־כת יחסי־ציבור עצומה. מלבד הודעות ל־עיתונות ופירסום תוכן השידור ביום שי־דורו במוסף מעריב, דאגה פאר ליצור רו־שם כאילו התוכנית שלה היא החשובה ביותר ברדיו.

לפני כשנה יצאה התוכנית לחופשה בת כמה חודשים, כשפאר מבטיחה כי תחזור לגלי האתר במהרה. אולם בינתיים הת־פורר הצוות שלה. עוזריה וכתביה החלו טוענים כי היא מנצלת אותם ולוקחת לעצמה את כל הקרדיט.

עדיין אין כל רמז מתי, ואם בכלל, תח־זור התוכנית למיסגרת השידורים, אולם כל המערכת היקרה שבנתה פאר קיימת, ואינה מנוצלת.

הבוטיקאית של הטלוויזיה ✶ הידע של „על כותרת" ✶ עיסקות תקליטים מוזרות ✶ הסקופ של אליאב ✶ התאונה של רחלי חיים

● הסוד של העיסקות

הרדיו החל באחרונה מפיק תקליטים בשותפות עם חברת־תקליטים. נראה כי הסוד השמור ביותר ברדיו הוא שמה של חברת התקליטים המיסחרית, שעימה מוציאים את התקליטים.

דוברת הרדיו, **עדנה בירמן**, טענה כי נאסר עליה לגלות את שם החברה, המוציאה בימים אלה את התקליטים מיזמור לשאול טשרניחובסקי עם **יהורם גאון וחווה אלברשטיין**: ארץ סרופית יפה ושירי הצ׳יבטרון עם **אריק לביא**, ושלישיית שוקולד מנטה מסטיק. בקרוב עומד לצאת תקליט נוסף ביקורודוקציה בין הרדיו לבין החברה המיסתורית, והוא שרים יפים לשבת, שלמען הפקתו הורכבה להקה מיוחדת בת שיבעה זמרים, המבצעת 14 שירים, ביניהם השיר המפורסם שבועטוב שמאז הקלטתו של **אפרים דיזהב** לא זכה בביצוע מחודש.

● דליה מזור בראש

מכון־מחקר פרטי ערך מישאל דעת־קהל, במיסגרת הכנותיו של גוף ציבורי מסויים להקמת טלוויזיה מיסחרית בארץ, לגבי אהדת הציבור לקרייני־הטלוויזיה השונים. השאלות שנשאלו אזרחים, שנבחרו במידגם מדעי, הבהאנו בין קריינים־גברים לקרייניות־נשים.

בראש הקריינים הגבריים צועד, כמובן **חיים יבין**. בהפרש גדול אחריו צועדים, לפי הסדר,

קריינית מזור
מיספר 1

יצחק רזיאל, עוזי בירמן, יואב שטרן מהספורט, **יעקוב אחימאיר, אריה אורגד**, ורק אחריהם **דניאל** („דני") **פאר**, אם כי במקרה של פאר יש לזכור כי המשיבים התבקשו לציין רק שמות של קרייני חדשות ורצף, ובהתאם לכך התייחסו אל פאר.

מבין הקרייניות, המלכה המוצהרת היא **דליה מזור**. הרבה אחריה צועדות, כמעט באותו מיספר של קולות, **כרמית גיא ושרי רז**, ולא הרחק מהן **יעל שרן**. המחקר נערך, כנראה, עוד לפני שהופיעו על המסך **שולמית גור** ברצף ו**רחל חיים** בספורט, ואיש לא ציין אותן.

● ההעדפות של על כותרת

אחד מכוכבי הזמר הספרדי ומן האמנים הידועים בעולם, **חוליו איגלסיאס**, ביקר לא מכבר בארץ. איגלסיאס, המקבל אלפי דולרים עבור כל הופעה שלו, בא להכיר את ישראל והסכים לבקשת ידידים מהטלוויזיה להופיע, ללא תשלום, בתוכנית עלי כותרת.

אולם ערב ההופעה קיבל איגלסיאס הודעת ביטול. אחר־כך במקומו הופיעה להקת הבלט על הקרח חופשה על הקרח. משום־מה היה מופע זה עדיף על הופעת האמן הבינלאומי, ויתכן כי שימעו לא הגיע לעורכי עלי כותרת.

● מסיבת ג׳אז

בדרך־כלל, שדרי הרדיו אינם אוהבים ללכת לקורסים ולהשתלמויות שונות, אך נראה כי לקורס העומד להיפתח בקרוב יירשמו רבים. נושא ה־השתלמות יהיה מוסיקת הג׳אז, ומלבד יצירות ג׳אז מפורסמות שיושמעו בו ילמדו גם על תולדות הג׳אז ועל הכלים הנוטלים בו חלק.

עוד לפני שנפתח הקורס הבטיחו כבר, כי כל משתתפיו יטלו חלק במסיבת ג׳אז שתיערך בסיומו.

● הגונב מגנב פטור

בגילגולו החדש של שעשועון הטלוויזיה זה הסוד שלי, נכלל חידוש לגבי הסדרות הקודמות. במקום שלושה בעלי סודות שצוות המנחשים צריך לגלות את סודם המשותף, מוצגים עתה שלושה אנשים המתיימרים להיות אותו אדם עצמו. צוות המנחשים צריך לגלות מי מהם הוא בעל הסוד האמיתי.

אחרי ששודרה התוכנית הראשונה במחכונתה החדשה, נזעקו מפקדי תחנת הרדיו הצבאית גלי צה״ל. במשך שנים שודרה בתחנתם תוכנית־בידור רדיופונית בשם האדם השלישי, בעלת עוקץ זהה: שלושה הופיעו בדמות אחת, עמדו בחקירת שתי־וערב כדי לגלות מי מהם הוא אמיתי ומי מזוייף.

למרות שתוכנית רדיו זו אינה משודרת כבר מזה חודשים רבים, ראו מפקדי צה״ל בהעתקתה לשעשועון הטלוויזיה משום פלאגיאט. הם כתבו מיכתב חריף למנכ״ל אולפני ההסרטה **יצחק קוך**, שהוא גם במאי ומפיק זה הסוד שלי, תבעו ממנו זכות יוצרים על אימוץ האדם השלישי.

קול לא נשאר חייב. הוא העמיד את מפקדי גלי צה״ל על העובדה שהרעיון לחידון משולש מעין זה לא נולד בתחנתם. תוכנית דומה משודרת מזה 15 שנה בתחנות הרדיו והטלוויזיה בארצות־הברית, ומשום כך „הגונב מגנב פטור."

● מקלטונים

נראה כי אופנת הבוטיקים חדרה גם לטלוויזיה, ואחדות מעובדותיה או נשות העובדים, החליטו להשתלט על ענף זה. החלה בכך **רינת רז**, קריינית החדשות לילדים, שפתחה בשותפות עם ידידה את הבוטיק הראשון של עובדי הטלוויזיה בבירה. אחריה הלכה **חווה יערי**, אשתו של הכתב לענייני ערבים **אהוד יערי**. חווה ערכה בביתה כמה מכירות של בגדים, ראתה כי טוב ונכנסה לעסק באופן מיקצועי ופתחה בוטיק. גם דוברת הרדיו **עדנה בירמן**, רעייתו של איש־הטלוויזיה **עוזי בירמן**, נראתה פעמים רבות מוכרת בבוטיק השוכן מול מלון הנשיא בירושלים. אולם בירמן טוענת בעקשנות כי היא רק עוזרת לידידתה, בעלת הבוטיק **מישל שיף**.

* * *

היחסים בין כתבי הרדיו בכנסת, **רזי ברקאי** ו**צבי יזהר**, לבין ח״כ **אריה** („לובה") **אליאב**, הם מופת ליחסים תקינים בין **עיתונאים** לפוליטיקאים. בידי ברקאי ולידר היה **חסיפור** על פרישתו הצפויה של אליאב מהכנסת, עוד ימים אחדים לפני הודעת הפרישה הרשמית, אולם הם נעתרו לבקשת אליאב שלא לפרסם אותו עד היום הרביעי שעבר, במהדורות בחצי היום שעות ספורות לפני כינוס מועצת של״י, מיפלגתו של אליאב. כאשר נודע לאליאב, יום קודם־לכן, כי הסיפור נודע לעיתונאי הערב, העומדים לפרסמו ביום הרביעי, הוא טילפן בשעה שש בבוקר אל לידר, הודיע לו כי הסיפור עומד להופיע, ולידר הספיק להכניסו למהדורת הבוקר הזה. עוד לפני עיתונאי־הערב * * * מחלקת הספורט כמעט שנותרה בשבוע שעבר ללא קריינים. שני קרייני המחלקה, **רחל** („רחלי") **חיים** ו**יורם ארבל**, נסעו במונית מירושלים לתל־אביב. בשער הגיא החליקה המונית וסבבה על הכביש שש פעמים, לחרדתם הרבה של הנוסעים. לבסוף נעצרה המונית למזלם של הקריינים.

פעמים, לחרדתם הרבה של הנוסעים. כשנעצרה לבסוף, אמר הנהג לשניים: „אתם יכולים ללכת לבית־הכנסת להגיד בירכת הגומל." רחלי, שמוצאה ממישפחה דתית, אומנם עשתה כן.

27.12

יום רביעי

● **שאלה של זמן (5.30).** החידון מארח את גיבור יחידת ה־101, מי שמשה דיין תיאר אותו כחייל הטוב ביותר שהיה לצה״ל וכיום הוא חוואי וממנהיגי ארץ־ישראל השלמה, מאיר הר־ציון. מתבדה המהוללת. ילדי מושב מורלדת, הסמוך לחווה שבכוכב הרוזזות יתארחו בתוכנית, יתקינו מיזרן מסירה קוצנית, ירכבו על חמור ויפעילו גנרטור.

מאיר הר־ציון

כתב שיר

רר כי מאיר הר־ציון ניהל ב־30 השנה האחרונות יומן שמחברותיו, הכתובות בכתב־יד יפה, שמורות בחוות שושנה, הנקראת על שם אחותו שנרצחה בידי הערבים. בתוכנית יתוארו טיוליו של מאיר עם אחרתו שושנה, וייקראו קטעים מסיפרו פירקי יומן, על היחי־

שאלה: הר־ציון
שעה 5.30

● **נר רביעי (8.00).** של חנוכה יודלק על־ידי צילה עמידרור, מלוחמות האצ״ל ואמו של הפרשן הצבאי בנימין עמידרור. עמידרור נעצרה על־ידי הבריטים שש פעמים והיא מספרת בתוכנית על חג החנוכה בין כותלי הכלא בבית־לחם, שם ישבה יחד עם דבורה נחושתן, גאולה כהן ואסתר רזיאל־נאור. החנוכיה הוכנה שם מקליפות שקדים ואגוזים, והפתיל מצמר מיזרנים קלוע.

● **האחים (8.05).** פרידה סופית (בינתיים) מהאחים. הפרק האחרון בסידרה, דומה בתוכנו לכל אחד מהפרקים האחרים. החל מהשבוע הבא תוקרן סידרה חדשה, בשם על אדונים ומשרתים. סיפור הפרקים, שכל אחד מהם עומד בפני עצמו כך שאפשר בהחלט להחמיץ שבוע אחד, מתנהל סביב בית אחד בלונדון של תחילת המאה. בבית כמה דמויות: שר בממשלה, אשתו, בנם, בתם ושמונה משרתים. כל אחד מהדמויות זוכה לפרק בפני עצמו והופך לכוכב ראשי. כוונת חמשת הבמאים של הסידרה, דרק בנט, ג׳ון קמפוולש, ריימונד מנמויר, בריאן פרקר והרברט וייז, היתה להציג את הבית על אוכלוסייתו כמיקרו־קוסמוס של החברה הבריטית כולה בתקופת המלך אדוארד ה־7, ולנסות להשליך מתקופה זו על התקופה הנוכחית. כל אחד מהפרקים נכתב על־ידי תסריטאי אחר, כה שמבטיח שלפחות כמה פרקים יהיו טובים.

28.12

יום חמישי

● **האלכימיה של שאגאל (9.30).** במיסגרת סרטי תעודה מגן אנדרה מאלרו, הסופר ומי שהיה שר התרבות בממשלת צרפת, על ההחלטה שמארק שאגאל יצייר את התיקרה בבניין האופרה של פאריס. זוהי רק אחת הפנינים בסרט־התעודה המצויין הזה, על חייו של האמן הדגול. התוכנית מספרת על חלק בלתי־מפורסם מחייו של שאגאל — התחריטים. אמן־הצבע הגדול הוא גם חרט מעולה בשחור־לבן, ואחד מיוצרי הליתוגראפיות החשובים של תקופתנו. הסרט מראה את שאגאל כשהוא עובד על ליתוגראפיה ועל חלון מצוייר בקתדרלה. עוד צד שאינו מפורסם ביותר בחייו של שאגאל ומובא בתוכנית, הוא העבודה ששאגאל הוא יוצר תילבושות ותפאורות מעולה.

פרשת הז׳ק הנזאך

הוא עיצב את התלבושות והתפאורה לאופרה חליל הקסמים של המלחין האהוב עליו ביותר, מוצארט, ולדפניס וכלואה של ראוול ופולחן האביב של סטראווינסקי. סיכומו של

רמפוי: רוג׳רס
שעה 10.20

סרט־התעודה: מארק שאגאל הוא מאמין בלתי־מתפשר בכוחן המהפכני של השירה והאהבה.

● **רמפוי (10.20).** אחרי פרישיות חברי־הכנסת של השבוע האחרון, נראה כי הצבתו של סרט זה לשידור, היא יותר מאקטואליה. אחת מתומכות המיפלגה הסוציאליסטית, ברי־ג׳ט אוונס, מאשימה את חבר הפרלמנט ממפלגתה, קן אספן (השחקן אנתוני רוג׳רס), כי אנס אותה. אספן דוחה את האשמה, אך מודה כי קיים יחסים עם בריג׳ט, גם אחרי שהיא האשימה אותו בבגידה במפלגה (נשמע מוכר?). רמפול מאמין לחבר הפרלמנט ומגן עליו. אל ביתו של רמפול מגיעים בנו ויק וארוסתו אריקה. אריקה היא מהדורה יפה יותר ומרגיזה פחות מח״כ שרמית אלוני. אולם, היא מצליחה להרגיז את רמפול, כאשר השיחה מגיעה לנושא של דרך חקירת העדים בעת המישפט של חבר הפרלמנט.

29.12

יום שישי

● **שלום לכוא שבת (3.25).** חווייה טלוויזיונית גם למי שאינו דתי. החזן אריה סובר הוא לא רק חזן מצויין בזכות עצמו אלא יש לו גם, שלוש בנות, העוזרות לו ב־שירה, והמישפחה תשמיע מ־שירי חנוכה. נוסף עליהם יו־פיעו גם רב וקבוצת עיוורים.

● **חידון הרמאדאן (7.00).** שידור מיוחד של טכס חלוקת פרסי החידון ש־נערכו בחודש הרמאדאן בטל־וויזיה. הטכס התקיים בחיפה, ועל בימת הכבוד ישבו נציגי שלושת הדתות. מתברר כי יותר מ־5000 מאזינים השתת־פו בחידון, מהם השיבו נכונה על כל שאלותיו יותר מ־650.

● **באה שבת (8.05).** באחרונה התפרסמה הזמרת עירית בולקא בעיקר בסיפורי

עירית בולקא

חזרה לשיר

הרכילות עליה, עד שלעיתים עלולים היו לשכוח איך היא נראית ונשמעת. הרב שמואל אבידור הכהן נותן הזדמנות לראות ולשמוע אותה בפינה הקבועה שלו.

● **גלגלים (9.20).** אחרי המתח הרב בפרק של השבוע שעבר של גלגלים, באות רגי־עה וירידת מתח ואיכות בפרק של השבוע. מצבה הנפשי של אריקה, השחקנית לי רמיק, מתערער, והיא לוקה בקלפ־טומניה מסוכנת. לאדם טרנ־טון, רוק הדסון, נודע מפי מז־כירתו על עתיד מיבחני הגי־סוי לנץ והעימות השבועי בי־נו לבין מנהלי החברה, ביגי־הם חותנו, מתפוצץ מחדש.

● **קונצרט (10.10).** כאשר נערך פעם דיון על קונצרט יום השישי, היה דוו־קא איש הספורט, אלכס גיל־עדי, שהמרחק בינו לבין ה־מוסיקה גדול ביותר, אחד ה־תומכים הנלהבים של התוכ־נית. "היא נותנת זמן מספיק לכל מיני עיסוקים בין גלגלים להוואי," טען בלהט. אולם, אין ספק שתוכנית זו היא אחת המוצלחות בטלוויזיה, ומצלי־חה לקרב את הצופים אל המו־סיקה הטובה. הערב תנגן ה־תזמורת הסימפונית של רשות השידור את הפתיחה ליאונורה מיספר 3 של לודוויג ואן בט־הובן, ואת מחזור השירים בין הדסים מאת פאול בן חיים, כשהסולניות הן רובין ויזל קפ־טוטו ומירה זכאי. המנצח הוא הוברט סודנט.

30.12

שבת

● **חידושים והמצאות (6.30).** שלושה פרקים בתוכ־נית קצרה ומתומצתת זו, ש־היא בת 15 דקות בלבד. הפרק הראשון הוא שוב בנושא מישי־טרתי — טביעת האצבעות של הצמיגים. על פי טביעת־צמי־גים אפשר לזהות איזו מכונית עברה בדרך, מאיזה דגם, שנה ותוצרת. צמיגי מכוניות מר־תירים אחריהם שרידים סמויים של שמן המספטף ללא־הרף מהגומי, שאותו אפשר לזהות באור אולטרה־סגול. לכל צמיג גם סימני־היכר פרטיים משלו שאין לשום צמיג אחר.

● **פסטיבל הזמר המזי־רחי (9.00).** כובש את המ־סך הקטן הערב בשידור ישיר מבית רוטשילד בחיפה. החלק הראשון של הפסטיבל ישודר עד לשעה 10.15. בהפסקה, ש־תימשך כחצי שעה, ישודר מבט ספורט ואחר־כך יימשך שידור הפסטיבל עד תום ה־שידורים. הפרק הראשון מוק־דש להצגת 13 השירים המת־חרים בפסטיבל. מרבית כותבי השירים הם מבני עדות המז־רח, אולם לא אנשי־מיקצוע.

הזמר המיזרחי

נגס בספורט

ביניהם: עקרת־בית, מוכר פלאפל, פועל יהלומים ואיש־מכירות. בחבר השופטים כמה ספרדים מיקצועיים, כמי שהיה איש הפלמ"ח ירוחם („הג'יג־ג'י") כהן ומי שהיה ח"כ חביב שמעוני, אולם גם אנשי בידור ושירה כמו יפה ירקוני ואריה לבנון. בין מגישי השירים אביבה ניר, אברהם פרהה, שי־מי תבורי, עליזה עזיקרי ואו־פירה גלוסקא. המנחים הם שני אנשי רדיו, רוויטל עמית ומל־אכי חזקיה. החלק השני של הפסטיבל בידורי יותר. מלבד מחרוזת של שירי הפסטיבלים הקודמים, שבה יופיעו בין ה־שאר גם משה הלל, לילית נגר ובועז שרעבי, תופיע להקה יוונית אורחת, יניגה, שאותה מנהלת סופרת ידועה ביוון ב־שם גברת פוטיאדו, ומרבית חבריה הם פרופסורים באוני־ברסיטה, עובדי מחקר ובעלי השכלה גבוהה. הלהקה הובאה לארץ על־ידי מישרד־החוץ. להקות ישראליות יציגו בפני האורחים טיכסי חתונה על־פי מסורת העדות הספרדיות ה־שונות.

פסטיבל הזמר המיזרחי: להקת יניגה
מוצאי שבת שעה 9.00

31.12

יום ראשון

● **נר שמיני (8.00).** הדלקת הנר השמיני של חנו־כה היא בגדר סקופ פרטי של הטלוויזיה. עד כה לא שמע איש, מלבד ידידיו, את שמו של הד"ר יואל סייפן. אולם לכבוד חג החנוכה התי־

ברירה: ג'ינספטין
שעה 10.00

רו שלטונות צה"ל את פירסום שמו של אחד מהרופאים שליוו את הכוח במיבצע יהונתן, ונ־תתו בגמל־התעופה של אנט־בה. על־יד סייפן נפצע חייל מכדור שנתקע בלחיו וחדר ל־

סקופ על

אנטבה

חוליות צווארו, וגרם את שי־תוקו המוחלט. במשך כל מהלך הקרב, שנמשך 51 דקות, היה עסוק סייפן בקרב פרטי מ־שלו: להציל על חייו של ה־פצוע שלו. סייפן היה מהאח־רונים שפונו מאנטבה. סיפורו מוצג בהדלקת הנר האחרון של חנוכה, שאותו הוא מדליק יחד עם אשתו וילדיו.

● **הכל נשאר במשפחה (8.30).** שוב חלק א' בסידרה בת שני חלקים. הגלולה המרה של ארצי. ההכרה בכישלון חלומו של ארצי באנקר היא גלולה מרה, שאותה מתקשה ארצי לבלוע. אך נסיונו לב־לוע משהו שימתיק את הגלו־לה כמעט שגורם את אובדן חיין.

● **ברירה (10.00).** סיפור נוסף מהסידרה שבע פנים ל־אשה. סנדרה ניומן כתבה תס־ריט המזכיר רומנים זולים סו־חטי דמעות. ג'אנט, השחקנית דיאנה פיירפאקס, היא אשה בת 45 נשואה ואם לשתי בנות: האחת נשואה, והאחרת צעירה יותר הלומדת בפנימיה. בעלה של ג'אנט הוא הבעל האידיא־לי, רופא נעים־הליכות האוהב את אשתו, ואולי נעים־הליכות מדי ואוהב מדי, השחקן ר־צ'ארד לינץ'. ג'אנט פוגשת ב־סטודנט צעיר, שהוא גם אמן, השחקן גאריק האגון הצעיר ממנה ב־21 שנה. היא מנהלת עימו רומן, ומה שמוציא אותה מכליה הוא העובדה שבעלה ממשיך לאהוב אותה ומתנהג אליה ללא דופי. כאשר היא מספרת לבעלה על הרומן ש־לה, הוא מתגלה כאדם מבין, ומציע לה לעבור ולהתגורר עם האמן הפרטי שלה ולשוב אליו אחרי שהרומן ביניהם ייגמר.

1.1

יום שני

● **השביעיה באומו קומתיים (5.30).** השביעיה מתארגנת לביקור בטירה עתי־קה, אשר נפתחה לקהל על־ידי הדוכס המחזיק אותה, כפי ש־עושים בעלי אחוזות רבים ב־אנגליה שידם אינה משגת להוציא את הכספים הרבים ש־באחזקת אחוזה וארמון. ילדי השביעיה יחד עם אלברט, ידי־דם המבוגר המתלבש כראוי לאירוע פתיחת האחוזה, מגי־עים למקום, והשימחה האמי־תית מתחילה כאשר בליבם עולה חשד כי בטירה שוכנים שדים ורוחות. הם אובדים ב־מבואות ובמבוכים, עוברים רגעים רבים של פחד, עד שהם

הגן הכנים

יזים לכלוב

מגלים מטמון מישפחתי אבוד המחלץ את הדוכס ממצוקתו הכספית. מפיקי הסידרה הצ־ליחו להכניס בדלת האחוריית גם כמה שעורי היסטוריה, בין סיפור משובה להרפתקה. ה־פרק צולם בטירה בהארפורד, שהיא אתר־צילומים מקסים, כוכבי הסידרה הם אלילי

השביעיה באומו קומתיים
שעה 5.30

ער באנגליה. סקופר, מנהיג השביעיה, הוא הילד־שחקן פיטר פירת, שעשה מה שיל־דים רבים חולמים לעשות: עזב את לימודיו כאשר החל מופיע בסרטים. בתפקיד מק־לוני מופיע הילד האמריקאי היחידי בסידרה, ברוס קלארק. המישנה למנהיג החבורה ו־איש־השרירים שלה גמישוני, הוא הילד־השחקן ברינפלי פורד, שהופיע כבר בכמה סר־טים וביניהם לצידם של חיים טופול ומרצ'לו מסטרויאני. ה־פרופסור בחבורה, השחקן מיי־קל אודרסון, הופיע כבר בסר־טים מוכרים כצ'יטי צ'יטי בנג בנג, והייה שלום מר צ'יפס. מייקל הוא מעין ילד־פרופסור גם בחיים, קורא ולומד הרבה בעצמו, ולבמת הצילומים של האוטובוס היה מגיע עם ספר לימוד לטיניות. בעת ההס־רטה הצליח מייקל להחזיר לכלוב כמה יונים שפרחו ממ־נו. הוא הביא נץ והיונים, ש־נבהלו מהנץ, מיהרו לכלוב הבטוח. סופגניה, הוא השמן המצוי בכל חבורת נערים. או־תו מגלם הילד־השחקן דוגלאס סימונדס, שהכל באנגליה מנכ־אים לו עתיד של קומיקאי. בי־לי, הילדה הנערית, היא ה־שחקנית ג'יליאן ביילי, שהרי פיעה כבר כמה פעמים בטל־ויזיה.

2.1

יום שלישי

● **למשפחה (7.00)** תוכנית המעניינת אפילו יותר מהתוכניות האחרות של למיש־פחה. בתיה עוזיאל מסבירה מה אפשר לעשות בלבד במיס־גרת המדור מלאכת יד, ואילו

האשה הערביה

ותקופת המעבר

סידור הפרחים של השבוע הוא סדירת־פרחים דקורטיבית ב־תוך צמיג־מכונית ישן. מרבית התוכנית מוקדשת לתקופת־ה־מעבר אצל האשה. עצם הצגת הנושא בפני האשה הערביה הוא חידוש אמיץ, שבו יכו־לים להתברך מפיקת התוכנית מיקה רביד, המשוחח על הנו־שא הד"ר עיסא מנצור, והמ־ראיינת סועאד קראמן. מנצור סוקר את התופעות של גיל־המעבר אצל הנשים, התופעות הנפשיות והמחלות הגופניות המתלוות אליו, ומציע כמה הצעות להעברת תקופה זו ב־נזק מזערי בלבד.

● **אלטון ג'ון (9.30).** לחסידי הזמר ההזדמנות לר־אות את הופעתו הציבורית ה־אחרונה. אלטון ג'ון החליט ב־גיל צעיר ביותר להפסיק ול־הופיע בציבור ובטלוויזיה, ול־התרכז רק בהפקת תקליטים. הטלוויזיה מביאה הערב את השידור האחרון שהקליט. שי־דור שהוא היסטורי לגבי מע־ריצי של אלטון ג'ון.

● **לו גראנט (10.20).** הסידרה שהחלה בצורה כה מוצלחת, מתחילה להיראות יו־תר ויותר כתערובת של הוואי חמש־אפס ותכנית חינוכית ל־ילדים — וחבל. בפרק של ה־שבוע, הנקרא הטירוף, חושש לו גראנט (השחקן אדוארד אס־נר), כי הלחץ שהפעיל על ג'ו רוסי, השחקן רוברט וולדן, להיות מעורב יותר בנושאי כתבותיו, הביא לכך שרוסי ייטול על עצמו סיכונים מיו־תרים בעת הכנת כתבת־תחקיר על מוסדות לחולי־נפש. אחד השחקנים הטובים בסידרה, ה־מגלם דמות מיוחדת־במינה אם־כי דקות ההופעה שלו מעטות, הוא השחקן המגלם את תפקיד ה„חיה", הצלם הזריז השובב והלא־מגולח של מערכת ה־טריבון. תפקיד זה מגלם ה־שחקן דריל אנדרסון, יליד ה־עיר סיאטל שבמדינת וושינ־גטון. אנדרסון טוען כי הח־ליט כבר בגיל חמש להיות שחקן, כאשר נודע לו כי גיי־בורי הסרטים בטלוויזיה אינם מתים אחרי שיורים בהם.

„גד" הפצה מציע:

אהבה, כסף, פרסום, שחיתות, מאבקים, יופי, מזימות, עוצמה, הימורים, מכוניות — כל זאת ב„גלגלים", רב־המכר עוצר־הנשימה, ספר המתח הטוב ביותר שכתב ארתור היילי („נמל תעופה"). הספר שלפיו נעשתה סידרת הטלוויזיה.

להשיג בכל מקום שבו מוכרים ספרים טובים

לחנויות: „גד" הפצה בע"מ, טל. 03-33680

במדינה

תאונות

קריאה למילחמה כוללת

מנתח־המוח הזדעזע מן הקטל בדרכים, והכריז עד מילחמת־חורמה

מני הוא ילד בן 10. הוא אוכל, שותה וגדל — כמו כל ילד אחר. אך מני לעו־לם לא יהיה כמו כולם. כי מני הוא „צמח" הוא אינו מגיב, אינו צוחק ואינו מדבר. מוחו אינו מתפתח.

לפני ארבע וחצי שנים נפגע מני בתאו־נת־דרכים. אז הגדירו אותו „פצוע ראש, אין סכנה לחייו". בתחילה חיכו לשינויים, ואחרי חצי־שנה מסרו להורים: „אין תיקווה". מאז הוא שוכב בבית־החולים „הדסה" בירושלים, באותה מיטה ובאותו מצב. כיום גופו מעוות. לפעמים הוא פו־לט קריאות שונות מפיו. הוריו והצוות הרפואי המטפל בו יודעים להבחין בין קריאות בכי לקריאות שימחה, וזהו הקשר היחידי של מני עם העולם.

זרים שרואים את מני, מזדעזעים. אמו, המטפלת בו כל השנים במסירות עצומה, אומרת: „כואב לי שמגיבים כך, אבל מוכרחים להראות את זה לאנשים. אולי זה יזיז משהו, ויתחילו לעשות לתיקון המצב בקשר לתאונות־הדרכים."

בארץ יש עוד מאות אנשים במצבו של מני, ילדים, מבוגרים וזקנים. יש גם נפג־עים אחרים: נכים בכיסאות־גלגלים, משו־תקי וקטועי־גפיים, עיוורים. יש שפגיעתם אינה חיצונית אך הם סובלים כאבים בל־תי־פוסקים כל ימות השנה.

הלילים רבים. כל אלה, אך חלק מן העובדות העומדות מול הטענה המוכרת:

מני לפני הפציעה
ילד —

„לי זה לא יכול לקרות." בעשרה החוד־שים האחרונים זה קרה ל־14,889 בני־אדם בארץ. עובדה נוספת: מיספרם ה־כולל של „חללי הכבישים" בישראל עד היום עולה על מיספרם הכולל של הנופ־לים במילחמות ישראל.

מול העדויות הקשות והכבדות הללו החליט לקום אזרח ישראלי, פרופסור משה פיינסוד, ולפתוח במילחמת־חורמה בתאו־נות־הדרכים.

פרופ' פיינסוד (39), הוא מנתח־מוח ירו־שלמי, שבשנות עבודתו טיפל כבר במאות נפגעי ראש ובכללם במני הקטן. בתחילה ניסה לזעזע שרים וחברי־כנסת, כתב מיכתבים וחיכה לתשובות. משרד־הבריאות הוא מחכה לתשובה עד היום, וכמוהו גם מחברי־כנסת רבים. הם לא טרחו כלל לה־שיב על המכתבים שנשלחו אליהם.

כזרה ושפעת. מול אדישותן של ה־רשויות החליט פרופ' פיינסוד להפוך את נושא תאונות הדרכים מילחמה ציבורית. „המילחמה הראשונה בחשיבותה לעם יש־ראל בימים אלה," כדבריו.

טענתו העיקרית היא נגד ההת־ייחסות לתאונות דרכים כאל „מכה מש־מיים", כזו שאין כל אפשרות להילחם בה. התייחסות כזו גורמת אדישות. „כאשר הודיעו על סכנה של כולרה בארץ," הוא אומר, כולם קמו, פירסמו בטלוויזיה, נת־נו מודעות־ענק בעיתונים. וכל זה — בגלל מחלה שאפשר לגמור אותה בשתי גלולות. ובהתחלת החורף, כולם נכנסים לפאניקה בגלל השפעת. אבל תאונות דרכים? זה הפך נתון שאין עליו עוררין. קוראים ב־עיתון על אסונות ואפילו לא נאנחים."

סיכומי המישטרה לעשרה החודשים ה־אחרונים של 1978, מורים על אשמתו ה־ברורה של האזרח הישראלי, נהג והולך־רגל גם יחד. ב־24 אחוזים מהתאונות (כ־64,000) מעורבים הולכי־רגל; ב־16% מהן הוכחה אשמתו הברורה של הולך־הרגל, וב־8% — נאשם הנהג.

30% (5,256) היו תאונות בצמתים, ו־12% בעקיפות, כלומר אי־ציות לתמרורי תנועה. שוב — מחדל של הנהג. 24% מן התאונות נבעו ממהירות מופרזת, ו־8% מאי־התחשבות במעברי־חציה.

המסקנה המתבקשת ממיספרים אלה: מילחמתו המתמדת של הנהג הישראלי בכבכיש בהולכי־הרגל, בכל מכונית שמעזה לנסוע לפניו, ובעיקר בכל מה שמסמל את המישטרה — התמרורים הדראקוניים וכו'.

הקהיית החוד. פרופ' פיינסוד מת־ייחס לתאונות־הדרכים כאל אוייב, ובאו־ייב יש להילחם בכל האמצעים האפשריים. „כפי שבמילחמה מדינית יש הצדקה ל־שוטרי־חרש, גם כאן יש הצדקה לכך, ו־אפילו יקראו להם ‚מלשינים'," הוא אומר. „תוקם מיליציה אזרחית של מתנדבים, שיודרכו על־ידי המישטרה. הם יעמדו ב־קרנות־רחוב ובצמתים, וידווחו למישטרה

מני אחרי הפציעה
— בלי עתיד

על כל עבריין־תנועה. דיווחיהם יקבלו תוקף חוקי, ויוכרו כעדות בבתי־מישפט." זוהי הצעה מיספר אחד.

ההצעה השנייה: החשת הדיון בבתי־המישפט, על־מנת למנוע „הקהיית חוד העבירה". הצעה שלישית: „העונשים של היום, חומרתם גובלת בגיחוך," הוא או־מר. הוא מציע להעלות את שיעורי הקנ־סות לאלפי לירות, ועד לתשלום הקנס „להעניש את הרכב" — כלומר, למנוע כל אפשרות של נסיעה במכונית שהיתה מעורבת בתאונה. הוא מביא לדוגמה את גורודיש, האלוף שמואל גונן. כשזה היה אלוף פיקוד ההדרכה והחליט להילחם ב־תאונות, ירד מיספרן למחצית. כמוהו גם הסנאטור ריביקוף, בארצות־הברית. בהיר־תו מושל מדינת קונטיקט, הפחית את מספר התאונות במדינתו ב־50%.

מישדרי־שירות. ברור שתתעורר טע־נה ציבורית, שתדרוש הורדת מחירי החל־פים הבטיחותיים, אך מראש אפשר לציין כי רק 3% מכלל התאונות נבעו מבעיות מכניות ברכב, אולם הורדת המחירים לא תשנה הרבה.

הצעותיו של הפרופ' פיינסוד הן בגדר פתרונות מיידיים לבעייה אך לגבי העתיד, לדבריו, „החינוך הוא אבן־היסוד לשינוי."

קובל סגן־ניצב בוגלר, ממדור התנועה במטה הארצי: „למה כשמספרים בעיתון על הרוגי תאונות נותנים לזה ארבע שו־רות וכותרת קטנה, ולסיפור פיקאנטי נות־נים מודעה ענקית ובולטת?" פרופ' פיינ־סוד: „על ‚החצי השני' מדברים שלוש פעמים ביום, מותחים ומצחיקים את הצי־בור, אבל אף פעם לא חשבו לתת מישדר שירות נגד תאונות־דרכים. „הממשלה חיי־בת לחשוב על כך," אומר הפרופסור, ומו־סיף: „חייבים לגרום לזה שההתייחסות לעבריין־תנועה תהיה שווה להתייחסות לעבריין פלילי — נידוי חברתי."

רבים מתקשרים אליו ואומרים: „אני אתך." „והוא קורא לתושבי המדינה: „הציפו את חברי־הכנסת במיכתבים וב־קריאות. אל תניחו להם, עד שלא תהיה להם ברירה אלא להואיל ולהתייחס לעניין במלוא הרצינות הראויה."

קולנוע

סרטים
גם ביום וגם בלילה

המסורת אומרת, שכאשר מגיע לישראל סרט מארץ אכסוטית נשכחת כמו ברזיל הרחוקה שכימעט אינה מוכרת בארץ מבחינה קולנועית, מן הדין להתייחס לעניין כאל חגיגה גדולה, שכן מצפים שיהיה זה סרט אמנותי.

ובכן, בקרוב עומד להיות מוצג בישראל, סרט מתוצרת ברזיל. ולא סתם, אלא סרט שנעשה על־ידי במאי בן 23 בלבד, בשם ברונו בארטו. ולא סתם של במאי צעיר, אלא סרט מבוסס על רומן של ה־מפורסם בסופרי ברזיל, ז׳ורז׳ה אמאדו, שנכתב כאשר הבמאי היה בן 11 בלבד.

כל הנתונים מצביעים על תוצר מהפכני בלתי רגיל, שהצגתו בארץ היא תוצאה של העזה שאינה שכיחה, סרט שמיועד לאניני טעם בלבד, ומי שאינו מתעניין במיוחד באמנות הקולנוע, צריך להיזהר מפניו.

אם כן, זה המקום להרגיע את כל החששים. דונה פלור נשואה לשניים הוא בראש וראשונה סרט מסחרי, סרט ש־21 מיליון ברזילאים נהרו לראותו, ואחד הסרטים הלא הוליוודיים המעטים שזכו בהצלחה בארצות־הברית בשנה האחרונה.

בארטו הוא אומנם במאי צעיר מאד, אבל הוא עושה סרטים כבר שנים רבות, וזה די ברור, אם מביאים בחשבון, ש־אביו הוא אחד המפיקים והמפיצים המבוססים ביותר בברזיל. אשר לאמאדו, שסיפורו משמש בסיס לסרט, הוא אומנם נחשב פעם מהפכן גדול, זכה בפרס סטאלין לשלום והיה מנהיג במיפלגה הקומוניסטית הברזילאית. אבל היום, שבע תהילה ורומנים שתורגמו לכל שפות העולם, הוא מעין דמות אב, שסיפוריו הציבעוניים מספקים את תיאבונם האקזוטי של כל אותם שמנסים לראות בברזיל את ארץ הקרנבל הניצחי. מובן שיש באמאדו הרבה יותר מזה, אבל באיזו מידה נחשפות השכבות האחרות, זה כבר עניין שתלוי בחופר.

דונה פלור נשואה לשניים הוא סיפור שיכול לספק את כולם. סיפור שמצד אחד מבדר וגורם נחת לפאלוקרטים (עובדי אליל האבר) למיניהם, ועם זאת אינו שוכח גם את הדרישות הטבעיות והלגיטימיות של האשה. כל זה באווירה סקסנית, תוססת, צבעונית ורועשת של קרנבל.

מעשה בדונה פלוריפדס, הנאה, הלטפנית והמתוקה, מורה לבישול, חטובת מראה, שנישאה לדון ולדמירו, מהמר, נואף, שתיין, סמל הפיתוי והניבזות (ההגדרות הן של אמאדו עצמו). היא עמלה ביום, מכינה עבורו מטעמים ומציעה את מיטתו, ואילו הוא מהמר בקאזינו, ואת מה שנותר מכספו מבזבז על יצאניות. בזמנו החופשי הוא מספיק אפילו לשכב גם עם כמה מחניכותיה של רעייתו המסורה.

עד אשר ביום אחד, בתום קרנבל סוער, נכנעים הכבד המורעל, הלב שעבד שעות נוספות והאבר שלא פסק מלפעול, לעייפות הטבעית של החומר, ולדמירו, המוכר יותר בכינוי החיבה שלו ואדיניו, נופח את נישמתו באמצע מחול זימה.

השכונות הרכלניות עולות על שכלב הטומאה הלך לעולמו, השכנים מהללים את מעלליו בקינאה לא מעטה, ואילו דונה פלור, למרות כל לילות השימורים וכאבי הלב שספגה ממנו בחייו, מתאבלת על הגבר האחד והיחידי, שלא היה עוד דוגמתו.

שנה היא עוטה שחורים, ואחר־כך, במלצת השכנות ובעידודן של הידידות, היא נישאת לדון תיאודורו, רוקח השכונה. זהו איש נבון ומשכיל, שיודע הכל על מהלכם של כוכבים בשמיים ועל פלירות נימוסין על פני האדמה, איש שמיטיב להדביק תוויות על מגירות, כדי שיהיה סדר, וחובב מוסיקה קלאסית מושבע, שמבלה עיתותיו הפנויות בנשיפה לתוך בסון, עם זיופים קלים פה ושם.

הטוב שבשני העולמות. לכאורה, הגיעה דונה פלור סוף כל סוף אל הנמנוחה ואל הנחלה. יש לה בעל אוהב ומסור, היא מטופחת ונאה, פורחת וזורחת. אלא שכאשר יורד הלילה ונכנסים למיטה, זה נראה קצת יותר כמו עבודה, וקצת פחות כתענוג. ואחרי ערב מעייף במיוחד, היא מעזה לקרוא, בסתר לבה, לרוחו של ואדיניו השובב, שכל דקה במחיצתו היתה אש ולהבה, גם אם ספורות דקות אלה היו.

באיזו שהיא פינה של עולם הצלליים האגדי, נשמע קול תפילתה החרישית ומייד נשלח אליה מבוקשה. ואדיניו עירום כביום היוולדו, ומגיע כשהוא מוכן מייד להיכנס לפעולה. דונה פלור המומה. היא לא ציפתה לתגובה כה מהירה, היא אינה יודעת אם מותר או אסור, ובכלל — לא נעים. היא יכולה לראות את בעלה המנוח במערומיו, עם כובע על ראשו, מסדר את שמו במראה, ליד הבעל החי, שאינו רואה מאומה, כי ואדיניו נועד רק לעיניה ולגופה של דונה פלור. דונה פלור מתגברת על לבטיה ובוחרת לטעום, בסופו של דבר בטוב שבשני העולמות. ביום, את הלחם הלבן המרווח בחמאה של הרוקח המרובע, ובלילה את התבשילים המפולפלים והמפתיעים תמיד, של ההולל הנמת.

את כל הסיפור הזה מתבלים בקצב הסאמבה של צ׳יקו בוארקה, מן המלחינים הפופולריים ביותר של ברזיל, ובצבעים עזים של עיר שדה קטנה, בשם סאלבדור, והתוצאה היא, כהגדרתו של הבמאי בארטו באחד הרעיונות שמסר לעיתונות הצרפתית: „סרט שלמראהו, חולם כל גבר לה־יות כמו ואדיניו, וכל אשה רוצה להיות דונה פלור.״ במילים אחרות, כל גבר רוצה להתהולל, להמר, להשתכר ומעל לכל לשגע נשים במיטה, ואילו כל אשה חולמת על שני בעלים, אחד לברכי ייצוג, והשני לצרכים אינטימיים יותר.

בארטו ודאי יודע על מה הוא מדבר. דונה פלור נשואה לשניים הוא הלהיט הקולנועי הגדול ביותר שידעה ברזיל עד היום. ולא רק ברזיל. נראה ששילוב של העזה מינית פיקנטית עם נימה מוסרית מסורתית, מצא הדים גם בשאר חלקי העולם, ואפילו מבקרים חמורי סבר הירבו לדבר על „שימחת החיים, הרוח התוססת, הציוריות, והחביבות״ של הסרט כולו.

סוניה בראגה, שגילמה בטלוויזיה הברזילאית דמותה של גיבורה אחרת של ז׳ורז׳ה אמאדו, גבריאלה, בהצלחה מסחררת, ז׳וזה וילקר ומאורו מנדונסה, ב־

(המשך בעמוד 50)

סוניה בראגה (דונה פלור) וז׳וזה וילקר
הבעל משרת אחרי המוות

ואדיניו (ז׳וזה וילקר) מתחזר בבית־בושת
חלומו של כל גבר

קומדיה עצובה

בלפר (גורדון, תל־אביב, ישראל) — קומדיה קטנה ועצובה זו, היא תולדה של כל־כך הרבה פשרות, ויכוחים וסיכסוכים, עד שהתוצאה הסופית נראית כמו תאונת־דרכים, שממנה יצא הקולנוע הישראלי עם אחוז נכות נוסף.

שלמה בלפר, גיבור הסרט, הוא קיבוצניק צעיר שחולם להיות כמו אביו, אביר ההון והתחילה בשוק החופשי. זאת משום שהוא בטוח, כי אבא בלפר הוא נער שעשועים שמתגורר בוונצואלה. במהלך הסרט מסתבר, שאבא אינו משתעשע, ואינו נער, ואילו הבן שמעדיף מצלצלין על אידיאלים, זוכה אומנם במבוקשו, אבל אינו נהנה ביותר מן הזכייה.

זה כימעט סיפור מוסר ישן, אילו טרח מישהו להתעסק באמת במוסר. אלא שהחיים בקיבוץ מול החיים בעיר, מוצגים לפי המושגים הקלושים ביותר של סיפורת המשרתות. בקיבוץ כל אחד דוחף את אפו לענייני השני, בעיר מסתובבים המיליונים ברחוב ומחפשים את זה שיועיל להרים אותם מן המדרכה, אבל המחיר על כך הוא חותן רודן וכלה שתלטנית.

לא רק מוסר חסר בסרט, אלא גם דמויות. כל אחד מן הטיפוסים המסתובבים מול המצלמה מצטיין באטימות מרבית. קורותיהם חסרות עניין ושרירותיות לחלוטין, כאילו מטה קסם של פיה קושר ומנתק יחסים. מטה זה פועל אך ורק כאשר התסריט זקוק לזריקת־עידוד שתחזיק אותו בחיים עשר דקות נוספות. לפרקים, נדמה כאילו מצפים מן הצופה שיצחק, אבל אין יודעים איך לדגדג, ולפעמים כימעט שיש נטייה לצבוט את ליבו, אלא שכחו היכן נמצא הלב.

קשה אפילו לכעוס על סרט שהוא כל־כך פושר, חסר צבע ומשמעות, סרט שכל המשתתפים בו, כולל גדי יגיל, טליה שפירא ואבנר חזקיהו, נראים קצת נבוכים, קצת המומים, קצת מופתעים, וחסרי ביטחון במה שהם עושים.

נראה שלטובת כל הנוגעים בדבר, ובעיקר לטובתו של התסריטאי־במאי יגאל בורשטיין, מוטב להניח לסרט הזה לחלוף במהירות מן הבד ולשכוח שהיה קיים אי־פעם.

שפירא וחזקיהו — החברה והאב

קולנוע

(המשך מעמוד 49)

שלושת התפקידים הראשיים קצרו לא פחות שבחים, ואין זה מפליא, מאחר ש־הסרט נשען בעיקר על שלושה תפקידים אלה.

האם והזונה. רק צד אחד לא שבע נחת מכל הפרשה, ואלה הם הברזילאים המחקדמים. „זאת אפולוגיה של בן ה־שוליים, הבטלן, הפרזיט, שמחפה על טפי־לותו במידה זו או אחרת של קסם אישי," הם זועמים. „זאת השקפת עולם של מי שמחזיק עדיין בדיעה, כי מקומה של ה־אשה במיטבח, וכל מה שהיא רוצה בחיים מסתכם בבית מטופח ובעל מנומס ביום, ואבר זקוף בלילה. בקיצור, השילוב הישן של האם והזונה."

אפשר אולי להבין את הכעס, אם זוכ־רים שברזיל סיפקה לפני תריסר שנים ויותר, כמה מן הסרטים הנועזים והמפכ־ניים ביותר של התקופה. יוצרים כמו גלאובר ורושה, נלסון פריירה דוס סאנ־טוס או קארלוס דיאגס, הדהימו בעוצמה שהפיקו מאגדות העם הברזילאיות וב־מוסר ההשכל המהפכני שסיכן במיקרים רבים, את בטחונם האישי, והפך את חלקם, למשך שנים ארוכות, מנודים מארצם.

כל מי שראה את בקולנוע כלי שישליט מישטר חדש בברזיל, וביטוי מתקדם ביו־תר לאמנות הברזילאית, אינו יכול שלא לכעוס, כאשר צעיר כמו בארטו, שצמח בתוך התעשיה ונהנה מן היתרונות וההילה שבנו אחרים לפניו, כורת ברית ידידות אמיצה עם טעם הקהל הרחב ומוותר על אידיאלים נשגבים יותר.

בימאי ויידר
להיות קרוב לבית

ירט החדש ביותר של הבימאי בילי ויילדר (הדירה, כותרת ראשית), הוצג לראשונה בפסטיבל הסרטים בקאן. הסרט הנקרא פדורה עורר תגובות מעור־בות ביותר בין קהל הנוכחים בפסטיבל. מצד אחד, אלה שקרובים ליצירתו של ויילדר לא התקשו לראות בסרט מעין סי־כום של קאריירה (ויילדר הוא בן 72), הצהרה אישית בכל הקשור לתעשיית הסרטים והשפעתה על העובדים בה. אח־רים הסתייגו במקצת, מפני שויילדר, כ־דרכו, לא התגלה גם הפעם כבמאי מהפכ־ני או חדשן, ובהתאם להשקפת העולם שהיתה לו תמיד, העדיף שוב את מה שיש לו לומר, על פני הלהטוטים החדש־ניים מחובייב המציאות, בקולנוע המודרני.

מאחר שגיבורת הסרט, פדורה, היא כו־כבת ניצחית מן הסוג של גארבו או דיט־ריך, והסרט מספר על נסיון נפל של מפיק להחזיר אותה מפרישתה, אל הבד, קל מאד לעשות השלכות ממה שקורה על המסך למה שקורה בחיים. בסרט, אומר המפיק הוותיק שמתקשה למצוא מממנים לסירטו החדש: „היום נותנים כסף רק למי שיש לו זקן ועדשת זום." במסיבת העיתו־נאים שלאחר הסרט, קם עיתונאי צרפתי מזוקן, שהוא גם במאי לעת מצוא, ותבע בקולי קולות את עלבון עמיתיו. ויילדר הסביר בקור רוח, שאינו מסכים בהכרח עם כל מה שדמויותיו אומרות. אך מאו־חר יותר, הוסיף: „אני פשוט חושב ש־אלא שלצופה הישראלי, לפחות, אין שום עילה להתלונן. לולא היה בארטו נוקט דרך זו, רבים הסיכויים שהקולנוע הברזי־לאי, היה ממשיך להיות מנודה ממסכי הארץ לשנים נוספות. עתה, אם אומנם יזכה הסרט גם בישראל בתגובה נוסח זו שקיבלה את פניו בעולם, יש סיכוי ש־יימצא מישהו נועז, שינסה להביא גם סרטים ברזילאיים מסוג אחר.

שחקנים
עם תחתונים ובלעדיהם

שבועון הבידור האמריקני ורייטי מדווח מקנדה על מעלליו האחרונים של כוכב הקולנוע הבריטי כבד הגוף, אוליבר ריד. ריד, המצלם בקנדה סרט חדש, סעד את ליבו באחת המיסעדות של מרכז העיר טורונטו, בחברת ארבעה מידידיו. במשך הארוחה חוסלו חמישה בקבוקי יין, ומשק־אות אלכוהוליים אחרים, ואחרי סיום ה־סעודה המלכותית, החליט ריד לשוב ל־מלונו, כשהוא לבוש בנעליו, חולצתו, עניבתו, ותו לא.

מראה הישבן החשוף של הכוכב הנוצץ, גרם פקקי תנועה במרכז העיר, עד ששני שוטרים קנדיים, מחייכים מאוזן לאוזן, הובילו את השחקן בשלום אל חדרו שב־מלון.

לקראת הערב כשאדי האלכוהול, עדיין משרים עליו תחושת עירפול נעימה, הכריז ריד בגאווה, שיחסיו עם מישטרות העולם היו תמיד יחסים מפתיעים ביותר. „רבים כבר אסרו אותי, ורק לכבוד העיר טו־רונטו ייחשב, שאדם יכול ללכת ברחובו־תיה בלי מכנסיים, ולא לסיים את הלילה בכלא."

כאשר נשאל ריד מה גרם לו ליטול יוזמה מקוררת כל־כך, היתה תשובתו: „עוד כשהייתי ילד, לימדה אותי אמי כמה חשוב להעלות חיוך על פני אנשים."

תדריך
חובה לראות:

תל־אביב — רוקמת התחרה, שומר היערות, 1900, אשה לא נשואה.
ירושלים — רוקמת התחרה, התפוז המיכני, ג'וליה.
חיפה — זוהר בדשא, אשה לא נשואה.

תל אביב

★★★★ **רוקמת התחרה** (מוזיאון, צרפת־שויץ) — ספרית צעירה מגלה שכל אהבתה אינה יכולה לגשר על פני התהום המפסידה בינה לבין סטודנט צעיר למדעי הרוח, שעימו היא חיה. סרט רגיש ונבון של קלוד גורטה, עם איזבל הופר בתפ־קיד הראשי.

★★★★ **שומר היערות** (צפון, ברית־המועצות—יפן) — האדם כחלק מן הטבע, מול האדם ככובש הטבע, באחד הסרטים האפיים היפים ביותר של השנים האחרונות. פרי עטו של הבמאי היפני אקירה קורוסאווה, ומצולם במרחבים ה־אינסופיים של סיביר.

★★★ **דירה לשניים** (סטודיו, אר־צות־הברית) — רקדנית בדימוס ובחה־קטנה מחלקות דירה צנועה עם שחקן שאפתן. קומדיה גדושה הברקות לשוניות של ניל סיימון ומישחק בהתאם של מאר־שה מייסון וריצ'ארד דרייפוס.

ירושלים

★★★★ **התפוז המכני** (ירושלים, אנגליה) — סטאנלי קובריק ואנתוני ברג'ס שואלים באיזו מידה מותר ליטול מן ה־אדם, ולו הניבזי והמופרע ביותר, את זכות הבחירה בין הטוב לרע, בסרט וירי־טואוזי, שנועד רק לבעלי עצבים חזקים.

חיפה

★★★ **אשה לא נשואה** (אורה, אר־צות־הברית) — ג'יל קליבורג בדמות אשה הנאלצת לפתע לעמוד על שתי רג־ליה, אחרי שחייתה 17 שנים כרעייתו של מישהו אחר. קצת שיטחי וקצת הומוריסטי אבל רגיש ואינטליגנטי.

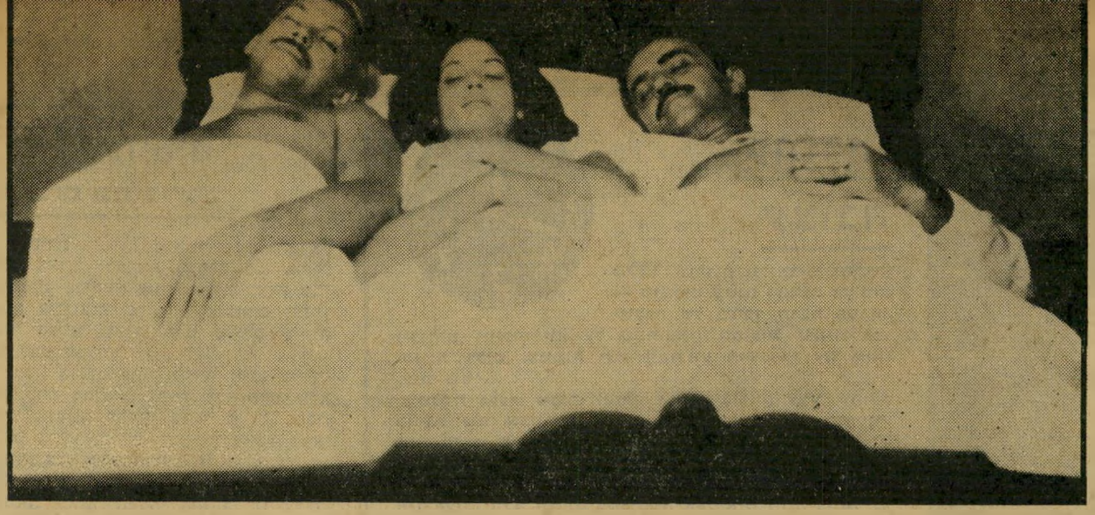

מאסו מנדונסה, סוניה בראגה וז'וזה וילקר
הנישואים האידיאליים

אוליבר ריד בפסטיבל קאן
החינוך של אמא

מישפחת העורלות

דמיון חזותי למייק ג'אגר או דייוויד בואי, אינם מקנים אוטומטית כישרון יוצא דופן."

ויילדר, שהיגר לפני 44 שנים מגר־מניה לארצות־הברית, נחשב אחד התו־שבים המכובדים ביותר של עיר הסרטים. הוא כבר הקדיש בעבר, סרט שלם ל־תעשיית החלומות ולקורבנותיה, בשם שדרות סנסט, הסיבה לשובו לנושא זה עתה, בעיניו לפחות, פשוטה. „אחרי כל־כך הרבה שנים, זה העולם שלי, אני מכיר אותו היטב ואין לי שום צורך לחטט בהיסטוריה, כדי לדעת מה קרה, מתי והיכן. היכרתי אישית את כל האנשים שהקימו את העיר הזאת, את מאייר ואת וורנר ואת צוקור. אני עדיין חולם לע־שות סרט שיעסוק ברציונות בתולדותיהם, משהו כמו שורשים. אם לומר את האמת, גם אנחנו היינו בהוליווד כעבדים. כמו הכושים, הגענו הנה בספינות, אבל אנחנו זכינו להשתחרר מן הכבלים מהר יותר, וניתנה לנו האפשרות לבחור בין אדון אחד לשני."

בראיון לעיתונאי הצרפתי מישל סימן, ממשיך ויילדר ומספר, שיום אחד עוד יע־שה סרט על שושלת מלוכה קולנועית, משהו כמו מישפחת פורסייט. „אבל אני אקרא לה מישפחת פורסקין (בעברית: עורלה), כי הרי כל המלכים הללו הם יהודים."

צוואה קולנועית

כ שמזכירים לו שאיליה קאזאן עשה כבר דבר דומה בטייקון האחרון הוא משיב: „עם כל הכבוד שאני רוחש לקאזאן, הוא עשה שגיאה גורלית אחת בסירטו. כאשר הוא מראה את מפיק הסרטים, שהוא גיבור הסיפור, צופה בצי־לומים מתוך סרטים ומאשר הפקה של זבל, הוא טועה טעות חמורה. האנשים שגיהלו אז את הוליווד ידעו יותר מדי טוב את מלאכתם, כדי שיעשו מישגים שכאלה."

אולי יש בכך משהו מן הנוסטלגיה האישית של ויילדר לאותם רודנים כל יכו־לים, אשר כדבריו, „עם כל בורותם, היתה בהם התלהבות ללא מיצרים, נכו־נות לסכן הכל, כדי לעשות משהו ש־האמינו בו." היום, כשפס דור זה, הת־קשה ויילדר למצוא, ולו אולפן הוליוודי אחד, שיהיה מוכן לממן את פדורה. הוא עשה את הסרט כולו באירופה, קורבן לא מבוטל עבור איש שהכריז תמיד, כי הוא מעדיף לעבוד קרוב לבית. „דויד לין, במאי דוקטור ז'יוואגו, אוהב לחיות תחת אוהל באמצע המידבר, ללא מים, ואם לא מצא סערה מתאימה באירלנד, כשעשה את בתו של רייאן, הלך לחפש אותה ב־דרום אמריקה. אני זקוק למים זורמים כל יום, ולעיתון הבוקר עם הקפה, שאם לא כן אני מרגיש מוזהם ומנותק מן ה־עולם. איזו הנאה זו לצלם סרט בפאריס, כשהעיר פרושה מתחת לאפך ולך אין שהות ליהנות ממנה. חוץ מזה, אני מת־געגע הביתה, לחדשות של ולטר קרונקייט ולמישחקי הבייזבול, לאוסף הציורים שלי (המפורסם בזכות עצמו) ולמשחק הבריג' שלי, בקיצור לכל השיגרה שבה התרגלתי לחיות שנים רבות כל־כך."

באיזו מידה מהווה פדורה סיכום, או שמא סירטו הבא יהיה הסיכום האמיתי? זה כלל אינו מעניין את ויילדר. „בגילי, אני יכול לקוות שאגמור עוד סרט או שניים, אבל אין לי שום כוונות להוותיר אחרי צוואה קולנועית רבת משמעות. הייתי רוצה, בסך הכל, לשעשע את ה־אנשים בכמה סיפורים הקרובים ללבי. אני זוכר, שכאשר ישבתי באולם החשוך, יחד עם הקהל שבא לראות את חמים וטעים הרגשתי תחושה נפלאה לשמע ה־צחוקים הרועמים. בעיני, חשוב יותר לש־מוע אדם יוצא מסרט שעשית ואומר: בילית שעתיים נפלאות ואשוב לראות את הסרט עוד פעם, מאשר לקבל את כל הפרסים שבעולם."

שימי "ידי" בתוך ידך

שימי את קרם הידיים החדש "ידי" בתוך ידך ... ותרגישי מיד בהבדל.
זהו קרם טיפוח הנספג בתוך ידייך טוב יותר מכל קרם אחר.

★ הניחוח — נעים ועדין במיוחד.
★ מגן על ידייך מפני מים וחומרים כימיים.
★ מטפח ומעשיר את עור ידייך ומשאיר אותן נעימות למגע.

"ידי" קרם הטיפוח החדש של תיא — קבלי אותו בשתי ידיים. הוא הקרם הטוב ביותר להן.

להשיג בתמרוקיות מובחרות, בסופרמרקטים ובבתי המרקחת.

מחיר מומלץ לצרכן: **18.70** ל"י. ללא מ.ע.מ.

תיא

חדש: YADY – קרם הידיים של תיא.

„הוא היכה אותי עם צינורות ברזל... הוא שרף אותי בברזל מלובן... הוא שכב עם אחרת בנוכחותי... אבל אני אהבתי אותו..."

מוניקה סלחה תמיד

מוניקה מייברג־אבוטבול היא רק בת 24, אבל למודת־נסיון ואכולת מרירות ורגשי־נקמה, שאולי לא תשתחרר מהם לעולם.

„אף פעם לא ידעתי מה זאת סטירה," סיפרה הבחורה אדומת השיער. בביתה ב־ארגנטינה לא חסר לה דבר. כבת יחידה, שאביה נפטר לפני שנים רבות, השתדלה אמה האמידה להעניק לה את כל שרצתה. כשעלתה לארץ, בגיל 18, לא ידעה הגערה בעלת המבט התמים כל דאגה. אמה ש־נשארה בארגנטינה היתה שולחת לה סכומי־כסף מדי חודש, כך שיכלה בלב שקט ל־התמסר לעבודתה בקיבוץ מעין־צבי ול־לימודיה באולפן.

כשהיתה בת 20, היתה העברית עוד מגומגמת בפיה. לכן עבדה בבית־חרושת

האשה מוניקה כיום בת 24, ונחו־שת החלטה, כי לעולם לא תחזור אל בעלה. האם תקבל גט ממנו?

הבעל אברהם אבוטבול, כאשר עבד כמלצר באולמי דולפין ברמלה. עבר מעבודה אחת לעבודה שנייה.

אהיה אחר." אז גם התגלה לה כי הוא צעיר ממנה בשנתיים, אולם עובדה זאת לא הטרידה אותה. היא היתה מוכנה ללכת רחוק, לדבריה, כדי להעניק לבעלה בית חם וילדים.

דיבורים מאחורי הגב

אברהם שירת אז בצה"ל, בשירות סדיר, ומוניקה עבדה במשק־בית. „כאב לי לעבוד בעבודה כזאת, כי אינני חסרת מיקצוע," אמרה, אבל למענו, למען שנינו, הייתי מוכנה לעשות הכל. אך הוא לא ידע להעריך את זה. אם הייתי חוזרת חמש דקות יותר מאוחר, והוא היה כבר

הפכו החיים שלי לסבל אחד גדול. הייתי נגררת אחריו לכל מקום, לא ישנו בבית כי פחדנו שיתפסו אותו. ישנו על חוף־הים ועל מדרגות בתים. אני הייתי כבר ב־חודשי ההריון האחרונים, לא יכולתי לס־בול יותר ונסעתי לאמי בארגנטינה. תפסו אותו שוב ואמי חשבה שמוטב יהיה אם אלד את הילד בארגנטינה, ואולי אחרי שיישב בכלא יהיה בנאדם חדש."

לפני צאתה לארגנטינה הלכה מוניקה לרופא, סיפרה לו על חודשי נדודיה ב־רחובות ועל תזונת הרעב שלה באותה תקופה. הרופא, שהודאג ממצבה, הכין אותה לקראת לידה קשה. ואמנם, מוניקה ילדה את ילדה בניתוח קיסרי, ואחרי שיב־עה חודשים חזרה לארץ. „ידעתי," הסבירה, „שאם הוא אוהב אותי ואת הילד, יגמור אז רציתי לעזוב אותו, להתגרש, אך אמי שיכנעה אותי לא להשאיר אותו בחוץ־לארץ לבד. הוא לא מכיר שם אף אחד, אמרה לי, ואת יותר חזקה ממנו. תחזרו לישראל ותתחילו חיים חדשים בארץ."

„רציתי להתאבד"

סיפרה מוניקה. אחרי שפנתה למישטרה כמה פעמים וננעתה ב„אין לנו זמן בשבילך, חיזרי הביתה," לדבריה, ניסתה להתאבד פעמיים. פעם אחת חתכה את ורידיה, ובפעם השנייה בלעה גלולות הרגעה בכמות מופרזת. היום, כשהיא כבר ארבעה חודשים במעון שבחיפה, מתחילה מוניקה להירגע.

ולא במיקצועה, כמזכירה לשפות זרות. מו־ניקה גרה בדירה שכורה עם עוד שלוש בחורות. את בעלה, אברהם, הכירה באמ־צעות אחת מחברותיה.

„ידעתי שהוא הכיבשה השחורה במיש־פחה," סיפרה מוניקה ביובש, „ידעתי שלא היתה לו כל חמימות כשהיה ילד. הוא סיפר לי שבבית ברמלה, לא היו ההורים ושיבעת אחיו מבינים אותו. כבר אז היה ידוע כבחור אלים. הוא התדרדר לפשע, כי לא הבינו אותו. אף פעם לא אהבו אותו, והייתי בטוחה שאם אעשה למענו את הכל, ואתן לו להרגיש שיש לו מישהו בעולם שהוא יכול להישען עליו, הוא ישתנה ל־טובה."

כבר ביום החתונה, אחרי חדוש של היכרות, אמר אברהם למוניקה: „מהיום בבית, שכן שירת על־יד הבית, היה צועק עלי שאני יוצאת עם מישהו אחר. בהתחלה היה מרביץ לי רק עם הידיים, ולפעמים הייתי מנסה להחזיר לו, אבל לא היו לי כוחות. אחר־כך התחיל להרביץ לי עם מקלות ועם צינורות — וכבר לא יכולתי להגיב. הוא היה משתכר ובא כל יום הביתה עצבני. חצי שנה אחרי החתונה הצלחתי להיכנס להריון."

אולם עד שנכנסה מוניקה להריון עברה סידרה של טיפולים, שכן המתח שבו חיה, גרם לה לעקרות. המשיכה מוניקה: „הייתי בהריון קשה, ובעלי ברח מהצבא כדי לעבוד באלקטרוניקה. הוא הכריח אותי להפסיק לעבוד. חשש שאני בוגדת בו. אחרי ארבעה חודשים תפסו אותו. אחר כך יצא ל־24 שעות חופשה ושוב ברח. מאז את תקופת המעצר ללא בעיות וישתחרר. הוא תמיד ראה עצמו כאדם שנולד חסו מזל."

אברהם ניסה להוכיח את עצמו בעבודה קשה, כנהג משאית, ואחר־כך כשומר, ושוב נאסר לחצי שנה באשמת נסיעה באופנוע ללא רישיון, עריקות וגניבת משאית צב־אית. כשהשתחרר נסעו השניים לארגנטינה. מוניקה בתמימותה האמינה כי שם, רחוק מהארץ, ישתנה בעלה לטובה, אולם הוא לא הסתגל לארץ הזרה ולא קלט את שפת המקום.

„כשהייתי מדברת עם אמי בספרדית," סיפרה מוניקה, „היה מתפרץ. הוא חשד שאנו מדברות עליו מאחורי הגב, גם כש־הייתי מסבירה לו כל מילה. אמי היא האדם היחיד הקרוב לי והיא אינה יודעת עברית.

מוניקה ואברהם חזרו ארצה, שכרו דירה ברמלה. „לא היה לנו כסף ל־שלם, ושכר־הדירה לא שולם עד היום," סיפרה מוניקה. „חיינו על חשבונה של

כמו בבית סוהר

במעון לנשים מוכות שבהרצליה שומרות הנשים שלא יכנס זר למקום. חל עליהן איסור חמור למסור למכרים היכן הן מתגוררות. אם רוצה אחד הבעלים לדבר עם אשתו, עליו לקבוע מועד לפגישה ואז הוא חותם או שאינו חותם עימה על הסכם, שהחל מיום חזרתה לבית, יתנהג עימה כיאות. אחוז גבוה מהנשים חוזר הביתה, אולם מרבית הבעלים המכים אינם מכבדים את ההסכם שעליו חתמו והם חוזרים ומכים את הנשים, חסרות האונים.

אמי. אני התחלתי לעבוד והוא היה עובד ומפסיק. אף עבודה לא מצאה חן בעיניו, עד שהתחיל לעבוד בשדה־תעופה. שם פתחו לו את העיניים והוא התחיל להסתכל על בחורות אחרות.

בהתחלה רק חשדתי. אהבתי אותו מאד וכל דבר קטן היה משפיע עלי, אבל לא היו לי הוכחות."

מסיבה על חוף הים

פ עם, כשהיתה מוניקה עם חברתה, תפסה את בעלה על־חם, עם אשה אחרת. הוא התנצל, והמשיך בסורו. אח"כ ביקש גט. מוניקה היתה אז בחודש השמיני לחריונה השני. היא היתה נשארת לבדה בבית ואברהם היה חוזר בשעות הקטנות של הלילה.

הם השלימו לפני הלידה, ושוב היתה תקופת רגיעה, אך אז הכיר אברהם בחורה ברחובות. "הייתי סולחת לו תמיד והוא ניצל את זה," סיפרה מוניקה. אברהם קנה מכונית והיה מרבה לנהוג, תמיד "לצרכי עבודה".

"באמצעות בני בן השלוש התגלה לי שהוא בוגד בי," סיפרה מוניקה, "הם חזרו יום אחד בלילה והילד אמר לי 'אמא, אבא היה עם בחורה אחרת'. אברהם הכחיש הכל, כמובן, ואני האמנתי לו. מרוב אהבה שוב האמנתי לו, או שרציתי להאמין."

פעם, כשהיו בני הזוג במסיבה על חוף־הים — מוניקה היתה אז בהריונה השלישי — הסתבר לה כי בעוד שהיא יושבת עם החברים על החוף, ישב בעלה במכונית עם חברה. "ניסיתי להגיע למכונית, אבל כשראה אותי דחף אותי ונתן לי מכות. ניסיתי להגיע אל הבחורה, להגיד לה שאם לא למעני אז למען הילדים, שתעזוב אותו. אך לשווא. הוא לא נתן."

באותו הערב ישנה מוניקה בדירת חברים ולמחרת הלכה לעורך־דין וחתמה עם בעלה על הסכם, לפיו היא מוותרת על הדירה והוא מותר על הילדים. "כשרציתי להיכנס לדירה עצרו אותי החברים בכניסה ולא נתנו לי להיכנס. בעלי יצא והסביר לי: 'היא בפנים'!

"עזבתי את הבית והייתי ישנה אצל חברים, עם הילדים, עד שיום אחד הילד קיבל חום גבוה. לא יכולתי להחזיק מעמד. הלכתי למישטרה אבל שם אמרו לי שאין לי זכות להיכנס לדירה, והם אינם יכולים להוציא אותה משם. רציתי לעזוב את הארץ אבל לא יכולתי, בגלל ההסכם עם העורך־דין."

אברהם עמד על כך שמוניקה תחזור לישון בבית, אך כשהיתה בבית היתה נאלצת לישון בחדר אחר, בעוד שבעלה, ידידתו והילדים ישנים בחדר השני. מוניקה ברחה שוב מהבית, אך למישטרה פחדה ללכת, כי בעלה איים עליה במכות.

היא ישנה, לדבריה, בגנים ציבוריים, עד שאברהם שב והפציר בה לחזור הביתה. מאותו היום, היו עוברים דירה מדי חודש בחודשו, כי אברהם היה מבוקש על־ידי המישטרה, הפעם בגין תאונת דרכים ו־גניבה. בפתח־תיקוה, לשם עברו, היה אברהם מחלק את זמנו בין שתי הנשים — יום אחד היה שוכב עם אשתו וביום ה־מחרת עם חברתו. כשאחת מהשתיים היתה מסרבת, היה מכה אותה. "פחדתי להתלונן במישטרה," סיפרה מוניקה. "פעם התלוננתי, באתי עם כל השפה התחתונה פתוחה והם אמרו לי 'תחזרי הביתה ותשלימו'. פעמיים ניסיתי להתאבד. פעם חתכתי את הווריד ים ובפעם השניה בלעתי כדורים. הצילו אותי.

"חיינו מהכסף שאמי שלחה מחוץ־לארץ.

(המשך בעמוד 54)

מוכות בשפע

מחוסר חדרים נאלצים הנשים ויל־דיהן לישון בצפיפות. רבות מהן אינן מסתגלות לדוחק ולצפיפות, אולם הן מעדיפות את המיקלט במעון, על המכות בבית. הנשים מחלקות ביניהן את תורנויות הניקיון והבישול ואלה הבאות עם ילדים דואגות כל אחת לילדיה. לפעמים מסתכסכות ביניהן, אולם משתדלות לעזור אחת לרעותה.

מוניקה סלחה תמיד

(המשך מעמוד 53)

אני הייתי מבשלת ומנקה והם היו מבלים. אז התחלתי גם לקבל מכות על כל מילה שהייתי מוציאה מהפה. כשהיה חוזר הביתה היה מרביץ לי עם שרשרת של ברזל, הוא אמר לי שחבל לו להרוס את הידיים. כל המכות היו בגלל שחזרתי קצת יותר מאוחר או שלא ניקיתי ובישלתי. הייתי שוב ב־הריון. המישטרה עדיין חיפשה אותו ו־עברנו דירה, ואז הוא הכריח אותי לישון באותו החדר שם הוא ישן עם החברה שלו. עם הילדים. אני הייתי יושבת במיטה, עם הילדים, ונגד העיניים שלי הוא היה מקיים איתה יחסים. הוא לא היה מוכן שאישן בחדר אחר. היה מכריח אותי להי־שאר במכות.

שבוע של גן־עדן

„אני ידעת מה הוא רצה להשיג עם זה. כשהייתי רואה אותם מקיי־מים יחסים הייתי מתכסה ובוכה. הוא היה אוהב אותך והתגעגעתי אליך, אבל את המכות את תקבלי". חזרנו הביתה ועם ידית של ספה הוא ניפח לי את כל הגוף. שוב ברחתי ושוב החזיר אותי, ואז היכה אותי עם חגורה. הברזל של החגורה נשאר לי בגוף, והוא פחד שאלך לרופא. הייתי הולכת ללישכת־הסעד, ואם לא הייתי חוזרת עם כסף היה מרביץ לי.

הבעל נשבע להתנקם

„ברחתי לדירה שהיתה לנו ואז ברח, מפחד המישטרה, לבאר־שבע, ברמלה. הוא הגיע לשם עם החברה שלו ואני והחברה נשארנו בדירה. כשחזר כעס שלא באנו לבקר אותו ואיים שירצח את שתינו. ניצלנו את הרגע שניכנס למיק־לחת, וברחנו החוצה עם הנעליים ביד. אני והחברה הגענו לבסוף למיקלט. אחרי ארבעה ימים הגיע הוא ואיים שאם לא נצא יתאבד עם הילד. לא יצאתי. רק

שופכות את הלב

בערב, כשהילדים כבר ישנים, מעבירות הנערות את השעות הארוכות בצפיה בטלוויזיה, קריאה, טלפונים הביתה, ולפעמים הן מתכנסות בחדר־השינה ומספרות אחת לשנייה את סיפור חייהן עם הבעל, אשר הביאן לבסוף למעון לנשים מוכות.

„העתיד בידינו!"

מעודדת מוניקה הוותיקה את חברותיה הבוכיות. מייעצת, מנחמת, עוזרת, ומשמשת כאחראית על המעון, בהעדרן של אמהות הבית.

קופץ מהמיטה ומרביץ לי. יו פאחד לקח ברזל מלובן של תנור והכה אותי בבטן ועל הידיים. אז ברחתי מהבית והגעתי למיקלט בפעם הראשונה. זה היה בינואר השנה. קודם ברחתי לרחוב, כי ידעתי שאם אחזור אקבל מכות רצח. התקשרתי לחברים בחיפה, וחברה אחת סיפרה לי על המיקלט. זה היה שבוע של גן־עדן, עד שבעלי מצא אותי ושיכנע אותי שיהיה בסדר. האמנתי לו. עדיין אהבתי אותו והוא חתם על הסכם.

„כשיצאנו מהמיקלט התחיל לאיים עלי. רציתי לחזור למיקלט אבל הוא תפס אותי וגרר אותי למכונית. בדרך אמר לי: „אני החברה שלו יצאה אליו החוצה. הוא חשב לחזור למיקלט, אבל באותו היום עצרה אותו המישטרה.

„הוא קיבל שלוש שנים מאסר בבאר־שבע. לא מספיק שעשה לי את כל הצרות, גם סיבך אותי בחובות שאני צריכה לשלם היום. הגשתי בקשה לקבל גט מהרבנות, אבל התחרטתי. היום, אחרי ארבעה חוד־שים במיקלט, אני יותר חזקה. אני יודעת מה אני רוצה. אני רוצה בית משלי ואת הילדים. אף פעם לא אחזור אליו, בזאת אני בטוחה היום. אני רק פוחדת מהיום שבו ישתחרר מהכלא, כי הוא נשבע ל־התנקם בי."

הסוכן בישראל בלמוו בע"מ המפיצים חברת נורית בע"מ

קבלת מודעות לכל העיתונים במחירי המערכת

פירסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל־אביב (פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 227118

„רעים"
רנשואין מאושרים
בן־יהודה 58, טל. 03־282932

מפעל „מורלה"
קיים רק קטלוג אחד של מוריה היזהרו מחיקויים.

במדינה

מישפט

מעגל מישפטי

ב־1954 נסתיימו שני מישפטים שרנו בסעיף „התקלה הציבורית" כהמציצה לבטלן. עד היום לא בוטל

סעיף בחוק העונשין של מדינת ישראל אומר: „העושה מעשה העלול להביא ל־תקלה ציבורית, דינו מאסר שלוש שנים." מאחר שאין בחוק הגדרה למונח „תקלה ציבורית," אפשר לתאר מיקרה כדלהלן: נחמיה סגל חולה בשפעת, הוא שונא לשכב במיטה ולשתות תה חם, במקום זה הוא מחליט לטייל לו בעיר, ולנסיע באוטובוסים. כך הוא מסתובב לו משתעל ומתעטש, ומדביק 20 איש במחלתו.

האנשים הללו שוכבים במיטה, המיפע־לים שבהם הם עובדים, סובלים ממחסור בכוח אדם, נגרמים שיבושים בלוח הזמ־נים של הייצוא, ונגרם נזק לאוצר המדינה.

הפרקליטות מחליטה להעמיד את נחמיה לדין על גרימת תקלה ציבורית.

המיקרה הזה לא קרה במציאות. אולם אין כל מניעה שיקרה.

בחודשים האחרונים הופעל סעיף זה פעמיים. פעם נגד יצחק פיין, אשר הוא־שם במסירת שאלוני בחינות בגרות לשני תלמידי שמיניות. הוא הורשע בדין ב־בית־מישפט השלום בתל־אביב, ועורך־הדין שלו, דויד מועלם, הגיש עיירור בש־מו לבית־המישפט המחוזי.

ופעם נגד מפיקי הסרט ישראלים מצ־חיקים. התביעה שהוגשה נגדם מכילה בין השאר אישום על גרימת תקלה ציבו־רית.

שמועה המהלכת בבתי־המישפט אומרת, כי גם חברת אגד תועמד לדין על סעיף אישום זה, בגלל ההפרעות שגרמו נהגיה לחברת דן בעת העימות ביניהן על זכות הפעלת קו האוטובוס מהרצליה לתל־אביב.

אם אומנם תועמד חברת אגד לדין, בעוון גרימת תקלה ציבורית, יהיה בכך משום סגירת המעגל המישפטי.

השבתה לצורך הלוויה. בשנת 1953, נפטר סדרן של חברת אגד (שנקראה אז אשד) מהתקף לב, אחרי מריבה נרגשת עם ציבור הנוסעים בתחנה המרכזית ב־תל־אביב.

חברת אגד החליטה אז להשבית את כל האוטובוסים במדינה, לחמש שעות ביום הלוויה, כדי לאפשר לחברים להשתתף בה.

קשה היום, בסוף שנות השבעים לתאר את האנדרלמוסיה שנגרמה במדינה בגלל אותה השבתת אוטובוסים. בראשית שנות החמישים, היו האוטובוסים כימעט כלי התחבורה היחידי בארץ. למתי מעט בלבד היו מכוניות פרטיות. המוניות היו מועטות ונחשבו אז לוקסוס יוצא דופן. בתחנות האוטובוסים השתרכו תמיד תורים ענ־קיים, שגרמו מריבות תמידיות ודוחק נורא.

כאשר הושבתו האוטובוסים, שותקו ה־חיים במדינה למשך שעות רבות. תורים עצומים של אנשים, שלא יכלו לחזור הבי־תה מעבודתם ושל תלמידים שלא יכלו לשוב מבתי־הספר, סתמו את הרחובות.

זעם הציבור על החברה המונופוליסטית הכריח את התביעה הכללית לעשות משהו. היא חיפשה בספר החוקים וגילתה להפת־עתה, שאין כל חוק האוסר על בעל עסק להשבית את עיסקו לצורך השתתפות בלוויה. אחרי חיפושים ובירורים העמידה התביעה הכללית את אגד, לדין באשמת גרימת תקלה ציבורית.

סעיף זה מקורו בפסק דין אנגלי משנת 1801, והוא הוכנס לארץ על־ידי המחוקק המדטורי בשנת 1936. אולם כל ימי ה־מנדט נעשה בו שימוש רק פעם אחת.

כדי להעמיד את הסעיף במיבחן בתי־המישפט, הגישה התביעה בד בבד, גם מישפט נגד עורך הדין דויד גנור, אשר הישיא במישרדו באופן פרטי, כהן וגרושה שהרבנות סירבה להשיאם. גם הוא נאשם בגרימת תקלה ציבורית.

שני הנאשמים נמצאו אשמים בבתי־המישפט המחוזיים. ושניהם הגישו עיירור, למרות שהעונש שהוטל, היה קנס של 200 לירות על קואופרטיב אגד, ו־50 לי־רות על עורך־הדין.

בבית־המישפט העליון דנו בשני העיר־

(המשך בעמוד 62)

מלון גני טולמית & ים המלח

מבצע מיוחד לישראלים, בחודש דצמבר (כולל חנוכה).
שפע של תוכניות בידור, ארוחות חגיגיות, תזמורת ריקודים, סרטים ומופעים בחג החנוכה.
מינימום 3 ימים. למזמינים 5 ימים, יום ה־6 חינם.

399.- ל"י
לאיש פנסיון מלא

לקבלת פרטים והזמנות, נא לפנות למלון טל: 057-90651.
או למשרד הראשי ת"א טל: 220151.

„רובקס"
הגיע מלאי חדש של
הצלחות הנפלאות של „רובקס"

„רעים"
הצלחה בנשואין
בן־יהודה 58, טל. 03-282932

כלי־נגינה
גיטרות — אקורדיונים
פסנתרים — אורגנים
מיתרים — חלקים
* השאלה
* תיקונים
* מכירה
א. גינצבורג אלנבי 48 ת"א
פתח רח' נחלת, טל. 03-527773

„רובקס"
הגיע מלאי חדש של
הצלחות הנפלאות של „רובקס"

סנס „מורלה"
קיים רק קמחון אחד של
„מורלה", חיזהרו מחיקויים!

82% מ־31 אלף החוסכים לתיכון הסבו חסכונותיהם לחינוך גבוה ב„גחלת"
41,000 חסכונות לחינוך גבוה ב„גחלת" לסוף נובמבר 1978

25,500 חוסכים לתיכון (82.3% מכלל 31 אלף החוסכים ב„גחלת" בתוכנית זו) הסבו את חסכונותיהם לפתיחת חסכונות לחינוך גבוה ב„גחלת", דבר המהווה הישג מרשים ביותר לחברה ומצביע על האמון הרב, שחוסכי „גחלת" נותנים בקופת החסכון — על כך הודיעו מר ראובן ויטלה, יו"ר מועצת המנהלים וחבר מועצת העיריה ומר אריה שטיין, מנכ"ל „גחלת", במסיבת עתונאים עם הכתבים הכלכליים.

1,400 חוסכים (4.5%) הודיעו על רצונם להמשיך ולחסוך לתיכון על פי תנאי ההתקשרות בינם לבין „גחלת", למעט האפשרות לקבל שכר־לימוד, שבהתאם לחוק הכנסת חל עליו פטור.

מר ויטלה הטעים, כי רק 13.2% מהחוסכים לתיכון ב־„גחלת", בעליהם של כ 4,100 חסכונות, ביקשו למשוך את חסכונותיהם. הללו זכאים לקבל את ההחזר המגיע להם כתום שלושה חדשים מיום הגשת הבקשה. עד היום החזירה „גחלת" למפסיקי החסכון כ 25,340,000 ל"י, הכוללים את סכומי הקרן, הריבית והפרשי ההצמדה, בהתאם ל„תנאים הכלליים" של מפסיקי החסכון בתיכון.

ר. ויטלה הוסיף, כי לאחר פעולת ההסבה מתיכון מגיע סך הכל של החוסכים לחינוך גבוה ב„גחלת" ל־41,000. מאו־גוסט ש.ז. הצטרפו 784 חוסכים חדשים לחינוך גבוה.

פרטים על ביצוע פעולות ההסבה מתיכון לגבוה מסר אריה שטיין, מנכ"ל החברה. כפי שהובטח, תשגר „גחלת" החל מפברואר 1979, חשבונות מפורטים של החוסכים לתיכון שנר־שמו עד 31.7.77 שהסבו לחינוך גבוה, ואשר יכללו את סכומי ההפקדות השנתיות בהצמדה למדדי שכר־הלימוד תשל"ח ובתוספת 6% (נחלת־4) או 5% (נחלת־3) ריבית נצברת הצמודה ב־100% עד 31.1.78. ההודעה תכלול את תקופת הזיכוי בחסכון החדש לחינוך גבוה.

להקת „הכל עובר חביבי" בתוכניתה החדשה

„דור האספרסו"

ב־16 לנובמבר 1978 נולד ב„בית החייל" שלאגר חדש: להקת „הכל עובר חביבי" הוכיחה לקהל המוזמנים שבאו להיות עימם בערב הבכורה של הצגתם החדשה „דור האספרסו", כי אפשר להכות באותה נקודה פעמיים.

המשקה שהוגש לאורחי הלהקה מחבית שהוצבה בלובי של „בית החייל" והפרח האדום שהוגש לכל אורח על־ידי דיילות יפות, הוסיפו להנאת הקהל שהשתולל מהנאה.

ואמנם, הנאתו של הקהל ותגובותיו, לא השאירו לאיש מהאורחים מקום לספק כי לפניהם הצלחה אמנותית.

המופע עצמו בנוי במתכונת של מסיבה סלונית מלווה בשירים מתחילת שנות ה־60 בארץ ובעולם.

הכוריאוגרפיה היא צירוף של רי־קודים סלוניים שנתפרו והורכבו על־ידי צדוק („צדי") צרפתי שערך את החומר וביים את המופע.

השירים, שנלקחו מתוך שרשרת ארוכה של להיטים שהיו לנו בארץ ולאחרים בחו"ל להציע בשנות ה־60, עובדו כבודדים או כמחרוזות על־ידי אלדד שרים שהופקד על הניהול המוסיקלי של המופע.

להקת „הכל עובר חביבי"

קיקי, שלומית, יובל, עמי

הצמד צרפתי־שרים, בעזרת מיספר יועצים מיקצועיים בשטח העריכה, הכין מופע מבריק, נוצץ ומלוטש הגורם לקהל הצופים לא רק להנות מעצם שמיעת החומר המזכיר תקופת נעורים יפה, אלא גם להנות ולהעריך ביצוע מעולה.

התלבושות, שתוכננו על־ידי צדי צרפתי, תואמים להפליא את חברי הלהקה.

כל מי שחזה בהופעה וראה את שלומית, קיקי, עמי ויובל, ששילוב הקולות שלהם הוא הארמוניה קולית אחת גדולה ויפה, יצא מהאולם מצוייד במושגים חדשים על עולם הבידור הישראלי.

שמע המופע עבר מפה לאוזן והקהל ממשיך לזרום להופעות, להתרשם ולהנות.

נמר של עיר

ז'דאנוב מבית־טשרניחובסקי ✷ המקוריות של ירדנה

מרון? ✷ „לחיות עם המוות" ✷ מה למדת בבית־הספר

ילד קטן שלי? ✷ „המופת" של החינוך בנושא: מולדת

תולעי תרבות

אנדרי מיכלי

לפני שנים רבות, בתקופה שקדמה למילחמה העולמית הגדולה, חי בברית־המועצות, אדם אפור, שעיסוקו היה בהשׂתת התרבות, ובהפיכת שרידיה, עוד מכׂשיר שליטה, בידי הרודן הרוסי של אותם ימים, יוסף גורגשווילי ויס־אנוביץ פסא־לין. שמו של אותו אדם אפור, היה **אנדרי ז'דאנוב**, ובהיסטוריה שהיתה מאז ועד

אנדריי ז'דאנוב
בר־חלפתא דנן

היום, הוא נותר בהכרת התרבות, כאבי הז'דאנוביזם. להלן אחדות מפניניו של אותו ז'דאנוב, שכמה מהדיהם החלו להישמע באחרונה בארץ הזאת.

כה כתב ז'דאנוב: ...בתיאור זה של חיי האנשים הסובייטיים, המנוון קאריקטורית ותפל בכוונה־תחילה, נפתייע זיז־שנקו כדי לשים בפיו של קוף, מוסר־השכל נימצבה ומחלחל רעל נגד־סובייטי, שמתכוון לומר, כי טוב לחיות בגן־חיות מלחיות בחופש, וכי קל לנשום ככלוב מלנשום בין אנשים סובייטיים... התמאטי־קה של (אנה) אחמטובה היא אינדיבידו־אלית לפני־ולפנים, עד כדי דלות מצומ־צמת. הדיאפאזון של שירתה — שירתה של נברת שנשתוללה, המתרוצצת בין חדר התמרוקים לחדר־התפילה. עיקרה — נושׂ־אים אירוטיים־לירייים המשתזרים בנושאים של עיצבון, ביסופים, מוות, מיסטיקה, גו־רל־כיליון... השירה האחמטובית רחוקה מן העם תכלית ריחוק... סיפרותנו אינה מיס־על פרטי, שכוונתו להפתגל לטעמים השו־נים שבשוק הסיפרותי... מהו הדבר ה־מאלף שיצירות אחמטובה עשויות לתת לנוער שלנו? לא כלום, חרן מנזק. יצי־רות אלה עשויות רק לזרוע נכאים, חול־שת דעת, פסימיות, תשוקה לברוח מן ה־בעיות היומיומיות של חיי החברה, לפ־דוש מדרך־המלך של חיי־החברה והפעל־תנות, לתוך העולם הקטן של חוויות ה־פרט... החבר סטאלין כינה את סופרינו בשם מהנדסים של נפש־האדם. הגדרה זו יש לה משמעות עמוקה. כוונתה לאחריו־תם העצומה של הסופרים הסובייטיים לתיקונם של בני־האדם, לחינוכו של ה־נוער הסובייטי, למניעת הפגם במלאכת הסיפרות...

ריחן של הקביעות שצוטטו פושט באח־רונה, במיסדרונות בית־טשרניחובסקי, ש־הוא בית אגודת הסופרים, והריח אף החל להשתלט על עמודי, כתב־העת מאזנים ושאותו מוציאים־לאור עסקני־הסיפרות, תוך שימוש בשם הסיפרות לשווא. תהליך זה החל למחרת המהפך אשתקד, כאשר ערך מאזניים **בנימין י. מיכלי**, תקף את הסופר עמוס עוז, ביגלל תמיכתו של הסו־פר בתנועת ש"י. תהליך זה שהחל בגי־שושים קלים מטעמם של עסקני־הסיפרות, שעד ימי המהפך נשבעו השכם והערב, את נאמנותם לתנועת־העבודה, תהליך שבו הם מתאמצים כיום, להוכיח, על גבי עמו־דיו הצפופים של מאזניים, כי הם נוצריים יותר מנציגי התנועה הרוויזיוניסטית בממ־שלה, ודתיים יותר משלוחיו של הקדוש ברוך הוא בכנסת.

כה כתב מיכלי בחוברת מאזניים האחרונה, במדורו, האקטואלי־פוליטי פכים קטנים (חוברת 6, כרך מ"ו) מאימרותיו הז'דאנוביסטיות, שבחלקן הופנו הפעם, כלפי הסופר א.ב. יהושע, שאף הוא העז לתמוך, במערכת־הבחירות בשל"ר: „בר־חלפתא דנן • התגלגל, כידוע, ממיפלגת העבודה לגוף השעטנזי הקרוי של"י... יהושע מסיח דעתו מן הפרה־רמה של חרות שנופרה ע"י אצ"ל לפני 30 שנה..." כמה מרתק לקרוא במאזנים את השם אצ"ל, לראשונה מאז קום המדינה, בהקשר זה, שאותו מביא לקוראים, מיכלי הנ"ל.

אלא שלא די לו למיכלי, לרצות את השילטונות, בעצם איזכור מילת הקסם אצ"ל, והוא מרצה את נותני לחמו החד־שים, בנוסח שיש בכוחו לעורר בקינאה, את אנדריי ז'דאנוב מתרדמת המוות שלו, בעצות שהוא מעניק לעם הישוב בציון, בניסוחים לשוניים, שיאה להם הגדרת ז'דאנוב „מהנדסים של נפש־האדם...". ותחת הכותרת „שביתות" כותב מיכלי הנ"ל מאימרותיו: „השביתות מערערות את יסו־דותיו הרופפים של המשק הישראלי... לא ייתכן שעובדי דואר תנועה, הזוכים לאהדה רבה, יסרבו להופיע לפני בית־דין העבודה, באמתלה שהממשלה לא קיימה הבטחתה. ביזוי החוק מביא לידי אנרכיה..." באמת,

• סיגנון דיבור המקובל על עסקני־הסיפרות, השוכנים דרך קבע בבית־טשר־ניחובסקי.

עיסוק מכובד לביטאון סופרי ישראל וגרא־פומניה. אלא שלא די בכך, ומיכלי גומר, בבשורה ללאום, ולחבריו עסקני־הסיפרות: „אך הממשלה לא תוכל לכבוד לשאת כ־משא הזה של תיקונים. ואולי גם ניתוחים הכרחיים. היא חייבת להפתייע בהסתדרות העובדים..." וכו'.

מן הראוי להעיר, שהבדל אחד עומד וקיים בין אנדריי ז'דאנוב, לחקיינו שב־בית־טשרניחובסקי, והוא, שז'דאנוב לפ־חות הבין בסיפרות ובתרבות, בעוד מיכלי דואג לליטרת הבשרים שהוא מצפה לר־אותה מושלכת לעברו משולחנות הממ־שלה, ציפייה שכל קשר בינה לתרבות, או לסיפרות הינו מיקרי בהחלט. נשאלת שוב השאלה אם סופרי ישראל (ולא עסקני הסיפרות) ראויים לביטאון כזה, שייצג אותם?

אמנות

כלחוך השור

אחת התיסמונות הבולטות בשנים האח־רונות בין מפיקי האמנות בארץ, היא תיס־מונת־התיעתוק, או במילים אחרות: חי־קוי מקומי גס של יצירות אמנות זרות, שעברו את מיבחן הקהל וביקורת־האמנות במרכזי־התרבות בעולם. המחשה חייה ל־תיסמונת־התיעתוק, נראתה בחודש שעבר, בתערוכה של הדפסים ותחריטים מעשי־ידייה של **ירדנה מרון**, שהוצגה בגלריה שבע ביפו־העתיקה.

הגב' מרון, המחישה בתצוגה זו את התיסמונת האמורה, ומוטב היה, אם היתה מחליפה את כותרת התערוכה מהדפסים ותחריטים לכותרת תעתיקים. בין עבודו־תיה בולטים במייוחד תעתיקים מיצירות ידועות של אמנים לא־ישראליים, כרולנד **פרופור** (הגופים החבושים) ורוי **ליכטנ־שטיין**. סביר להניח, שלגב' מרון, היו כאשר עסקה בתיעתוק יצירותיהם של אמ־נים אלה, הנחות מעניינות ביותר אודות דלות ההבנה וההבחנה של מבקרי הגלר־יות בארץ.

באחד מן התעתיקים הנ"ל הוכיחה גב' מרון, אפילו יצר של התחכמות, כאשר ביססה את תעתיקה על עבודה נודעת למדי, מעשה ידיו של האמן האמריקאי רוי ליכטנשטיין, שכותרתה המקורית היא השור (ראה תמונה) ותירגמה את הנושא הזכרי לנושא נקבי, והעלתה במיכחוליה פרה (ראה תמונה).

תערוכתה של הגב' מרון, בלווית המקור והתעתיק מהווים דוגמה מוחשית של או־תה תופעה שהגיעה להישגיות גבוהה למדי באמנות הישראלית, תופעה של בוז וזיל־זול בטעמו או בידיעתו של הקהל, תוך הונאה גלויה של צרכני־התרבות, הרוכ־שים תעתיקים פרי אותה תופעה. כל שנו־תר הוא, לצטט בהקשר זה, את הכתוב בספר במדבר (כב ד): „עתה ילחכו הקהל את כל סביבותינו כלחוך השור את ירק השדה..."

עיון

דעיכה שקטה

אחד המדעים שהתפתחו ביותר במחצית השנייה של המאה העשרים, הוא מדע ה־גרנטולוגיה, העוסק באופני הטיפול השו־נים באנשים זקנים. אחת מהסיבות להת־פתחותו של מדע חדש יחסית זה, נובעת מהעלייה בתוחלת החיים בעולם־המערבי. למרות העלייה הכללית בתוחלת־החיים, קיימת גם עלייה במותם הצעיר־יחסית של אנשים, בשל מחלות־ממאירות, שהן פרי אר־רח־החיים המודרני. בשנים האחרונות הו־חל בארץ, אם כי באיחור, לבנות תשתית של התייחסות, לשני מרכיבים אלה, ה־זיקנה והמוות ממחלה ממארת, ומיכלול ההיבטים החברתיים הנובעים מהן.

בימים אלה ראה אור ספר מתורגם ל־עברית, שעיסוקו, בהתייחסותם של חולים מחד, ובני משפחותיהם מאידך, לתהליך דעיכת חייו של הפרט החולה. הספר מת־ייחס ברובו לשלב שבו מגיעים בני־תמו־תה להיות חשוכי־מרפא, שלב, המרתיע לרוב את החולים, ואת הסובבים אותם. ספר זה מעניק ממד חדש, והארה עניי־נית, לגבי תהליך הגסיסה, ויחסה של ה־חברה הסובבת והתמודדותה בנושא זה.

סיפרה של **אליזבט קובלר־רוס** • הינו ספר מרתק, בעל איכויות סיפרותיות. ה־מחברת השכילה למיין את השלבים השו־נים שבהם עוברים החולים, ואת הדרכים שבהן מתמודדים הקרובים עם המוות הקרב. בשלב הראשון, שלב ההכחשה, מתקשה החולה להאמין, כי הוא נידון למוות, ומנסה לחפש דרכים להכחיש את הידיעה הקשה. בשלב השני, שלב הכעס, מתמלא החולה כעס ומרירות, ומתקשה להבין מדוע דווקא הוא נידון למוות, ולא אחרים. בשלב השלישי, שלב המיקוח, מנסה החולה לקנות את חייו, בהבטחות שונות, ובשלב הרביעי, שלב הדיכאון, מתמלא החולה עצב ומרירות, ומתקשה לקבל את הגזירה הקשה. בשלב החמישי, שלב הקבלה, מגיע החולה לידי הכרה, כי אין מנוס מן הגזירה, ומתחיל להתכונן לקראת המוות.

ספר זה חייבת להפתייע בהסתדרות העובדים..." וכו'.

• אליזבט קובלר־רוס, „לחיות עם ה־מוות"; על חשוכי המרפא והנוטים למות. על קרובי משפחתם, רופאיהם והאחיות המטפלות בהם. עיברית: כרמית גיא, הו־צאת בצלאל צ'ריקובר, 223 עמודים (כרי־כה קשה).

נים של תהליך ההסתלקות מן העולם. ברגישות, תוך תיאורה ופירוקה לגורמים, של המערכת התיקשורית המקיפה את ה־נוטה למות. הספר רצוף בהדגמות של נוסחי־דיבור ומחשבה, הליכי אסימה והי־פתחות בין חולים לבין הסובבים אותם, ובעיקר, את חשיבות תפקיד השיחה ב־מהלך ההתגברות של הנוטה למות על מכאוביו.

מתוך הספר עולה תיאור הצגת יכולתם של החולים חשוכי־המרפא, להתמודד במי־שורים ובמישקעים הנפשיים שמחלתם מעוררת בהם. גם לא ניפקד תיאור שלבי קריאת האתגר על המחלה, ולאחריו ההש־למה עם עובדת ההסתלקות העתידה מן העולם. אחד משלבי־הביניים שאותם מעלה המחבר, הוא שלב התיקווה, שלב הצי־פיה של החולה לנס, שיבוא ויגאל אותו ממחלתו.

בפרק מישפחתו של החולה עוסקת אלי־זבט קובלר־רוס במערכת השינויים, ש־מביאה מחלת אחד מבני־המישפחה בסיד־רי התא־המישפחתי, תוך תיאור המערכת־התיקשורתית בינו לבין קרוביו. תיאור התמודדות המישפחה עם המחלה הממארת, ובעיקבותיו תהליך ההגלדה העובר על בני התא־המישפחתי אחרי מות אחד ממרכי־ביו, הינו פרק, הראוי להילמד בבתי־הספר.

פרק מהמם נוסף, המצוי בספר, מביא סידרת־ראיונות עם חולים חשוכי־מרפא, ה־מעלים זעיר מעולמם. ראיונות אלה הם מיסמך, שאין בכוחה של כל סיפורת בדו־ייה למצות, באופן ישיר. אליזבט קובלר־רוס ממצה את נושא סיפרה, בפרק הסיום, במילים: „אלה שיש להם הכוח והרצון לשבת ליד הגופס כדממה שמעבר למי־לים, יווכחו שהרגע הזה איננו מפחיד ואי־נני מכאיב, אלא זוהי דעיכה שקטה של פעילות הגוף. בשאנחנו מתבוננים בגסיסה שקטה של אדם, אנחנו נזכרים בכוכבים נופלים; אחת מאותן מיליון נקודות אור בשמים העצומים, שמתלקחת לרגע ונע־למת לנצח. ישיכה ליד אדם גוסס עשוייה לעזור לנו להכיר במגבלותנו ככני־חלוף...". תרגומה של כרמית גיא, הוא קריא, ברור וקולח, תוך שהיא מצליחה לשמור בו, על הממד האנושי של הלשון, בנושא כאוב זה.

שטיפת מוח

שעור מולדת

מולדת: 1. מקום שאדם נולד בו, מכורה: „מולדתי ארץ כנען" (פיזמון). ארץ־ישראל היא מולדת האומה העיברית. פלוני נילחם למען מולדתו. „לך לך מאר־צך וממולדתך ומבית אביך" (בראשית יב א). 2. מקום גידולו השיכבי והמקורי של צמח או בעל־חיים: הצבר מולדתו מכסיקו. האבקליפטוס מולדתו אוסטרליה. איזור הקוסב הצפוני הוא מולדתו של הדוב הלבן. 3. בני המישפחה, קריבי ה־מישפחה: „שאול שאל האיש לנו ולמו־לדתנו לאמור: העוד אביכם חי, היש לכם אח?" (בראשית מג ז). 4. ילד נולד: „כת אשת אביך מולדת אביך" (ויקרא יח יא). — (מולדת —, מולדתי; מולדות, מולדות —) מתוך מלון אבן־שושן.

מסתבר שמחזור הגדרות זה של הערך: מולדת, אינו מוסכם על מחברי סיפרי־הלי־מוד עבור מישרד החינוך והתרבות.

לפני כמה שבועות, בא לביתו של כו־תב שורות אלה, בן של אחד מידידיו הלו־מד בכיתה ו'1, וביקש ממנו לבאר שיר מולדת המופיע בספר־הלימוד הרישמי שלו *. השיר הנגב שלנו, מאת מיכאל דשא (ראה: אנתולוגיה מסממת) המופיע בספר־הלימוד הנ"ל, בלתי אפשרי היה לבארו, לא בכלים המקובלים בביאור שירה, ולא בניתוח לשוני, או בכל אופן אחר.

כותב שורות אלה, שבתו עשוייה תוך שנים אחדות לבוא אליו בשאלה דומה, בדבר השיר האמור, דיסדף מלא חרדה ב־מיקראה האחות והיחידה, היא, לעניות דע־תו, לטמטם ולשטוף מוחותיהם של תלמידי בית־רבן.

* מיקראות ישראל חדשות ו', מאת נתן פרסקי, הוצאת מסדה 1977 (תשל"ח), 520 עמודים (כריכה רכה).

על־מנת להכניס את הקורא לאווירה החינוכית של אותה מיקראה, מן הראוי לפתוח בציטוט משיר של **בנימין טנא**, המבהיר ש„מולדת היא ריח חציר ופר־חים..." ניסוח שכל קשר בינו לבין המצי־אות העכשווית הינו מיקרי בהחלט. אלא שמיקריות זו מאפיינת את כל שאר מר־כיבי המיקראה האמורה. שיר־מולדת נו־סף, המדגיש בפני התלמידים את העומק החינוכי הצפון במושג מולדת הוא שיר מאת **אפרים תלמי**, תחת הכותרת מה זאת מולדת ותוכנו הוא (תוך קיצורים) כדלקמן: **„סבא! — סנו אלי נכדי — / אמור לנו, סבא, שמעגו ב,קול ישראל, / כי יצאנו להגן על המולדת. מה זאת מולדת?... רגע קט / סבא עמד מהורהר /**

אנתולוגיה מסממת

הנגב שלנו

מאת: מיכאל דשא

הַנֶּגֶב שֶׁלָּנוּ צַהֲבַהֲבַ־אַפְרֵפַר,
הַנֶּגֶב שֶׁלָּנוּ סְלָעִים וְשָׁפָר,
הַקַּיִץ בַּנֶּגֶב אָרֹךְ, כֹּה אֶרֶךְ,
וְשָׁמֶשׁ אוֹכֶלֶת שֶׁרֶץ וְחָרָךְ...

אַךְ יָדִים טוֹבוֹת כֹּה אוֹרְגוֹת לַיִל וְיוֹם
מֶרְבַּד יְרַקְרַק לִמְדְבָּר הַשָּׁרֹם,
וְשִׁטִּים הֵרֵק גֶּדֶל וּפוֹשֵׁט,
בְּדֶשֶׁא וְשִׂיחַ הַגּוֹף מְקַשֵּׁט.

שׁוֹטֵחַ נְדַבְּקָ כִּסֵּהוּ מְשְׁתּוֹלֵל,
דּוֹהֵר וְסוֹבֵב, בְּכִחוּל מִתְחוֹלֵל,
עַד פִּגְעַ בַּחֹרֶשׁ יָרֵק, רַעֲנָן –
מִתְנַפֵּץ עַמּוּד־חוֹל וְחוֹלְפָ כְּעָנָן....

וְהוֹלְכִים וְרַבִּים הָאַיִם הַיְרֵקִים,
וְנוֹשְׂאִים אִילָנוֹת רָאשֵׁיהֶם לְשַׁחֲקִים,
סֻכַּת־צֵל רְחוּמָה לָרַגְלִם פְּרוּשָׂה
וְסָבִיב הַתְּבוּאָה שְׁבָלִים עֲמוּסָה.

הַנֶּגֶב שֶׁלָּנוּ לֹא יְהִי כְּמִדְבָּר,
הַנֶּגֶב שֶׁלָּנוּ – כְּרָמִים וְשָׂדוֹת־בָּר!
כִּי אוֹרְגוֹת הַיָּדַיִם מֶרְבַּד־הַבְּרָכָה
לָאָרֶץ וְעַם הָעֲלוּת אוֹרוֹכָה!

ולכסוף אמר: יש להגן מפני צרות ופג־עים, / ומפני אנשים רעים, / שהרימו ראש / וחזים מלחמה / ויוצאים לכ־כוש / את האדמה / ולעשות כל רע — / / הנה מפני מי ומפני מה / יש להגן! / / נלחצו אלי / נפדי / כרוך ובתום, / תלו בי מבט־חן / ואמרו, כן, כן, / ברור כשמש, כיום: / על המולדת צריך להגן!"

מתוך המיבחר הממחיש את הערך מולדת במיקראה האמורה, מסתבר שמולדת היא עניין של ריח, כפי שעולה גם משירו של **לוי בן־אמיתי**, שדות שבעמק: **„שדות שבעמק / קידמוני הלילה / כריח הזבל, / ניחוח חציר..." אותו לוי בן־אמיתי**, תורם ממד ריחני נוסף במיקראה זו, בשירו בקבוצה, שבמהלכו זוכה ריח המולדת גם לממד גשמי: **„ביום אני גורף את גללי הזבל / מתחת רגל הפרה בדיר..."**

כותב שורות אלה, ביקש מבן־ידידיו לקרוא ברגיעה את המדור אדם ונוף במולדת במלואו. אחרי שהשלים זה את קריאת המדור כולו, נשאל התלמיד: „ארץ־יש־ראל, המולדת של איזה עם היא?" הי־סס הנער לרגע, ואחר ענה בבירור „הערבים!". כאשר הוא נשאל מדוע, דיסדף, ובמדור הפרוזה, מצא את סיפורו של אהרון מגד תהום בדרך לסדום * ושיטט: **„פולימאן, בחור דרוזי שגיבו כארז ושפם כביר מקשט**

* מגד כתב סיפור זה, בראשית שנות ה־50', כאשר רתם את עטו בשירות בניין הארץ, וחיבר סיפורים המוכרים ברוחם ובסיגנונם, סיפורים דומים שניכתבו ב־ברית־המועצות באותה תקופה.

בחטף

כמעט המאהב השירי של גולדה

★דן מירון והמבקרת שלמדה פרק בפרשת אנאליות ואוראליות ★ קינאת הנשיא ★הרופא הצמוד ליורם ברונובסקי

● רוח עיוועים מוזרה מביאה בעת האחרונה חרזנים צעירים, לשוט בסירות המלל שלהם מעל לגלי האקטואליה. חרזן **אברהם בלבן**, הפגיז בחרוזיו את קוראי המוספים לסיפרות אחרי טבח כביש החוף, ופתח אופנה חדשה בישראל. חרזן נוסף שאימץ לעצמו דרך זו, הוא **דניאל כוהן־שגיא**, שפירסם תחת הכותרת כימעט כמו על אשה אהובה, חריזה המוקדשת **לגולדה מאיר**, שבה כתב בין השאר: „רציתי לכתוב עלייך / כימעט כמו על אשה אהובה / ולא יכולתי / ואמרו לי שגם מלכים מתים / ושאלתי האומנם...". על מהות קשריו עם ראש־הממשלה המנוחה, לא כתב כוהן־שגיא בחרוזיו. אך דיפדוף במדור זה מגלה, שלפני כשנתיים פירסם הנ"ל בחוברת, את ביכורי חרזנותו, והגב' מאיר, היתה אורחת־כבוד בערב, שערך לרגל הוצאתו. את מהגלריות התל־אביביות. הגיב על שיר זה, אחד מהבולטים שבמשוררי ישראל: „כנראה שהדניאל הזה היה בגוב האריות, והוא נשמע כימעט כמו המאהב השירי של גולדה". ● בתגובה על רשימתו של **פרופ' דן מירון** מצב הסיפורת: מעין שיחת־סיכום כתבה, מבקרת הסיפרות **ניצי כרמל (פלומין)** רשימה מתפלמסת בהערכותיו הבהירות של מירון, והאשימה אותו בין השאר על שאינו מבקש „מחילה על עירוב התחומים שבין אנאליות לאוראליות...". בדברי תגובתו, קטל מירון בציניות את טיעוניה של זו, והאשים את סיגנון כתיבתה בכך „שהתארכה והתנס־תה בעיברית שבתית מן האופנה שלפני האחרונה... כאן דווקא מתמזגים התוכן והצורה כפי שלימדונו מורי הסיפרות של הגימנסיה. מצד אחד, חמיקה מהתמודדות ישירה ואמיתית עם הדברים שנאמרו ב־מאמרי, במסווה הטענה של, ריב' עם הצור־רה ולא עם התוכן. מצד שני, שפע חינ־חוני סיגנון והעוויות של מהוגנות ו.בסדריות". ההתקפה על עיקר דברי נע־שית כבדרך־אגב, בלא הידרשות אמיתית אליהם וללא רציפות הגיונית..." ובאשר לעניין האנאלי והאוראלי, ממשיך פרופ' מירון: „אך לכותבת יש פנאי וישוב־הדעת להרמיזנו לא רק על כך, שהיא בקיאה בפירקי אבות, אלא גם על כך, שלמדה פרק בפרשת אנאליות ואוראליות. ובתוך כל אלה סבורה הגב' כרמל (פלומין) שהיא עוסקת „באמנות ובסיפרות, משמע תרבות..." ● כאשר אירח נשיא־המדינה, **יצחק נבון**, את הבלשן **ד"ר ראובן סיוון**, וקיבל מידו את סיפרו החדש „החלום ושברו" (העולם הזה 2154), נטל הנשיא את הבלשן בזרועו, ואמר לו: „אני מקנא בך על כך שאתה יכול לשבת ולעסוק בדברים שכאלה, ולפרסם ספרים שכאלה..." ● בכינוס שנערך במלון תדמור בהרצליה, בהשתתפות **ח"כ יצחק רבין, פרופ' שלמה אבינרי**, העיתונאי **מיכאל בר־זוהר** ואחרים, שלל האחרון את האפשרות לחילופי־תרבות בין ישראל למצריים בזילזול, ואמר בין השאר: „בכל מצריים ישנו סופר אחד ושמו **נגיב מחפוז**, שכל העיתונים הישראליים כותבים עליו..." כאשר התפרץ אחד מהנוכחים, ושאל: כיצד אתה יכול לומר דבר כזה, כאשר חצי המדינה רואה מדי יום שישי סרט מצרי בטלוויזיה הישראלית, ומאזינה לשירי **אום כולת'ום...**" תגובתו של בר־זוהר היתה: „אם לתרבות כזאת אתה מתכוון, אז בבקשה..." והקהל התמוגג מעונג, מקביעותיו של בר־זוהר ● להישג חסר־תקדים הגיע עורכו של המוסף לסיפרות בהארץ **יורם ברונובסקי**, שחנך את המוסף בעריכתו, בפירסום יומן לונדון שלו, במהלכו הביא פרטים סיפרותיים מרתקים, אודות הקשר בינו לבין רופאו בלונדון, שלא היה אלא **ד"ר יהודה נאמן**, המוכר בכינוי **ג'אד**, כפי שהוא מופיע ביומניו של ברונובסקי. ● מבקר חדש בקהיליית מבקרי־התיאטרון בארץ, אינו אלא הרמטכ"ל, **רב־אלוף רפאל איתן**, שאמר על ההצגה המושבה שבביצוע תיאטרון צה"ל (!): „זוהי הצגה ציונית מהמעלה הראשונה..."

את פניו הנרומות, נטל את פטיש־האוויר הכבד, כרך עצמו בחבל שהיה קשור אל מוט עצום ואיתן בראש הסלע, וירד למטה לקדוח חורים כשכיל הפיצוצים...".

כעבור שניות ספורות של דיפדוף, הורה הנער באצבעו על שירה של נעמי שמר הטיול הגדול, המתארת את המולדת במי־לים: „בצל תאנה עגפה / חיכה לנו כדואי זקן / חכם ומסכן. / עשינו לו תיכף כיפא־שכת / אפינו לו פיתה חמה אחת / וכפה המשכנו ללכת / עם כל יידידנו כולם / ובדואי זקן / חכם ומיס כן...". שיר נוסף בחרוזים, פרי אפרים תלמי, המופיע תחת הכותרת עיר קמה ב־עדר מסתיים במילים, שעוררו את תשו־מת לבו של התלמיד: „לא עוד מאהל שהיר, / לא עוד מרחב ודרור, / חזור עיואר, חזור! / / חזור וסוב, עיואר, חישה בן תאבר — עיר קמה בעדך!...".

מיקראת־לימוד שכזאת, הרצופה בדלות ביטוי מדהימה בנושא המולדת ובלימודי, הם מעניינו של הציבור הרחב. כאשר מטמטמים ילדים בדימויים שדופים של מולדת, תוך כדי ניצול הפסולת המילו־לית שנכתבה בעיברית בנושא זה, תוך התעלמות מכוונת למדי, מן הערכים ה־אמיתיים של מושג זה, שהמכובדים ב־סופרים העיבריים בדורות האחרונים עס־קו בהם, הרי זו שערוריה. עוד יקום בארץ דור שלא ידע מיהם: ● י"ח ברנר, י' בנימין, מרתין בובר, משה סמילנסקי (חוג'ה מוסה), ואחרים. דור שיצטרך להת־מודד בשאלות הגורליות של החיים, בחו־מר עיוני דליל, פרי עטם של מיכאל דשא, בנימין טנא, אפרים תלמי, לוי בן־אמיתי, אהרון מגד, חומר שאין בו ערבות כלשהי, לחיים תרבותיים בארץ.

באשר לשר החינוך והתרבות, המופקד מהבחינה המישרדית על חינוך הדורות הבאים, מן הראוי שיקרא ברצינות רבה את סיפרו של הסופר הגרמני בן־זמננו זיגפריד לנץ המופת (שראה אור בעיב־רית) על־מנת ללמוד, כיצד מתאר סופר גרמני, את אופני תהליך ההתמודדות, בעזרתו מתמודדים הגרמנים עם נושאים שכאלה. עיון בספר זה, מעורר בהשוואה למיקראה המצוטטת לעיל, את התחושה, כיצד עם הספר הופך בן־דמותו של עם, אשר רק לפני שנות דור ניסה להשמיד את עם הספר.

מאת דן טומר

HOMME ● תל אביב דיזנגוף פוו אלנבי 94 ● HOMME תל אביב דיזנגוף פוו אלנבי 94 ● HOMME

אינך חייב להתמצא באופנת גברים –
חנויות HOMME עושות
זאת בשבילך !!!

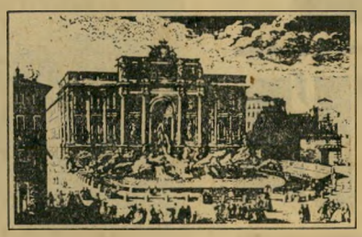

HOMME
אלנבי 94 ת"א
טלפון. 615112

HOMME
דיזנגוף פוו ת"א (ליד כסית)
טלפון. 230228

HOMME

בתי האופנה היוקרתיים לגבר HOMME בדיזנגוף ואלנבי גאים להודיע לחוג לקוחותיהם על קבלת משלוחים חדשים של:

- חליפות היוקרה האיטלקיות **Sidi** מצמר קטיפה וקורדרוי
- חליפות בגיזרה האנגלית "Mr Harry"
- מקטרונים מצרפת Louis Féraud (המראה הזרוק של העונה)
- חליפות ובלייזרים של *Van Gils* האופנה הצועדת בראש בהולנד ובאירופה.
- סוודרים משטלנד וקשמיר. Wolsey
- חולצות יוקרה.

HOM

כתמיד אנו ממשיכים להעניק ללקוחותינו יחס אישי, אדיב ומקצועי - ועליו גאוותנו.
כדאי לך להכנס לאחד מסניפי HOMME ולראות את האופנה החדישה ביותר בארץ ובעולם

HOMME ● תל אביב דיזנגוף פוו אלנבי 94 ● HOMME תל אביב דיזנגוף פוו אלנבי 94 ● HOMME

גורן מן הגורן חזרה בתשובה וחזרה מן החזרה בתשובה ומאז היא כותבת, משחקת ומשתוללת

יש לי גוק בראש

ב**גיל תשע היא** ברחה עם פיז'מה מבית־הילדים. בצבא טיפלה בנערות במצוקה, לפני כן הפכה דתית, והיום בגיל 26 היא מביימת את הצגותיה. זוהי גורן (שם פרטי ושם מישפחה). בת קבוצת שילר, בעלת העיניים הירוקות הגדולות והפה המפונק, מחברת ובימאית המחזה אשה כמו ג'ירפה המוצג בימים אלה על בימת צוותא.

המחזה עוסק באשה לא נשואה בסיטואציות שונות ובא להראות כי ככל שתהיה האשה משוחררת, היא אינה יכולה לחיות ללא גבר לצידה.

„זה לא מתוך ניסיון אישי.״ מצטחקת גורן וגומעת מבקבוק הבירה, משקה שעליו אינה יכולה לוותר. „בירה וטוסט הם ארוחת הצהריים שלי.״

בגיל 10 כתבה גורן את המחזה הראשון שלה. גורן, שהיתה ידועה בבית־הספר כנערה פרועה, האוהבת יותר מכל שחיה, רכיבה על סוסים, לא אהבה ללמוד. „בית־הספר בזמני היה קר, ארוך וחסר נשמה. וזה היה נורא,״ סיפרה גורן.

אמה של גורן היתה מורה בבית־הספר. יום אחד נכנסה אליה ידידתה, מורה אף היא, והתלוננה בפניה, כי אין היא מצליחה להכין הצגה לפורים עם הילדים, מפני שאין לה חומר. „כבר לפני כן כתבתי שירים וסיפורים,״ סיפרה גורן, „אז בא לי רעיון לעשות את ההצגה — לקחת דמויות מהאגדה, לכתוב לכל אחת מהן שיר וליצור מיפגש בין הדמויות.״

עם השמיכה והפיז'מה

כ**ך היא התחילה.** עד היום שומרת גורן בארון שבדירתה השכורה בתל־אביב את כל סיפורי־הילדים שנתנו ועוד נותנים לה השראה, כמו עליסה בארץ הפלאות, פו הדוב, ספרים של אריך קסטנר. „חוכמת סיפורי הילדים היא חוכמה ששווה יותר מכל הפילוסופיות.״ סיפרה גורן, שכבר עשתה עשרות הצגות לילדים בקיבוצה. היא אוהבת לעבוד עם ילדים וגם היום, כשהיא כבר טרודה בהצגתה השנייה, שתועלה הפעם על קרשי הבימה, היא מקדישה פעם אחת בשבוע כדי ללמד מישחק, לילדי־קיבוץ.

„אני כותבת הצגות ילדים למענם. אני מרשה להם לתת לי רעיונות ואם זה מוצא־חן בעיני, אני לוקחת את הרעיון. נראה לי שהקהל האמיתי שאוהב לראות תיאטרון ושכדאי באמת להשקיע עבורו הוא הילדים.״ לדבריה של גורן, תודעת התיאטרון של הילדים בקיבוצה מפותחת מאד. כל מחזור של בר־מיצווה או מחזור היוצא לצבא, עובד על הצגה בבימויה של הבימאית הצעירה.

כבר בכיתה אל״ף התגלתה גורן כמארגנת. קשה היה לה להבין אז, מדוע צריכים הילדים לישון בלי הוריהם. „זה נראה לי בניגוד לטבע,״ סיפרה. „חשבתי שאם החתולה ישנה עם הגורים שלה, גם הילדים צריכים להיות עם הוריהם. לילה אחד כשנורא פחדתי מהפדאיון תפסתי אומץ, לקחתי את השמיכה והפיז'מה וברחתי הביתה. בכיתה א' כבר אירגנתי בריחה משותפת של כל התלמידים.״

על הסוסים מגיל צעיר היתה גורן מאוהבת בספורט הרכיבה על סוסים. כיום, כאשר זמנה מחולק בין העיר והקיבוץ, היא נאלצת להסתפק ברכיבה על אופניים, ולפעמים היא משכנעת רוכבי אופנוע לתת לה „לשבת קצת״.

HOMME
פרסום רם

מוריה של גורן ניסו להפנות את כושר המנהיגות שלה לאפיקים אחרים והצליחו. בכיתה ה' היתה גורן מארגנת את כיתתה, בהצגות שכתבה וביימה. כבר אז ידעה, כי היא עתידה להיות בימאית, אם גם ניסתה דברים אחרים. כילדה רצתה להיות פסנתרנית ואף ניגנה פסנתר במשך שבע שנים. אחר־כך רצתה להיות גם רופאה ופסיכולוגית וליצן בקירקס.

בגיל 17 נדמה היה לה, כי רעיון היותה בימאית עומד לפוג. היה זה כאשר התחילה ללמוד יהדות בחוג של התנועה הקיבוצית. „אורי זוהר אינו מקורי," צחקה גורן, „היה המון רעש בתנועה הקיבוצית. אנשים חשבו שחוג היהדות מוציא אנשים מהקיבוץ. אבל אלי התייחסו כמו אל משוגעת."

„נכנס לה ג'וק בראש," אמרו הוריה של גורן כאשר כתבה מחזות בגיל 10. „נכנס לה עוד ג'וק," אמרו, כשרצתה להיות פסנתרנית ורופאה, או כשהתחרתה בשחייה, וזכתה בכמה תחרויות בשחייה פרפר. כשהתחילה להיות דתית, היו ההורים בטוחים כי גם זה יעבור. אולם במשך

בעיר

קצת קשה להסתגל לחיים בעיר. בייחוד אוהבת גורן לשבת בבתי־קפה. היא אוהבת בירה.

שנתיים התמידה גורן והיתה דתית. את ליל הסדר הראשון עשתה במישפחה דתית. דבר שהעליב מאד את הוריה.

„היתה לי תחושה שהכל מסביב מטופש," סיפרה גורן. „חשבתי שהקשר לדת וליהדות חשוב יותר. יש הרבה תשובות לכל מיני שאלות שהייתי שואלת את עצמי."

גורן היא טיפוס סקרן ואימפולסיבי. כשהיא מתעניינת במשהו, אין כוח בעולם שיגרום לה להפסיק והיא משקיעה את כולה ברעיון.

העניין מזוייף

ב־כ' יום שישי נהגה גורן ללכת להתפלל בבית־הכנסת וכשהיתה בצבא הדליקה נרות בימי שישי, שמרה על כשרות, ואפילו התחברה רק עם החברה הדתיים. „זה הרגיע אותי מאד," הסבירה. „תמיד הייתי מתלהבת מהר, והשיחות עם הרב הרגיעו אותי. שיחות אלה השפיעו עלי יותר מחוכמות של סופרים ודוקטורים ופרופסורים באוניברסיטה, שנתקלתי בהם מאוחר יותר."

לגורן היתה רק בעיה אחת: איך תמשיך בהיותה דתית את החלום להפוך ביימאית. „הלא אי־אפשר לעשות הצגות בשבת ואי אפשר להציג הצגות נועזות מדי, ואולי זה גם קשור באיסור לעשות פסל ותמונה. היו לי שיחות על העניין עם הרב, קראתי הרבה סיפרי־דת, אבל לא מצאתי תשובה ברורה.

„מהדת יצאתי בצורה מאד אידיוטית," היא מודה. גורן שנאלצה להישאר בבסיס שתי שבתות, כל־כך התגעגעה הביתה, עד שבמקום לנסוע לקיבוץ עם צאת השבת בשש, יצאה בשעה ארבע. אחר־כך נראה לה הכל תפל. „בזתי לעצמי שבשביל שעתיים חיללתי את השבת. פיתאום הרגשתי שאני מזוייפת בעצם, שכל העניין מזוייף. נראיתי מגוחכת בעיני עצמי, והפסקתי בבת אחת להיות דתית."

נקודת זינוק

ב־שנה האחרונה בצבא, התחילה גורן לעבוד עם נוער שוליים, עבודה שנתנה לה השראה להצגה אשה כמו ג'ירפה ולהצצתה החדשה כמו ציפור בודד על גג. בעקשנותה הטיפוסית עמדה גורן על כך, שאחרי הקורס בעבודה סוציאלית, שעברה היא וחברותיה, תוכל לעבוד עם נערות במצוקה. עד אז חיילות לא עשו עבודה כזאת. גורן ניצחה ועברה לירושלים וכשהוכיחה את עצמה החלה מקבלת תפקידים אחראיים.

„אני נהנית לעבוד עם אנשים, כי אני אוהבת מאד אנשים," סיפרה גורן. היא התחברה עם הנערות שבהן טיפלה, ועל נושא זה כתבה את אשה כמו ג'ירפה. עם סיום השירות הצבאי התחילה ללמוד בימוי באוניברסיטת תל־אביב, והמשיכה לעשות הצגות בקיבוץ ובסדנת הנגב. גם באוניברסיטה ביימה הצגות. הנושא המעניין אותה ביותר, הוא האשה במציבה השונים והילדים. על עבודתה כבימאית אין היא מעוניינת להרחיב את הדיבור: „תראו את ההצגה ותחליטו." אך סיפרה שכאשר היא עובדת, אין היא מרגישה איך חולף הזמן, ולפעמים השחקנים מעירים לה על כך.

גורן משקיעה את כולה בהצגות. בכל הצגה, לדבריה, יורדים כחמישה קילו מישקלה. אין לה כימעט זמן לצאת, אולם בשעות הפנאי היא אוהבת לישון, לרכב על סוסים ולקרוא. הצגתה כמו ציפור בודד על גג, שעליה היא עובדת כיום,

בקיבוץ

גורן פוחדת פחד מוות מכלי רכב נוסעים, אחרי שבנסיעה על טרקטור, עלתה על עץ.

עוסקת בחמש נערות במצוקה וחיילת המטפלת בהן. לטענתה, אין היא הצגה אוטוביוגרפית. „לקחתי את עבודתי בצבא כנקודת זינוק, אבל זה לא מיקרה שעוסק בי אישית." ההצגה תוצג בהבימה בחודש הבא. נראה, שלא גורן תביים הצגה זו, והיא קצת מאוכזבת מהדבר, שכן היא רואה עצמה כמחזאי המביים את עצמו. אבל בינתיים היא מוכנה להתפשר עד ההצגה הבאה.

מדריכה גורן (ראשונה משמאל) בטיול בסיני ב־1974, כאשר עבדה כמדריכת־נוער בקיבוץ, עם אחת מהחניכות.

חיילת את עיקר שירותה הצבאי עשתה גורן (ראשונה משמאל) בירושלים ועבדה בטיפול בנערות במצוקה.

שחקנית בזמן לימודיה בחוג לתיאטרון באוניברסיטה, שיחקה בכמה הצגות. כאן היא משחקת בתפקיד נערה מפגרת ב־1976. בהיותה ילדה קטנה כבר נראו אצלה ניצוצות של כישרון למישחק.

(המשך מעמוד 55)

עורים אותם שלושה שופטים. מאחר ש־היתה זו פעם ראשונה במדינה, שהפעילי סעיף זה, היה פסק דין אגד מעמיק, ארוך ויסודי. השופטים ניתחו את כל הפסיקה האנגלית וניסו לרדת לשורשו של הסעיף.

המצה המה. השופט חשין, ראה אומנם את הסכנות הטמונות בסעיף עבירה רחב כל־כך, אולם חשב, כי ייתכנו מיקרים, שעליהם לא חשב המחוקק מראש, והם גורמים שערוריה מוסרית גדולה כל־כך, שאין לעבור עליהם בשתיקה. אלה הם המיקרים שלהם נועד הסעיף. מכיוון שקואופרטיב אגד, בזכות המונופולין שלו, הצליח לגרום סבל כה רב לאוכלוסיה ב־מעשה ההשבתה, הרי שמן הצדק להעניש לפי סעיף זה.

השופט גויטיין מצידו, לא התלהב מה־סעיף. הוא ביקר אותו בחריפות, אך מאחר שהסעיף נמצא בספר החוקים, רק המחוקק יכול למחוק אותו, ועל השופטים להש־תמש בו. כדי למעט בעיוות דין העלול להיגרם, תחם השופט תחומים לסעיף. הוא קבע שישה כללים להפעלתו, שה־חשוב בהם הוא, כי אם יש סעיף אחר בחוק המתאים לעבירה, לא תשתמש ה־תביעה בסעיף התקלה הציבורית.

זאת כדי למנוע מהתביעה הכללית להעמיד לדין כל רוצח, אנס, ומי שהחנה את מכוניתו במקום אסור בעוון גרימת תקלה ציבורית.

השופט זילברג, נקט שיטה אחרת. הוא המליץ בפני המחוקק לבטל כליל את ה־סעיף מספר החוקים. אולם מאחר שהס־עיף קיים, ואין הוא יכול להתעלם/ממנו, פירש אותו כאילו התכוון רק לתקלות הנגרמות לציבור על־ידי רשות ציבורית. ומכיון שאגד היא חברה פרטית, הרי לא עברה את העבירה. הוא היה היחידי אש־זיכה את אגד.

במישפט גנור חזרו השופטים כל אחד על דעתו העקרונית, אולם בגלל שוני העובדות, הסכימו שם השופטים חשין, זילברג, כי עורך־הדין עבר את העבירה, ואילו השופט גויטיין זיכה אותו מכיוון שלא ראה נזק מיידי שנגרם לציבור על־ידי נשואי הגרושה לכהן.

כך נסתיימו בשנת 1954 שני המישפטים שדנו בסעיף התקלה הציבורית, בהמלצה חמה למחוק לבטל את הסעיף. שנים רבות ביניהם רק תביעות אחדות נגד 21 מה־נהגים, אשר השתתפו בפועל בהפרעות. התביעות לא הוגשו על גרימת תקלה צי־בורית. הם נאשמים בסעיף חוק המדבר על גרימת סכנה או מיכשול בדרך ציבו־רית, ועל תקנות תעבורה מסויימות. מיש־פטים אלה עומדים להתברר בקרוב לפני שופט־השלום דויד בר־אופיר.

אם אומנם תוגש תביעה נגד חברת אגד בשכיבה, נשמעו בפני בית־המישפט מיש־פטים אחרים: כמה עירעורים על תקי־פות וגניבות, מישפטים סכניים על קי־רות שנתמוטטו ואורח בנייתם.

לבסוף, לפני ההפסקה, החל מתברר עירעור נוסף. צבי כהן שאגל (76), בנו משה כהן וחברה לייצור תמרוקים, השיי־כת להם, יערערו. הם הורשעו בפני בית־מישפט־השלום על 32 פרטי־אישום, העוס־קים במכירת תמרוקים שלא סומנו כדין, או שסומנו בסימן כוזב.

מכ"ם־שוד עזר ושומר
פסק־דין על אלונקה

האב ובנו עוסקים בייצור תמרוקים, ב־ייבואם ובמכירתם. הם קנו סבון דה ליס של חברת יצהר, מחקו ממנו את המילה יצהר, ארזו אותו באריזה מפוארת, ועליה כתוב בצרפתית: ואנדרם פייאר רושאר, פאריס.

כיצד נמחקה המילה יצהר? זאת לא ידעו הנאשמים להסביר. אחרי שעורך־דינם הילאה את בית־המישפט בטעוניו, העיר לו השופט כהן בחיוך: „נדמה לי שאתם מסבנים אותנו!"

רוח השובבות נדבקה גם בשופט סלגם, והוא ניסה לברר מדוע לא זכה גם הבן בשם שאגל, למרות שאביו הוסיפו לשמו כבר לפני שנים רבות, ברומניה. גם כאן לא היתה בפיהם תשובה ברורה, והשופט טלגם סבר: „אולי כדי שהוא יוכל להי־קרא משה כהן רבלון."

צדק שקט מדי. השופטים, שהתייג־עו, הכריזו על הפסקה ויצאו. גם התל־מידים יצאו עם מורתם, והתווכחו במיס־דרון על כל אשר ראו ושמעו. בסך הכל החליטו כולם כי היה מעניין מאד. „כימ־עט יותר טוב מסרט." מה גם שסרט אפשר לראות גם בערב, ולנצל את הבו־קר לבית־המישפט. אחדים רצו להיות שופ־טים לכשיגדלו, „כי זה נורא מעניין." על הצדק הישראלי היתה בפיהם רק תלונה אחת: „הוא שקט מדי. אלה שיושבים בשו־רות האחרונות לא מצליחים לשמוע את דברי השופטים."

התלמידים חזרו לבית־הספר, השופטים חזרו לאולם, והביאו עימם שתי החלטות: באשר למישפחת כהן־שאגל, נדחה העיר־עור, ויחול עליהם העונש שהוטל בבית מישפט־השלום — קנס בסך 10 אלפים לירות לכל אחד, ושלושה חודשי מאסר־על־תנאי; ואשר לנאשם עוזר — חמש שנות מאסר.

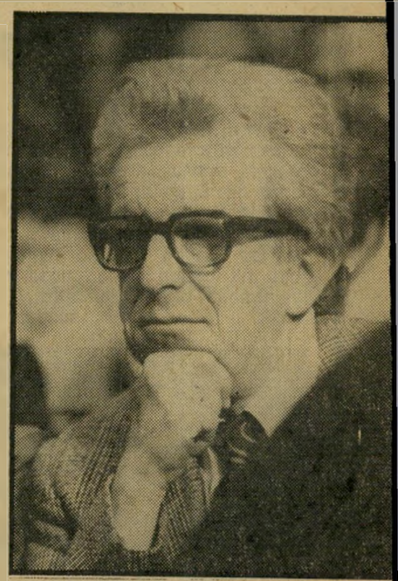

שופט־שלום בר־אופיר
תקדים על מגש

היה הסעיף רדום, והתביעה ניזהרה מ־להשתמש בו, עד השבית יהושע פרץ את נמל אשדוד, וחידש את השימוש ב־„תקלה הציבורית".

בשנת 1977 הוחלף החוק המנדטורי ב־חוק העונשין 1977, וראה זה פלא, גם במהדורה חדישה זו של החוק, מופיע אותו סעיף. אומנם בשינוי סיפרור וב־עברית משופרת, אך בכל־זאת אותה הגב־רת.

עדיין לא הוגשה היום תביעה כלשהי נגד קואופרטיב אגד, על ההפרעות לתנו־עה בגלל הקווים החדשים של דן. הוגשו באשמת גרימת תקלה לציבור, תהיה בזה מיקריות מדהימה של הגורל. האם מינה הגורל את אגד להיות מעוז הדמוקרטיה, ולהזכיר למדינה כל 25 שנה, כי קיים עדיין אותו סעיף בחוק, שלא שונה ולא תוקן?

הווי

יום בבית־המישפט –

במקום סרט

שוד מכויים ותמרוקים מזוייפים שיעשעו את תלמידי התיכון

בית־המישפט הוא בדרך כלל מקום רצי־ני, לפעמים קודר. גלימותיהם השחורות של השופטים ועורכי־הדין ומבטיהם החרדים של נאשמים ונתבעים, ממלאים את האו־למות קדרות.

בשבוע שעבר נראה אולם בית־המישפט המחוזי בתל־אביב, שבו ישבו לדין השופ־טים בנימין כהן, אליהו וינוגרד ומשה טל־גם, עליו וצעיר. תלמידי כיתה ט"2 מבית־ספר אופק, אשר התקנאו, בחבריהם המוש־בתים, המבלים זמנם בקולנוע ובבית־המישפט, הגיעו לאולם עם מורתם הצעי־רה, שלומית נוימן.

המראה שקיבל את פניהם לא היה שיג־רתי כלל וכלל. לפני דוכן השופטים ניצבה מיטת־אלונקה, שעליה שכב גבר צעיר, לבוש פיז'מה כחולה. שומר, ובידו עוזי, השגיח עליו.

היה זה ציון עוזר, אשר יחד עם עורך־דינו, אורי וגמן, חיכה לגזר־דינו, אחרי שהורשע בביום שוד־יהלומים ונשיאת נשק.

?סבן את השופט. עוד הוא מחכה בסבלנות, ומשיב לשאלות השופטים, כי הוא בן 32, נשוי ואב לשלושה ילדים, ומתגורר בבת־ים. הוא מסביר, כי הוא סובל מכאבים עזים בגב, ולכן נזקק לאלונקה.

השופט גנור: „מה עשית כדי לסבן את השופט?"

עוזר: „לא עשיתי כלום. הוא סבל מכאבים, ולכן נזקק לאלונקה."

השופט גנור: „אתה מכיר את הכלל, שאין לסבן את השופט?"

עוזר: „לא ידעתי."

השופט גנור: „אתה מכיר את הכלל, שאין לשקר בבית־המישפט?"

עוזר: „כן

מה שאלוהים נותן, סריטה לוקחת

לה את מי שצריך. כבר אז היתה גרושה, אחרי נישואים כושלים במרוקו בגיל 16. לישראל הגיעה עם מיקצוע הספרות בכיס. היא למדה אותו בלונדון, שם גם פגשה בספר הבינלאומי וידאל ששון והתיידדה איתו.

בארץ התחילה לעבוד במיקצועה אצל הספרית אנטה, שגם היא חיה כיום באמריקה. אחר־כך פתחה, יחד עם אחותה נדיה, מיספרה משלה. היא היתה בין החלוצים שפתחו עסקים בסוף רחוב דיזנגוף, שהיה אז איזור־מגורים שקט ולא מרכז של בתי שעשועים ועסקים, כפי שהוא היום.

היו עוד כמה משוגעות לדבר, בעניין צפון דיזנגוף. נדיה שניאור פתחה אז מיסעדה של קוסקוס, והתופרת לילי סגוב פתחה שם בוטיק. בינתיים התפזרו כולן. נדיה שניאור חזרה לפאריס, לילי סגוב עברה למרכז העיר, וסריטה נסעה לאמריקה.

החבר הראשון של סריטה בארץ היה רפי שאולי, שהיה אז חיפאי שעבר קורס לדיילים באל־על. אחרי שנה וחצי של חברות, נפרדו השניים. רפי נשא לאשה את מנדי רייס־דייוויד ופתח מועדון־לילה. סריטה, לעומת זאת, בהיותה בשיא הקאריירה שלה, נישאה לאיש־העסקים עמיחי סולל, שהיה בעבר בעלה של כוכבת ההחלקה על הקרח הבלונדית גילדה דורן, שבעלה הראשון היה כוכב־הקולנוע רוג'ר מור (ג'יימס בונד).

„לבד זה לא אידיאלי"

הרומן של סריטה עם עמיחי היה קצר, וכמוהו הנישואין. כעבור חודשיים ביקש עמי גט. סריטה, שאהבה אותו, לא רצתה לתת לו את הגט. אחרי שנה ויתרה, והתגרשה. כמתנת־פרידה העניק לה דירה קטנה במרכז העיר.

„סיפור הנישואין שלי עם עמי הוא עדיין נושא כאוב," היא מתוודה. „אינני רוצה לדבר עליו הרבה. לא חשוב למה התגרשנו."

אחרי הגירושין נסעה סריטה קצת לארצות־הברית, עם פיאות נוכריות שעשתה לבדה, ומכרה אותן שם. כאשר חזרה ארצה, היה לה רומן בן שמונה חודשים עם הזמר יהורם גאון. „עליו יש לי רק דברים יפים לומר," היא מודיעה. אז גם פרצה בדירתה דליקה, שכילתה את כל רכושה: בגדים, תכשיטים, רהיטים ושטיחים.

ידידה, רפי שאולי, הקים אגודה ציבורית למען סריטה שתרמה כספים כדי לשקמה מחדש. הציירים שלמה צפריר, מנחם גפן ויורם לוקוב תרמו מציוריהם למענה. בדרנים הופיעו עבורה. אך סריטה, עם כל האהבה שגילו כלפיה ידידיה, החליטה לפתוח דף חדש. היא לקחה את אחותה נדיה, ויחדיו נדדו השתיים לאמריקה.

נדיה היא היום בעלת סלון לתיסרוקות של ילדים. אחדים מבניהם של כוכבים מפורסמים נמנים. לדבריה, עם לקוחותיה, כמו ילדיהם של הקומיקאי ג'רי לואיס והשחקן ג'ורג' פפארד. נדיה נשואה לאיש־עסקים אמריקאי, וטוב לה.

רגשות חצויים

סריטה נישאה באמריקה, לבחור מרוקאי בשם מישל, אך הוא היה פלייבוי ואחרי שלוש שנות נישואים לא מרגשים במיוחד, התגרשו. יש רק גבר אחד שאותו היא מכנה אהבת חייה, אך את שמו אינה מוכנה לגלות.

היום, אין לה חבר. בריגשותיה היא חצויה בין ישראל ואמריקה. נוח לה שם, וחמים לה פה. „הייתי רוצה לחיות פה ושם," היא אומרת. „החום של האנשים בארץ חסר לי. הידידים שלי מאז, צורת החיים כאן. אבל אמריקה מפתה מאד לגבי.

„קשה לי להחליט," מודה סריטה בכנות. „אם אתאהב פיתאום עכשיו, אשאר פה. לחיות לבד זה לא מצב אידיאלי. הייתי רוצה להיות נשואה. הקאריירה לא חשובה לי כמו האהבה."

אם תחזור ארצה לצמיתות או לאו — גברים וימים יגידו. כרגע, לפחות, צפוי אתגר לאחדים מהרווקים הישראלים.

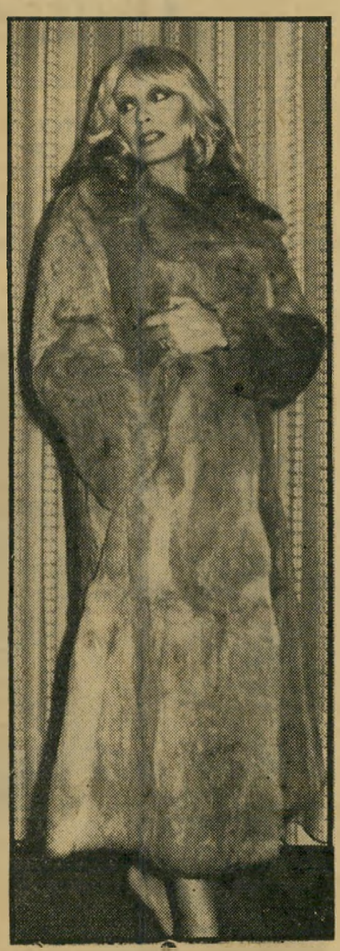

מינק במעיל זה מתפנקת סריטה, שהביאה איתה את הבגד למיקרה של צורך. אוהבת חמימות מכל הסוגים.

החברה של יהורם

סריטה היתה חברתו של הזמר יהורם גאון במשך שמונה חודשים. היא היתה אז גרושה טריה והוא — זמר נערץ ורווק. הזכרונות מתקופה זו יפים. רק מילים טובות אומרת עליו.

סריטה 1968 בתקופת הזוהר שלה בארץ, ספרית צמרת שעם לקוחותיה נימנו נשות חברה ובוהמה ידועות. בתקופה זו היתה לה מיספרה בדיזנגוף, כאשר היה איזור שקט.

סריטה 1978 כיום, עדיין ספרית, אך בלוס־אנג'לס, עובדת יר־מיים בשבוע בלבד ומקבלת את לקוחותיה לפי רצונה.

רחל מרחלת של כל השלום

טליה, עם כל הלב

מעולם עוד לא כתבתי או סיפרתי על **טליה שפירא**. אבל אחרי שראיתי את הסרט הישראלי בקפר, בכיכובה לצידו של **גדי יגיל**, לא יכולתי שלא לפנות אליה ולשאול אותה כמה שאלות אישיות.

היא, כמובן, לא ששה כל־כך לספר לי על חייה הפרטיים, כי היא אומנם שחקנית כישרונית, אבל חייה השלווים והשקטים, לדבריה, שמורים לה לעצמה.

אבל, מפה ומשם, הנה סיפור חייה מהימים האלה. טליה מתגוררת לה בבית בודד ברמת־אביב, מסביבה עצים וטבע, ובביתה בנה בן ה־4, **יונתן**, שהוא ילדון יפה־תואר וחמוד. לדבריה, היא הבנאדם הכי משעמם בארץ, כי השקט זה מה שמניע אותה.

היא חיה בנפרד מבעלה, **יורם**, שהוא מנהל בית־החרושת לתרופות אביק, אבל היחסים ביניהם נהדרים. מה בדיוק לא הלך שם אינני יודעת. אבל לגירושין הם לא הגיעו, וממה שהבנתי הם גם לא מתכוננים בקרוב.

לטליה יש ידידים רבים, ואחד מהם, שאיתו היא מבלה כשהיא כן יוצאת מביתה הקט, הוא **דויד מושביץ**, בנו של בעל בית־החרושת לשוקולד עלית.

טליה הצנועה, מטיבעה, אפילו לא סיפרה בעיר שהיא מככבת בתפקיד הנשי הראשי בסרט גינסיס, היא מגלמת בו את **מריה מגדלנה**, וימי הצילומים הרבים מרחיקים אותה מביתה ומבנה. היא גם עובדת עם ילדים על דראמה יוצרת, ואת זה היא עושה עם כל הלב.

גו, אז שלא תגידו שלא עוברים עליה ימים יפים. מה זה רע? לא כל הכתבות במדור זה הן רעות־לב, להיפך, יש גם כאלה שמתפרגנות לי מכל הלב.

טליה שפירא ודויד מושביץ
חיים שלווים

צורי מצא כתובת

תודות לשפיונים שלי ברחבי העולם, אני יכולה לספר לכם על דברים המתרחשים רחוק מהעין ומהאוזן שלי. השפיון שלי בלונדון עושה את עבודתו נאמנה, אין שבוע שזה החרוץ לא מחבר לי מדור שלם, הקשור בישראלים העובדים או הגרים בלונדון, ותמיד יש בין כל הסיפורים האלה אחד די פיקנטי שכדאי לספר לכם.

הסיפור שייך הפעם שוב לפילנטרופ הישראלי הגר בלונדון, והעושה שם חייל רב בעסקים: **סולי שדה**.

סולי, המוכר לנו כקמע של אלוף־העולם בשש־בש, **עזרא טיכונה**, אינו מפסיק להפליא אותי כל פעם מחדש. הוא פשוט אינו יכול להגיד לא. מה לעשות, אצלו המילה הזאת אינה מופיעה בלקסיקון, וכשהדבר קשור בישראלים, המבקשים ממנו עזרה, אז בכלל אין מה לדבר. ומיקרה שקרה, קרה בשבוע שעבר, כשערב אחד נכנס בחור צעיר, גבה־קומה למיסעדה גיין אנד דולז שלו, בקינגז־רוד, ומבקש לראות את סולי שדה. בדיוק באותו הזמן לא היה סולי במקום. ישב לו הישראלי, העונה לשם **צורי**, וחיכה עד לשעות הקטנות של הלילה.

כשהגיע סולי, אמר לו צורי שהוא קרא במדור הזה, לפני כחודשיים, עליו ועל זה שהוא עוזר לישראלים המחפשים עבודה ועזרה בנכר, והוא, צורי, רק נחת בלונדון, אינו מכיר ואינו יודע. מייד נסע ישר מהשדה למיסעדה, ישב וחיכה למושיע ולגואל.

ראה סולי שפה יש לו עסק עם ישראלי מיסכן, הסומך עליו. הוא נתן לו עבודה כקופאי במיסעדה, נתן לו את החדר שמעל למיסעדה, המאורגן כחדר מגורים לכל דבר, עם מיטה, ארון ושרותים, והנה, עוד ישראלי אחד בלונדון מסודר זמנית.

הרפתקה בשלוש ארצות

לפעמים קם הבנאדם בבוקרו של יום שטוף־שמש, ולא מעלה על דעתו בכלל מאיפה תבוא עליו המכה. כך בדיוק קרה ל**זאב נייגוסלבסקי**.

בשעתו סיפרתי לכם על זאב החתיך, וכבר אז הבטחתי שתשמעו ממנו בבוא היום. ידעתי לספר לכם שהוא זמר מתחיל ומלחין די ותיק, ודווקא במישור זה חיכיתי אצלו לגדולות ונצורות. אבל מה, רצה הגורל וכיום יש לי בשבילכם סיפור עסיסי על זאב, אבל בלי שום קשר לכישרונו במוסיקה, שאותה הזניח לטובת ממון שבא בקלות.

וסיפור שהיה החל את דרכו במועדון אל סיד היפואי, שזאב שימש כמנהלו במשך כחצי שנה. הבחור, שאלוהים חנן אותו בצורה נאה וגברית — התהדר בנוצותיו ונהנה מחיזורי הפרגיות הצעירות, שביקרו במועדון עם חבריהן. מיודעי־דבר שמעתי, שאחדות מהן היו מעבירות לו פתקים עם המלצרים, והוא היה קובע איתן לשעות־לילה מאוחרות, אחרי שחבריהן הצמודים שיחררו אותן לשנת־לילה שקטה.

בקיצור, נראה שעלה לו בממון רב להחזיק את גדוד הצעירות היפות שמילאו את חייו, ולא נותרה לו ברירה אלא לבקש הלוואה מ**לידה** טובה מבוגרת קצת יותר. הידידה, שאצלה הכסף לא משחק תפקיד, לא שאלה שאלות מיותרות ולא עשתה סציינות. להיפך, היא מייד נגשה לארנקה, שלפה את פינקס־הצ'קים שלה, שהוא כבור בלי תחתית, וחתמה על סך של עשרת אלפים לירות.

כך המשיכו חייו של זאב להנות אותו, והחגיגות שהוא ערך מדי לילה ניקרו לחבריו את העיניים.

לילה אחד ביקרה במועדון צעירה בת 21, יפהפיה בינלאומית, ששמה **אתי**. הבחורה, שהיא ישראלית־גרמניה, ערכה אז ביקור־מולדת קצר בארץ ובאה לבקר אצל קרוב־משפחתה, בעל־המועדון, **רוברט פסחוביץ**. ובין נשיקות ולחיצות־ידיים של קרובים, שנפגשו אחרי שנים של פירוד, הציג רוברט את אתי לפני זאב, ואפילו נתן הוראה לעלם הגבוה והחתיך לתת לה גוד־טיים, כל זמן שהיא שוהה בארץ.

כאן התחיל רומן סוער, שנמשך שלושה שבועות, עד שיום אחד ארזה אתי את מיטלטליה ואת זאב, ושניהם מצאו את עצמם בגרמניה, שם הציגה אתי את זאב לפני הוריה, היורדים הישראלים החיים בגרמניה מזה שנים.

עם כל ההמלצות החמות מפיה, קיבל אביה את זאב לעבודה בתור מנהל במועדון־הלילה שלו בפרנקפורט.

אבל מה שזאב לא ידע היה שהמועדון הזה לא בדיוק דומה לאחיו הישראלי. זה היה מועדון מסוג שונה לגמרי.

ראה זאב, נבהל, ומייד מצא את עצמו במנוסה מגרמניה, מאתי, ומעצמו, עד שכיום אפשר למצוא אותו בהולנד.

אז למה הוא לא חוזר ארצה? הרי כאן היה לו מכל טוב.

פה שוב נכנסת לתמונה ההלוואה של עשרת אלפים הלירות שאותה בחיפזונו כי רב, שכח להחזיר. אז למה שיעשה זאת עכשיו, שהוא במילא חסר־כל ובניכר?

ובכן, אם יוצא לכם לפגוש בבחור שם, בארצות־השפלה, הזכירו לו שבארץ יש לו עדיין בעלת־חוב, שחשבון־הבנק שלה מתגעגע ל־10,000 לירות.

בעזרת הקיסר

במזל טוב אנו שמחים להודיעכם על הולדת בתם הקטנה של הזוג ליטאי.

אומנם זה נשמע כמו מודעת־פירסומת, אבל זאת בכל אופן עובדה קיימת. לאבא, **דני ליטאי**, שהוא במאי ידוע בארץ המביים כיום ערב שירי־מחתרת, והעומד בימים הקרובים לביים את ההצגה הידועה אני אוהב את אשתי, שזכתה בהרבה הצלחות על בימות ברודווי ולונדון — בקיצור, **מאיה** הקטנה נולדה תוך כדי יסורי־שאול קשים מאד. אחרי שעות רבות על שולחן־הניתוחים עברה **מדי** את המשבר, וילדה תינוקת בריאה בניתוח קיסרי, כך שהכל חזר על מקומו בשלום ולא נותר, אלא לאחל כל טוב למישפחת ליטאי הגדולה — כי לדני יש שני ילדים מנשואין הראשונים.

החברה הוותיקה במהדורה חדשה

זה שהסרט אסקימו לימון היה בנוי על חייו וזיכרונותיו של **בועז דוידזון** הבמאי — את זה כולם יודעים. אבל מה שאולי לא יודעים, זה שהוא ימשיך לספר לנו על חייו בסידרו החדש, יוצאים קבוע. שם, רבותי, היו בעיות. אבל כבר אין.

לא נמצאה בשום אופן שחקנית ראשית, אחרי פרישתה של **ענת עצמון**. הם חיפשו וחיפשו, ובחנו מאות מועמדות, אבל רק בימים אלה נמצאה המציאה הגדולה, בדמותה של **איבון מיכאלי**, רמת־גנית, חיילת בנח"ל בת 21.

תפקידה של איבון בסרט יספר על אהבתו הראשונה של בועז, הציירת **בתיה אפוזו**, מי שהיתה אשתו הראשונה.

בתיה, אחרי שנפרדה מ**דן בן־אמוץ** ומיפו, יושבת לה כיום בבית קטן בכפר מגדיאל, מגדלת את בתה יפת־התואר, **נעמי**, המשותפת לה ולדן בן־אמוץ, מציירת וגראית כנהנית מחיי־השקט והשלווה.

עד היום שמור לה כגראה מקום בליבו של בועז, כי גם הוא וגם אשתו **ברוריה** הם ידידיה הטובים ביותר.

לצדה של איבון בסרט, גם כן בתפקיד מרכזי, מופיעה היפהפיה התורנית שלי להשבוע, חברתו הצמודה של השחקן **דדי דו טופז**, **איריס בנר**. איריס בעלת ההור־

איבון מיכאלי
תגלית בעיר

בתיה אפוזו
חיים בכפר

פעה הנאה, תגלם את תפקידה של החברה הרעה בסרט. אחרי עזיבתה את תיאטרון צה"ל, שבו כיכבה עד להתפרקותו, היא הופיעה בכל מיני מקומות, עד שנחתו עליה עם תפקיד ראשי בסרט זה. וזוהי רק ההתחלה.

הגידי את האמת,
ידעת שיש למצקין כאלה רעיונות צעירים?

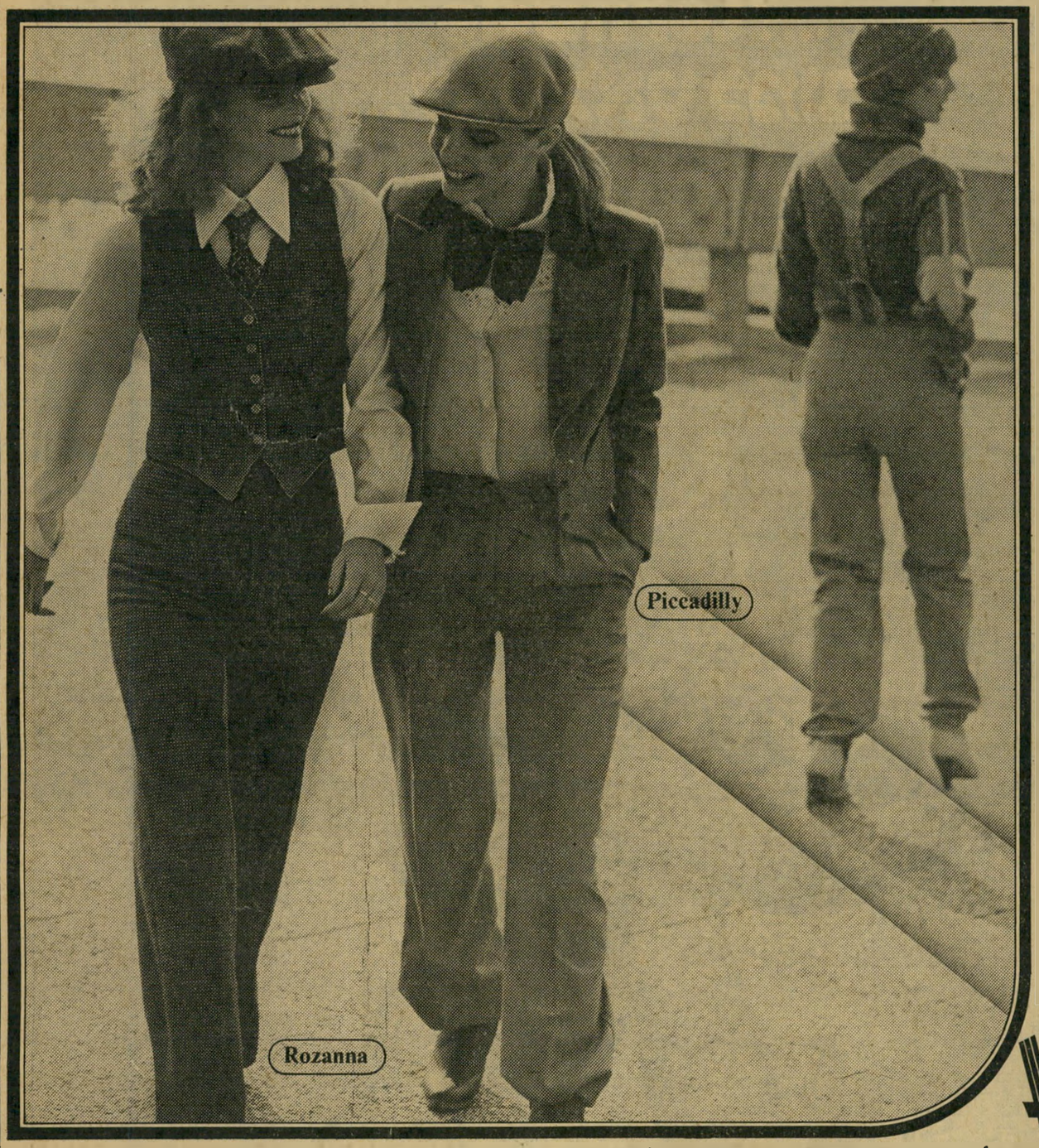

אלה רק שני דגמים מתוך המבחר העצום שיש במצקין כדי לגלות את הצד היפה שלך. בואי למדוד.

Rosanna
היא צעירה ויש לה סטייל. עד שבחרה בצרוף המעניין הזה מדדה 17(!) זוגות מכנסיים, 6 חולצות ושלושה וסטים. אבל במצקין, לא נבהלו. היה להם עוד הרבה להציע לה.

Piccadilly
הצוארון והכיסים מרופדים קטיפה. זה נעים ואופנתי. ה"פפיון" מוסיף לה חן (אבל אינו חובה), וכל הצרוף הזה מגלה את הגיזרה שלה — את הצד היפה שלה.
זאת המומחיות של מצקין.

מצקין — בתי אופנה
רח' דיזנגוף 101, תל־אביב
רח' אלנבי 74 תל־אביב
רח' נחלת בנימין 44,
תל־אביב
רח' הרצל 37 חיפה
י. לוי, רח' יפו
בניין העמודים, ירושלים.

מצקין
MATZKIN

מצקין מגלה את הצד היפה שלך.

חדשות אחרונות ממצקין:

ועכשיו... בגדי קטיפה מתוצרת נינו. NINO-samt
בלעדי למצקין!
חליפות, בלייזרים, וסטים, מכנסיים, חצאיות ועוד.
בואי להרגיש את הקטיפה המלטפת...

Target Adv.

איך מלבישים צפרדע בנעלי התעמלות tornado®...?
... לאט לאט כמובן!

נעל הספורט
החדשה
של "גלי" - "טורנדו"
יצרנים מעטים בעולם
יכולים להתגאות בנעל מסוגה.
סולית הפוליאריטן המוזרק
שאיננה נשחקת,
העור העליון, העיצוב והנוחות.
בקיצור, דור חדש של נעלים.
עם הצפרדע כמובן,
המובטיחה צעדים רבים רבים... וכן... גם קפיצות.

Gali-גלי®
Made in Israel

ברסום מלניק | סטודיו M&M | ל. בראון

רחל מרחלת על כל העולם

רון ושלוש המזדנבות

רק כדי לפקוח לכם את העיניים, אני רוצה לספר שאמרגנים לא מלקקים דבש. נכון שהם מתהדרים באבק־כוכבים, ונכון גם שמפעם לפעם יש גם רווח כספי נאה. ונכון שזה מכובד מאד להיות אמרגן. וזה נותן אפשרות להתחכך בכל מיני שמות מפורסמים של כוכבים מפוצצים ואפילו להצטלם עמם.

אבל עם כל ההתילה הזאת יש המון בעיות, המתחילות עוד חודשים אחדים לפני בואה של האישיות המפוצצת, ונמשכות כמה חודשים אחרי צאתה המבורך מהארץ. אבל רוב הבעיות מתעוררות כשהאישיות האמנותית שוהה בארץ. פה כבר יש בעיות דחופות, הדורשות טיפול מיידי ונמרץ, ומרביתן מתחילות ונגמרות במה ואיך לעשות לאורח שיהיה לו טוב על הלב ושמח בנשמה. לא חס וחלילה בעיות אירגון, אלה נפתרו זמן רב לפני הגיעו ארצה.

קחו, למשל, את **נינה סימון**. אומנם אני נכנסת להיסטוריה, אבל את זה עדיין לא ראיתם בשום מקום. כשהיתה נינה בארץ, היא היתה בלחץ מתמיד, והיתה עצבנית וראתה ימים רעים. ישבו האמרגנים, חשבו ושברו לעצמם את הראש, ולבסוף שכרו את שירותיו של מסאז'יסט אילתי. זה היה צמוד לזמרת המהוללת במשך 24 שעות ביממה, בסיבובה בארץ, ובכל פעם כשנכנסה ללחץ, הוא היה שם כדי לשחרר לה את השרירים. בקיצור, כמו שאומרים, הוציא אותה מהלחץ, ונסעה לה זו, ואחריה הגיעו עוד הרבה שהיו צריכים לדאוג להם.

אבל יש גם היודעים לדאוג לעצמם יפה־יפה, כמו **פיל** („סטארסקי") **גלזר**, כוכב המסך הקטן של ארץ־ישראל דאז. הוא פשוט הסתובב בארץ, ותאמינו לי שהוא מצא בלי בעיות על ימין ועל שמאל.

אחד שגם כן ידע להסתדר בארץ לא רע הוא זמר־העם האמריקאי הנודע **דק מקלין**.

מקלין הגיע לארץ במיסגרת סיבוב שהוא ערך סביב העולם כדי לכבוש אותו מחדש בלהיטו האחרון פריים טיים. לפני 8 שנים הוא עשה סיבוב דומה עם להיט עוגה אמריקאית. אלא שאז הוא לא כלל את ישראל על המפה שלו.

בינתיים השתנו דברים וישראל הפכה מדינה חשובה גם בתחום מכירת התקליטים. מקלין לא יכול היה להרשות לעצמו לקפח אותנו וכמובן גם לא את נקבותינו. בשבוע שעבר סיפרתי לכם על צעירונת בלונדית עם צמות, שהתלבשה עליו ונשארה צמודה אליו, פלוס שתי חברותיה באותו הערב.

אז נעלמו שתי החברות של הבלונדית, אני יודעת, וזה גם לא ברור וגם לא חשוב.

העיקר הוא שה**בלונדית**, נשארה עם דון צמוד־צמוד, בלי לעזוב לרגע, כולל שעות ההופעה, הטיולים וההזמנות. לכל מקום הלכו יחד, ואם לא ראיתם אותו הרבה זה רק מפני שהיה להם כל־כך טוב בשניים, שלא היה צורך לחפש חברה.

לפי מה ששמעתי נושא עמו עתה דון מקלין זכרונות נעימים מישראל. אם הוא ישוב בעתיד אלינו, לא יהיה זה רק מפני שהקהל כאן קיבל אותו בהתלהבות, אלא גם משום שהוא עצמו קיבל בהתלהבות את מה שנציגת נערות ישראל הציעה לו.

העולמית תנחה באירוויזיון?

ראיתם אותה בטלוויזיה? כמובן. השתגעתם אחריה? כמובן. ראיתם שהיא זרה, פיקחית, מהירת־מענה, יפהפיה וביכלל? כמובן.

אבל אתם לא יודעים שזה כבר היה הצילום השני שלה בטלוויזיה באותו יום. את הצילום הראשון לא יכולתם לראות, כי הוא היה לגמרי־לגמרי פרטי: רק לראשי הטלוויזיה עצמם. זה היה מיבחן־מסך.

אז אם אתם באמת רוצים לדעת — **רינה מור** העולמית (עולמית עם דיפלומה, מיס יוניברס) באה לארץ לא רק כדי לבקר את המישפחה שלה בטיבעון, מישפחת מסינגר, אלא גם כדי להגשים חלום: להנחות את האירוויזיון בעוד כמה חודשים.

למה לא? היא מקסימה, אנגלית היא יודעת, והמצלמה אוהבת אותה נורא־נורא, כפי שיכולתם לראות בעצמכם. אחרי הכל, זהו מוצר־היוקרה של ישראל הנשית, אז למה לא להציג אותה במופע־היוקרה העולמי של ישראל?

המתחרה שלה היא **אביבה מארכם** השחקנית, ומלחשים לי שהמירוץ יהיה בין שתיים אלה. לשתיהן יש קצת בעייה בצרפתית, אבל אין דבר.

אבל כשרינה מור כבר בארץ, היא יכולה לנצל את זה לכמה מטרות. ואחת המטרות היתה לפגוש כאן ידיד טוב שלה, הזמר הספרדי הבינלאומי **חורין איגלסיאס**, שבא לארץ במיסגרת מסע יחסי־הציבור לתקליטו החדש, שיצא בימים אלה בחברת סי־בי־אס.

גם **רני דיוש** בא ארצה למען הזמן שהוא ידיד שלו, ושעימו הוא מבקש לעשות עסקים כאמרגן.

רינה מור
מירוץ צמוד

לרינה לא היה רגע של שקט לעצמה. היא לא הפסיקה לבלות וליהנות והיתה מוזמנת ללא־הרף לארוחות־ערב מטעם ידידיה וחבריה לשעבר בארץ, כמו **נחי לאור**, מי שהיה חברה לא־מזמן. הנ"ל, פלוס חברתו הקבועה מלוס־אנג'לס, הישראלית המג'ונג'נת **רוחי**, אירגנו ארוחת־ערב על טהרת הסלטים, ולאירוע הזמינו את מיטב ידידיה של רינה משכבר בימים.

חידושים בחייה של עדנה

ושוב סיפור בשבילכם מעבר לים, אחד כזה שהגיע אלי בעזרתו של שפיון מוצלח שנסע, ראה, חזר וסיפר.

אז ככה: **עדנה לב** נחלה הצלחה בזכותו של חברה־לחיים מזה כשנה, איש־הבידור של הטלוויזיה האמריקאית **דיק קלארק**. את זה כולנו כבר יודעים.

מה שאתם עדיין לא יודעים הוא שעדנה קיבלה במתנה כרטיס הלוך־ושוב לישראל, עם שהייה במלון, כי, לדבריו של דייוויד, „שום חברה שלי לא תגור בדירה. היא נוסעת פרסט קלאס כל הדרך."

וזה עדיין לא הכל. דייוויד מתכוון לבוא בעקבות עדנה תוך כמה שבועות, ויש בדעת שניהם לקנות דירה בישראל, אחת כזאת שתהיה להם מיפלט של קבע לימים של שקט ושלווה. בינתיים ממשיכה עדנה להיות שם אורחת־הכבוד בכל תוכניות הטלוויזיה שלו.

עדנה לב
הלוך ושוב

סיפור עצוב

סיפור עצוב, על **חני פרי**, הדוגמנית הבינלאומית שלנו.

אסון כבד נפל על חני בשבוע שעבר. היא קיבלה מיברק דחוף ממישפחתה בארץ, שבישר לה על מות אביה. האב היה חולה אנוש מזה זמן רב, ובזמנו כבר הוזעקה חני ארצה. אבל הפעם היתה ההודעה סופית, וחני תפסה את המטוס הראשון וחזרה ארצה ממש ברגע האחרון, והספיקה להשתתף בהלווייה.

היפהפיה מסתגרת לה בבית אמא, יושבת שיבעה ומסתכלת על החיים במישקפיים כהים.

קרן־האור היחידה באפילה היא שאהובה מעבר־לים מחכה לה, ומתקשר טלפונית מדי יום, ממש ברגע הקריטי של היחסים ביניהם.

חני פרי
במישקפיים כהים

ימי הזוהר של הנעורים

באחד מפרבריה היותר מפוארים של תל־אביב, חי לו **זוג** צעיר לבד, ועשה כיף חיים, לעצמו ולחברים הקרובים והמרוחקים.

האמא ו**האבא** של הבת נסעו לפני כשנה לשליחות מטעם הממשלה לאחת מארצות אירופה, והשאירו אחריהם את **בתם** בת ה־17 לבדה בארץ, לעשות חיים ובגרות.

הבת, שהיא מפותחת לא רע לגילה, החליטה ליהנות מה שיותר מחיי־רווקותה הזמניים, והחליפה חברים כסרט הנע, עד שיום אחד נחת **המיוזע** בדלת הדירה, ומאז ועד היום מנהלים השניים חיי זוג נשוי לכל דבר.

נוסף להם, נהנים איתם גם כל שאר בני אותו הגיל, הגרים בשכנות, והמחפשים בית ריק מהורים ומבוגרים, לעשות בו את כיף החיים שלהם. אז שם נמשכו המסיבות וההילולות מדי ערב עד לבוקר של היום החדש.

עד שיום אחד היתה עינו של שכן זקן ורע־לב צרה בהם. ניגש למיברקה, שלח להורים מיברק שבישר להם על מעלליה של הצעירה בבית. לא חלפו 12 שעות והאם המודאגת התייצבה בביתה שבישראל, כשהיא תופסת על חם שני זוגות של עיניים משקיפות עליהם.

היא הקימה קול זעקה רמה, הלבישה את גן־הילדים העירום, התרוצצה לה בהיסטריה בבית, ארזה את מיטלטליה של הבת, וכיום אפשר למצוא את המישפחה המאוחדת והמאושרת יחדיו באירופה. רק הילדה והחבר שלה מבכים את ה־Good Old Days.

מספר 56
המחיר: 15.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.)
שנה 43
כ"ז כסלו תשל"ט, 27.12.78

העולם הזה

סיפור האהבה של

עזר

ורדימנת